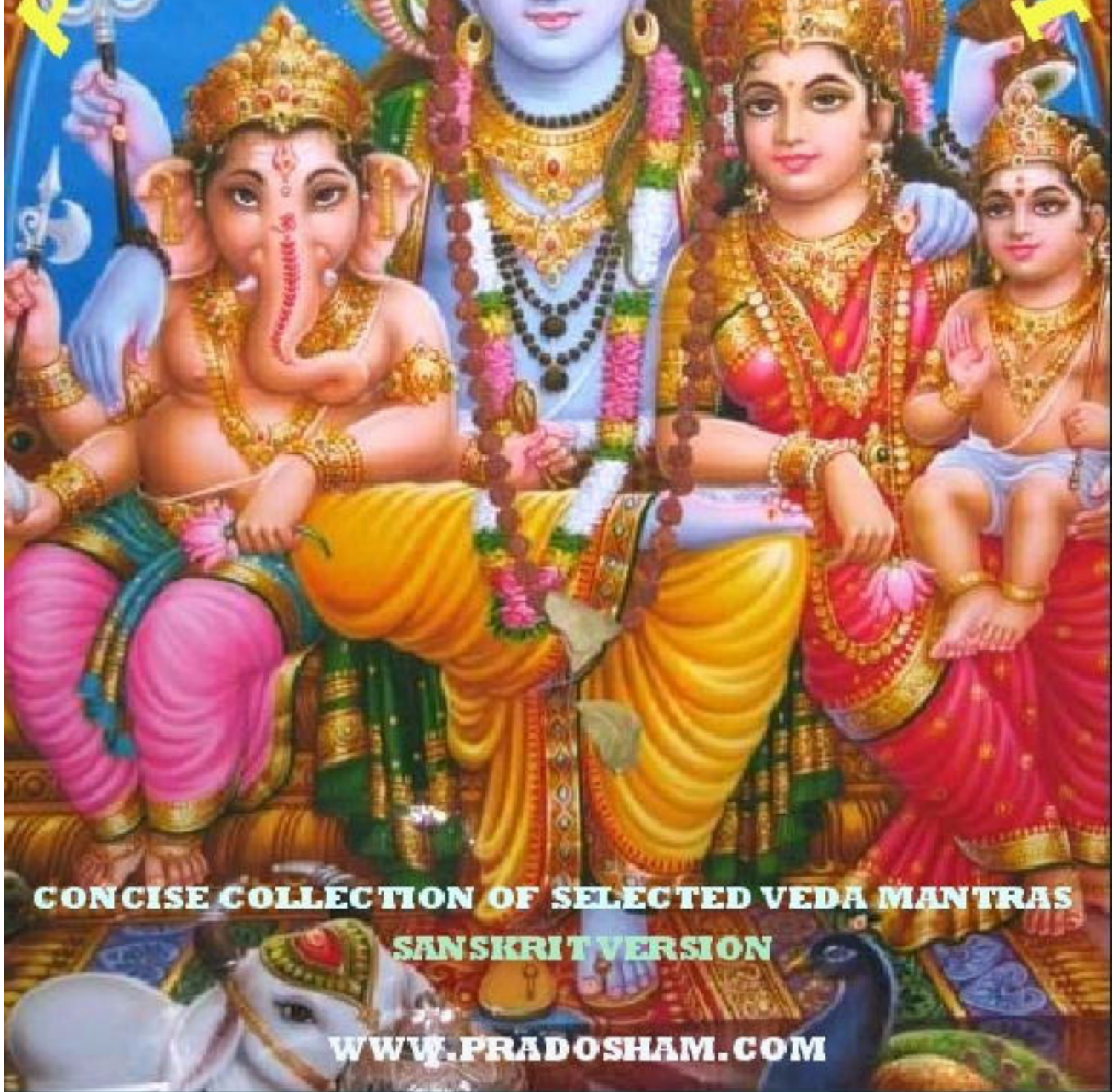

PRADOSHA POOJA VIDHI

**CONCISE COLLECTION OF SELECTED VEDA MANTRAS
SANSKRIT VERSION**

WWW.PRADOSHAM.COM

Pradosham presents

ॐ श्री गुरुभ्यो नमः

नित्यपूजा विधिः - शिव पञ्चायतन पूजा

**Shiva Panchayathana Pooja/
Pradosha Pooja Vidhi**

*Concise compilation of various Veda
Mantras and Pooja procedures
for daily/Pradosha Pooja*

Published by : Pradosham

नित्यपूजा विधि: - शिव पञ्चायतन पूजा

Shiva Panchayathana Pooja/Pradosha Pooja Vidhi

Sincere Thanks to: All known and unknown Shiva Bakthas

FOR INTERNAL CIRCULATION ONLY

First Edition **21.8.2006** - 151st pradosham - Pocket size/A4 size version -

First updation: 21.11.2009

Corrected/IIInd Edition : 01.01.2009 - 250 copies

© All Rights reserved by **www.pradosham.com**

For enquiries : reachegopal@gmail.com

Sanskrit Edition - compiled and presented by **Eshwar.Gopal, Pradosham**

TABLE OF CONTENTS

<u>Sr.</u>	<u>Contents</u>	<u>Page No.</u>
<u>GANAPATHY POOJA</u>		
00.	ASANA VIDHI	04
01.	GANAPATHYATHARVA SHEERSHOPANISHAD	05
02.	GANAPATHY POOJA VIDHI	07
<u>POORVANGA POOJA</u>		
03.	PRADHANA POOJA SANKALPAM	10
04.	GANTA POOJA	11
05.	KALASHA POOJA	11
06.	SHANKHA POOJA	12
07.	ATHMA POOJA	12
08.	PEETA POOJA	13
09.	DWARAPALA POOJA	13
10.	VARUNA POOJA (KUMBHA STHAPANAM, AAVAHANAM)	13
<u>MAHANYASAM</u>		
11.	MAHANYASAM	15
11.	(01). <i>Keshanthi Paathanda Nyasam</i>	15
12.	(02). <i>Dashanga Nyasam</i>	19
13.	(03). <i>Panchanganyasha</i>	19
14.	(04). <i>Hamsagayathri</i>	20
15.	(05). <i>Diksampuda Nyasam</i>	21
16.	(06). <i>Shodashanga - Rowdreekaranam</i>	23
17.	(07). <i>Guhyadi - Masthakantham Shadanganyasam</i>	24
18.	(08). <i>Athma Raksha</i>	24
19.	(09). <i>Shivasangkalpaha</i>	25
20.	(10). <i>Hrudayaya Namaha -Purusha sooktha parayanam</i>	29
21.	(11). <i>Aprathiratham (Kavacham)</i>	30
22.	(12). <i>Prathipoorushamithyanuvaka (Nethram)</i>	31
23.	(13). <i>Tvamagne Rudranuvakha [sthatharudreeyam]</i>	32
24.	(14). <i>Panchanga Japam</i>	33
<u>LAGUNYASAM, DHYANA, UPACHARA POOJA</u>		
25.	ASTHANGA NAMASKARAM	33
26.	LAGHUNYASAM	34
27.	DHYANA SHLOKAM	36
28.	DHYANA AVAHANA VIDHI	37
29.	SADHYO JATHAYA PANCHAKALASHESHU POOJA	39
30.	UPACHARA MANTHRAM	40
	1. <i>Sri Ganapathy Shodopachara Pooja</i>	42
	2. <i>Sri Nandikesha Shodopachara Pooja</i>	42
	3. <i>Sri Shiva Shodopachara Pooja</i>	42

TABLE OF CONTENTS

<u>Sr.</u>	<u>Contents</u>	<u>Page No.</u>
04.	<i>Sri Ambika Shodopachara Pooja</i>	42
05.	<i>Sri Sampapameshwara Shodopachara Pooja</i>	43
06.	<i>Sri Linga Ashtothram</i>	43
07.	<i>Sri Soorya Shodopachara Pooja</i>	45
08.	<i>Sri Vishnu Shodopachara Pooja</i>	45
09.	<i>Sri Durga Shodopachara Pooja</i>	45
10.	<i>Sri Lakshmi Shodopachara Pooja</i>	46
11.	<i>Sri Saraswathi Shodopachara Pooja</i>	46
12.	<i>Sri Subrahmanya Shodopachara Pooja</i>	46
13.	<i>Sri Hariharaputhra Shodopachara Pooja</i>	46
14.	<i>Sri Anjaneya Shodopachara Pooja</i>	47

SRI RUDRA, CHAMAKA PRASHNAM

31.	NIRMALYA MANTHRAM	49
32.	SHIVA MANASA POOJA	49
33.	NANDIKESHA ANUGYA POOJA (DHYANA VIDHI)	50
34.	SRI RUDRA PRASHANAM	50
35.	CHAMAKA PRASHANAM	55
36.	SNAANAM/POOJA, NAIVEDHYAM, KARPOORA ARATHTHI	58
36.(3f)	DEVATHA TARPANAM	59
37.	KUMBHABISHEKAM / AGHAMARSHANA SOOKTAM	59-A&B

VEDA SOOKTA PARAYANAM

38.	NARAYANA SOOKTAM	59
39.	VISHNU SOOKTAM	60
40.	DURGA SOOKTAM	61
41.	SHREE SOOKTAM	61
42.	BHOO SOOKTAM	62
43.	NEELA SOOKTAM	63
44.	MEDHA SOOKTAM	63
45.	SRI RUDRA SOOKTAM	64
46.	AYUSHYA SOOKTAM	64
47.	BHAGYA SOOKTAM	65
48.	PAVAMANA SOOKTAM	66
49.	NARAYANA UPANISHAD	67
50.	AYKAMATHYA SOOKTAM	68

POOJA STHOTHRAMS

51.	GANAPATHY POOJA	68
52.	SHIVA ASHTOTHRASHATHA NAMAVALI	68
53.	SHIVOPASANA MANTHRAM	70
54.	BILVASHTAKAM	71
55.	LINGASHTAKAM	72

TABLE OF CONTENTS

<u>Sr.</u>	<u>Contents</u>	<u>Page No.</u>
 <u>DIVYA STHOTHRAMS</u> 		
56.	SHIVAPANCHAKSHARA STHOTHAM	73
56.(ॐ)	SHIVASHADAKSHARA STHOTHAM	73
57.	DARIDRIYADAHANA SHIVASTHOTHAM	74
58.	ARDHA NAREESHVARA STHOTHAM	75
59.	DHVADASHA JYOTHIR LINGASMAANAM	76
60.	MAHALAKSHMI ASHTAKAM	76
61.	ANNAPOORNA STHOTHAM	77
 <u>DHOOPA, DEEPA NEYVEDHYA MANTHRAM</u> 		
62.	DHOOPA MANTHRAM	77
63.	EKA DEEPAM	77
64.	NEYVEDHYA SAMARPANAM	77
65.	DEEPA ARADHANAI - ALANKARA DEEPAM	78
66.	KARPOORA NEERANJANAM	78
67.	MANTHRA PUSHPAM	79
 <u>GURU VANDANAM, VEDA PARAYANAM</u> 		
68.	ACHARYA SAMARPANAM [<i>SHRINGERI</i>]	81
69.	ACHARYA SAMARPANAM - GURUVANDANAM [<i>KANCHI</i>]	81
70.	PRADAKSHINA NAMASKARAM CHA PRARTHANA	82
71.	VEDA PARAYANAM	83
72.	SWASTHI VACHANAM	84
73.	SANGEETHAM	85
74.	NANDIKESHWARA POOJA	85
75.	THEERTHAPRASADA NISHEVANAMS	86
76.	RIGVEDA MANTHRAM - ASHEERVADA MANTHRAM	86
77.	YAJUR VEDA MANTHRAM - ASHEERVADA MANTHRAM	86
78.	SHANTI MANTHRAM	87
79.	THRUTHEEYA BHRUGUVALLI - "PANCHAKOSHANTI"	87
80.	GAYATHRI MANTHRAM	87
 <u>THRISHATHI, KRAMA PAATAM</u> 		
81.	SHRI RUDRA THRISHATHI	88
82.	SHRI GANAPATHI KRAMA PAATAM	94
83.	SHRI RUDRA KRAMA PAATAM	94
84.	SHRI CHAMAKAPRASHNA KRAMA PAATAM	121

UPANISHAD, SUKTAM

85.	THAITHREEYA UPANISHAD - <i>PRATHAMAA SHEEKSHAVALLI</i>	125
86.	DVIDEEYA <i>BRAHMANANTHAVALLI</i>	129
87.	TRUTEEYA <i>BRAHUVALLI</i>	131
88.	NAVAGRAHA SUKTAM	134

ASHTOTHRAM, GHANAM

89.	NANDI KESHVARA ASHTOTHRA NAMAVALI	136
90.	GHANA PAATAM	138

NAMES, MONTHS, MEANINGS

91.	SEQUENCE LIST OF ABHISHEKA DRAVYAMS	139
92.	PROCEDURES TO PREPARE PANCHAGAVYAM	140
93.	MEANING OF SANSKRIT WORDS USED IN POOJA	141
94-95.	DAYS, MONTHS, SEASONS NAME	143
96.	STAR NAMES (TAMIL)	143
97.	NAME OF STARS (SANSKRIT)	144
98.	THITHI	144
99.	STARS AND RASI CHART DETAILS	145-146

----- SHUBAM - MANGALAM - OM NAMAH SHIVAYA ----

NITYA PANCHAYADANA/ PRADOSHA POOJA VIDHI

(Two types of "how to place the Gods at the Altar")

(1) GOD SHIVA AT THE CENTRE		
AADITYAM AMBIKAM VISHNUM GANANATHA MAHESHWARAM.		
		
1. South-West		2. North-West
	3. Centre	
4. South-East		5. North-East

(2) GODDESS AMBIKA AT THE CENTRE		
NIRRURUTHEYSCHA GANESHAANAAM SOORYAM VAYAVYAEVACHA EESHAANEY VISHNUM AAGNEYA SHIVAM SHIVA PRAPOOJAYETH.		
		
1. South-West		2. North-West
	3. Centre	
4. South-East		5. North-East

Position to sit to perform Pooja : To sit facing North and the Gods should be east facing. This is the most ideal placement (north is considered "Kubera Moola").

It is the duty of every Hindu to understand the tenets of rituals and perform Prayers based on enshrined guidance to obtain knowledge, good health, energy to sustain, increase memory power, removal of poverty etc. The very word *Pooja* means "to Worship". Various aspects of rituals are called "*Upacharas*" in Sanskrit, this literally means "submission of services to the Almighty". *Poojas* are conducted by individuals at Home or collectively at Temples or gatherings at an auspicious occasion. The *Pooja* performed at home is called "*Panchayadana Pooja*" in which Five elements of God is invoked and presented with various Ablutions, Alankarams and Offerings. This is one of the ancient worship from Vedic times.

There are sixteen types of *Poojas* called '*Shodashopajara Pooja*' in which offering of Clothes, Ornaments, Sandalpaste, Flowers, Fragrances are offered to the Beloved God. Similar to what we enjoy, we too make the God to enjoy these, though He remains unattached. As we honour our guests while welcoming them to our home, the God also is to be offered elaborately in a sixteen step *Pooja* where we include songs, dance, chariots, elephant, songs, horse riding, recitation of Vedas, Prostration. We welcome Gods (*Swagatham*) and to Sit (*Aasanam*) followed by requesting Them to wash Their Feet (*Paadyam*), to wash the Hands (*Arghyam*), Offering water to sip and rinse Mouth (*Aachamanam*), Sacred Bathing (*Snaanam*), Daubing of Ghandam (*Sandal paste*), Offering Them with fragrance flowers (*Pushpam*), Showing Incense (*Dhoopam*), Waving Holy Lamp (*Deepam*), Offering Naivedhyams (*Shudhdhannam*), Offering Thamboolam (Betel leaves, nuts and Banana for digestion), Prostration (*Namaskarams*), circumambulating (*Pradakshinam*), and Seeting Them Off (*Visarjanam*) after the *Pooja* is over. All these actions, if performed in a shortened way, will take about an hour.

ॐ श्री गुरुभ्यो नमः

नित्य पूजा विधिः - शिव पञ्चायतन पूजा

(Lighting the Holy Lamp)

शुभं करोति कल्याणं आरोग्यं धनसम्पदः । शत्रु बुद्धि विनाशाय दीपज्योतिः नमोऽस्तु ते ॥

दीपो ज्योतिः परं ब्रह्म दीपो ज्योतिः जनार्दनः । दीपो हरतु मे पापं सन्ध्या दीपो नमोऽस्तु ते ॥

(I salute the Lord, the Sustainer of the creation, Who is in the form of this Light. I pay my obeisance to this Light (Lord), May He destroy any afflictions resulting from any omissions and commissions).

ॐ ग॒णानां॑ त्वा ग॒णप॑तिः॑ हवामहे क॒विं क॑वीनामु॒पम॑श्रवस्तमम् ।

ज्येष्ठ॒राजं॑ ब्रह्म॒णां ब्रह्म॑णस्पत॒ आ नः॑ शृण्वन्नू॒तिभिः॑सीद॒ सादन॑म् ॥

प्रणो॑ दे॒वी सर॑स्वती॒ वाजे॑भिर्वा॒जिनी॑वती । धी॒नाम॑ वि॒त्रय॑वतु । महा॒सर॒स्वत्यै॑ नमः ।

गुरु॑र्ब्रह्मा गुरु॑र्विष्णुः गुरु॑र्देवो महेश्वरः । गुरुः॑साक्षात् परब्रह्म तस्मै श्री गुरुवे नमः ।

गुरु॑वे सर्वलोकानां भिषजे भवरोगिणाम् । निधये॑ सर्वविद्यानां श्री दक्षिणा मूर्तये नमः ॥

अस्मिन् गुरु॑चरणारविन्दाभ्यां नमः ॥

ॐ नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्या सम्प्रदाय कर्तृभ्यो वंशऋषिभ्यो नमो गुरुभ्यो नमो महद्भ्यो

नमो गुरुभ्यः । श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ ॥

ये अ॒र्वाङ्मु॑तवा॒ पुरा॑णे वे॒दं वि॒द्वाः॑ स॒मभितो॑ वदन्त्यादित्यमेव ते परि॑वदन्ति सर्वे अ॒ग्निं
द्वितीयं॑ तृतीयं॑ च ह॒ःस॒मिति॑ यावतीर्वे॒ देवता॑स्ताः सर्वा वेद॑विदि॒ ब्राह्म॑णे वसन्ति तस्मात्
ब्राह्म॑णेभ्यो वेद॑विद्भ्यो दि॒वे दि॒वे नम॑स्कुर्यान्नाश॒लीलं॑ की॒र्तये॑देता ए॒व दे॒वताः॑ प्रीणाति ॥

आसन विधि :

नमो ब्रह्मण्यदेवाय गोब्राह्मणहिताय च । जगद्दिहताय कृष्णाय गोविन्दाय नमो नमः ।

आब्रह्मलोकादा शेषात् आलोकालोकपर्वतात् । ये वसन्ति द्विजा देवाः तेभ्यो नित्यं नमो नमः ।

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुविसंस्थिताः । ये भूता विघ्नकर्तारः ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥

उग्रभूतापिशाचाद्याः ये च वै भूमिधारकाः । एतेषामविरोधेन ब्रह्मकर्म समारभे ॥

अपक्रामन्तु भूतानि पिशाचाःसर्वतोमुखम् । सर्वेषामविरोधेन पूजाकर्म समारभे ॥ अस्यश्री आसन
महामन्त्रस्य, पृथिव्या मेरुपृष्ठ ऋषिः, अतलं छन्दः, कूर्मो देवता, आसने विनियोगः ।

पृथ्वि त्वया धृता लोकाः देवि त्वं विष्णुना धृता ।

त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥

आचम्य । (ॐ अचुताय नमः, ॐ अनन्ताय नमः, ॐ गोविन्दाय नमः.....)

॥ (१) गणपत्यथर्वशीर्षोपनिषत् ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳः सस्तनूभिः । व्यशेम
देवाहितं यदायुः । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्तिनस्ताक्ष्यो
अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ नमस्ते गणपतये । त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि । त्वमेव केवलं कर्ताऽसि । त्वमेव केवलं
धर्ताऽसि । त्वमेव केवलं हर्ताऽसि । त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि । त्वं साक्षादात्माऽसि
नित्यम् ॥ (१)

ऋतं वच्मि । सत्यं वच्मि ॥ २ ॥

अव त्वं माम् । अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् । अव दातारम् । अव धातारम् । अवानूचानमव
शिष्यम् । अव पश्चात्तात् । अव पुरस्तात् । अवोत्तरात्तात् । अव दक्षिणात्तात् । अव चोर्ध्वात्तात्
। अवाधरात्तात् । सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात् ॥ ३ ॥

त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः । त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः । त्वं सच्चिदानन्दाऽद्वितीयोऽसि । त्वं
प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि ॥ ४ ॥

सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते । सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति । सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति । सर्वं
जगदिदं त्वयि प्रत्येति । त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः । त्वं चत्वारि वाक्पदानि ॥ ५ ॥

त्वं गुणत्रयातीतः । त्वं अवस्थात्रयातीतः । त्वं देहत्रयातीतः । त्वं कालत्रयातीतः । त्वं
मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम् । त्वं शक्तित्रयात्मकः । त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम् । त्वं ब्रह्मा त्वं
विष्णुस्त्वं रुद्रस्त्वमिन्द्रस्त्वमग्निस्त्वं वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चन्द्रमास्त्वं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम् ॥ ६ ॥

गुणादिं॑ पूर्वमुच्चार्य॑ वर्णादीं॑ स्तदनन्तरम् । अनुस्वारः॑ परतरः । अधेन्दुल॑सितम् । तारेण॑ ऋद्धम् ।
 एतत्तव॑ मनुस्वरूपम् । गकारः॑ पूर्वरूपम् । अकारो॑ मध्यमरूपम् । अनुस्वारश्चान्त्यरूपम् ।
 बिन्दुरुत्तररूपम् । नादः॑ सन्धानम् । संहिता॑ सन्धिः । सैषा॑ गणेशविद्या । गणक॑ ऋषिः ।
 निचृद्गायत्रीच्छन्दः॑ । गणपतिदे॒वता । ॐ गं ग॒णप॑तये नमः ॥७॥

एकद॒न्ताय॑ विद्महे॑ वक्रतुण्डाय॑ धीमहि । तन्नो॑ दन्तिः प्रचोदयात् ॥८॥

एकद॒न्तं चतु॑र्हस्तं पाशम॑ङ्कुशधारिणम् । रदं॑ च वरदं॑ हस्तैर्बिभ्राणं॑ मूषकध्वजम् । रक्तं॑ लम्बोदरं॑
 शूर्पकर्णकं॑ रक्तवाससम् । रक्तगन्धानुलिप्ताङ्गं॑ रक्तपुष्पैः सुपूजितम् । भक्तानुकम्पिनं॑ देवं
 जगत्कारणमच्युतम् । आविर्भूतं॑ च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः॑ पुरुषात्परम् । एवं॑ ध्यायति॑ यो नित्यं॑ स योगी
 योगिनां॑ वरः ॥९॥

नमो॑ व्रातपतये । नमो॑ गणपतये । नमः॑ प्रमथपतये । नमस्तेऽस्तु॑ लम्बोदरायैकदन्ताय विघ्ननाशिने
 शिवसुताय॑ वरदमूर्तये॒ नमः ॥१०॥

एतदथर्वशीर्षं॑ योऽधीते॑ स ब्रह्मभूयाय॑ कल्पते । स सर्वविघ्नैर्नबाध्यते॑ । स सर्वत्र सुखमेधते॑ । स
 पञ्चमहापापात्॑ प्रमुच्यते । सायमधीयानो॑ दिवसकृतं पापं नाशयति । प्रातरधीयानो॑ रात्रिकृतं पापं
 नाशयति । सायं प्रातः प्रयुञ्जानो॑ पापोऽपापो भवति । सर्वत्राधीयानोऽपविघ्नो भवति ।
 धर्मार्थकाममोक्षं॑ च विन्दति । इदमथर्वशीर्षमशिष्याय॑ न देयम् । यो यदि मोहाद् दास्यति॑ स
 पापीयान् भवति । सहस्रावर्तनाद्यं॑ यं काममधीते॑ तं तमनेन साधयेत् ॥११॥

अनेन॑ गणपतिमभिषिञ्चति॑ स वाग्मी भवति । चतुर्थ्यामनश्नन् जपति॑ स विद्यावान् भवति ।
 इत्यथर्वणवाक्यम् । ब्रह्माद्यावरणं॑ विद्यात्र बिभेति कदाचनेति ॥१२॥

यो दूर्वाङ्कुरैर्यजति॑ स वैश्रवणोपमो भवति । यो लाजैर्यजति॑ स यशोवान् भवति । स मेधावान्
 भवति । यो मोदकसहस्रेण॑ यजति॑ स वाञ्छितफलमवाप्नोति । यः साज्य समिद्धिर्यजति॑ स सर्वं
 लभते॑ स सर्वं लभते ॥१३॥

अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग् ग्राहयित्वा॑ सूर्यवर्चस्वी भवति । सूर्यग्रहे॑ महानद्यां प्रतिमासत्रिधौ वा जप्त्वा
 सिद्धमन्त्रो भवति । महाविघ्नात्॑ प्रमुच्यते । महादोषात् प्रमुच्यते । महाप्रत्यवायात् प्रमुच्यते । स
 सर्वविद्भवति॑ स सर्वविद्भवति । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥ १४॥

ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳः सस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

(२) गणपति पूजा विधिः

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

प्राणानायम्य ।

ॐ भूः - ॐ भुवः - ॐ सुवः - ॐ महः - ॐ जनः - ॐ तपः - ॐ सत्यम्

ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं । भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ।

ॐ आपो ज्योतीरसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवःसुवरोम् ।

ॐ ध्रुवन्ते राजावरुणो ध्रुवं देवो बृहस्पतिः । ध्रुवं त इन्द्रश्चाग्निश्च राष्ट्रं धारयतां ध्रुवं ॥

उत्तरोत्तराभिवृद्धिरस्तु ॥ दर्भेष्वासीनः, दर्भान् धारयमाणः ॥ (Wear pavithram)

सङ्कल्पम् ।

ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चन्द्रबलं

तदेव विद्याबलं दैवबलं तदेव श्री लक्ष्मीपते तेऽङ्घ्रियुगं स्मरामि । करिष्यमाणस्य कर्मणः

निर्विघ्नेन परिसमाप्त्यर्थं आदौ विघ्नेश्वर पूजां करिष्ये ॥ (एवं द्विवीची) । अपउपस्पृश्य ॥

(Recite twice from Karishya Manasya & wash your hands)

ॐ गुणानां त्वा गुणपतिꣳ हवामहे क्विं क्वीनामुपमश्रवस्तमम् । ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां

ब्रह्मणस्पत आ नः शृण्वन्नृतिभिस्सीद सादनम् ॥ श्रीमन् महागणपतये नमः ॥ ॐ

भूर्भुवस्सुवरोम् अस्मिन् हरिद्राबिम्बे सुमुखं सपरिवारं विघ्नेश्वरं महागणपतिं ध्यायामि ।

महागणपतिं आवाहयामि ।

ॐ महागणपतये नमः रत्नसिंहासनं समर्पयामि ।

ॐ महागणपतये नमः पादयोः पाद्यं समर्पयामि ।

ॐ महागणपतये नमः हस्तयोः अर्घ्यं समर्पयामि ।

ॐ महागणपतये नमः स्नपयामि ।

आपो॑हि॒ष्ठा॑ म॒यो॒भुवः॑ । तान॑ ऊ॒र्जे॑ द॒धात॑न ॥ म॒हे॒र॒णाय॑ च॒क्षसे॑ । यो वः॑ शि॒वत॑मो र॒सः ।

तस्य॑ भाजयते ह॒नः॑ । उ॒श॒ती॒रिव॑ मा॒तरः॑ । तस्मा॑ अर॒ङ्गमा॑मवः । यस्य॑क्षयाय॒ जिन्व॑थ ।

आपो॑ज॒नय॑था च नः ॥ ॐ भूर्भुवः॑ सुवः ॥ स्नानानन्तरं आचमनीयं समर्पयामि । (offer water)

ॐ महागणपतये नमः वस्त्रार्थं अक्षतान् समर्पयामि । (shower yellow rice)

ॐ महागणपतये नमः उपवीतार्थं अक्षतान् समर्पयामि । (shower yellow rice)

ॐ महागणपतये नमः दिव्यपरिमळ गन्धान् धारयामि । (daub chandan)

ॐ महागणपतये नमः गन्धस्योपरि हरिद्राकुङ्कुमं समर्पयामि । (daub kumkum)

ॐ महागणपतये नमः अलङ्कारणार्थं अक्षतान् समर्पयामि । (shower yellow rice)

ॐ महागणपतये नमः आभरणार्थं अक्षतान् समर्पयामि । (shower yellow rice)

ॐ महागणपतये नमः पुष्पमालां समर्पयामि । (garlanding the deity)

ॐ महागणपतये नमः पुष्पैः पूजयामि । (recite following mantras & shower flowers)

ॐ सुमुखाय नमः । ॐ एकदन्ताय नमः । ॐ कपिलाय नमः । ॐ गजकर्णकाय नमः ।

ॐ लम्बोदराय नमः । ॐ विकटाय नमः । ॐ विघ्नराजाय नमः । ॐ विनायकाय नमः ।

ॐ धूमकेतवे नमः । ॐ गणाध्यक्षाय नमः । ॐ फालचन्द्राय नमः ।

ॐ गजाननाय नमः । ॐ वक्रतुण्डाय नमः । ॐ शूर्पकर्णाय नमः । ॐ हेरम्बाय नमः ।

ॐ स्कन्दपूर्वजाय नमः । ॐ सिद्धिविनायकाय नमः ।

ॐ महागणपतये नमः नानाविध परिमळपत्रपुष्पाणि समर्पयामि ॥

ॐ महागणपतये नमः धूपं आघ्रापयामि ॥ (show dhoopam)

ॐ महागणपतये नमः दीपं सन्दर्शयामि ॥ (show dheepam)

ॐ महागणपतये नमः धूपदीपानन्तरं आचमनीयं समर्पयामि ॥ (pour water)

ॐ भूर्भुवः॑ सुवः । ॐ तत्स॑वि॒तुर्व॑र॒ण्यं । भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि । धियो॒ यो नः॑ प्र॒चोद॑यात् ॥

इति प्रोक्षय ।

(प्रातः - morning) सत्यं त्वर्तेन परिषिञ्चामि ।

(सायं - evening) ऋतं त्वा सत्येन परिषिञ्चामि ।)

अमृतोपस्तरणमसि - इति किञ्चिज्जलं विसृज्य । (sprinkle water)

ॐ प्राणाय स्वाहा ॥ । ॐ अपानाय स्वाहा ॥ । ॐ व्यानाय स्वाहा ॥ । ॐ उदानाय स्वाहा ॥ ।

ॐ समानाय स्वाहा ॥ । ॐ ब्रह्मणे स्वाहा ॥ । ब्रह्मणि म आत्मा अमृतत्वाय ।

ॐ महागणपतये नमः निवेदनं समर्पयामि ॥

मध्ये मध्ये अमृतपानीयं समर्पयामि । अमृतापिधानमसि ।

हस्तप्रक्षालनं समर्पयामि । पादप्रक्षालनं समर्पयामि । पुनराचमनीयं समर्पयामि ।

ॐ भूर्भुवःसुवः । पूगीफलसमायुक्तं नागवल्ली दलैर्युतम् । कर्पूरचूर्णसंयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥ महागणपतये नमः कर्पूर ताम्बूलं समर्पयामि ॥

नीराञ्जन मन्त्रः

तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि । तत्रो दन्तिः प्रचोदयात् ॥

ॐ महागणपतये नमः कर्पूरनीराजनं सन्दर्शयामि ।

नीराजनानंतरं आचमनीयं समर्पयामि । रक्ष रक्षां धारयामि ।

ॐ श्री महागणपतये नमः वेदोक्त मन्त्रपुष्पं समर्पयामि । स्वर्णपुष्पं समर्पयामि ।

पारिजात पुष्पं समर्पयामि । छत्रं धारयामि । नृत्तं दर्शयामि । वाद्यं घोषयामि ।

गीतं श्रावयामि । आन्दोलिकां आरोपयामि । अश्वं आरोपयामि । गजं आरोपयामि ।

रथं आरोपयामि । समस्त राजोपचार-मन्त्रोपचार-वेदोपचारान् समर्पयामि ॥

अथ प्रार्थना

वक्रतुण्ड महाकाय सूर्यकोटिसमप्रभ । अविध्वं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ॥

सुमुखश्चैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः । लम्बोदरश्च विकटो विघ्नराजो गणाधिपः ।

धूमकेतुर्गणाध्यक्षो फालचन्द्रो गजाननः । वक्रतुण्डः शूर्पकर्णो हेरम्ब स्कन्दपूर्वजः ॥

द्वादशैतानि नामानि यः पठेत् श्रुणुयादपि । विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ।

सङ्ग्रामे सर्वकार्येषु विघ्नस्तस्य न जायते ॥

महागणपतये नमः अनेक कोटी प्रदक्षिण नमस्कारान् समर्पयामि ।

(३). प्रधान पूजा सङ्कल्पं - MAIN POOJA SANKALPAM

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

प्राणानायम्य । ॐ भूः - ॐ भुवः । ॐ सुवः । ॐ महः । ॐ जनः । ॐ तपः ।

ॐ सत्यम् । ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं । भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ।

ॐ आमापो ज्योतीरसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवःसुवरोम् ।

सङ्कल्पः । (Please change name and sequence according to where you stay)

ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वर प्रीत्यर्थं शुभे शोभने मुहूर्ते आद्य ब्रह्मणः द्वितीय परार्धे श्वेतवराहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे अष्टाविंशतितमे कलियुगे प्रथमेपादे जम्बूद्वीपे भारतवर्षे भरतखण्डस्य मेरोः पश्चिमदिग्भागे उत्तरे पार्श्वे अरभ्य महासमुद्रतीरे केतुमाल्य वर्षे दुबै/अबुदाभि महानगर्या प्रभवादि षष्ट्यां संवत्सरानां मध्ये (if in India say....दक्षिणे पार्श्वे शखाब्दे अस्मिन् वर्तमाने व्यावहारिके प्रभवादीनां षष्टि संवत्सराणां मध्ये) -----(Year) नाम संवत्सरे ----- (उत्तरायणे/दक्षिणायने)-----ऋतौ -----मासे(month) -----पक्षे (कृष्ण/शुक्ल) -----शुभतिथौ (lunar date) वासरः वासरस्तु ----- वासरयुक्तायां (day) -----नक्षत्रयुक्तायां (star) शुभयोग शुभकरण एवङ्गुण विशेषेण विशिष्टायां अस्यां -----शुभतिथौ (lunar date), ममोपात्त समस्त दुरितक्षयद्वारा श्री परमेश्वरप्रीत्यर्थं -----गोत्रोद्भवस्य (gothram) ----- नक्षत्रे (star) ----- राशौ जातस्य (zodiac sign) -----शर्मणः (your name) मम (अस्य यजमानस्य) -----नक्षत्रे (star) -----राशौ (zodiac sign) जातायाः -----नाम्न्याः (wife's name) मम धर्मपत्न्याश्च (अस्य यजमानस्य धर्मपत्न्याश्च) अस्माकं सहकुटुम्बानां बन्धुजनवर्गस्य क्षेम-स्थैर्य-वीर्य-विजय-आयुरारोग्य-ऐश्वर्याणां अभिवृद्ध्यर्थं धर्म-अर्थ-काम-मोक्ष चतुर्विधफल पुरुषार्थ सिद्ध्यर्थं श्री महागणपति प्रसाद सिद्ध्यर्थं, इष्टदेवता, कुलदेवता, ग्रामदेवता, गृहदेवता, सकलदेवता प्रसाद सिद्ध्यर्थं साम्बपरमेश्वरप्रसाद सिद्ध्यर्थं प्रसादेन सर्वारिष्टशान्त्यर्थं सर्वानुकूलता सिद्ध्यर्थं सर्वमनोरथ अवाप्त्यर्थं ऐहिकामुष्मिक श्रेयोभिः अभिवृद्ध्यर्थं साम्बपरमेश्वर पादारविन्दयोः अचञ्चल निष्कपट भक्तिसिद्ध्यर्थं - महा प्रदोष पुण्यकाले / नित्य पञ्चायतन / शुभ मुहूर्त दिवस पूजां, महान्यास/लघुन्यास पुरःसर अन्योन्य सहायेन (if with group) एकादशवार (or) एकवार (if alone), रुद्र जपप्रयुक्त रुद्राभिषेकेन रुद्र अर्चनाञ्च करिष्ये । पूर्वोक्त महान्यास/लघुन्यास पुरःसर अन्योन्य सहायेन एकादशवार/एकवार रुद्राभिषेक रुद्र अर्चनाञ्च करिष्ये । तदङ्गत्वेन घण्टा पूजां, कलश पूजां, शङ्ख पूजां, आत्म पूजां, पीठ पूजां, द्वारपालक पूजां, वरुण पूजां च करिष्ये ॥ अपउपस्पृश्य ॥ (wash your hands).

ॐ ग॒णानां॑ त्वा ग॒णप॑तिः॑ हवामहे क॒विं क॑वीनामु॒पम॑श्रवस्तमम् ।

ज्येष्ठ॑राजं ब्रह्म॑णां ब्रह्मणस्प॒त आ नः॑ शृ॒ण्वन्नू॑तिभिस्सीद॒ सादन॑म् ॥

अस्माद् (हरिद्रा - *if it is Turmaric Ganapathy*) बिम्बाद् सुमुखं सपरिवारं विघ्नेश्वरं महागणपतिं यथासुखं यथास्थानं प्रतिष्ठापयामि ॥ शोभनार्थं क्षेमाय पुनरागमनाय च ॥

(Ring bell) क्ष॒त्रस्य॑ राजा वरु॑णोऽधि॒राजः । नक्ष॑त्राणां॑ श॒तभि॑ष॒ग्वसि॑ष्ठः ।

तौ दे॒वेभ्यः॑ कृणुतो दी॒र्घमायुः॑ ॥ महागणपति प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ (*Please humbly accept Prasad and prostrate the Remover of Obstacles - you may now keep the Lord in His original place*)

(४) घण्टपूजा विधिः - (Ring the bell and recite the mantra)

घण्टाय नमः । दिव्यगन्धान्धारयामि । (घण्टानादं कृत्वा) आगमार्थं तु देवानां गमनार्थं तु रक्षसां । कुर्यात् घण्टारवं तत्र देवताह्वानलाञ्छनम् ॥

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुविसंस्थिताः । ये भूता विघ्नकर्तारः ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥

(५) कलश पूजा विधिः

कलशं गन्ध-अक्षत-पत्र-पुष्पैः अभ्यर्च्य, कलशं स्पृष्ट्वा ।

(fill pancha-paathram with water, daub chandan/kumkum on the four sides of the vessel).

ॐ कलशाय नमः दिव्यपरिमल गन्धान्धारयामि । (put flower, akshatha inside)

ॐ गङ्गायै नमः । ॐ यमुनायै नमः । ॐ गोदावर्यै नमः । ॐ सरस्वत्यै नमः ।

ॐ नर्मदायै नमः । ॐ सिन्धवे नमः । ॐ कावेर्यै नमः । सप्त कोटि महातीर्थान्

आवाहयामि ॥ (keep your right palm facing down on the top of the panchapaathram and recite the following mantras)

कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः । मूले तत्र स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः ।

कुक्षौ तु सागराः सर्वे सप्तद्वीपा वसुन्धरा ॥ ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदो ह्यथर्वणः ।

अङ्गैश्च सहिताः सर्वे कलशाम्बुसमाश्रिताः । आयान्तु शिव पूजार्थं दुरितक्षयकारकाः ।

गङ्गे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति । नर्मदे सिन्धु कावेरि जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥

सर्वे समुद्राः सरितस्तीर्थानि जलदा नदाः ।

(कलश जलेन सर्वोपकरणानि सर्वपूजाद्रव्याणि च प्रोक्ष्य आत्मानञ्च प्रोक्ष्यात्) ॥

(Offer sprinkle water from Kalasham over pooja/abhisheka items and self)

(६). शङ्ख पूजा विधि:

कलश जलेन शङ्खं प्रक्षाल्य; पुनः कलश जलेन शङ्खं गायत्र्या प्रपूरय ।

ॐ पाञ्चजन्याय नमः दिव्यपरिमळगन्धां धारयामि ।

ॐ शङ्खमूले ब्रह्मणे नमः । ॐ शङ्खमध्ये विष्णवे नमः । ॐ शङ्खाग्रे रुद्राय नमः ।

ॐ आदित्यमण्डलाय नमः । ॐ सोममण्डलाय नमः । ॐ चन्द्रशेखराय नमः ।

शङ्खं चन्द्रार्कदैवत्यं मध्ये वरुणसंयुतम् पृष्ठे प्रजापतिश्चैव अग्रे गङ्गा सरस्वति ॥

त्रैलोक्ये यानि तीर्थानि वासुदेवस्य चाज्ञया । शङ्खे तिष्ठन्ति विप्रेन्द्राः तस्माच्छङ्खं प्रपूजयेत् ॥

त्वं पुरा सागरोत्पन्नः विष्णुना विधृतः करे । पूजितः सर्वदेवैश्च पाञ्चजन्य नमोऽस्तु ते ॥

गर्भा देवारिनारीणां विशीर्यन्ते सहस्रधा । तव नादेन पाताळे पाञ्चजन्य नमोऽस्तु ते ॥

ॐ पाञ्चजन्याय विद्महे पावमानाय धीमहि । तन्नः शङ्खः प्रचोदयात् ॥

(Recite 5 times silently)

अग्नेर्मन्वे प्रथमस्य प्रचेतसो यं पाञ्चजन्यं ब्रह्मवःसमिधते ।

विश्वस्यां विशि प्रिविशिवाः समीमहे स नो मुञ्चत्वः हसः ॥

शङ्ख जलेन कलशं पूरयित्वा (pour water from conch to kalasham)

शिष्ट जलेन ॐ भूर्भुवःसुवो भूर्भुवःसुवो भूर्भुवःसुवः इति सर्वोपकरणानि प्रोक्ष्य आत्मानं

च प्रोक्ष्य । तच्छेषं विसृज्य । (sprinkle water over puja dravyams, on self and pour the balance water on the earth)

कलश जलेन पुनः शङ्खं गायत्र्या पूरयित्वा ॥

(pour water from Kalasham to conch, reciting Gaayathri mantram three times).

(७) आत्मपूजा विधि:

ॐ आत्मने नमः । दिव्यगन्धान् धारयामि ।

ॐ आत्मने नमः । ॐ अन्तरात्मने नमः । ॐ जीवात्मने नमः । ॐ योगात्मने नमः ।

ॐ परमात्मने नमः । ॐ ज्ञानात्मने नमः । समस्तोपचारान् समर्पयामि ।

देहो जीवालयः प्रोक्तो जीवो देवः सनातनः । त्यजेदज्ञाननिर्माल्यं सोऽहम्भावेन पूजयेत् ॥

(८) पीठ पूजा विधि:

पीठ पूजां करिष्ये ॥

- १) ॐ आधारशक्त्यै नमः २) ॐ मूलप्रकृत्यै नमः ३) ॐ आदिकूर्माय नमः
 ४) ॐ आदिवराहाय नमः ५) ॐ अनन्ताय नमः ६) ॐ पृथिव्यै नमः
 ७) ॐ रत्नमण्डपाय नमः ८) ॐ रत्नवेदिकायै नमः ९) ॐ स्वर्णस्तम्बाय नमः
 १०) ॐ श्वेतच्छत्राय नमः ११) ॐ कल्पकवृक्षाय नमः १२) ॐ क्षीरसमुद्राय नमः
 १३) ॐ सितचामराभ्यां नमः १४) ॐ योगपीठासनाय नमः । समस्तोपचारान् समर्पयामि ॥

(९) द्वारपाल पूजा विधि:

द्वारपाल पूजां करिष्ये ।

ॐ पूर्वद्वारे द्वारश्रियै नमः	ॐ धात्रे नमः	ॐ विधात्रे नमः ।
ॐ दक्षिणद्वारे द्वारश्रियै नमः	ॐ गुहाय नमः	ॐ गणपतये नमः ।
ॐ पश्चिमद्वारे द्वारश्रियै नमः	ॐ नन्दीश्वराय नमः	ॐ क्षेत्रपालाय नमः ।
ॐ उत्तरद्वारे द्वारश्रियै नमः	ॐ चण्डीश्वराय नमः	ॐ भृङ्गीश्वराय नमः ।
ॐ ऊर्ध्वद्वारे द्वारश्रियै नमः	ॐ आकाशाय नमः	ॐ अन्तरिक्षाय नमः ।
ॐ अधोद्वारे द्वारश्रियै नमः	ॐ भूम्यै नमः	ॐ पातालाय नमः ।

द्वारपाल पूजां समर्पयामि ।

(१०). कुम्भ आवाहनं - कुम्भस्थापनम् -

ॐ ब्रह्मजज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्विसीमतःसुरुचो वेन आवः । सबुद्धिया उपमा अस्य विष्टाःसतश्च
 योनिमसतश्च विवः । नाके सुपर्णमुपयत्पतन्तं हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षतत्वा । हिरण्यपक्षं वरुणस्य
 दूतं यमस्य योनौ शकुनं भुरण्युम् । आप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोम वृष्णियम् । भवा वाजस्य
 सङ्गथे । यो रुद्रो अग्रौ यो अप्सु य ओषधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवनाविवेश तस्मै रुद्राय नमो
 अस्तु ॥

ॐ इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधा निदधे पदम् । समूढमस्य पाः सुरे । इन्द्रं विश्वा
 अवीवृधन्त्समुद्रव्यचसङ्गिरो रथीतमः रथीनां वाजानाः सत्पतिं पतिम् ।

ॐ आपो वा इदं सर्वं विश्वा भूतान्यापः प्राणा वा आपः पशव
 आपोऽन्न-मापोऽमृत-माप-स्संभ्राडापो विराडाप-स्स्वराडाप-श्छन्दागु-ध्यापो ज्योतीगु-ध्यापो
 यजूगु-ध्याप-स्सत्यमाप-स्सर्वादेवता आपो भूर्भुवःसुवराप ओम् ॥ (इति मन्त्रेण कलशमभिमन्त्र्य)
 (Invoking Deivamsam in the Kalasham with Mantras - Shower flowers).

ॐ अपः प्रणयति । श्रद्धा वा आपः । श्रद्धामेवारभ्य प्रणीय प्रचरति । अपः प्रणयति । यज्ञो
 वा आपः । यज्ञमेवारभ्य प्रणीय प्रचरति । अपः प्रणयति । वज्रो वा आपः । वज्रमेव
 भ्रातृव्येभ्यः प्रहृत्य प्रणीय प्रचरति । अपः प्रणयति । आपो वै रक्षोघ्नीः । रक्षसामपहत्यै । अपः
 प्रणयति । आपो वै देवानां प्रियं धाम । देवानामेव प्रियं धाम प्रणीय प्रचरति । अपः प्रणयति ।
 आपो वै सर्वादेवताः । देवता एवारभ्य प्रणीय प्रचरति । अपः प्रणयति । आपो वै शान्ताः ।
 शान्ताभिरेवास्यशुचां शमयति । देवो वः सवितोत्पुनात्वच्छिद्रेण पवित्रेणवसोः सूर्यस्य रश्मिभिः ॥

(adding koorcham) ॐ कूर्चाग्रैः राक्षसान् घोरान् छिन्दि कर्मविघातिनः । त्वामर्पयामि कुम्भेऽस्मिन्
 साफल्यं कुरु कर्मणि ।

(वृक्षराज पत्रं - adding mango leaves) ॐ वृक्षराजसमुद्भूताः शाखायाः पल्लवत्वचः । युष्मान्
 कुम्भेष्वर्पयामि सर्वपापापनुत्तये । (नालिकेरं (ऊर्ध्वमुखं) - adding coconut facing towards sky)
 नालिकेरसमुद्भूत त्रिनेत्र हरसत्तम । शिखया दुरितं सर्वं पापं पीडां च मे नुद । (कुम्भरत्नं - adding
 gems and gold coins) स हि रत्नानि दाशुषे सुवाति सविता भगः । तं भागं चित्रमीमहे ॥

(कुम्भेषु वरुणावाहनम् - Varuna Aavahanam in the Kumbham) तत्त्वा यामि ब्रह्मणा
 वन्दमानस्तदाशास्ते यजमानो हविर्भिः । अहेडमानो वरुणेह बोध्युरुशां समा न आयुः प्रमोषीः ॥
 ओं भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् कुम्भे सोमास्कन्द स्वरूपेण वरुणमावाहयामि । वरुणस्य
 इदमासनम् । वरुणाय नमः । रत्नसिंहासनं समर्पयामि ।

पादयोः पाद्यं समर्पयामि । अर्घ्यं समर्पयामि । आचमनीयं समर्पयामि । शुद्धोदक स्नानं
 समर्पयामि । स्नानानन्तरम् आचमनीयं समर्पयामि । वस्त्र, यज्ञोपवीत, आभरणार्थं अक्षतान्
 समर्पयामि । दिव्य परिमळगन्धां धारयामि । गन्धस्योपरि हरिद्रा कुङ्कुमं समर्पयामि । पुष्पमालां
 समर्पयामि । पुष्पैः पूजयामि ॥

ॐ गङ्गायै नमः । ॐ यमुनायै नमः । ॐ गोदावर्यै नमः । ॐ सरस्वत्यै नमः ।
 ॐ नर्मदायै नमः । ॐ सिन्धवे नमः । ॐ कावेर्यै नमः । ॐ तीर्थराजाय नमः ।
 ॐ प्रचेतसे नमः । ॐ स्वरूपिणे नमः । ॐ अपाम्पतये नमः । ॐ मकरवाहनाय नमः ।
 ॐ जलाधिपतये नमः । ॐ पाशहस्ताय नमः । ॐ वरुणाय नमः ।

नानाविध परिमळ पत्रपुष्पाणि समर्पयामि ॥

धूपं, दीपं, नैवेद्यं (गुळोपहारं निवेदयामि)। कर्पूरताम्बूलं निवेदयामि ॥

नीरांजनमन्त्राः

ॐ हिरण्यपात्रं॑ म॒धोः पूर्णं॑ द॒धाति॑ । म॒द्व्यो॒सान्नी॑ति । ए॒क॒धा ब्र॒ह्मण॑ उप॒हरति॑ । ए॒क॒धैव॑ यज॒मान॑
आयु॒स्तेजो॑ द॒धाति॑ ॥ वरुणाय॑ नमः । कर्पूरनीराजनं॑ समर्पयामि ॥

११. महान्यासं

(१) केशाति पातान्द न्यासं

BhodhAyana Maharshi has presented the version of MahanyAsam which is recited prior to Ekadasha Rudra Japam and this procedure is called 'NyAsa Jadila Kriyakramam'. This is recited in Temples, Residences in an elaborate way.

Covering all parts of the body from head to feet, Sri Rudra mantram is recited to invoke and transform ourselves as a part of Sri Rudra swaroopa. Guided with this mantra vakyams, erect a shield around us (dhighbhandam), derive sharp observation through eyes and by using the same mantras as weapons, be prepared to win over enmity. Thus making sure to prevent all hindrances, should we be ready to begin Sri Rudra Japam for smooth performance of Sri Rudra Abhishekam.

While performing NyAsam by touching respective organ, recalling each dedicated Devtha is of utmost importance. Let us begin with Panchakshara Prayer.

अथात पञ्चाङ्गरुद्राणां न्यासपूर्वकं जप (होम) अर्चनाभिषेक विधिं व्याख्यास्यामः ॥

ॐकारं मन्त्रसंयुक्तं नित्यं ध्यायन्ति योगिनः । कामदं मोक्षदं तस्मै नकाराय नमो नमः ॥ (१)

महादेवं महात्मानं महापातकनाशनम् । महापापहरं वन्दे मकाराय नमो नमः ॥ (२)

शिवं शान्तं जगन्नाथं लोकानुग्रहकारणम् । शिवमेकं परं वन्दे शिकाराय नमो नमः ॥ (३)

वाहनं वृषभो यस्य वासुकिः कण्ठभूषणम् । वामे शक्तिधरं वन्दे वकाराय नमो नमः ॥ (४)

यत्र यत्र स्थितं देवं सर्वव्यापिनमीश्वरम् । यल्लिङ्गं पूजयेन्नित्यं यकाराय नमो नमः ॥ (५)

या ते रुद्र शिवा॑त॒नूर॑घो॒रापा॑पकाशिनी । तया॑ नस्त॒नुवा॑ शन्त॒मया॑ गिरिशन्ता॒भिचा॑कशीहि ॥

शिखायै॑ नमः ॥ (tuft - rearside of head) 1.1

अ॒स्मिन्म॑ह॒त्यर्ण॑वेऽन्तरिक्षे भ॒वा अधि॑ । तेषां॑ सहस्रयो॒जनेऽव॑धन्वानि तन्मसि ॥ शिरसे॑ नमः ॥

(head) 1.2

सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्याम् । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥

ललाटाय नमः (forehead)1.3

हंसशुचिषद्वसुरन्तरिक्षसद्धोता वेदिषदतिथिर्दुरोणसत् । नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जा गोजा
ऋतजा अद्रिजा ऋतं बृहत् ॥ भ्रुवोर्मध्याय नमः (space bet. eyebrows) 1.4

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिवबन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥

नेत्राभ्यां नमः ॥ (eyes)1.5

नमः स्रुत्याय च पथ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च । कर्णाभ्यां नमः ॥ (two ears)1.6

मानस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः । वीरान्मानो रुद्र
भामितोऽवधीर्हविष्मन्तो नमसा विधेम ते ॥ नासिकायै नमः ॥ (nose)1.7

अवतत्य धनुस्त्वः सहस्राक्ष शतेषुधे । निशीर्यशल्यानां मुखा शिवो नः सुमना भव ॥

मुखाय नमः ॥ (face)1.8

नीलग्रीवाशिशित् कण्ठाशर्वा अधः क्षमाचराः । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥

कण्ठाय नमः ॥ (neck)1.9

नीलग्रीवाशिशित्कण्ठा दिवः रुद्रा उपश्रिताः । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥

उपकण्ठाय नमः ॥(back side of neck)1.10

नमस्ते अस्त्वायुधायानातताय धृष्णवै । उभाभ्यामुत ते नमो बाहुभ्यां तव धन्वने ॥

बाहुभ्यां नमः ॥ (shoulders) 1.11

या ते हेतिर्मादुष्टम् हस्ते बभूव ते धनुः । तयास्मान् विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिब्भुज ॥

उपबाहुभ्यां नमः ॥ (between wrist and shoulders) 1.12

ये तीर्थानि प्रचरन्ति सुकावन्तो निषङ्गिणः । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥

हस्ताभ्यां नमः ॥ (palm) 1.13

सद्यो जातं प्रपद्यामि सद्यो जाताय वै नमो नमः । भवे भवे नातिभवे भवस्वमाम् ।

भवोद्धवाय नमः ॥ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॥ (thumb) 1.15

वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलविकरणाय नमो
 बलविकरणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः ॥
 तर्जनीभ्यां नमः ॥ (index finger) 1.16

अघोरेभ्योऽथघोरेभ्यो घोरघोरेतरेभ्यः । सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥
 मध्यमाभ्यां नमः ॥ (middle finger) 1.17

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥
 अनामिकाभ्यां नमः (ring finger) 1.18

ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु
 सदाशिवोम् ॥ कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ (small finger) 1.19

नमो वः किरिकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यः ॥ हृदयाय नमः ॥ (heart) 1.20

नमो गुणेभ्यो गुणपतिभ्यश्च वो नमः । पृष्ठाय नमः ॥ (back side) 1.21

नमस्तक्ष्भ्यो रथकारेभ्यश्च वो नमः । कक्षाभ्यां नमः ॥ (arm pit) 1.22

नमो हिरण्यबाहवे सेनान्ये दिशां च पतये नमः ॥ पार्श्वाभ्यां नमः ॥ (side of ribs) 1.23

विज्यं धनुःकपर्दिनो विशल्यो बाणवाङ् उत । अनेशन्नस्येषव आभुरस्य निषङ्गथिः ।

जठराय नमः ॥ (inner stomach) 1.24

हिरण्यगर्भःसमवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् । सदाधार पृथिवीन्द्रामुतेमां कस्मै देवाय
 हविषा विधेम ॥ नाभ्यै नमः ॥ (navel) 1.25

मीढुष्टम शिवतम शिवोनःसुमनो भव । परमे वृक्ष आयुधं निधाय कृत्तिं वसान आचर पिनाकं
 बिभ्रदागहि ॥ कट्यै नमः ॥ (hip) 1.26

ये भूतानामधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ।
 गुहाय नमः ॥ (private parts) 1.27

ये अत्रेषु विविध्यन्ति पात्रेषु पिबतो जनान् । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ।
 अण्डाभ्यां नमः ॥ (testicles) 1.28

स शिरा जातवेदाः । अक्षरं परमं पदम् । वेदानां शिरं उत्तमं जातवेदसे शिरसि माता आयुष्मन्तं करोतु माम् ॥ अपानाय नमः ॥ (anus) 1.29

मानो महान्तमुत मानो अर्भकं मा न उक्षन्तमुतमा न उक्षितम् । मा नो वधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नस्तनुवो रुद्र रीरिषः ॥ ऊरुभ्यां नमः ॥ (thighs) 1.30

एष ते रुद्रभागस्तञ्जुषस्व तेनावसेन परो मूजवतोऽतीह्यवततधन्वा पिनाकहस्तः कृत्तिवासाः ॥ जानुभ्यां नमः । (knees) 1.31

सुसृष्टजित्सोमपा बाहुशर्ध्वध्वधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता । बृहस्पते परिदीया रथेन रक्षोहामित्रा अपबाधमानः ॥ जङ्घाभ्यां नमः ॥ (ankle) 1.32

विश्वं भूतं भुवनं चित्रं बहुधा जातं जायमानं च यत् । सर्वो ह्येष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ गुल्फाभ्यां नमः ॥ (calf muscle) 1.33

ये पथां पथिरक्षय ऐलबृदा यव्युधः । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ पादाभ्यां नमः ॥ (feet) 1.34

अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् । अहीश्चसर्वाञ्जम्भयन् सर्वाश्च यातुधान्यः ॥ कवचाय नमः ॥ (keep your hands crossed to touch opposite shoulders) 1.35

नमो बिल्मिने च कवचिने च नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च ॥

उपकवचाय नमः ॥ (keep hands crossed on the back) 1.36

नमो अस्तु नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे । अथो ये अस्य सत्वानोऽहन्तेभ्यो करन्नमः ॥ तृतीयनेत्राय नमः । (keep middle finger on the centre of head and other two on two eyes) 1.37

प्रमुञ्च धन्वनस्त्वमुभयोरान्त्रियोज्याम् । याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप ॥

अस्त्राय नमः ॥ (clap left hand palm with right hand index and middle finger) 1.38

य एतावन्तश्च भूयांसश्च दिशो रुद्रा वितस्थिरे । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥

दिग्बन्धाय नमः ॥ (Tap with middle finger and thumb from right to left circling your head) 1.39

१२. (२) दशाङ्गन्यासः (Perform Nyasam in 10 parts of the body)

ॐ नमो भगवते रुद्राय ।

ॐ - मूर्ध्ने नमः । नं - नासिकायै नमः । मों - ललाटाय नमः ।
 भं - मुखाय नमः । गं - कण्ठाय नमः । वं - हृदयाय नमः ।
 तें - दक्षिणहस्ताय नमः । रूं - वामहस्ताय नमः । द्रां - नाभ्यै नमः ।
 यं - पादाभ्यां नमः ॥

१३. (३) पंचाङ्गन्यासः

(According to scholars, reciting Mantras repeatedly, 'mantra sannithyam' and 'devatha sannithyam' is derived. Repetition of such practice is called "Nyasa Jadilam". Weaving the plait with complicated knots, all mantras should be interwoven, in the process, GOD's power is invoked and absorbed in us - this is called "Nyasa Jadilam".)

सद्योजातं प्रपद्यामि सद्यो जाताय वै नमो नमः । भवे भवे नातिभवे भवस्व मां भवोद्भवाय नमः ॥ पादाभ्यां नमः ॥ (feet) 3.1

वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः ॥
 ऊरुमध्याभ्यां नमः ॥ (middle thigh) 3.2

अघोरेभ्योऽथघोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः । सर्वेभ्यः सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥
 हृदयाय नमः ॥ (heart) 3.3

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ मुखाय नमः ॥ (face) 3.4

ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥ मूर्ध्ने नमः ॥ (scalp) 3.5

१४. (४) हंसगायत्री

अस्य श्री हंसगायत्री स्तोत्र महामन्त्रस्य । अव्यक्त परब्रह्म ऋषिः । अव्यक्त गायत्री छन्दः
परमहंसो देवता ॥ हं सां बीजं - हं सीं शक्तिः - हं सूं - कीलकम् ॥ परमहंस - प्रसाद
सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥

हंसां - अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ।	हंसीं - तर्जनीभ्यां नमः ।
हंसूं - मध्यमाभ्यां नमः ।	हंसै - अनामिकाभ्यां नमः ।
हंसौ - कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।	हंसः - करतल-करपृष्ठाभ्यां नमः ।
हंसां - हृदयाय नमः ।	हंसीं - शिरसे स्वाहा ।
हंसूं - शिखायै वषट् ।	हंसै - कवचाय हुं ।
हंसौ - नेत्रत्रयाय वौषट् ।	हंसः - अस्त्राय फट् ॥

भूर्भुवःसुवरोम् इति दिग्बन्धः ॥ ध्यानम् ॥

गमागमस्थं गमनादिशून्यं चिद्रूपदीपं तिमिरापहारम् ।

पश्यामि ते सर्वं जनान्तरस्थं नमामि हंसं परमात्मरूपम् ॥ (4.1)

देहो देवालयः प्रोक्तो जीवो देवःसनातनः । त्यजेदज्ञाननिर्माल्यं सोऽहम्भावेन पूजयेत् ॥ (4.2)

हंसो हंस परमहंसः हंस सोऽहं सोऽहं हंसः ॥ (recite gayathri 5 times silently)

(हंसगायत्री) हंसहंसाय विद्महे परमहंसाय धीमहि । तन्नो हंसः प्रचोदयात् ॥ (4.3)

हंस हंसेति यो ब्रूयात् हंसो नाम सदाशिवः । एवं न्यासविधिं कृत्वा ततः सम्पुटमारभेत् ॥ (4.4)

१५. (५) दिक्सम्पुट न्यास :

Performing Nyasam in all 10 directions (eight directions+space+earth) and invoking prayers to Devthas, sitting place should be protected (like sambudam).

ॐ भूर्भुवःसुवरो ।

ॐ लं - त्रातारमिन्द्रमवितारमिन्द्रं हवे हवे सुहवः शूरमिन्द्रम् । हुवे नु शक्रं पुरुहूतमिन्द्रः स्वस्तिनो मघवा धात्विन्द्रः ॥

ॐ लं - पूर्वदिग्भागे इन्द्राय वज्रहस्ताय देवाधिपतये ऐरावतवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वरपार्षदाय नमः ।

ॐ लं इन्द्राय नमः । पूर्वदिग्भागे ललाटस्थाने इन्द्रः सुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.1)

ॐ भूर्भुवःसुवरो

ॐ रं - त्वत्रो अग्ने वरुणस्य विद्वान् देवस्य हेडोऽव यासिसीष्ठाः । यजिष्ठो वह्नितमः शोशुचानो विश्वा द्वेषांसि प्रमुमुग्ध्यस्मत् ॥

ॐ रं - आग्नेयदिग्भागे अग्नेये शक्तिहस्ताय तेजोऽधिपतयेऽजवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वरपार्षदाय नमः ।

ॐ रं अग्नेये नमः । आग्नेयदिग्भागे नेत्रस्थाने अग्निः सुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.2)

ॐ भूर्भुवःसुवरो

ॐ हं - सुगत्रः पन्थामभयं कृणोतु । यस्मिन्नक्षत्रे यम एति राजा । यस्मिन्नेनमभ्यषिञ्चन्त देवाः । तदस्य चित्रं हविषा यजाम ॥

ॐ हं - दक्षिणदिग्भागे यमाय दण्डहस्ताय धर्माधिपतये महिषवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वरपार्षदाय नमः ।

ॐ हं यमाय नमः । दक्षिणदिग्भागे कर्णस्थाने यमः सुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.3)

ॐ भूर्भुवःसुवरो

ॐ षं - असुन्वन्तमयजमानमिच्छ स्तेनस्येत्यान्तस्करस्यान्वेषि । अन्यमस्मदिच्छ सा त इत्या नमो देवि निर्ऋते तुभ्यमस्तु ॥

ॐ षं नैर्ऋतदिग्भागे निर्ऋतये खड्गहस्ताय रक्षोऽधिपतये नरवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वरपार्षदाय नमः ।

ॐ षं निर्ऋतये नमः । नैर्ऋतदिग्भागे मुखस्थाने निर्ऋतिः सुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.4)

ॐ भूर्भुवःसुवरो

ॐ वं - तत्त्वायामि ब्रह्मणा वन्दमानस्तदा शास्ते यजमानो हविर्भिः। अहेडमानो वरुणेहबोध्युरुशंस मा न आयुः प्रमोषीः ।

ॐ वं - पश्चिमदिग्भागे वरुणाय पाशहस्ताय जलाधिपतये मकरवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वरपार्षदाय नमः ।

ॐ वं वरुणाय नमः पश्चिमदिग्भागे बाहुस्थाने वरुणः सुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.5)

ओं भूर्भुवःसुवरो

ॐ यं - आनो नियुद्धिशतिनीभिरध्वरम् । सहस्रिणीभि रुपयाहि यज्ञम् । वायो अस्मिन् हविषि मादयस्व । यूयं पातस्वस्तिभिस्सदा नः ॥

ॐ यं - वायव्य दिग्भागे वायवे साङ्कुशध्वजहस्ताय प्राणाधिपतये मृगवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

ॐ यं वायवे नमः । वायव्य दिग्भागे नासिकास्थाने वायुःसुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.6)

ओं भूर्भुवःसुवरो

ॐ सं - वयंसोम व्रते तव । मनस्तनूषु बिभ्रतः । प्रजावन्तो अशीमहि ॥

ॐ सं - उत्तरदिग्भागे सोमाय अमृतकलशहस्ताय नक्षत्राधिपतये अश्ववाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

ॐ सं सोमाय नमः । उत्तरदिग्भागे हृदयस्थाने सोमः सुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.7)

ओं भूर्भुवःसुवरो

ॐ शं - तमीशानं जगतस्तस्थुषस्पतिम् । धियं जिन्वमवसे हूमहे वयम् । पूषा नो यथा वेदसामसद्वृधे रक्षिता पायु रदब्धस्वस्तये ।

ॐ शं - ईशानदिग्भागे ईशानाय त्रिशूलहस्ताय भूताधिपतये वृषभवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

ॐ शं ईशानाय नमः ईशानदिग्भागे नाभिस्थाने ईशानः सुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.8)

ॐ भूर्भुवःसुवरोम्

ॐ खं - अस्मे रुद्रा मेहना पर्वतासो वृत्रहत्ये भर हूतौ सजोषाः । यशंसतेस्तुवते धायि पञ्जइन्द्रज्येष्ठा अस्मा अवन्तु देवाः ।

ॐ खं - ऊर्ध्वदिग्भागे ब्रह्मणे पद्महस्ताय प्रजाधिपतये हंसवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये
स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वरपार्षदाय नमः ।

ॐ खं ब्रह्मणे नमः । ऊर्ध्वदिग्भागे मूर्धस्थाने ब्रह्मा सुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.9)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो

ॐ ह्रीं - स्योना पृथिवि भवानृक्षरा निवेशनी । यच्छानशर्म सप्रथाः ।

ॐ ह्रीं - अधोदिग्भागे विष्णवे चक्रहस्ताय लोकाधिपतये गरुडवाहनाय साङ्गाय सायुधाय सशक्तये
स परिवाराय सर्वालङ्कारभूषिताय उमामहेश्वरपार्षदाय नमः ।

ॐ ह्रीं विष्णवे नमः । अधोदिग्भागे पादस्थाने विष्णुःसुप्रीतो सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (5.10)

१६. (६) ॥ षोडशाङ्ग - रौद्रीकरणम् ॥

[Keeping away the defeat from other Jeevan, this portion offer prayers from top skin to inside bones, which removes all sins, all 16 chapters in the body is performed with Rowdreekaranam. Powerful Sri Rudra Jyothi's guidance is sought here to fade away the evils/problems.]

विभूरसि प्रवाहणो रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.1)

वह्निरसि हव्यवाहनो रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.2)

श्वात्रोऽसि प्रचेताः रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.3)

तुथोऽसि विश्ववेदा रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.4)

उशिगसिकवी रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.5)

अङ्घारिरसि बभारी रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.6)

अवस्युरसि दुवस्वान् रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.7)

शुन्ध्यूरसि मार्जालीयो रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.8)

संभ्राडसि कृशानू रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.9)

परिषद्योऽसि पवमानो रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.10)

प्रतक्कासि नभस्वान् रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.11)

असंमृष्टोऽसि हव्यसूदो रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.12)

ऋतधामासि सुवज्योती रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.13)

ब्रह्मज्योतिरसि सुवर्धामा रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.14)

अजोऽस्येकपाद् रौद्रेणानीकेन पाहि माग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.15)

अहिरसि बुध्नियो रौद्रेणानीकेन पाहि माऽग्ने पिपृहि मा मा माहिंसी : ॥ (6.16)

त्वगस्थिगतैः सर्वपापैः प्रमुच्यते । सर्वभूतेष्वपराजितो भवति । ततो भूतप्रेत पिशाच- ब्रह्मराक्षस यक्षयमदूतशाकिनी डाकिनी सर्पश्वापद वृश्चिक तस्करा-ज्वरा द्युपद्रव जोषघाताः । सर्वे ज्वलन्तं पश्यन्तु मां रक्षन्तु ॥ यजमानं सहकुटुम्बं रक्षन्तु ॥ सर्वान् महान् रक्षन्तु ॥

१७. (७) ॥ गुह्यादि - मस्तकान्तं षडङ्गन्यासः ॥

[Performing six anga Nyasam with best selected Veda Mantras.]

मनो॑ ज्योति॑र्जुषता॒ माज्यं॑ विच्छिन्नं॒ यज्ञं॑ समिमं॒ दधातु॑ । बृहस्पति॑स्तनुतामिमं॒ नो विश्वे॑ देवा इह॒ मादयन्ताम् ॥ गुह्याय॑ नमः ॥ (private parts) (7.1)

अबो॑द्ध्यग्निः॒ समिधा॑ जनानां॒ प्रति॑ धेनुमिवायती॒ मुषासम् ॥ यद्वा॑ इव॒ प्रवयामु॑ज्जिहानाः॒ प्रभानवः॑सिद्धते॒ नाकमच्छ ॥ नाभ्यै॑ नमः ॥ (navel) (7.2)

अग्नि॑र्मूर्धा॒ दिवः॑ ककुत्पतिः॒ पृथिव्या॑ अयम् । अपा॑रेता॒सि जिन्वति ॥ हृदयाय॑ नमः ॥ (heart) (7.3)

मूर्धानं॑ दिवो अ॒रतिं॑ पृथिव्या॒ वैश्वानर॑मृताय॒ जातमग्निम् ॥ कविं॑ स॒म्राज॒ मतिथिं॑ जनानामासत्रा॒ पात्रं॑ जनयन्त देवाः ॥ कण्ठाय॑ नमः ॥ (neck) (7.4)

मर्माणि॑ ते॒ वर्मभि॑श्छादयामि॒ सोमस्त्वा॑ राजाऽमृतेना॒भिवस्ताम् ॥ उरोर्वरीयो॑ वरिवस्ते अस्तु॒ जयन्तं॑ त्वा मनुमदन्तु देवाः ॥ मुखाय॑ नमः (face) (7.5)

जातवेदा॑ यदि॒ वा पावकोऽसि॑ । वैश्वानरो॑ यदि॒ वा वैहुतोऽसि॑ । शम्प्रजा॑भ्यो यजमानाय॒ लोकम् ॥ ऊर्जं॑ पुष्टिं॒ ददद्भ्याव॑वृत्स्व ॥ शिरसे॑ नमः ॥ (Head) (7.6)

१८. (८) ॥ आत्मरक्षा ॥

(The Following mantras are recited to reach-near Parabrahmam by performing Nyasam)

ब्रह्मा॑त्मन्वदसृजत । तद॑कामयत । समा॑त्मना प॒द्येयेति॑ । आत्म॑न्नात्म॒न्नित्याम॑न्त्रयत । तस्मै॑ दश॒मं हूतः॑ प्रत्यशृणोत् । स दश॑हूतोऽभवत् । दश॑हूतो ह॒वै नामै॑षः । तं वा ए॒तं दश॑हूतं॒ सन्तम् ॥ दश॑होतेत्याचक्षते॒ परोक्षेण॑ । प॒रोक्ष॑प्रिया इव॒ हि देवाः ॥ (8.1)

आत्म॑न्नात्म॒न्नित्याम॑न्त्रयत । तस्मै॑ सप्त॒मं हूतः॑ प्रत्यशृणोत् । स सप्त॑हूतोऽभवत् । सप्त॑हूतो ह॒वै नामै॑षः । तं वा ए॒तं सप्त॑हूतं॒ सन्तम् ॥ सप्त॑होतेत्याचक्षते॒ परोक्षेण॑ । प॒रोक्ष॑प्रिया इव॒ हि देवाः ॥ (8.2)

आत्मन्नात्मन्त्रित्यामन्त्रयत् । तस्मै षष्ठं हूतः प्रत्यशृणोत् । स षड्भूतोऽभवत् । षड्भूतो हवै नामैषः ।
तं वा एतं षड्भूतं सन्तम् । षड्भूतेत्याचक्षते परोक्षेण । परोक्षप्रिया इव हि देवाः ॥ (8.3)

आत्मन्नात्मन्त्रित्यामन्त्रयत् । तस्मै पञ्चमं हूतः प्रत्यशृणोत् । स पञ्चभूतोऽभवत् । पञ्चभूतो हवै
नामैषः । तं वा एतं पञ्चभूतं सन्तम् । पञ्चभूतेत्याचक्षते परोक्षेण । परोक्षप्रिया इव हि देवाः ॥
(8.4)

आत्मन्नात्मन्त्रित्यामन्त्रयत् । तस्मै चतुर्थं हूतः प्रत्यशृणोत् । स चतुर्भूतोऽभवत् । चतुर्भूतो हवै
नामैषः । तं वा एतं चतुर्भूतं सन्तम् । चतुर्भूतेत्याचक्षते परोक्षेण । परोक्षप्रिया इव हि देवाः ॥
(8.5)

तमब्रवीत् । त्वं वै मे नेदिष्ठं हूतः प्रत्यश्रौषीः । त्वयै नानाख्यातार इति । तस्मान्नुहैनाश्चतुर्भूतार
इत्याचक्षते । तस्माच्छुश्रूषुः पुत्राणां हृद्यतमः । नेदिष्ठो हृद्यतमः । नेदिष्ठो ब्रह्मणो भवति । य एवं
वेद ॥ (8.6)

आत्मने नमः ॥

११. (९) ॥ शिवसङ्कल्पः ॥

[Beginning of Mahanyasam - we started with "Athatha Panjanga RudrAnAm nyAsa pUrva....". This mantra refers to the following five elements of Shivasangkalpam (Heart), Purusha Sooktha Parayanam (Forehead), Uththara NarAyana ParAyanam (Tuft) Apratiratham (shield), tvamagne (weapon) - all these are Veda mantras and considered important]

येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत् परिगृहीतममृतेन सर्वम् । येन यज्ञस्त्रायते सप्तहोता तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.1)

येन कर्माणि प्रचरन्ति धीरा यतो वाचा मनसा चारुयन्ति । यत्सम्मितं मनः संचरन्ति तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.2)

येन कर्माण्यपसो मनीषिणो यज्ञे कृण्वन्ति विदथेषु धीराः । यदपूर्वं यत्क्षमन्तं प्रजानां तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.3)

यत्प्रज्ञानं मुत चेतो धृतिश्च यज्योति रन्तरमृतं प्रजासु । यस्मान्न ऋते किञ्चन कर्म क्रियते तन्मे
मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.4)

सुषारथिरश्वानि वयं मनुष्यान्मे नियुते पशुभिर्वाजिनीवान् । हृत्प्रविष्टं यदचरं यविष्टं तन्मे
मनःशिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.5)

यस्मिन्नृचसामायजूषि यस्मिन्प्रतिष्ठा रशनाभाविभाराः । यस्मिन्श्चित्तं सर्वमोतं प्रजानां तन्मे
मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.6)

यदत्र षष्ठं त्रिशतं सुवीर्यं यज्ञस्य गुह्यं नवनावमाय्यम् । दश पञ्च त्रिंशतं यत्परं तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.7)

यज्जाग्रतो दूरमुदैतु सर्वं तत्सुप्तस्य तथैवेति । दूरङ्गमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.8)

येनेदं विश्वं जगतो बभूव ये देवाविमहतो जातवेदाः । तदेवाग्निस्तद्वायुस्तत्सूर्यस्तदु चन्द्रमास्तन्मे
मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.9)

येन द्यौः पृथिवी चान्तरिक्षं च ये पर्वताः प्रदिशो दिशश्च । येनेदं जगद्द्याप्तं प्रजानां तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.10)

ये मनो हृदयं ये च देवा ये दिव्या आपो ये सूर्यरश्मिः । ते श्रोत्रे चक्षुषी सञ्चरन्तं तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.11)

अचिन्त्यं चा प्रमेयं च व्यक्ताव्यक्त परं च यत् । सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरं ज्ञेयं तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.12)

एका च दश च शतं च सहस्रं चायुतं च । नियुतं च प्रयुतं चार्बुदं च न्यर्बुदं च समुद्रश्च मध्यं
चान्तश्च परार्धश्च तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.13)

ये पञ्च पञ्चादश शतं सहस्रमयुतत्र्यर्बुदं च । ये अग्निचित्तेष्टकास्तां शरीरं तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.14)

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्यवर्णं तमसः परस्तात् । यस्य योनिं परिपश्यन्ति धीरास्तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.15)

यस्यैतं धीराः पुनन्ति कवयो ब्रह्माणमेतं त्वा वृणुतमिन्दुम् । स्थावरं जङ्गमं द्यौराकाशं तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.16)

परात्परतरं ब्रह्म तत्परात्परतो हरिः । यत्परात्परतोऽधीशं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.17)

परात्परतरं चैव तत्पराञ्चैव यत्परम् । यत्परात्परतो ज्ञेयं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.18)

या वेदादिषु गायत्री सर्वव्यापी महेश्वरी । ऋग्यजुःसामाथर्वेश्च तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.19)

यो वै देवं महादेवं प्रयतः प्रणतः शुचिः । यस्सर्वे सर्ववेदैश्च तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.20)

प्रयतः प्रणवोङ्कारं प्रणवं पुरुषोत्तमम् । ओङ्कारं प्रणवात्मानं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.21)

योऽसौ सर्वेषु वेदेषु पठ्यते ह्ययमीश्वरः । अकायो निर्गुणो ह्यात्मा तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.22)

गोभिर्जुष्टं धनेन ह्यायुषा च बलेन च । प्रजया पशुभिः पुष्कराक्षं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.23)

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.24)

कैलासशिखरे रम्ये शङ्करस्य शिवालये । देवतास्तत्र मोदन्ति तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.25)

कैलास शिखरा वासं हिमवद्रिसंस्थितम् । नीलकण्ठं त्रिनेत्रं च तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.26)

विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतो मुखो विश्वतो हस्त उत विश्वतस्पात् । सम्बाहुभ्यात्रमति सम्पतत्रैर्धावापृथिवी जनयन् देव एकस्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.27)

चतुरो वेदानधीयीत सर्वशास्त्रमयं विदुः । इतिहासपुराणानि तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.28)

मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम् । मा नोऽवधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मानस्तनुवो रुद्र रीरिषस्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ (9.29)

मा नस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः । वीरान्मा नो रुद्र
भामितोऽवधीर्हविष्मन्तो नमसा विधेम ते तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.30)

ऋतः सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिनालम् । ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमस्तन्मे
मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.31)

कद्रुद्राय प्रचेतसे मीढुष्टमाय तव्यसे । वोचेम शन्तमः हृदे । सर्वोद्दोष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो
अस्तु तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.32)

ब्रह्मजज्ञानं प्रथमं पुरस्ताध्विसीमतःसुरुचो वेन आवः । स बुद्धिया उपमा अस्य विष्ठाःसतश्च
योनिमसतश्च विवस्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.33)

यः प्राणतो निमिषतो महित्वैक इद्राजा जगतो बभूव । य ईशे अस्य द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै देवाय
हविषा विधेम तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.34)

य आत्मदा बलदा यस्य विश्व उपासते प्रशिषं यस्य देवाः । यस्य छायामृतं यस्य मृत्युः कस्मै
देवाय हविषा विधेम तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.35)

यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवनाविवेश तस्मै रुद्राय नमो अस्तु तन्मे
मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.36)

गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरीं सर्व भूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.37)

नमकं चमकं चैव पुरुषसूक्तं च यद्विदुः । महादेवं च तत्तुल्यं तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.38)

य इदं शिवसङ्कल्पं सदा ध्यायन्ति ब्राह्मणाः । ते परं मोक्षं गमिष्यन्ति तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥(9.39)

२०. (१०) हृदयाय नमः । (पुरुषसूक्त पारायणम्)

(**Purusha Suktam** comprises of 3 portions. It is recited in step-by-step sequence in temples. First portion is called "**purushasuktam**", the second being "**Uththaranarayanam**" and the third "**MahanarAyanam**" [**narayanasuktam**]. **UththaranarAyanam** is recited only in South India. For Mahanysam - only two portions have been used and MahanarAyanam is not in practice).

ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः। सहस्राक्षः सहस्रपात्। स भूमिं विश्वतो वृत्वा।
अत्यतिष्ठदशाङ्गुलम्। पुरुष एवेदं सर्वम्। यद्भूतं यच्च भव्यम्। उतामृतत्वस्येशानः।
यदत्रेनातिरोहति। एतावानस्य महिमा। अतो ज्यायांश्च पूरुषः ॥१॥

पादोऽस्य विश्वा भूतानि। त्रिपादस्यामृतं दिवि। त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः।
पादोऽस्येहाभवात्पुनः। ततो विष्वङ् व्यक्रामत्। साशनानशने अभि। तस्माद्विराडजायत। विराजो
अधि पूरुषः। स जातो अत्यरिच्यत। पश्चाद्भूमिमथो पुरः ॥२॥

यत्पुरुषेण हविषा। देवा यज्ञमतन्वत। वसन्तो अस्यासीदाज्यम्। ग्रीष्म इध्मःशरद्धविः।
सप्तास्यासन्परिधयः। त्रिःसप्त समिधः कृताः। देवा यद्यज्ञं तन्वानाः। अबधून् पुरुषं पशुम्। तं यज्ञं
बर्हिषि प्रौक्षन्। पुरुषं जातमग्रतः ॥३॥

तेन देवा अयजन्त। साध्या ऋषयश्च ये। तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः। संभृतं पृषदाज्यम्।
पशून्स्तांश्चक्रे वायव्यान्। आरण्यान् ग्राम्याश्च ये। तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः। ऋचः सामानि जज्ञिरे।
छन्दांसिजज्ञिरे तस्मात्। यजुस्तस्मादजायत ॥ ४ ॥

तस्मादश्वा अजायन्त। ये के चोभयादतः। गावो ह जज्ञिरे तस्मात्। तस्माज्जाता अजावयः।
यत्पुरुषं व्यदधुः। कतिधा व्यकल्पयन्। मुखं किमस्य कौ बाहू। कावूरु पादावुच्येते।
ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत्। बाहू राजन्यः कृतः ॥ ५ ॥

ऊरु तदस्य यद्वैश्यः। पद्भ्यां शूद्रो अजायत। चन्द्रमा मनसो जातः। चक्षोः सूर्यो
अजायत। मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च। प्राणाद्वायुरजायत। नाभ्या आसीदन्तरिक्षम्। शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत।
पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात्। तथा लोकां अकल्पयन् ॥६॥

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम्। आदित्यवर्णं तमसस्तुपारे। सर्वाणि रूपाणि विचित्य धीरः।
नामानि कृत्वाभिवदन् यदास्ते। धाता पुरस्ताद्यमुदाजहार। शक्रः प्रविद्वान्प्रदिशश्चतस्रः। तमेवं
विद्वानमृत इह भवति। नान्यः पन्था अयनाय विद्यते। यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवाः। तानि धर्माणि
प्रथमान्यासन्। ते ह नाकं महिमानः सचन्ते। यत्र पूर्वं साध्याः सन्ति देवाः ॥७॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥ पुरुषसूक्तं शिरसे स्वाहा ॥

अद्भ्यः संभूतः पृथिव्यै रसाच्च । विश्वकर्मणः समवर्तताधि । तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेति ।
तत्पुरुषस्य विश्वमाजानुमग्रे । वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् । आदित्यवर्णं तमसः परस्तात् । तमेवं
विद्वानमृत इह भवति । नान्यः पन्था विद्यतेऽयनाय । प्रजापतिश्चरति गर्भं अन्तः । अजायमानो
बहुधा विजायते ॥८॥

तस्य धीराः परिजानन्ति योनिम् । मरीचीनां पदमिच्छन्ति वेधसः । यो देवेभ्य आतपति । यो
देवानां पुरोहितः । पूर्वो यो देवेभ्यो जातः । नमो रुचाय ब्राह्मये । रुचं ब्राह्मं जनयन्तः । देवा अग्रे
तद्ब्रुवन् । यस्त्वैवं ब्राह्मणो विद्यात् । तस्य देवा असन्वशे ॥९॥

ह्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्यौ । अहोरात्रे पार्श्वे । नक्षत्राणि रूपम् । अश्विनौ व्यात्तम् । इष्टं
मनिषाण । अमुं मनिषाण । सर्वं मनिषाण ॥१०॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय । उत्तरनारायणः शिखायै वषट् ॥

२१. (११) अप्रतिरथम् (कवचम्)

आशुशिशानो वृषभो न युध्मो घनाघनः क्षोभणश्चर्षणीनाम् । संक्रन्दनोऽनिमिष एक वीरश्शतः
सेना अजयत्साकमिन्द्रः । संक्रन्दनेनाऽनिमिषेण जिष्णुना युत्कारेण दुश्च्यवनेन धृष्णुना । तदिन्द्रेण
जयत्तत्सहध्वं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा । स इषुहस्तैः स निषङ्गिभिर्वशी सः स्रष्टा सयुध इन्द्रो
गुणेन । सः स्रष्टजित्सोमपा बाहुशर्ध्वध्वन्वा प्रतिहिताभिरस्ता । बृहस्पते परिदीया रथेन
रक्षोहामित्राः अप बाधमानः । प्रभञ्जन्सेनाः प्रमृणो युधा जयत्रस्माकमेध्यविता रथानाम् ।
गोत्रभिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमज्म प्रमृणन्तमोजसा । इमः सजाता अनुवीरयध्वमिन्द्रः
सखायोऽनु सः रभध्वम् । बलविज्ञायः स्थविरः प्रवीरः सहस्वान् वाजी सहमान उग्रः । अभिवीरो
अभिसत्त्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमातिष्ठ गोवित् । अभिगोत्राणि सहसा गाहमानोदायो
वीरश्शतमन्युरिन्द्रः ।

दुश्च्यवनः पृतनाषाडयुध्वोऽस्माकः सेना अवतु प्रयुत्सु । इन्द्र आसां नेता बृहस्पतिर्दक्षिणा
यज्ञः पुर एतु सोमः । देवसेनानामभिभञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्रै । इन्द्रस्य वृष्णो
वरुणस्यराज्ञ आदित्यानां मरुताः शर्द्ध उग्रम् । महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयता
मुदस्थात् । अस्माकमिन्द्रः समृतेषुध्वजेष्वस्माकं या इषवस्ता जयन्तु ।

अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्वस्मानु देवा अवता हवेषु । उद्धर्षय मघवन्नायुधान्युत्सत्त्वनां
 मामकानां महासि । उद्धर्हन्वाजिनां वाजिनान्युद्धर्थानां जयतामेतु घोषः । उपप्रेत जयता
 नरःस्थिरावःसन्तु बाहवः । इन्द्रो वः शर्म यच्छत्वनाधृष्या यथासथ । अवसृष्टा परापतशरव्ये ब्रह्म
 संशिता । गच्छामित्रान् प्रविश मैषां कञ्चनोच्छिषः । मर्माणि ते वर्मभिश्छादयामि सोमस्त्वा
 राजामृतेनाभिवस्ताम् । उरोर्वरीयो वरिवस्ते अस्तु जयन्तं त्वामनु मदन्तु देवाः । यत्र
 बाणास्सम्पतन्ति कुमारा विशिखा इव । इन्द्रो नस्तत्र वृत्रहा विश्वाहा शर्म यच्छतु ॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥ आशुश्शिशानोऽप्रतिरथं कवचाय हुम् ॥

२२. (१२) ॥ प्रतिपूरुषमित्यनुवाकः (नेत्रं) ॥

प्रतिपूरुष मेककपालान्निर्वपत्येकमतिरिक्तं यावन्तो गृह्यास्मस्तेभ्यः कमकरं पशूनां शर्मासि शर्म
 यजमानस्य शर्म मे यच्छैक एव रुद्रो न द्वितीयाय तस्थ आखुस्ते रुद्र पशुस्तं जुषस्वैष ते
 रुद्रभागः सह स्वस्त्राम्बिकया तं जुषस्व भेषजं गवेऽश्वाय पुरुषाय भेषजमथो अस्मभ्यं भेषजं
 सुभेषजं यथाऽसति । सुगं मेषाय मेष्या अवाम्ब रुद्रमदिमह्यव देवं त्र्यम्बकम् । यथा नः श्रेयसः
 करद्यथा नो वस्य सः करद्यथानः पशुमतः करद्यथा नो व्यवसाययात् । त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धि
 पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् । एषते रुद्र भागस्तं जुषस्व तेनावसेन
 परो मूजवतोऽतीह्यवतत धन्वा पिनाकहस्तः कृत्तिवासाः ।

प्रतिपूरुषमेककपालान्निर्वपति । जाता एवःप्रजा रुद्रान्निर्वदयते । एकमतिरिक्तम् ।
 जनिष्यमाणा एव प्रजा रुद्रान्निर्वदयते । एककपाला भवन्ति । एकधैव रुद्रं निर्वदयते ।
 नाभिधारयति । यदभिधारयत् । अन्तरवचारिणः रुद्रं कुर्यात् । एकोल्मुकेन यन्ति । (१) तद्वि
 रुद्रस्य भागधेयम् । इमां दिशयन्ति । एषा वै रुद्रस्य दिक् । स्वायामेव दिशि रुद्रं निर्वदयते ।
 रुद्रो वा अपशुकाया आहुत्यै नातिष्ठत । असौ ते पशुरिति निर्दिशेद्यं द्विष्यात् । यमेव द्वेष्टि ।
 तमस्मै पशुं निर्दिशति । यदि न द्विष्यात् । आखुस्ते पशुरिति ब्रूयात् ।

(२) न ग्राम्यान् पशून् हिनस्ति । नारण्यान् । चतुष्पथे जुहोति । एष वा अग्नीनां पड्बीशो
 नाम । अग्निवत्येव जुहोति । मध्यमेन पर्णेन जुहोति । स्रुग्ध्येषा । अथो खलु । अन्तमेनेव
 होतव्यम् । अन्तत एव रुद्र निर्वदयते । (३) एष ते रुद्र भागः सहस्वस्त्राम्बिकयेत्याह । शरद्वा
 अस्याम्बिका स्वसा । तथा वा एष हिनस्ति । यः हिनस्ति । तयैवैनः सह शमयति । भेषजङ्गव
 इत्याह । यावन्त एव ग्राम्याः पशवः । तेभ्यो भेषजङ्करोति । अवाम्ब रुद्रमदिमहीत्याह ।
 आशिषमेवैतामाशास्ते । (४) त्र्यम्बकं यजामह इत्याह । मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतादिति वा वै तदाह ।
 उत्किरन्ति । भगस्य लीप्सन्ते । मूते कृत्वाऽऽसजन्ति । यथा जनं यतेऽवसङ्करोति । तादृगेव

तत् । एष ते रुद्र भाग इत्याह निरवेत्यै । अप्रतीक्षमायन्ति । अपः परिषिञ्चति । रुद्रस्यान्तर्हित्यै ।
प्रवा एतेऽस्माल्लोकाञ्च्यवन्ते । ये त्र्यम्बकेश्वरन्ति । आदित्यं चरुं पुनरेत्य निर्वपति । इयं वा
आदितिः । अस्यामेव प्रतितिष्ठन्ति ॥

विभ्राड्भृहत्पिबतु सोम्यं मध्वायुर्दधद्यज्ञपतावविहुतम् । वातजूतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः
पुपोष पुरुधा विरीजति ॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय । प्रतिपूरुषं प्रतिपूरुषं विभ्राडिति नेत्रत्रयाय वौषट् ॥

२३. (१३) त्वमग्रे रुद्रोऽनुवाकः (शतरुद्रीयम्)

(The entire Sri Rudram is called "Shatharudreeyam" - beginning from "Tvamagne", it is generally recited along with Mahanyasam and these portions have been taken from Vedas.)

त्वमग्रे रुद्रो असुरो महो दिवः । त्वं शर्द्धो मारुतं पृक्ष ईशिषे । त्वं वातैरुणैर्यासि शङ्गयः ।
त्वं पूषा विधुतः पासि नुत्मना । देवा देवेषु श्रयद्ध्वम् । प्रथमा द्वितीयेषु श्रयद्ध्वम् ।
द्वितीयास्तृतीयेषु श्रयद्ध्वम् । तृतीयाश्चतुर्थेषु श्रयद्ध्वम् । चतुर्थाः पञ्चमेषु श्रयद्ध्वम् । पञ्चमाः षष्ठेषु
श्रयद्ध्वम् । (१) षष्ठाः सप्तमेषु श्रयद्ध्वम् । सप्तमा अष्टमेषु श्रयद्ध्वम् । अष्टमा नवमेषु श्रयद्ध्वम् ।
नवमा दशमेषु श्रयद्ध्वम् । दशमा एकादशेषु श्रयद्ध्वम् । एकादशा द्वादशेषु श्रयद्ध्वम् ।
द्वादशास्त्रयोदशेषु श्रयद्ध्वम् । त्रयोदशाश्चतुर्दशेषु श्रयद्ध्वम् । चतुर्दशाः पञ्चदशेषु श्रयद्ध्वम् ।
पञ्चदशाः षोडशेषु श्रयद्ध्वम् । (२) षोडशाः सप्तदशेषु श्रयद्ध्वम् । सप्तदशा अष्टादशेषु श्रयद्ध्वम् ।
अष्टादशा एकोनविंशेषु श्रयद्ध्वम् । एकोनविंशा विंशेषु श्रयद्ध्वम् । विंशा एकविंशेषु
श्रयद्ध्वम् । एकविंशा द्वाविंशेषु श्रयद्ध्वम् । द्वाविंशास्त्रयो विंशेषु श्रयद्ध्वम् ।
त्रयोविंशाश्चतुर्विंशेषु श्रयद्ध्वम् । चतुर्विंशाः पञ्चविंशेषु श्रयद्ध्वम् । पञ्चविंशाषड्विंशेषु
श्रयद्ध्वम् । (३) षड्विंशाः सप्तविंशेषु श्रयद्ध्वम् । सप्तविंशा अष्टाविंशेषु श्रयद्ध्वम् ।
अष्टाविंशा एकोनत्रिंशेषु श्रयद्ध्वम् । एकोनत्रिंशास्त्रिंशेषु श्रयद्ध्वम् । त्रिंशा एकत्रिंशेषु
श्रयद्ध्वम् । एकत्रिंशा द्वात्रिंशेषु श्रयद्ध्वम् । द्वात्रिंशास्त्रयस्त्रिंशेषु श्रयद्ध्वम् ।
देवास्त्रिरेकादशास्त्रिस्त्रयस्त्रिंशाः । उत्तरे भवत । उत्तर वर्तमान उत्तर सत्वानः । यत्काम इदं जुहोमि ।
तन्मे समृद्ध्यतां । वयंस्याम पतयो रयीणाम् । भूर्भुवस्वःस्वाहा ॥

ॐ नमो भगवते रुद्राय । त्वमग्रे त्वमग्रे शतरुद्रीयमित्यस्त्राय फट् ॥

२४. (१४) पञ्चाङ्क जपं

सद्यो जा॒तं प्र॑पद्यामि सद्यो जा॒ताय॑ वै नमो॒ नमः॑ । भ॒वे भ॒वे ना॑तिभवे भवस्व॒माम् ।
भ॒वोद्भ॑वाय॒ नमः॑ ॥ (१)

वाम॑दे॒वाय॒ नमो॑ ज्येष्ठाय॒ नमः॑ श्रेष्ठाय॒ नमो॑ रुद्राय॒ नमः॑ कालाय॒ नमः॑ कल॑विकरणाय॒
नमो॑ बल॑विकरणाय॒ नमो॑ बलाय॒ नमो॑ बल॑प्रमथनाय॒ नमः॑ सर्व॑भूतदमनाय॒ नमो॑
मनो॑न्मनाय॒ नमः॑ ॥ (२)

अ॒घोरे॑भ्योऽथ॒घोरे॑भ्यो॒ घोर॑घोर॒तरे॑भ्यः । सर्वे॑भ्यः सर्व॑शर्वे॒भ्यो नम॑स्ते अस्तु रु॒द्ररू॑पेभ्यः ॥ (३)

तत्पुरु॑षाय॒ विद्महे॑ महा॒देवाय॑ धीमहि । तन्नो॑ रुद्रः प्र॒चोद॑यात् ॥ (४)

ईशानः॑ सर्व॑विद्यानामीश्वरः॑ सर्व॑भूतानां॒ ब्रह्माधि॑पतिर्ब्रह्म॒णोऽधि॑पतिर्ब्रह्मा॑ शिवो॒ मे अस्तु॑
सदा॑शिवोम् ॥ (५)

२५. अष्टाङ्ग प्रणामं (नमस्कारः)

(Each part of the body namely heart, head, view through eyes, speech, hands, ears - all 8 portions should be invoked with Shiva roopa and prayed 8 times. Prostrate when "UmamaheshvarabhyAm" is recited.)

१) हिर॑ण्यग॒र्भःस॑मवर्तताग्रे॒ भूत॑स्य जा॒तः पति॑रेक॒ आसीत् । स दा॑धार पृथि॒र्वी द्यामु॑तेमां कस्मै॒
देवाय॑ ह॒विषा॑ विधेम ॥ उ॒रसा॑ नमः ॥ उ॒माम॑हेश्वराभ्यां नमः ॥

२) यः प्रा॑णतो निमिषतो॒ महि॑त्वैक इ॒द्राजा॑ जगतो॒ बभूव॑ । य ईशो॑ अस्य द्विपदश्चतु॒ष्पदः॑ कस्मै॒
देवाय॑ ह॒विषा॑ विधेम ॥ शि॒रसा॑ नमः ॥ उ॒माम॑हेश्वराभ्यां नमः ॥

३) ब्रह्म॑जज्ञानं प्रथ॒मं पुर॑स्ताद्वि॒सीम॑तःसुरु॒चो वे॑न आ॒वः । सबु॑धिया॒ उप॑मा अस्य वि॒ष्टाःस॑तश्च
योनि॑मसतश्च वि॒वः ॥ दृ॒ष्ट्या॑ नमः । उ॒माम॑हेश्वराभ्यां नमः ॥

४) म॒ही द्यौः पृ॒थि॒वी च॑ न इ॒मं य॒ज्ञं मि॒मिक्ष॑ताम् । पि॒पृ॒ता॒त्रो॒भरी॑मभिः ॥ मन॑सा नमः ॥
॥ उ॒मा॒म॒हेश्व॑राभ्यां नमः ॥

५) उ॒प॒श्वा॒सय॑ पृ॒थि॒वीमु॒त द्यां॑ पु॒रु॒त्रा ते॑ म॒नु॒तां वि॒ष्टि॑तं जगत् । स दु॒न्दु॒भे स॒जूरि॑न्द्रेण
दे॒वैर्दू॒राद्वि॑यो अ॒प॒से॒ध श॒त्रून् ॥ व॒च॒सा नमः॑ ॥ उ॒मा॒म॒हेश्व॑राभ्यां नमः ॥

६) अ॒ग्ने न॑य सु॒पथा॑ रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑ दे॒व व॒यु॒नानि॑ वि॒द्वान् । यु॒यो॒द्व्यस्म॑ञ्जु॒हुरा॒णमे॒नो
भू॒यि॒ष्टान्ते॒ नम॑ उ॒क्तिं वि॒धेम ॥ प॒द्भ्यां नमः॑ ॥ उ॒मा॒म॒हेश्व॑राभ्यां नमः ॥

७) या ते॑ अ॒ग्ने रु॒द्रिया॑ त॒नू॒स्तया॑ नः पा॒हि त॒स्यास्ते॑ स्वाहा या ते॑ अ॒ग्नेऽया॒शया॑ र॒जाश॒या
ह॒राश॒या त॒नूर्व॑षि॒ष्ठा ग॒ह्वरे॒ष्टो॒ग्रं व॒चो अ॒पा॒व॒धी त्वेषं॑ व॒चो अ॒पा॒व॒धीः स्वाहा ॥ क॒राभ्यां॑ नमः
॥ उ॒मा॒म॒हेश्व॑राभ्यां नमः ॥

८) इ॒मं य॑मप्र॒स्तर॑मा॒हि सी॒दाङ्गि॑रोभिः पि॒तृभिः॑ सं॒वि॒दानः॑ । आ॒त्वा म॒न्त्राः क॒वि॒श॒स्ताव॑ह॒न्त्वे॒ना
रा॒जन् ह॒विषा॑ मा॒दय॑स्व ॥ क॒र्णाभ्यां॑ नमः ॥ उ॒मा॒म॒हेश्व॑राभ्यां नमः ॥

उ॒रसा॑ शि॒रसा॑ दृ॒ष्ट्या॑ म॒नसा॑ व॒चसा॑ तथा । प॒द्भ्यां क॒राभ्यां॑ क॒र्णाभ्यां॑ प्र॒णामोऽष्टा॑ंग उच्यते ॥

२६. ॥ लघु॒न्यासः॑ ॥

[Laghunyasam asserts here and forewarns you to meditate God Shiva and think as if you are His Swaroopam.]

ॐ अथा॒त्मानं॑ शि॒वात्मानं॑ श्री॒रु॒द्ररु॑पं ध्यायेत् ॥

[Pray God Shiva, sit in front of Him and be prepared to begin Sri Rudra, DhyAna, Archana, Abhishekam]

शु॒द्धस्फ॑टिकसंकाशं त्रि॒नेत्रं॑ पञ्च॒वक्त्र॑कम् । गङ्गा॒धरं॑ दश॒भुजं॑ सर्वा॒भरण॑भूषितम् ॥

नी॒लग्री॑वं शशाङ्काङ्कं ना॒गय॑ज्ञोपवी॒तिन॑म् । व्याघ्र॒चर्मो॑त्तरीयं च वरे॒ण्यम॑भय प्रदम् ॥

क॒मण्ड॑ल्वक्षसू॒त्राणां॑ धा॒रिणं॑ शू॒लपा॑णि॒नम् । ज्व॒लन्तं॑ पि॒ङ्गल॑जटा-शि॒खामु॒द्योत॑धा॒रिण॑म् ॥

वृष॑स्कन्ध-समा॒रुढं॑ उ॒मादे॑हार्ध-धा॒रिण॑म् । अ॒मृते॑ना॒पुतं॑ शा॒न्तं दि॒व्यभो॑ग-स॒मन्वित॑म् ॥

दि॒ग्दे॒वता॑समा॒युक्तं॑ सु॒रासु॑रन॒मस॑कृतम् । नित्यं॑ च शा॒श्वतं॑ शु॒द्धं ध्रु॒वम॑क्षरमव्ययम् ॥

सर्व॑व्यापि॒न-मी॑शानं रु॒द्रं वै वि॒श्वरु॑पिणम् । एवं॑ ध्या॒त्वा द्वि॒जस्स॑म्यक् ततो॒ यज॑नमारभेत् ॥

अ॒ता॒थ्मनि॑ दे॒वता॑ स्थापयेत् ॥

[When performing Nyasam by touching the related organ, respective meditating *Devthas* should be invoked]

प्रजनने ब्रह्मा तिष्ठतु ।	पादयोर्विष्णुस्तिष्ठतु ।	हस्तयोर्हरस्तिष्ठतु ।
बाह्वोरिन्द्रस्तिष्ठतु ।	जठरेऽग्निस्तिष्ठतु ।	हृदये शिवस्तिष्ठतु ।
कण्ठे वसवस्तिष्ठन्तु ।	वक्त्रे सरस्वती तिष्ठतु ।	नासिकयोर्वायुस्तिष्ठतु ।
नयनयोश्चन्द्रादित्यौ तिष्ठेताम् ।	कर्णयोरश्विनौ तिष्ठेताम् ।	ललाटे रुद्रास्तिष्ठन्तु ।
मूर्ध्नादित्यास्तिष्ठन्तु ।	शिरसि महादेवस्तिष्ठतु ।	शिखायां वामदेवस्तिष्ठतु ।
पृष्ठे पिनाकी तिष्ठतु ।	पुरतः शूली तिष्ठतु ।	पार्श्वयोः शिवाशङ्करौ तिष्ठेताम्
सर्वतो वायुस्तिष्ठतु ।		

ततो बहिःसर्वतोऽग्निर्ज्वालामाला-परिवृतास्तिष्ठन्तु । सर्वेष्वङ्गेषु सर्वा देवता यथास्थानं तिष्ठन्तु ।

मां रक्षन्तु ॥ सर्वान् महाजनान् रक्षन्तु ॥ सर्वजनान् लोकान् कुटुम्बस्थं रक्षन्तु ॥

अग्निर्मे वाचि श्रितः । वाग्घृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

वायुर्मे प्राणे श्रितः । प्राणो हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

सूर्यो मे चक्षुषि श्रितः । चक्षुर्हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

चन्द्रमा मे मनसि श्रितः । मनो हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

दिशो मे श्रोत्रे श्रिताः । श्रोत्रं हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

आपो मे रेतसि श्रिताः । रेतो हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

पृथिवी मे शरीरे श्रिता । शरीरं हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

ओषधिवनस्पतयो मे लोमसु श्रिताः । लोमानि हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

इन्द्रो मे बले श्रितः । बलं हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

पर्जन्यो मे मूर्ध्नि श्रितः । मूर्धा हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

ईशानो मे मन्यौ श्रितः । मन्युर्हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

आत्मा मे आत्मनि श्रितः । आत्मा हृदये । हृदयं मयि । अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

पुनर्म आत्मा पुनरायुरागात् । पुनः प्राणः पुनराकूतमागात् ॥ [ring bell]

वैश्वानरो रश्मिभिर्वावृधानः । अन्तस्तिष्ठत्वमृतस्य गोपाः ॥

एवं यथालिङ्गमङ्गानी संमृज्या देवमात्मानं च प्रत्या राधयेत् ॥

आराधितो मनुष्यैस्त्वं सिद्धैर्देवासुरादिभिः ।

आराधयामि भक्त्या त्वामानुगृहाण महेश्वर ॥ ॥ ॥

हरहर नमः पार्वती पतये - हरहर महादेव ॥ [stop ringing bell]

२७. ध्यान श्लोकं

ध्यायेन्निरामयं वस्तु सर्गस्थिति-लयादिकम् ।

निर्गुणं निष्कलं नित्यं मनोवाचामगोचरम् ॥

गङ्गाधरं शशिधरं जटामकुटशोभितम् ।

श्वेतभूति-त्रिपुण्ड्रेण विराजित ललाटकम् ॥

लोचनत्रय-संपन्नं स्वर्णकुण्डल-शोभितम् ।

स्मेराननं चतुर्बाहुं मुक्ताहारोपशोभितम् ॥

अक्षमालां सुधाकुंभं चिन्मयीं मुद्रिकामपि ।

पुस्तकं च भुजैर्दिव्यैर्दधानं पार्वतीपतिम् ॥

श्वेताम्बरधरं श्वेतं रत्नसिंहासन-स्थितम् ।

सर्वाभीष्ट-प्रदातारं वटमूल-निवासिनम् ॥

जपाकुसुम-साहस्र-समान-श्रिय-मीश्वरीम् ।

सुवर्ण-रत्नखचित-मकुटेन विराजिताम् ॥

ललाटपट्टसंराजत्-संलग्न - तिलकाञ्चिताम् ।

राजीवायत-नेत्रान्तां नीलोत्पलदलेक्षणाम् ॥

सन्तप्त-हेमखचित-ताटङ्काभरणान्विताम् ।

ताम्बूल-चर्वण-रत-रक्तजिह्वा-विराजिताम् ॥

पताकाभरणोपेतां मुक्ताहारोपशोभिताम् ।

स्वर्णकङ्कण-संयुक्तै-चतुर्भिर्बाहुभि-र्युताम् ॥

सुवर्णरत्नखचित-काञ्चीदाम-विराजिताम् ।

कदलीललितस्तम्भ-सन्निभोरु-युगान्विताम् ॥

श्रिया विराजितपदां भक्तत्राण-परायणाम् ।

अन्योन्याश्लिष्टहृद्वाहु-गौरीशङ्कर-संज्ञकम् ॥

सनातनं परं ब्रह्म परमात्मान-मव्ययम् ।

आवाहयामि जगता-मीश्वरं परमेश्वरम् ॥ [ring bell]

आत्वा॑ वहन्तु॑ हरयः॑ सचेतसः॑ श्वेतैरश्वैः॑ सह॑ केतुमद्भिः॑ ।

वाता॑जितै-र्बल॑वद्भि-र्मनो॑जवै-राया॑हि शीघ्रं॑ मम॑ ह॒व्याय॑ श॒र्वोम् ॥

ईशानमावाहयामीत्यावाह्य ॥

त्र्यम्बकं॑ यजामहे सुगन्धिं॑ पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव॑ बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय॑ माऽमृतात् ॥

गौरी॑ मिमाय सलिलानि॑ तक्षत्येकपदी॑ द्विपदी॑ सा चतुष्पदी॑ ।

अष्टापदी॑ नवपदी॑ बभूवुषी॑ सहस्राक्षरा॑ परमे व्योमन् ॥

२८. ध्यानावाहन विधिः

१) ॐ गणानां॑ त्वा गणपतिं॑ हवामहे कविं॑ कवीनामुपमश्रवस्तमम् ।

ज्येष्ठराजं॑ ब्रह्मणां॑ ब्रह्मणस्पत आ॑ नः शृण्वन्नूतिभिस्सीद॑ सादनम् ॥

ॐ भूर्भुवः॑सुवरोम् । अस्मिन् बिम्बे महागणपतिं ध्यायामि आवाहयामि ॥

२) ॐ तत्पुरुषाय॑ विद्महे॑ चक्रतुण्डाय॑ धीमहि । तन्नो॑ नन्दिः प्रचोदयात् ॥

ॐ भूर्भुवः॑सुवरोम् । अस्मिन् बिम्बे नन्दीश्वरं ध्यायामि आवाहयामि ॥

३) ॐ त्र्यम्बकं॑ यजामहे सुगन्धिं॑ पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव॑ बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय॑ माऽमृतात् ॥

गौरी॑ मिमाय सलिलानि॑ तक्षत्येकपदी॑ द्विपदी॑ सा चतुष्पदी॑ ।

अष्टापदी॑ नवपदी॑ बभूवुषी॑ सहस्राक्षरा॑ परमे व्योमन् ॥

ॐ भूर्भुवः॑सुवरोम् । अस्मिन् लिङ्गे सोमास्कन्द स्वरूप परमेश्वरं ध्यायामि । आवाहयामि ।

४) आसत्येन॑ रजसा॑ वर्तमानो निवेशयन्नमृतं॑ मर्त्यञ्च ।

हिरण्ययेन॑ सविता॑ रथेनादेवो॑ याति॑ भुवना॑ विपश्यन् ।

ॐ भूर्भुवः॑सुवरोम् । अस्मिन् स्फटिकबिम्बे छायासंज्ञासमेत श्रीसूर्यनारायणं ध्यायामि ।

आवाहयामि ।

५) सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् । सभूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यतिष्ठदशाङ्गुलम् ।
ॐ भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् साळग्रामचक्रे श्रीभूमी नीळा समेत श्रीमहाविष्णुं ध्यायामि ।
आवाहयामि ।।

६) जातवेदसे सुनवाम सोममराती यतो निदहाति वेदः ।
स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वानावेव सिन्धुदुरितात्यग्निः ।
प्रणो देवी सरस्वती वाजेभिर् वाजिनीवती । धीनाम वित्रयवतु । महासरस्वत्यै नमः ।
हिरण्यवर्णा हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् । चन्द्रां हिरण्मयीम् लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ।
तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीं । यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं पुरुषानहं ।
ॐ भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् बिम्बे दुर्गा-सरस्वती-लक्ष्मीं ध्यायामि । आवाहयामि ।।

७) निघ्नवैरसमायुतैः । कालैर्हरित्वमापन्नैः । इन्द्रायाहि सहस्रयुक् ।
अग्निर्विभ्राष्टिवसनः । वायुश्चेत्सिकद्रुकः । संवत्सरो विषूवर्णः ।
नित्यास्तेऽनुचरास्त्व । सुब्रह्मण्योः सुब्रह्मण्योः सुब्रह्मण्योम् ।
ॐ भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् बिम्बे सुब्रह्मण्यस्वामिनं ध्यायामि । आवाहयामि ।

८) धाताविधातापरमोतसद्वक्-प्रजापतिःपरमेष्ठीविराजा ।
स्तोमाश्छंदाः सिनिविदोम आहुरेतस्मैराष्ट्रमभिसन्नमाम ।
अभ्यावर्तद्वमुपमेतसाकमयः शास्ताधिपतिर्वो अस्तु ।
अस्य विज्ञानमनुसः रभध्वमिमपश्चादनुजीवाथसर्वे ।
ॐ भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् बिम्बे हरिहरपुत्र स्वामिन् ध्यायामि । आवाहयामि ।।

९) अन्नपूर्णे सदापूर्णे शङ्कर प्राणवल्लभे । ज्ञान वैराग्य सिद्ध्यर्थं भिक्षां देहि च पार्वती ।
मातां मे पार्वती देवी पिता देवो महेश्वरः । बान्धवाः शिव भक्ताश्च स्वदेशो भुवनत्रयं ।।
ॐ भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् बिम्बे अन्नपूर्णेश्वरिं ध्यायामि । आवाहयामि ।।

[stop ringing bell]

२९ सद्यो जाताय पञ्चकलशेषु पूजा

- १) सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः । भवे भवे नातिभवे भवस्व माम् ।
भवोद्भवाय नमः । ओं भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् पश्चिमकलशे सद्योजातं ध्यायामि ।
आवाहयामि ॥
- १) वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलविकरणाय
नमो बलविकरणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय
नमः । ओं भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् उत्तरकलशे वामदेवं ध्यायामि । आवाहयामि ॥
- ३) अघोरेभ्योऽथघोरेभ्यो घोर घोरतरेभ्यः । सर्वेभ्यः सर्व शर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥
ओं भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् दक्षिणकलशे अघोरं ध्यायामि । आवाहयामि ।
- ४) तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥
ओं भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् पूर्वकलशे तत्पुरुषं ध्यायामि । आवाहयामि ॥
- ५) ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु
सदाशिवोम् ॥ ओं भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मिन् मध्यमकलशे ईशानं ध्यायामि । आवाहयामि ॥

अत्रागच्छ ।

आवाहितो भव ।	स्थापितो भव ।	सन्निहितो भव ।	सन्निरुद्धो भव ।
अवकुण्ठितो भव ।	सुप्रीतो भव ।	सुप्रसन्नो भव ।	वरदो भव ।
सर्वाभीष्टप्रदो भव ।	स्वागतमस्तु ।	प्रसीद प्रसीद ॥	

स्वामिन् सर्वजगन्नाथ यावत्पूजावसानकम् ।

तावत्त्वं प्रीतिभावेन लिङ्गेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥

३०. उपचारमन्त्रं

- १) ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः। सहस्राक्षः सहस्रपात्। स भूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यतिष्ठदशाङ्गुलम्।
 ॐ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः। नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुतते नमः।
 ॐ ह्रीं नमःशिवाय। सद्योजातं प्रपद्यामि।
 ॐ भूर्भुवःसुवरोम्। अस्मिन् प्रतिमायां महादेवं ध्यायामि, आवाहयामि।
 शिवं ध्यायामि आवाहयामि। रुद्रं ध्यायामि आवाहयामि। शङ्करं ध्यायामि आवाहयामि।
 नीललोहितं ध्यायामि आवाहयामि। ईशानं ध्यायामि आवाहयामि। विजयं ध्यायामि
 आवाहयामि। भीमं ध्यायामि आवाहयामि। देवदेवं ध्यायामि आवाहयामि। भवोद्भवं ध्यायामि
 आवाहयामि। आदित्यात्मक श्री रुद्रं ध्यायामि आवाहयामि।
- २) पुरुष एवेदं सर्वम्। यद्भूतं यच्च भव्यम्। उतामृतत्वस्येशानः। यदत्रेनातिरोहति।
 यात इषुः शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः। शिवा शरव्या या तव तया नो रुद्र मृडय।
 ॐ ह्रीं नमःशिवाय। सद्यो जाताय वै नमो नमः। रत्न सिंहासनं समर्पयामि।
- ३) एतावानस्य महिमा। अतो ज्यायाश्च पूरुषः। पादोऽस्य विश्वा भूतानि। त्रिपादस्यामृतं दिवि।
 या ते रुद्र शिवा तनूरघोरापापकाशिनी। तया नस्तनुवा शन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि।
 ॐ ह्रीं नमःशिवाय। भवे भवे नातिभवे भवस्वमां। पादयोः पाद्यं समर्पयामि।
- ४) त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः। पादोऽस्येहाभवात्पुनः। ततो विष्वङ् व्यक्रामत्। साशनानशने अभि।
 यामिषुं गिरिशन्त हस्ते बिभर्ष्यस्तवे। शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं जगत्।
 ॐ ह्रीं नमःशिवाय। भवोद्भवाय नमः। अर्घ्यं समर्पयामि।
- ५) तस्माद्विराडजायत। विराजो अधि पूरुषः। स जातो अत्यरिच्यत। पश्चाद्भूमिमथो पुरः।।
 शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छावदामसि। यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मः सुमना असत्।।
 ॐ ह्रीं नमःशिवाय। वामदेवाय नमः। आचमनीयं समर्पयामि।

६) यत्पुरुषेण हविषा॑ । दे॒वा य॒ज्ञम॑तन्वत । व॒स॒न्तो अ॑स्यासी॒दाज्य॑म् । ग्री॒ष्म इ॒ध्मः श॒रद्ध॒विः ।
अध्य॑वोचदति व॒क्ता प्र॑थ॒मो दै॒व्यो भि॑षक् । अही॑ःश्च॒ सर्वान् ज॒म्भय॑न्त्सर्वाश्च॒ यातु॑धान्यैः ॥
ॐ ह्रीं नमः॑शिवाय॑ । ज्येष्ठाय॑ नमः॑ । मधुपर्कं॑ समर्पयामि ।

७) स॒प्तास्या॑सन् परि॒धयः॑ । त्रिःस॒प्त स॒मिधः॑ कृ॒ताः । दे॒वा यद्य॑ज्ञं त॒न्वा॒नाः । अब॑ध्रन् पुरुषं प॒शुम् ।
अ॒सौ यस्ता॒मो अ॑रुण उ॒त ब॒भ्रुः सु॑मङ्ग॒लः ।
ये चे॒माः रु॒द्रा अ॒भितो॑ दि॒क्षु श्रि॒ताः स॑हस्र॒शोऽवै॑षाः॒ हेड॑ ईमहे ॥
ॐ ह्रीं नमः॑शिवाय॑ । श्रेष्ठाय॑ नमः॑ ॥ स्नानं॑ समर्पयामि । स्नानानन्तरं॑ आचमनीयं
समर्पयामि ॥

८) तं य॒ज्ञं ब॑र्हिषि प्रौक्षन् । पुरुषं॑ जा॒तम॑ग्रतः ॥ तेन॑ दे॒वा अ॑यजन्त । सा॒ध्या ऋ॑षयश्च॒ ये ।
अ॒सौ योऽव॑सर्पति नील॑ग्रीवो विलो॑हितः । उ॒तैनं॑ गो॒पा अ॑दृशन्नदृशन्नुद॑हार्यः ।
उ॒तैनं॑ वि॒श्वा भू॒तानि॑ स दृ॒ष्टो मृ॑डयाति नः ॥
ॐ ह्रीं नमः॑शिवाय॑ । रु॒द्राय॑ नमः॑ । वस्त्रोत्तरीयं॑ समर्पयामि ।

९) तस्मा॑द्यज्ञात्सर्व॑हुतः । सम्भृ॑तं पृषदा॒ज्यम् । प॒शूःस्ताः॑श्चक्रे वाय॒व्यान् । आ॒र॒ण्यान् ग्रा॒म्याश्च॒ ये ।
नमो॑ अस्तु नील॑ग्रीवाय सहस्रा॒क्षाय॑ मी॒ढुषे॑ । अथो॑ ये अ॒स्य स॒त्त्वानोऽहं॑ तेभ्योऽकर॑त्रमः ॥
ॐ ह्रीं नमः॑शिवाय॑ । का॒लाय॑ नमः॑ । यज्ञोपवीताभरणार्थं॑ अक्षतान्॑ समर्पयामि ॥

१०) तस्मा॑द्यज्ञात्सर्व॑हुतः । ऋचः॑ सामानि जज्ञिरे । छन्दाः॑सिजज्ञिरे तस्मा॑त् । यजु॒स्तस्मा॑दजायत ॥
प्र॒मुञ्च॑ धन्व॒नस्त्व॑मु॒भयो॑रान्नियो॒र्ज्याम् । याश्च॑ ते हस्त॒ इष॑वः परा॒ ता भ॑गवो वप ॥
ॐ ह्रीं नमः॑शिवाय॑ । क॒ल॒विक॑रणाय॒ नमः॑ । दि॒व्य परि॑मळगन्धान्॑ धारयामि ।
गन्धस्योपरि॑ हरिद्रा कुङ्कुमं॑ समर्पयामि ।

११) तस्मा॑दश्वा अजायन्त । ये के॑ चोभयादतः । गावो॑ ह जज्ञिरे तस्मा॑त् । तस्मा॑ज्जा॒ता अ॑जावयः ।
अ॒व॒तत्य॑ धनु॒स्त्वः॑ सहस्रा॒क्ष श॑तेषुधे । नि॒शीर्य॑ श॒ल्यानां॑ मु॒खा शि॒वो नः॑ सु॒मना॑ भव ॥
ॐ ह्रीं नमः॑शिवाय॑ । ब॒ल॒विक॑रणाय॒ नमः॑ । पुष्प॑मालां॑ समर्पयामि । पुष्पैः॑ पूजयामि ।

१. गणपति पूजा ॥ (दूर्वा युग्मं to be used)

ॐ सुमुखाय नमः । ॐ एकदन्ताय नमः । ॐ कपिलाय नमः । ॐ गजकर्णकाय नमः ।
 ॐ लम्बोदराय नमः । ॐ विकटाय नमः । ॐ विघ्नराजाय नमः । ॐ विनायकाय नमः ।
 ॐ धूमकेतवे नमः । ॐ गणाध्यक्षाय नमः । ॐ फालचन्द्राय नमः ।
 ॐ गजाननाय नमः । ॐ वक्रतुण्डाय नमः । ॐ शूर्पकर्णाय नमः । ॐ हेरम्बाय नमः ।
 ॐ स्कन्दपूर्वजाय नमः । ॐ सिद्धिविनायकाय नमः ।
 ॐ महागणपतये नमः नानाविध परिमळपत्रपुष्पाणि समर्पयामि ॥

२. श्री नन्दिकेश्वर षोडशोपचार पूजा । (दूर्वा युग्मं to be used)

ॐ नन्दिकेशाय नमः । ॐ ब्रह्मरूपिणे नमः । ॐ वृषभाय नमः ।
 ॐ शिवप्रियाय नमः । ॐ नटनाय नमः । ॐ सितचामरधारिणे नमः ।
 ॐ मत्त शृङ्गिणे नमः । ॐ नवतृण प्रियाय नमः । ॐ करुणाकराय नमः ।
 ॐ सोम सूर्याग्निलोचनाय नमः । ॐ श्वेतचामर भूषणाय नमः ।
 ॐ तिलतण्डुलभक्षणाय नमः । ॐ शिलातन सुनन्दनाय नमः ।
 ॐ वीर घण्टाधराय नमः ॥

३. शिव पूजा - (बिल्व दलं to be used)

ॐ भवाय देवाय नमः । ॐ शर्वाय देवाय नमः । ॐ ईशानाय देवाय नमः ।
 ॐ पशुपतये देवाय नमः । ॐ रुद्राय देवाय नमः । ॐ उग्राय देवाय नमः ।
 ॐ भीमाय देवाय नमः । ॐ महते देवाय नमः ।

४. अम्बिका पूजा

(अरळि पुष्पं or any red color flower to be used)

ॐ भवस्य देवस्य पत्न्यै नमः । ॐ शर्वस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।
 ॐ ईशानस्य देवस्य पत्न्यै नमः । ॐ पशुपतेर्देवस्य पत्न्यै नमः ।
 ॐ रुद्रस्य देवस्य पत्न्यै नमः । ॐ उग्रस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।
 ॐ भीमस्य देवस्य पत्न्यै नमः । ॐ महतो देवस्य पत्न्यै नमः ।

५. साम्बपरमेश्वर पूजा (mixed flower be used)

ॐ भवान्यै नमः	भवाय नमः	पादौ पूजयामि
ॐ जगन्मात्रे नमः	जगत्पित्रे नमः	जङ्घे पूजयामि ।
ॐ मृडान्यै नमः	मृडाय नमः	जानुनी पूजयामि ।
ॐ रुद्राण्यै नमः	रुद्राय नमः	ऊरु पूजयामि ।
ॐ काळ्यै नमः	कलान्तकाय नमः	कटिं पूजयामि ।
ॐ नगेन्द्रकन्यकायै नमः	नागेन्द्राभरणाय नमः	नाभिं पूजयामि ।
ॐ स्तवप्रियायै नमः	स्तव्याय नमः	स्तनौ पूजयामि ।
ॐ भवघ्न्यै नमः	भवनाशनाय नमः	भुजद्वयं पूजयामि ।
ॐ कम्बुग्रीवायै नमः	कालकन्ठाय नमः	कण्ठं पूजयामि ।
ॐ मायायै नमः	महेश्वराय नमः	मुखमण्डलं पूजयामि ।
ॐ ललितायै नमः	लास्यप्रियाय नमः	ललाटान्तं पूजयामि ।
ॐ शिवायै नमः	शिवाय नमः	शिरः पूजयामि ।
ॐ प्रणतार्तिहरायै नमः	प्रणतार्तिहराय नमः	पुनः पादौ पूजयामि ।
ॐ सर्वेश्वर्यै नमः	सर्वेश्वराय नमः	सर्वाण्यङ्गानि पूजयामि ।

६. लिङ्ग पूजा

(Add लिङ्गाय नमः at the end of each name) जवन्ति पुष्पं to be used

(Left to right sequence)

ॐ लिङ्गमूर्तये नमः ।	ॐ शिवलिङ्गाय नमः ।	ॐ अबद्धत लिङ्गाय ।
ॐ अनुगत ।	ॐ अव्यक्त ।	ॐ अर्थ ।
ॐ अच्युत ।	ॐ अनन्त ।	ॐ अमृत ।
ॐ अनेक ।	ॐ अनेकस्वरूप ।	ॐ अनादि ।
ॐ आदि ।	ॐ आनन्द ।	ॐ आत्मानन्द ।
ॐ आर्जितपापनाश ।	ॐ आश्रितरक्षक ।	ॐ इन्दु ।
ॐ इन्द्रिय ।	ॐ इन्द्रादिप्रिय ।	ॐ ईश्वर ।
ॐ ऊर्जित ।	ॐ ऋग्वेद श्रुति ।	ॐ एक ।
ॐ ऐश्वर्य ।	ॐ ओङ्कार ।	ॐ ह्रीङ्कार ।

ॐ कनक ।	ॐ वेद ।	ॐ परम ।
ॐ व्योम ।	ॐ सहस्र ।	ॐ वह्नि ।
ॐ पुराण ।	ॐ श्रुति ।	ॐ पाताल ।
ॐ ब्रह्म ।	ॐ रहस्य ।	ॐ सप्तद्वीपोद्भव ।
ॐ नाग ।	ॐ तेजो ।	ॐ ऊर्ध्व ।
ॐ अथर्व ।	ॐ साम ।	ॐ यज्ञाङ्ग ।
ॐ यज्ञ ।	ॐ तत्त्व ।	ॐ देव ।
ॐ विग्रह ।	ॐ राव ।	ॐ भजो ।
ॐ सत्त्व ।	ॐ स्वर्ण ।	ॐ स्फटिक ।
ॐ भव ।	ॐ निस्त्रैगुण्य ।	ॐ मन्त्र ।
ॐ पुरुष ।	ॐ सर्वात्म ।	ॐ सर्वलोकाङ्ग ।
ॐ बुद्धि ।	ॐ अहङ्कार ।	ॐ भूत ।
ॐ महेश्वर ।	ॐ सुन्दर ।	ॐ असुरेश्वर ।
ॐ सुरेश्वर ।	ॐ महेश ।	ॐ शङ्कर ।
ॐ दानवनाश ।	ॐ रविचन्द्र ।	ॐ रूप ।
ॐ प्रपञ्च ।	ॐ विलक्षण ।	ॐ तापनिवारण ।
ॐ स्वरूप ।	ॐ सर्व ।	ॐ प्रिय ।
ॐ राम ।	ॐ मूर्ति ।	ॐ महेशस्वरूप ।
ॐ वेदान्त ।	ॐ विश्वेश्वर ।	ॐ योगि ।
ॐ हृदय ।	ॐ चिन्मय ।	ॐ चिद्धन ।
ॐ ज्योतिर् ।	ॐ लङ्कापुर ।	ॐ लालित ।
ॐ चिदम्बर ।	ॐ नारदसेवित ।	ॐ कमल ।
ॐ कैलास ।	ॐ करुणारस ।	ॐ शान्त ।
ॐ गिरि ।	ॐ वह्निभ ।	ॐ शङ्कर ।
ॐ सर्वजनपूजित ।	ॐ सर्वपातकनाशन ।	ॐ गौरी ।
ॐ वेदस्वरूप ।	ॐ सकलजनप्रिय ।	ॐ सकलजगद्रक्षक ।
ॐ इष्टकाम्यार्थबलसिद्धि ।	ॐ शोभित ।	ॐ मङ्गल ॥

७. श्री सूर्य षोडशोपचारपूजा (अरळि पुष्पं/ red color flower to be used)

ॐ मित्रायै नमः । ॐ रवये नमः । ॐ सूर्यायै नमः । ॐ भानवे नमः ।
 ॐ खगाय नमः । ॐ पूष्णे नमः । ॐ हिरण्यगर्भाय नमः । ॐ मरीचये नमः ।
 ॐ आदित्याय नमः । ॐ सवित्रे नमः । ॐ अर्काय नमः । ॐ भास्कराय नमः ।
 ॐ श्री छायासंज्ञासमेत श्री सूर्यनारायणस्वामिने नमः ॥

८. श्री विष्णु षोडशोपचारपूजा (तुलसी दलं to be used)

ॐ अच्युताय नमः । ॐ अनन्ताय नमः । ॐ गोविन्दाय नमः ।
 ॐ केशवाय नमः । ॐ नारायणाय नमः । ॐ माधवाय नमः ।
 ॐ गोविन्दाय नमः । ॐ विष्णवे नमः । ॐ मधुसूदनाय नमः ।
 ॐ त्रिविक्रमाय नमः । ॐ वामनाय नमः । ॐ श्रीधराय नमः ।
 ॐ हृषीकेशाय नमः । ॐ पद्मनाभाय नमः । ॐ दामोदराय नमः ।
 ॐ सङ्कर्षणाय नमः । ॐ वासुदेवाय नमः । ॐ प्रद्युम्नाय नमः ।
 ॐ अनिरुद्धाय नमः । ॐ पुरुषोत्तमाय नमः । ॐ अधोक्षजाय नमः ।
 ॐ नरसिंहाय नमः । ॐ अच्युताय नमः । ॐ जनार्दनाय नमः ।
 ॐ उपेन्द्राय नमः । ॐ हरये नमः । ॐ श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्री भूमिनीलासमेत श्री महाविष्णवे नमः ॥

सीता लक्ष्मण भरतशत्रुघ्न हनूमत्समेत श्रीरामचन्द्र स्वामिने नमः ॥

९. श्री दुर्गा षोडशोपचारपूजा (Any red flower to be used)

ॐ दुर्गायै नमः । ॐ भद्रकाल्यै नमः । ॐ विजयायै नमः । ॐ वैष्णव्यै नमः ।
 ॐ कुमुदायै नमः । ॐ चण्डिकायै नमः । ॐ कृष्णायै नमः । ॐ माधव्यै नमः ।
 ॐ कन्यकायै नमः । ॐ मायायै नमः । ॐ नारायण्यै नमः । ॐ ईशान्यै नमः ।
 ॐ शारदायै नमः । ॐ अम्बिकायै नमः । ॐ श्री दुर्गादेव्यै नमः ॥

१०. श्री लक्ष्मी षोडशोपचारपूजा (Any red flower to be used)

- ॐ धनलक्ष्म्यै नमः । ॐ धान्यलक्ष्म्यै नमः । ॐ गजलक्ष्म्यै नमः ।
 ॐ गृहलक्ष्म्यै नमः । ॐ सन्तानलक्ष्म्यै नमः । ॐ वीर्यलक्ष्म्यै नमः ।
 ॐ विजयलक्ष्म्यै नमः । ॐ सौभाग्यलक्ष्म्यै नमः । ॐ महालक्ष्म्यै नमः ।

११. श्री सरस्वती षोडशोपचारपूजा (Any white flower can be used)

- ॐ सरस्वत्यै नमः । ॐ पुस्तकभृतायै नमः । ॐ ज्ञानमुद्रायै नमः ।
 ॐ वाग्देव्यै नमः । ॐ ब्रह्मज्ञानैकसाधनायै नमः । ॐ विद्यारूपायै नमः ।
 ॐ चित्रमाल्यविभूषितायै नमः । ॐ वारिजासनायै नमः । ॐ चतुर्वर्गफलप्रदायै नमः ।

१२. श्री सुब्रह्मण्य षोडशोपचार पूजा

- ॐ स्कन्दाय नमः । ॐ गुहाय नमः । ॐ षण्मुखाय नमः ।
 ॐ कार्तिकेयाय नमः । ॐ मयूरवाहनाय नमः । ॐ शिवकुमाराय नमः ।
 ॐ काङ्केयाय नमः । ॐ कुक्कुटध्वजाय नमः । ॐ शक्तिधराय नमः ।
 ॐ तारकासुरसंहारिणे नमः । ॐ देवसेनाधिपतये नमः । ॐ वल्लीरमणाय नमः ।
 ॐ श्री सुब्रह्मण्याय नमः ।

१३. शास्ता - हरिहरपुत्र पूजा

- ॐ भवस्य देवस्य सुताय नमः । ॐ शर्वस्य देवस्य सुताय नमः ।
 ॐ ईशानस्य देवस्य सुताय नमः । ॐ पशुपतेः देवस्य सुताय नमः ।
 ॐ रुद्रस्य देवस्य सुताय नमः । ॐ उग्रस्य देवस्य सुताय नमः ।
 ॐ भीमस्य देवस्य सुताय नमः । ॐ महतो देवस्य सुताय नमः ।

१४. आञ्जनेय पूजा विधिः

- ॐ श्री आञ्जनेयाय नमः । ॐ वायुपुत्राय नमः ।
 ॐ ब्रह्मचारिणे नमः । ॐ सर्वारिष्टनिवारकाय नमः ।
 ॐ शुभकराय नमः । ॐ पिङ्गलाक्षाय नमः ।
 ॐ अक्षापहाय नमः । ॐ सीतान्वेषणतत्पराय नमः ।
 ॐ कपिवराय नमः । ॐ कोटीन्दुसूर्यप्रभाय नमः ।
 ॐ लङ्काद्वीपभयङ्कराय नमः । ॐ सकलताय नमः ।
 ॐ सुग्रीवसम्मानिताय नमः । ॐ देवेन्द्रादि समस्तदेव विनुताय नमः ।
 ॐ काकुत्स्थदूताय नमः । ॐ हनुमते नमः ।
 ॐ श्री आञ्जनेयाय नमः ॥

१२) यत्पुरुषं व्यदधुः । कतिधा व्यकल्पयन् । मुखं किमस्य कौ बाहू । कावूरूपादावुच्येते ।
 विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्यो बाणवाङ्गुः उत । अनेशत्रस्येषव आभुरस्य निषङ्गथिः ॥
 ॐ ह्रीं नमःशिवाय । बलाय नमः ॥ धूपं आघ्रापयामि ॥

१३) ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत् । बाहू राजन्यः कृतः ॥
 ऊरू तदस्य यद्वैश्यः । पद्भ्याङ्गुः शूद्रो अजायत ।
 याते हेतिमीदृष्टम् हस्ते बभूव ते धनुः । तथास्मान् विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिब्भुज ॥
 ॐ ह्रीं नमःशिवाय । बलप्रमथनाय नमः । दीपं दर्शयामि ॥
 धूपदीपानन्तरम् आचमनीयं समर्पयामि ॥

१४) ओं भूर्भुवःसुवः..... ब्रह्मणे स्वाहा ।

चन्द्रमा मनसो जातः । चक्षोः सूर्यो अजायत । मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च । प्राणाद्वायुरजायत ।
 नमस्ते अस्त्वायुधायानातताय धृष्णवे ॥ उभाभ्यामुत ते नमो बाहुभ्यां तव धन्वने ॥
 ॐ ह्रीं नमःशिवाय । सर्वभूतदमनाय नमः ॥ कदली फलं महानैवेद्यं निवेदयामि ॥

मध्ये मध्ये अमृतपानीयं समर्पयामि । अमृतापिधानमसि ॥

हस्तप्रक्षालणं समर्पयामि । पादप्रक्षालणं समर्पयामि । पुनराचमनीयं समर्पयामि ।

१५) नाभ्या आसीदन्तरिक्षम् । शीष्णौ द्यौः समवर्तत ।

पृथ्वां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् । तथा लोकाः अकल्पयन् ॥

परिते धन्वनो हेतिरस्मान् वृणक्तु विश्वतः । अथो य इषुधिस्तवारे अस्मिन्निधेहितम् ॥

ॐ ह्रीं नमःशिवाय । मनोन्मनाय नमः । कर्पूरताम्बूलं निवेदयामि ॥

१६) वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् । आदित्यवर्णं तमसस्तुपारे ।

सर्वाणि रूपाणि विचित्य धीरः । नामानि कृत्वाभिवदन् यदास्ते ॥

नमस्ते अस्तु भगवन् विश्वेश्वराय महादेवाय त्र्यम्बकाय त्रिपुरान्तकाय त्रिकाग्निकालाय
कालाग्निरुद्राय नीलकण्ठाय मृत्युञ्जयाय सर्वेश्वराय सदाशिवाय श्रीमन्महादेवाय नमः ।

ॐ ह्रीं नमःशिवाय । कर्पूरनीराजनं दर्शयामि । रक्ष रक्षान्धारयामि ।

१७) धाता पुरस्ताद्यमुधाजहार । शक्रः प्रविद्वान्प्रदिशश्चतस्रः । तमेवं विद्वानमृत इह भवति ।

नान्यः पन्था अयनाय विद्यते ॥ ॐ ह्रीं नमःशिवाय । वेदोक्त मन्त्रपुष्पं समर्पयामि ।

१८) यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवाः । तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।

ते ह नाकं महिमानः सचन्ते । यत्र पूर्वं साध्याः सन्ति देवाः ॥

ॐ ह्रीं नमःशिवाय । प्रदक्षिण नमस्कारान् समर्पयामि ॥

भवम् देवं तर्पयामि

शर्वं देवं तर्पयामि

ईशानं देवं तर्पयामि

पशुपतिं देवं तर्पयामि

रुद्रं देवं तर्पयामि

उग्रं देवं तर्पयामि

भीमं देवं तर्पयामि

महान्तं देवं तर्पयामि ॥

भवस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि

शर्वस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि

ईशानस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि

पशुपते देवस्य पत्नीं तर्पयामि

रुद्रस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि

उग्रस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि

भीमस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि

महतोर्देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥

३१. निर्माल्य मन्त्रं

आशा॑स्तेऽयं यो॑ यज॑मानोऽसौ । आयु॑राशा॑स्ते । सुप्र॑जास्त्वमाशा॑स्ते ।
 सजा॑तव॒नस्या॑माशा॑स्ते । उत्तरान् देव॑यज्यामाशा॑स्ते । भूयो॑ हवि॒ष्कर॑णमाशा॑स्ते ।
 दि॒व्यं धामा॑शास्ते । विश्वं॑ प्रि॒यमाशा॑स्ते । यद॒नेन॑ ह॒विषा॑शास्ते ।
 तद॑श्यात्त॒हृध्यात् । तद॑स्मै दे॒वारा॑सन्ताम् । तद॒ग्नि॑दे॒वो दे॒वेभ्यो॑ वन॑ते ।
 व॒यम॒ग्नेर्मानु॑षाः । इष्टं॑ च वी॒तं च॑ ।
 उ॒भे च नो॑ द्यावा॑पृथि॒वी अ॒हस॑स्पाताम् । इ॒हगति॑र्वा॒मस्ये॒दं च॑ । नमो॑ दे॒वेभ्यः॑ ।
 उत्तर॑तः चण्डीश्वराय॒ नमः॑ । निर्माल्यं॑ विसृ॒ज्य ॥

३२. शिवमानसपूजा

आराधयामि मणिसन्निभ आत्मलिङ्गं
 मायापुरीहृदयपङ्कज सन्निविष्टिम् ।
 श्रद्धानदीविमलचित्त जलाभिषेकैः
 नित्यं समाधिकुसुमै रपुनर्भवाय ॥
 रत्नैः कल्पितमासनं हिमजलैः स्नानं च दिव्याम्बरं
 नानारत्नविभूषितं मृगमदामोदाङ्कितं चन्दनम् ।
 जातीचम्पकबिल्वपत्ररचितं पुष्पं च धूपं तथा
 दीपं देव दयानिधे पशुपते हृत्कल्पितम गृह्यताम् ॥१॥
 सौवर्णे नवरत्नखण्डरचिते पात्रे घृतं पायसं
 भक्ष्यं पञ्चविधं पयोदधियुतं रम्भाफलं पानकम् ।
 शाकानामयुतं जलं रुचिकरं कर्पूरखण्डोज्ज्वलं
 ताम्बूलं मनसा मया विरचितं भक्त्या प्रभो स्वीकुरु ॥२॥
 छत्रं चामरयोर्युगं व्यजनकं चादर्शकं निर्मलं
 वीणाभेरिमृदङ्गकाहलकला गीतं च नृत्यं तथा ।
 साष्टाङ्गं प्रणतिः स्तुतिर्बहुविधा ह्येतत्समस्तं मया
 सङ्कल्पेन समर्पितं तव विभो पूजां गृहाण प्रभो ॥३॥

आत्मा त्वं गिरिजा मतिः सहचराः प्राणाः शरीरं गृहं

पूजा ते विषयोपभोगरचना निद्रा समाधिस्थितिः ।

सञ्चारः पदयोः प्रदक्षिणविधिः स्तोत्राणि सर्वा गिरो

यद्यत्कर्म करोमि तत्तदखिलं शम्भो तवाराधनम् ॥४॥

करचरणकृतं वाक्कायजं कर्मजं वा श्रवणनयनजं वा मानसंवापराधम् ।

विहितमविहितं वा सर्वमेतत्क्षमस्व जय जय करुणाब्धे श्रीमहादेव शम्भो ॥५॥

३३. नन्दिकेश अनुज्ञैः पूजा विधिः

नन्दीश्वर महाभाग शिवध्यानपरायण । उमाशङ्करसेवार्थम् अनुज्ञां दातुमर्हसि ।

नन्दिकेश नमस्तुभ्यं शान्तानन्द प्रधायकः । महादेवे च सेवार्थम् अनुज्ञां दातुमर्हसि ॥

वन्दे वृषभदेवाय चितवर्णं स्वरूपिणे । तीक्ष्णशृङ्गाय तुङ्गाय वेदपादाय नन्दिने ॥

(I Pray to revered Nandikेश, who is always intent on meditating on Lord Shiva, to kindly permit me to serve [worship] Lord Shiva, and Goddess Parvathi).

वेदान्त वेद्याखिल विश्वमूर्ते विभो विरूपाक्ष विशेषशून्य ।

विश्वेश्वराशेष गणेश वन्द्याः कवाटमुद्घाटय कालकाल ॥

हस्तताडनं कृत्वा ॥ (Clap your hands two times in front of the Lord)

३४. ॥ श्री रुद्रप्रश्नः ॥

अस्य श्री रुद्राध्यायप्रश्नमहामन्त्रस्य, अघोर ऋषिः ।

अनुष्टुप्छन्दः, सङ्कर्षणमूर्तिस्वरूपो योऽसावादित्यः परमपुरुषःस एष रुद्रो देवता ।

नमः शिवायेति बीजम् । शिवतरायेति शक्तिः । महादेवायेति कीलकम् ।

श्रीसाम्बसदाशिव-प्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥

ओं अग्निहोत्रात्मने अङ्कुष्ठाभ्यां नमः ।(Thumb*) दर्शपूर्णमासात्मने तर्जनीभ्यां नमः । (**Index)

चातुर्मास्यात्मने मध्यमाभ्यां नमः । (Middle) निरूढपशुबन्धात्मने अनामिकाभ्यां नमः ।(Ring)

ज्योतिष्टोमात्मने कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।(Small) सर्वक्रत्वात्मने करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ ***

(* Here rub both the index fingers on the thumb at a time from bottom-to-top)

(** Here rub thumb on the index fingers at a time from bottom-to-top)

(*** Circle both the hands without touching each other)

[Do different 'angabhyaasam' by touching each place on the body as shown below]

अग्निहोत्रात्मने हृदयाय नमः । (Heart) दर्शपूर्णमासात्मने शिरसे स्वाहा । (Forehead)

चातुर्मास्यात्मने शिखायै वषट् । (Tuft) निरुद्धपशुबन्धात्मने कवचाय हुं । (**)

(** Keep your hands crossed to touch opposite shoulders)

ज्योतिष्टोमात्मने नेत्रत्रयाय वौषट् । (Eyes)

सर्वक्रत्वात्मने अस्त्राय फट् । (Clap with right hand index and middle finger on the palm)

भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥

(Tap from right to left around your head with middle finger and thumb to erect a shield)

ध्यानम्

आपाताळ-नभःस्थलान्त-भुवन-ब्रह्माण्ड-माविस्फुर-

ज्योतिःस्फाटिक-लिङ्ग-मौळि-विलसत्पूर्णन्दु-वान्तामृतैः ।

अस्तोकापुत-मेक-मीश-मनिशं रुद्रानुवाकाञ्जपन्

ध्याये-दीप्सित-सिद्धये ध्रुवपदं विप्रोऽभिषिञ्चे-च्छिवम् ॥

ब्रह्माण्डव्याप्तदेहा भसितहिमरुचा भासमाना भुजङ्गैः

कण्ठे कालाः कपर्दाकलित-शशिकला-श्चण्डकोदण्डहस्ताः ।

त्र्यक्षा रुद्राक्षमालाः प्रकटितविभवाः शाम्भवा मूर्तिभेदा

रुद्राः श्रीरुद्रसूक्त-प्रकटितविभवा नःप्रयच्छन्तु सौख्यम् ॥

शुद्धस्फाटिकसङ्काशं शुद्धविद्याप्रदायकम् ।

शुद्धं पूर्णं चिदानन्दं सदाशिवमहं भजे ॥

ॐ गुणानां त्वा गुणपतिं हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमम् ।

ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत आ नः शृण्वन्नूतिभिःसीद सादनम् ॥

॥ शान्तिपाठः ॥

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे
यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वं च मे महश्च मे
संविच्च मे ज्ञात्रं च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च मे ऋतं च मेऽमृतं च मेऽयक्ष्मं च
मेऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे सुगं च मे शयनं च मे सूषा
च मे सुदिनं च मे ॥ (३)

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ ॐ नमो भगवते रुद्राय ॥

ॐ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः । नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः । या त इषुः शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः । शिवा शरव्या या तव तया नो रुद्र मृडय । या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपोपकाशिनी । तया नस्तनुवा शन्तमया गिरिशंताभिचाकशीहि । यामिषुं गिरिशंतु हस्ते बिभर्ष्यस्तवे । शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं जगत् । शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छावदामसि । यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मः सुमना असत् । अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्या भिषक् । अहीगश्च सर्वाञ्जम्भयन्त्सर्वाश्च यातुधान्यः । असौयस्तामो अरुण उत बभुः सुमङ्गलः । ये चेमां रुद्रा अभितो दिक्षु श्रिताः सहस्रशोऽवैषां हेड ईमहे । असौ योऽवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः । उतैनं गोपा अदृशन्नदृशन्नुदहार्यः । उतैनं विश्वा भूतानि स दृष्टो मृडयाति नः । नमो अस्तु नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे । अथो ये अस्य सत्त्वानोऽहं तेभ्योऽकरत्रमः । प्रमुञ्च धन्वनस्त्वमुभयोरान्नियोर्ज्याम् । याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप । अवतत्य धनुस्त्वः सहस्राक्ष शतेषुधे । निशीर्य शल्यानां मुखा शिवो नः सुमना भव । विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्या बाणवाः उत । अनेशन्नस्येषव आभुरस्य निषंगथिः । या ते हेतिर्मीढुष्टम् हस्ते बभूव ते धनुः । तयाऽस्मान् विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिब्भुज । नमस्ते अस्त्वायुधायानातताय धृष्णवे । उभाभ्यामुत ते नमो बाहुभ्यां तव धन्वने । परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्वृणक्तु विश्वतः । अथो य इषुधिस्तवारे अस्मन्निर्धेहि तम् ॥ (१) शम्भवे नमः ।

नमस्ते अस्तु भगवन्निश्वेश्वराय महादेवाय त्र्यम्बकाय त्रिपुरान्तकाय त्रिकाग्रिकालाय कालाग्निरुद्राय नीलकण्ठाय मृत्युञ्जयाय सर्वेश्वराय सदाशिवाय शंकराय श्रीमन्महादेवाय नमः ॥

नमो हिरण्यबाहवे सेनान्ये दिशां च पतये नमो नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यः पशूनां पतये नमो नमः सस्त्रिजराय त्विषीमते पथीनां पतये नमो नमो बभ्रुशाय विव्याधिनेऽन्नानां पतये नमो नमो हरिकेशायोपवीतिने पुष्टानां पतये नमो नमो भवस्य हेत्यै जगतां पतये नमो नमो रुद्रायातताविने क्षेत्राणां पतये नमो नमः सूतायाहन्त्याय वनानां पतये नमो नमो रोहिताय स्थपतये वृक्षाणां पतये नमो नमो मन्त्रिणे वाणिजाय कक्षाणां पतये नमो नमो भुवन्तये वारिवस्कृतायौषधीनां पतये नमो नमो उच्चैर्घोषायाक्रन्दयते पत्नीनां पतये नमो नमः कृत्स्नवीताय धावते सत्त्वनां पतये नमः । (२)

नमः सहमानाय निव्याधिन आव्याधिनीनां पतये नमो नमः ककुभाय निषङ्गिणे स्तेनानां पतये नमो नमो निषडिणे इषुधिमते तस्कराणां पतये नमो नमो वञ्चते परिवञ्चते स्तायूनां पतये नमो नमो निचेरवे परिचरायारण्यानां पतये नमो नमः सृकाविभ्यो जिघांसद्भ्यो मुष्णातां पतये नमो

नमोऽसिमद्भ्यो नक्तंचरद्भ्यः प्रकृन्तानां पतये नमो नम उष्णीषिणे गिरिचराय कुलुञ्चानां पतये नमो
 नम इषुमद्भ्यो धन्वाविभ्यश्च वो नमो नम आतन्वानेभ्यः प्रतिदधानेभ्यश्च वो नमो नम आयच्छद्भ्यो
 विसृजद्भ्यश्च वो नमो नमोऽस्यद्भ्यो विध्यद्भ्यश्च वो नमो नम आसीनेभ्यः शयानेभ्यश्च वो नमो नमः
 स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्यश्च वो नमो नमस्तिष्ठद्भ्यो धावद्भ्यश्च वो नमो नमः सभाभ्यः सभापतिभ्यश्च वो
 नमो नमो अश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्च वो नमः ॥ (३)

नम आव्याधिनीभ्यो विविध्यन्तीभ्यश्च वो नमो नम उगणाभ्यस्तृहतीभ्यश्च वो नमो नमो गृत्सेभ्यो
 गृत्सपतिभ्यश्च वो नमो नमो व्रातेभ्यो व्रातपतिभ्यश्च वो नमो नमो गुणेभ्यो गुणपतिभ्यश्च वो नमो
 नमो विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमो नमो महद्भ्यः क्षुल्लकेभ्यश्च वो नमो नमो रथिभ्योऽरथेभ्यश्च
 वो नमो नमो रथेभ्यो रथपतिभ्यश्च वो नमो नमः सेनाभ्यः सेनानिभ्यश्च वो नमो नमः क्षत्तृभ्यः
 संग्रहीतृभ्यश्च वो नमो नमस्तक्षभ्यो रथकारेभ्यश्च वो नमो नमः कुलालेभ्यः कमरिभ्यश्च वो नमो नमः
 पुञ्जिष्टेभ्यो निषादेभ्यश्च वो नमो नम इषुकद्भ्यो धन्वकद्भ्यश्च वो नमो नमो मृगयुभ्यः श्वनिभ्यश्च वो
 नमो नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च वो नमः ॥ (४)

नमो भुवाय च रुद्राय च नमः शर्वाय च पशुपतये च नमो नीलग्रीवाय च शितिकण्ठाय च नमः
 कपर्दिने च व्युप्तकेशाय च नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च नमो गिरिशाय च शिपिविष्टाय च नमो
 मीढुष्टमाय चेषुमते च नमो ह्रस्वाय च वामनाय च नमो ब्रह्मते च वर्षीयसे च नमो वृद्धाय च
 संवृध्वने च नमो अग्रियाय च प्रथमाय च नम आशवे चाजिराय च नमः शीघ्रियाय च शीभ्याय च
 नम उर्म्याय चावस्वन्याय च नमः स्रोतस्याय च द्वीप्याय च ॥ (५)

नमो ज्येष्ठाय च कनिष्ठाय च नमः पूर्वजाय चापरजाय च नमो मध्यमाय चापगल्भाय च नमो
 जघन्याय च बुध्नियाय च नमः सोभ्याय च प्रतिसर्याय च नमो याम्याय च क्षेम्याय च नम उर्वर्याय
 च खल्याय च नमः श्लोक्याय चाऽवसान्याय च नमो वन्याय च कक्ष्याय च नमः श्रवाय च
 प्रतिश्रवाय च नम आशुषेणाय चाशुरथाय च नमः शूराय चावभिन्दते च नमो वर्मिणे च वरुथिने
 च नमो बिल्मिने च कवचिने च नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च ॥ (६)

नमो दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च नमो धृष्णवे च प्रमृशाय च नमो दूताय च प्रहिताय च नमो
 निषङ्गिणे चेषुधिमते च नमस्तीक्ष्णेषवे चायुधिने च नमः स्वायुधाय च सुधन्वने च नमः स्रुत्याय
 च पथ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च नमः सूह्याय च सरस्याय च नमो नाद्य्याय च
 वैश्रन्ताय च नमः कूप्याय चावट्याय च नमो वर्ष्याय चावर्ष्याय च नमो मेघ्याय च विद्युत्याय च
 नम इन्द्रियाय चातप्याय च नमो वात्याय च रेभियाय च नमो वास्तव्याय च वास्तु पाय च ॥

(७)

[Ring bell] नमः सोमाय च रुद्राय च नमस्ताम्राय चारुणाय च नमःशङ्गाय च पशुपतये च नम उग्राय च भीमाय च नमो अप्रेवधाय च दूरेवधाय च नमो हन्त्रे च हनीयसे च नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो नमस्ताराय नमश्शंभवे च मयोभवे च नमः शङ्कराय च मयस्कराय च नमः शिवाय च शिवतराय च नमस्तीर्थ्याय च कूल्याय च नमः पार्याय चावार्याय च नमः प्रतरणाय चोत्तरणाय च नम आताप्याय चालाद्याय च नमः शष्याय च फेन्याय च नमः सिकत्याय च प्रवाहाय च ॥

(८) [Stop ringing bell]

नम इरिण्याय च प्रपथ्याय च नमः किंशिलाय च क्षयणाय च नमः कपर्दिने च पुलस्तये च नमो गोष्ठ्याय च गृह्याय च नमस्तल्प्याय च गेह्याय च नमः काठ्याय च गह्वरेष्ठाय च नमो हृदय्याय च निवेष्याय च नमः पांसुव्याय च रजस्याय च नमः शुष्याय च हरित्याय च नमो लोप्याय चोलप्याय च नम ऊर्व्याय च सूर्म्याय च नमः पुण्याय च पर्णशद्याय च नमोऽपगुरमाणाय चाभिघ्नते च नम आखिबदते च प्रखिबदते च नमो वः किरिकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यो नमो विक्षीणकेभ्यो नमो विचिन्वत्केभ्यो नम आनिर्हतेभ्यो नम आमीवत्केभ्यः ॥ (९)

द्रापे अन्धसस्पते दरिद्रत्रीललोहित । एषां पुरुषाणामेषां पशूनां मा भर्माऽरो मो एषां किंचनाममत् । या ते रुद्र शिवा तनूःशिवा विश्वाहभेषजी । शिवा रुद्रस्य भेषजी तया नो मृड जीवसै । इमां रुद्राय तवसै कपर्दिने क्षयद्वीराय प्रभरामहे मतिम् । यथा नः शमसद्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरम् । मृडा नो रुद्रोत नो मयस्कृधि क्षयद्वीराय नमसा विधेम ते । यच्छं च योश्च मनुरायजे पिता तदश्याम् तव रुद्र प्रणीतौ । मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम् । मानोऽवधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नस्तनुवो रुद्र रीरिषः । मा नस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः । वीरान्मा नो रुद्र भामितोऽवधीर्हविष्मन्तो नमसा विधेम ते । आरात्ते गोघ्न उत पूरुषघ्ने क्षयद्वीराय सुम्नमस्मे ते अस्तु । रक्षा च नो अधि च देव ब्रूहधा च नः शर्म यच्छ द्विबर्हीः । स्तुहि श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगत्र भीममुपहनुमुग्रम् । मृडा जरित्रे रुद्रस्तवानो अन्यन्ते अस्मन्निवपन्तु सेनाः । परिणो रुद्रस्य हेतिवृणक्तु परि त्वेषस्य दुर्मति रघायोः । अव स्थिरा मघवञ्छस्तनुष्व मीद्वस्तोकाय तनयाय मृडय । मीद्वष्टम् शिवतम शिवो नः सुमना भव । पुरमे वृक्ष आयुधनिधाय कृत्ति वसान आचर पिनाकं बिभ्रदागहि । विकिरिद विलोहित नमस्ते अस्तु भगवः । यास्ते सहस्रं हेतयोन्यमस्मन्निवपन्तु ताः । सहस्राणि सहस्रधा बाहुवोस्तव हेतयः । तासामीशानो भगवः पराचीना मुखा कृधि ॥ (१०)

सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्याम् । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि । अस्मिन्महत्यर्णवेऽन्तरिक्षे भवा अधि । नीलग्रीवाः शित्तिकण्ठाः शर्वा अधःक्षमाचराः । नीलग्रीवाः शित्तिकण्ठा दिवः रुद्रा उपश्रिताः । ये वृक्षेषु सस्पिञ्जरा नीलग्रीवा विलोहिताः । ये भूतानामधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः । ये अत्रेषु विविध्यन्ति पात्रेषु पिबतो जनान् । ये पथां

पथिरक्षय ऐलबृदा यव्युधः । ये तीर्थानि प्रचरन्ति सूकावन्तो निषङ्गिणः । य एतावन्तश्च भूयांसश्च दिशो रुद्रा वितस्थिरे । तेषां सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि । नमो रुद्रेभ्यो ये पृथिव्यां येऽन्तरिक्षे ये दिवि येषामन्नं वातो वर्षमिषवस्तेभ्यो दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश प्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि ॥ (११)

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव बंधनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् । यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवना विवेश तस्मै रुद्राय नमो अस्तु । तमुष्टुहि यः स्विषुः सुधन्वा यो विश्वस्य क्षयति भेषजस्य । यक्ष्वामहे सौमनसाय रुद्रं नमोभिर्देवमसुरं दुवस्य । अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः । अयं मे विश्वभेषजोऽयं शिवाभिमर्शनः । ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो मर्त्याय हन्तवे । तान्यज्ञस्य मायया सर्वानव यजामहे । मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा । ॐ नमो भगवते रुद्राय विष्णवे मृत्योर्मे पाहि ॥

प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मा विशान्तकः । तेनात्रेनाप्यायस्व ॥ नमो रुद्राय विष्णवे मृत्योर्मे पाहि । सदाशिवोम् ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

३५. ॥ चमकप्रश्नः ॥

ॐ अग्राविष्णु सजोषसेमावर्धन्तु वां गिरः । द्युमैर्वाजेभिरागतम् । वाजश्च मे प्रसवश्च मे प्रयतिश्च मे प्रसितिश्च मे धीतिश्च मे क्रतुश्च मे स्वरश्च मे श्लोकश्च मे श्रावश्च मे श्रुतिश्च मे ज्योतिश्च मे सुवश्च मे प्राणश्च मेऽपानश्च मे व्यानश्च मेऽसुश्च मे चित्तं च मे आधीतं च मे वाक्च मे मनश्च मे चक्षुश्च मे श्रोत्रं च मे दक्षश्च मे बलं च मे ओजश्च मे सहश्च मे आयुश्च मे जरा च मे आत्मा च मे तनूश्च मे शर्म च मे वर्म च मेऽङ्गानि च मेऽस्थानि च मे परुषि च मे शरीराणि च मे ॥ (१)

एष वै विभुर्नाम यज्ञः / सर्वं ह वै तत्र विभुर्भवति / यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते । अनेन प्रथम वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः महादेवः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (१)।

ज्यैष्ठ्यं च मे आधिपत्यं च मे मन्युश्च मे भामश्च मेऽमश्च मेऽम्भश्च मे जेमा च मे महिमा च मे वरिमा च मे प्रथिमा च मे वर्ष्मा च मे द्राघुया च मे वृद्धं च मे वृद्धिश्च मे सत्यं च मे श्रद्धा च मे जगच्च मे धनं च मे वशश्च मे त्विषिश्च मे क्रीडा च मे मोदश्च मे जातं च मे जनिष्यमाणं च मे सूक्तं च मे सुकृतं च मे वित्तं च मे वेद्यं च मे भूतं च मे भविष्यच्च मे सुगं च मे सुपथं च मे ऋद्धं च मे ऋद्धिश्च मे कुतं च मे कुप्तिश्च मे मतिश्च मे सुमतिश्च मे ॥ (२)

एष वै प्रभुर्नाम यज्ञः / सर्वं ह वै तत्र प्रभुर्भवति / यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते । अनेन द्वितीय वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः शिवः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (२)।

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे युन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वं च मे महश्च मे संविच्च मे ज्ञात्रं च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च म ऋतं च मेऽमृतं च मेऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे सुगं च मे शयनं च मे सूषा च मे सुदिनं च मे ॥ (३)

[एष वा ऊर्जस्वान्नाम यज्ञः / सर्वं ह वै तत्रोर्जस्वद्भवति / यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन तृतीय वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (३)]

ऊक्चं मे सुनृता च मे पयश्च मे रसश्च मे घृतं च मे मधु च मे सग्धिश्च मे सपीतिश्च मे कृषिश्च मे वृष्टिश्च मे जैत्रं च म औद्भिद्यं च मे रयिश्च मे रायश्च मे पुष्टं च मे पुष्टिश्च मे विभु च मे प्रभु च मे बहु च मे भूयश्च मे पूर्णं च मे पूर्णतरं च मेऽक्षितिश्च मे कूयवाश्च मेऽन्नं च मेऽक्षुच्च मे व्रीहयश्च मे यवाश्च मे माषाश्च मे तिलाश्च मे मुद्गाश्च मे खल्वाश्च मे गोधूमाश्च मे मसुराश्च मे प्रियंगवश्च मेऽणवश्च मे श्यामाकाश्च मे नीवाराश्च मे ॥ (४)

[एष वै पयस्वान्नाम यज्ञः / सर्वं ह वै तत्र पयस्वद्भवति / यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन तुरीय वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः शङ्करः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (४)]

अश्मा च मे मृत्तिका च मे गिरयश्च मे पर्वताश्च मे सिकताश्च मे वनस्पतयश्च मे हिरण्यं च मेऽयश्च मे सीसं च मे त्रपुश्च मे श्यामं च मे लोहं च मेऽग्निश्च म आपश्च मे वीरुधश्च म ओषधयश्च मे कृष्टपच्यं च मेऽकृष्टपच्यं च मे ग्राम्याश्च मे पशव आरण्याश्च यज्ञेन कल्पन्तां वित्तं च मे वित्तिश्च मे भूतं च मे भूतिश्च मे वसु च मे वसतिश्च मे कर्म च मे शक्तिश्च मेऽर्थश्च म एमश्च म इतिश्च मे गतिश्च मे ॥ (५)

[एष वै विधृतो नाम यज्ञः / सर्वं ह वै तत्र विधृतं भवति / यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन पञ्चम वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः नीललोहितः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (५)]

अग्निश्च म इन्द्रश्च मे सोमश्च म इन्द्रश्च मे सविता च म इन्द्रश्च मे सरस्वती च म इन्द्रश्च मे पूषा च म इन्द्रश्च मे बृहस्पतिश्च म इन्द्रश्च मे मित्रश्च म इन्द्रश्च मे वरुणश्च म इन्द्रश्च मे त्वष्टा च म इन्द्रश्च मे धाता च म इन्द्रश्च मे विष्णुश्च म इन्द्रश्च मेऽश्विनौ च म इन्द्रश्च मे मरुतश्च म इन्द्रश्च मे विश्वे च मे देवा इन्द्रश्च मे पृथिवी च म इन्द्रश्च मेऽन्तरिक्षं च म इन्द्रश्च मे द्यौश्च म इन्द्रश्च मे दिशश्च म इन्द्रश्च मे मूर्धा च म इन्द्रश्च मे प्रजापतिश्च म इन्द्रश्च मे ॥

(६)

[एष वै व्यावृत्तो नाम यज्ञः / सर्वं ह वै तत्र व्यावृतं भवति / यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन षष्ठम वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः ईशानः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (६)]

अङ्गुश्च मे रश्मिश्च मेऽदाभ्यश्च मेऽधिपतिश्च म उपाङ्गुश्च मेऽन्तर्यामश्च म ऐन्द्रवायवश्च मे मैत्रावरुणश्च म आश्विनश्च मे प्रतिप्रस्थानश्च मे शुक्रश्च मे मन्थी च म आप्रयणश्च मे वैश्वदेवश्च मे ध्रुवश्च मे वैश्वानरश्च म ऋतुप्रहाश्च मेऽतिग्राह्याश्च म ऐन्द्राण्यश्च मे वैश्वदेवश्च मे मरुत्वतीयाश्च मे माहेन्द्रश्च म आदित्यश्च मे सावित्रश्च मे सारस्वतश्च मे पौष्णश्च मे पानीवतश्च मे हरियोजनश्च मे ॥ (७)

[एष वै प्रतिष्ठितो नाम यज्ञः / सर्वं ह वै तत्र प्रतिष्ठितं भवति / यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन सप्तम वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः विजयः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (७)]

इध्मश्च मे बर्हिश्च मे वेदिश्च मे धृष्णिद्याश्च मे स्रुचश्च मे चमसाश्च मे प्रावाणश्च मे स्वरवश्च मे उपरवाश्च मेऽधिषवणे च मे द्रोणकलशश्च मे वायव्यानि च मे पूतभृच्च मे आधवनीयश्च मे आग्नीध्रं च मे हविर्धानं च मे गृहाश्च मे सदश्च मे पुरोडाशाश्च च मे पचताश्च मेऽवभृथश्च मे स्वगाकारश्च मे ॥ (८)

[एष वै तेजस्वी नाम यज्ञः/सर्वं ह वै तत्र तेजस्वी भवति /यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन अष्टम वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः भीमः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (८)]

अग्निश्च मे घर्मश्च मेऽर्कश्च मे सूर्यश्च मे प्राणश्च मेऽश्वमेधश्च मे पृथिवी च मेऽदितिश्च मे दितिश्च मे द्यौश्च मे शकरीरङ्गुलयो दिशश्च मे यज्ञेन कल्पन्तामृक्च मे साम च मे स्तोमश्च मे यजुश्च मे दीक्षा च मे तपश्च मे ऋतुश्च मे व्रतं च मेऽहोरात्रयोर्वृष्ट्या बृहद्रथन्तरे च मे यज्ञेन कल्पेताम् ॥ (९)

[एष वै ब्रह्मवर्चस्वी नाम यज्ञः/आह वै तत्र ब्राह्मणो ब्रह्मवर्चस्वी जायते /यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन नवम वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः देवदेवः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (९)]

गर्भाश्च मे वृत्साश्च मे त्र्यविश्च मे त्र्यवीच मे दित्यवाट् च मे दित्यौही च मे पञ्चाविश्च मे पञ्चावी च मे त्रिवृत्सश्च मे त्रिवृत्सा च मे तुर्यवाट् च मे तुर्यौही च मे पष्टवाट् च मे पष्टौही च मे उक्षा च मे वशा च मे ऋषभश्च मे वेहश्च मेऽनड्वाश्च मे धेनुश्च मे आयुर्यज्ञेन कल्पतां प्राणो यज्ञेन कल्पतामपानो यज्ञेन कल्पतां व्यानो यज्ञेन कल्पतां चक्षुर्यज्ञेन कल्पतां श्रोत्रं यज्ञेन कल्पतां मनो यज्ञेन कल्पतां वायुयज्ञेन कल्पतामात्मा यज्ञेन कल्पतां यज्ञो यज्ञेन कल्पताम् ॥ (१०)

[एष वा अतिव्याधी नाम यज्ञः/आह वै तत्र राजन्योऽतिव्याधी जायते/यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन दशम वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः भवोद्भवः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (१०)]

एका च मे तिस्रश्च मे पञ्च च मे सप्त च मे नव च मे एकादश च मे त्रयोदश च मे पञ्चदश च मे सप्तदश च मे नवदश च मे एकविंशतिश्च मे त्रयोविंशतिश्च मे पञ्चविंशतिश्च मे सप्तविंशतिश्च मे नवविंशतिश्च मे एकत्रिंशच्च मे त्रयस्त्रिंशच्च मे चतस्रश्च मेऽष्टौ च मे द्वादश च मे षोडश च मे विंशतिश्च मे चतुर्विंशतिश्च मेऽष्टाविंशतिश्च मे द्वात्रिंशच्च मे षट्त्रिंशच्च मे चत्वारिंशच्च मे चतुश्चत्वारिंशच्च मेऽष्टाचत्वारिंशच्च मे वाजश्च प्रसवश्चापिजश्च क्रतुश्च सुवश्च मूर्धा च व्यश्रियश्चान्त्यायनश्चान्त्यश्च भौवनश्च भुवनश्चाधिपतिश्च ॥ (११)

[एष वै दीर्घो नाम यज्ञः/दीर्घायुषो ह वै तत्र मनुष्या भवन्ति /यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते ॥ अनेन एकादश वार जपेन भगवान् सर्वात्मकः आदित्यात्मकः श्री रुद्रः सुप्रीतः सुप्रसन्नो वरदो भवतु ॥ (११)]

ॐ इडा देवहर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि शः सिषद्विश्चे देवाः सूक्तवाचः पृथिविमातर्मा मा हिः सीर्मधु मनिष्ये मधु जनिष्ये मधु वक्ष्यामि मधु वदिष्यामि मधुमती देवेभ्यो वाचमुद्यासः शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मा देवा अवन्तु शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥

[एष वै कृत्तो नाम यज्ञः/कल्पते ह वै तत्र प्रजाभ्यो योगक्षेमः /यत्रैतेन यज्ञेन यजन्ते (१२)]

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

३६. स्नानं/पूजा, नैवेद्यम्, कर्पूर आरत्ति

श्रेष्ठाय नमः । स्नानं समर्पयामि । स्नानानन्तरं आचमनीयं समर्पयामि ।

वस्त्र, उपवीत, यज्ञोपवीत, आभरणार्थं अक्षतान् समर्पयामि । दिव्यपरिमळ गन्धान् धारयामि । गन्धस्योऽपरि हरिद्रा कुङ्कुमम् समर्पयामि । पुष्पमालां समर्पयामि । पुष्पैः पूजयामि ।

ॐ भवाय देवाय नमः ।	ॐ शर्वाय देवाय नमः ।	ॐ ईशानाय देवाय नमः ।
ॐ पशुपतये देवाय नमः ।	ॐ रुद्राय देवाय नमः ।	ॐ उग्राय देवाय नमः ।
ॐ भीमाय देवाय नमः ।	ॐ महते देवाय नमः ।	
ॐ भवस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।	ॐ शर्वस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।	
ॐ ईशानस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।	ॐ पशुपतेर्देवस्य पत्न्यै नमः ।	
ॐ रुद्रस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।	ॐ उग्रस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।	
ॐ भीमस्य देवस्य पत्न्यै नमः ।	ॐ महतो देवस्य पत्न्यै नमः ।	

बलाय नमः । धूपं आघ्रापयामि । बलप्रमथनाय नमः । दीपं दर्शयामि । धूपदीपाऽनन्तरं आचमनीयं समर्पयामि । (Offer Naivehdyam) ॐ भूर्भुवःसुवः ।.....देव सवितः प्रसुव - सत्यं त्वर्तेन परिषिञ्चामि । *if it is in morning- (evening - ऋतं त्वा सत्येन परिषिञ्चामि)* । प्राणाय स्वाहाः । अपानाय स्वाहा । व्यानाय स्वाहा । उदानाय स्वाहा । समानाय स्वाहा । ब्रह्मणे स्वाहा । आवाहिताभ्यः सर्वाभ्यः देवताभ्यो नमः कदलीफलं निवेदयामि । मध्ये मध्ये अमृतपानीयं समर्पयामि । अमृतापिधानमसि । हस्तप्रक्षाळनं पादप्रक्षाळनं च समर्पयामि । आचमनीयं समर्पयामि ॥

- (१) नर्यप्रजां मे गोपाय । अमृतत्वाय जीवसे । ज्ञातां जनिष्यमाणां च । अमृते सत्ये प्रतिष्ठताम् ।
- (२) अथर्व पितुं मे गोपाय । रसमन्नमिहायुषे । अदब्दा योऽशीततनो । अविषं नः पितुं कृणु ।
- (३) शशस्य पशून्मे गोपाय । द्विपादो ये चतुष्पदः । अष्टाशफाश्च य इहाग्नौ । ये चैकशफा आशुगाः ।
- (४) सप्रथस्रभां मे गोपाय । ये च सभ्यास्सभासदः । तानिन्द्रियावतःकुरु । सर्वमायुरुपासताम् ।
अ हे बुध्निय मन्त्रं मे गोपाय । यमृषयस्त्रै विदा विदुः । ऋचस्सामानि यजूषि । सा हि श्रीरमृता सुताम् ॥

महागणपतये नमः सोमास्कन्दाय नमः । शान्ति दुर्गा परमेश्वर्यै नमः । आवाहिताभ्यः सर्वाभ्यो देवताभ्यो नमः । समस्तोऽपचारार्थं कर्पूर नीराजनं दर्शयामि । रक्षान्धारयामि । अनेन रुद्र जपप्रयुक्त रुद्राभिषेकेन भगवान् सर्वात्मकः । सर्वं श्री आदित्यादि श्री रुद्र सुप्रीत सुप्रसन्नो वरदो भवतु । ॐ हर । ॐ हर । ॐ हर ।

३६(अ). देवता तर्पणम्

भवम् देवं तर्पयामि	शर्वं देवं तर्पयामि	ईशानं देवं तर्पयामि
पशुपतिं देवं तर्पयामि	रुद्रं देवं तर्पयामि	उग्रं देवं तर्पयामि
भीमं देवं तर्पयामि	महान्तं देवं तर्पयामि	॥

भवस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि	शर्वस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि
ईशानस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि	पशुपते देवस्य पत्नीं तर्पयामि
रुद्रस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि	उग्रस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि
भीमस्य देवस्य पत्नीं तर्पयामि	महतोर्देवस्य पत्नीं तर्पयामि ॥

--- अ॒घोरे॑भ्योऽथ॒घोरे॑भ्यो घोर॒घोर॑तरेभ्यः । सर्वे॑भ्यः सर्व॒शर्वे॑भ्यो नमस्ते अस्तु रु॒द्ररू॑पेभ्यः ॥

--- तत्पुरु॑षाय वि॒द्महे॑ महादे॒वाय॑ धीमहि । तन्नो॑ रुद्रः प्र॒चोद॑यात् ॥

--- ईशानः॑ सर्व॒विद्या॑नामीश्वरः॑ सर्व॒भूतानां॑ ब्रह्माधि॑पतिर्ब्रह्म॒णोऽधि॑पतिर्ब्रह्मा॑ शि॒वो मे॑ अस्तु सदाशि॒वोम् ॥

अग्नि॑होत्रात्मने हुदयाय नमः ।	दर्श॑पूर्णमासात्मने शिरसे स्वाहा ।
चातु॑र्मास्यात्मने शिखायै वषट् ।	निरु॑ढशुबन्धात्मने कवचाय हुं ।
ज्योति॑ष्टोमात्मने नेत्रत्रयाय वौषट् ।	सर्व॑क्रत्वात्मने अस्राय फट् ।
भूर्भुव॑स्सुवरोमिति दिग्विमोकः ॥	

(tap your middle and thumb finger around your head from left to right - to remove the sheild)

ध्यानम्

आपाताळ-नभःस्थलान्त-भुवन-ब्रह्माण्ड-माविस्फुर-
ज्योतिःस्फाटिक-लिङ्ग-मौळि-विलसत्पूर्णन्दु-वान्तामृतैः ।
अस्तोकापुत-मेक-मीश-मनिशं रुद्रानुवाकाञ्जपन्
ध्याये-दीप्सित-सिद्धये ध्रुवपदं विप्रोऽभिषिञ्चे-च्छिवम् ॥

ब्रह्माण्डव्याप्तदेहा भसितहिमरुचा भासमाना भुजङ्गैः
 कण्ठे कालाः कपर्दाकलित-शशिकला-श्चण्डकोदण्डहस्ताः ।
 त्र्यक्षा रुद्राक्षमालाः प्रकटितविभवाः शाम्भवा मूर्तिभेदा
 रुद्राःश्रीरुद्रसूक्त-प्रकटितविभवा नःप्रयच्छन्तु सौख्यम् ॥

शुद्धस्फटिकसङ्काशं शुद्धविद्याप्रदायकम् ।

शुद्धं पूर्णं चिदानन्दं सदाशिवमहं भजे ॥

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे
 यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वं च मे महश्च मे
 संविच्च मे ज्ञात्रं च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च मे ऋतं च मेऽमृतं च मेऽयक्ष्मं च
 मेऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे सुगं च मे शयनं च मे सूषा
 च मे सुदिनं च मे ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

३७. कुम्भाभिषेकम्

ॐ नमो ब्रह्मणे नमोऽस्त्वग्रये नमः पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः ।
 नमो वाचे नमो वाचस्पतये नमो विष्णवे बृहते करोमि ॥ (Recite 3 times)
 परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्वृणक्तु विश्वतः । अथो य इषुधिस्तवारे अस्मन्निधेहि तम् ।

तत्त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमानस्तदाशास्ते यजमानो हविर्भिः ।
 अहेडमानो वरुणेह बोध्युरुशः समा न आयुः प्रमोषीः ।

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥
 गौरी मिमाय सलिलानि तक्षत्येकपदी द्विपदी सा चतुष्पदी ।
 अष्टापदी नवपदी बभूवुषी सहस्राक्षरा परमे व्योमन् ॥

ॐ भूर्भुवःसुवरोम् । अस्मात् कुम्भात् सोमास्कन्द स्वरूपस्य सखल तीर्थादिपतिम् वरुणं यथासुखं यथास्थानं प्रतिष्ठापयामि । शोभनार्थं क्षेमाय पुनरागमनाय च ॥

अघमर्षणसूक्तम्

हिरण्यशृङ्गं वरुणं प्रपद्ये तीर्थं मे देहि याचितः । यन्मया भुक्तमसाधूनां पापेभ्यश्च प्रतिग्रहः । यन्मे मनसा वाचा कर्मणा वा दुष्कृतं कृतम् । तन्न इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिः सविता च पुनन्तु पुनः पुनः । नमोऽग्रयेऽप्सुमते नम इन्द्राय नमो वरुणाय नमो वारुण्यै नमोऽद्भयः ॥

यदपां क्रूरं यदमेध्यं यदशान्तं तदपगच्छतात् । अत्याशनादतीपानाद्यञ्च उग्रात् प्रतिग्रहात् । तन्नो वरुणो राजापणिनाह्यवमर्शतु । सोऽहमपापो विरजो निर्मुक्तो मुक्तकिल्बिषः । नाकस्य पृष्ठमारुह्य गच्छेद्ब्रह्मसलोकताम् । यश्चाप्सु वरुणस्स पुनात्वघमर्षणः । इमं मे गङ्गे यमुने सरस्वति शतुद्रिस्तोमः सचता परुष्णिगा । असिक्रिया मरुद्वधे वितस्तयाऽऽर्जीकीये शृणुह्यासुषोमया । ऋतं च सत्यं चाभीद्धात्तपसोऽध्यजायत । ततो रात्रिरजायत ततःसमुद्रो अर्णवः ॥

समुद्रादर्णवा दधि संवत्सरो अजायत । अहोरात्राणि विदधद्विश्वस्य मिषतो वशी । सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथापूर्वमकल्पयत् । दिवं च पृथिवीं चान्तरिक्षमथो सुवः । यत्पृथिव्याः रजस्स्वमान्तरिक्षे विरोदसी । इमाःस्तदापो वरुणः पुनात्वघमर्षणः । पुनन्तु वसवः पुनातु वरुणः पुनात्वघमर्षणः । एष भूतस्य मध्ये भुवनस्य गोप्ता । एष पुण्यकृतां लोकानेषमृत्योर्हिरण्मयम् । द्यावापृथिव्योर्हिरण्मयः सःश्रितः सुवः ॥

सनःसुवःसःशिशधि । आर्द्रं ज्वलति ज्योतिरहमस्मि । ज्योतिर्ज्वलति ब्रह्माहमस्मि । योऽहमस्मि ब्रह्माहमस्मि । अहमस्मि ब्रह्माहमस्मि । अहमेवाहं मां जुहोमि स्वाहा । अकार्यकार्यवकीर्णी स्तेनो भ्रूणहा गुरुतल्पगः । वरुणोऽपामघमर्षणस्तस्मात् पापात्प्रमुच्यते । रजोभूमिस्त्वमाः रोदयस्व प्रवदन्ति धीरीः । आक्रान्त्समुद्रः प्रथमे विधर्मञ्जनयन्प्रजा भुवनस्य राजा । वर्षा पवित्रे अधिसानो अव्ये बृहत्सोमो वावृधे सुवान इन्दुः ॥ ॥ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

३८. नारायणसूक्तम्

सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वशम्भुवम् । विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदम् । विश्वतः परमात्रित्यं विश्वं नारायणं हरिम् । विश्वमेवदं पुरुषस्तद्विश्वमुपजीवति । पतिं विश्वस्यात्मेश्वरः शाश्वतः शिवमच्युतम् । नारायणं महाज्ञेयं विश्वात्मानं परायणम् । नारायणपरो ज्योतिरात्मा नारायणः परः । नारायणपरं ब्रह्म तत्त्वं नारायणः परः । नारायणपरो ध्याता ध्यानं नारायणः परः । यच्च किञ्चिज्जगत्सर्वं दृश्यते श्रूयतेऽपि वा ॥

अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः स्थितः । अनन्तमव्ययं कविः समुद्रेऽन्तं विश्वशम्भुवम् । पद्मकोशप्रतीकाशः हृदयं चाप्यधोमुखम् । अधो निष्ठ्या वितस्त्यान्ते नाभ्यामुपरि तिष्ठति । ज्वालमालाकुलं भाती विश्वस्यायतनं महत् । सन्ततः शिलाभिस्तु लम्बत्याकोशसन्निभम् ।

तस्यान्ते सुषिरं सूक्ष्मं तस्मिन् सर्वं प्रतिष्ठितम् । तस्य मध्ये महानग्नि-विश्वार्चि-विश्वतोमुखः ।
सोऽग्रभुग्विभजन्तिष्ठ-त्राहारमजरः कविः । तिर्यगूर्ध्वमधःशायी रश्मयस्तस्य सन्तता । सन्तापयति
स्वं देहमापादतलमस्तकः । तस्य मध्ये वह्निशिखा अणीयोर्ध्वा व्यवस्थितः ।
नीलतोयदमध्यस्थाद्विद्युह्रैखेव भास्वरा । नीवारशूकवत्तन्वी पीता भास्वत्यणूपमा । तस्याः शिखाया
मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः । स ब्रह्म स शिवः स हरिः सेन्द्रः सोऽक्षरः परमः स्वराट् ॥

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम् । ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ॥

ॐ नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि । तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् ॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

३९. ॥ विष्णुसूक्तम् ॥

ॐ विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्रवोचं यः पार्थिवानि विममे रजांसि यो अस्कभायदुत्तरं सुधस्थं
विचक्रमाणस्त्रेधोरुगायो विष्णोरराटमसि विष्णोः पृष्ठमसि विष्णोः श्रूतेस्थो विष्णोः स्यूरसि
विष्णोर्ध्रुवमसि वैष्णवमसि विष्णवे त्वा ॥

तदस्य प्रियमभिपाथो अश्याम् । नरो यत्र देवयवो मदन्ति । उरुक्रमस्य स हि बन्धुरित्था ।
विष्णोः पदे परमे मध्व उत्सः । प्रतद्विष्णुःस्तवते वीर्याय । मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः । यस्योरुषु
त्रिषु विक्रमणेषु । अधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा । परो मात्रया तनुवा वृधान । न ते
महित्वमन्वश्रुवन्ति ॥

उभे ते विद्म रजसी पृथिव्या विष्णो देवत्वम् । परमस्य विथ्से । विचक्रमे पृथिवीमेष एताम् ।
क्षेत्राय विष्णुर्मनुषे दशस्यन् । ध्रुवासो अस्य कीरयो जनासः । उरुक्षितिः सुजनिमाचकार । त्रिदेवः
पृथिवीमेष एताम् । विचक्रमे शतर्चसं महित्वा । प्रविष्णुरस्तु तवसस्तवीयान् । त्वेषगह्यस्य
स्थविरस्य नाम ॥

अतो देवा अवन्तुनो यतो विष्णुर्विचक्रमे । पृथिव्याः सप्त धामभिः । इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधा
निदधे पदम् । समूढमस्य पांसुरे । त्रीणि पदा विचक्रमे विष्णुर्गोपा अदाभ्यः । ततो धर्माणि
धारयन् । विष्णोः कर्माणि पश्यत् यतो व्रतानि पस्पशे । इन्द्रस्य युज्यःसखा ॥

तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततम् । तद्विप्रासो विपन्यवो
जागृवाः सःसमिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् । पर्याप्त्या अनन्तरायाय सर्वस्तोमोऽति रात्र उतम
महर्भवति सर्वस्यास्यै सर्वस्य जित्यै सर्वमेव तेनाप्रोति सर्वं जयति ॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ । जा॒तवे॑दसे सु॒नवाम॑ सोम॑ मरा॒तीय॒तो नि॒दहा॑ति वे॒दः । स नः॑ पर्ष॒दति॑ दुर्गाणि॒ विश्वा॑
 ना॒वेव॑ सि॒न्धुं दु॒रिता॑त्यग्निः ॥ ता॒मग्नि॑वर्णां तप॑सा ज्व॒लन्तीं॑ वैरो॒चनीं॑ कर्म॒फलेषु॑ जुष्टाम् । दुर्गा॑ दे॒वीः
 शर॑णम॒हं प्रप॑द्ये सु॒तर॑सि तर॒से नमः॑ ॥ अग्ने॑ त्वं पा॒रया॑ नव्यो॒ अस्मान्स्व॒स्तिभि॑रति॒ दुर्गाणि॒ विश्वा॑ ।
 पू॒श्च पृ॒थ्वी ब॑हु॒ला न उ॒र्वा भवा॑ तो॒काय॑ तन॒याय॑ शंयोः ॥ विश्वा॑नि नो दुर्गा॒हो जा॑तवे॒दः सि॒न्धुत्र
 ना॒वा दु॑रि॒ताति॑प॒र्षि । अग्ने॑ अ॒त्रि॒वन्म॑नसा गृणा॒नोऽस्मा॑कं बो॒ध्यवि॒ता त॒नूना॑म् ॥ पृ॒तना॑ जि॒तः
 स॒हमा॑नमु॒ग्रम॑ग्निः हु॒वेम॑ पर॒माथ्स॑धस्थात् । स नः॑ पर्ष॒दति॑ दुर्गाणि॒ विश्वा॑ क्षा॒मद्दे॒वो अ॒ति
 दु॒रिता॑ऽत्यग्निः ॥ प्र॒त्नोषि॑कमी॒ड्यो अध्व॑रेषु॒ सना॑च्च होता नव्य॑श्च स॒त्सि । स्वा॒ञ्चाग्ने॑ त॒नुवं
 पि॒प्रय॑स्वा॒स्मभ्यं॑ च सौ॒भग॑माय॒जस्व ॥ गोभि॑र्जुष्ट॒मयु॑जो निषि॒क्तं त॑वेन्द्र वि॒ष्णोर॑नु॒सञ्च॑रेम । ना॒कस्य॑
 पृ॒ष्ठम॑भि॒ संव॑सानो॒ वैष्ण॑वीं लो॒क इ॒ह मा॑दयन्ताम् ॥

का॒त्याय॑नाय॒ विद्म॑हे क॒न्यकु॑मारि॒ धीम॑हि । तन्नो॑ दुर्गाः प्र॒चोद॑यात् ॥

ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

४१. ॥ श्रीसूक्तम् ॥

ॐ ॥ हि॒र॒ण्यव॑र्णां॒ हरि॑णीं सु॒वर्ण॑रज॒तस्र॑जाम् । च॒न्द्रां हि॒र॒ण्य॑यीं ल॒क्ष्मीं॑ जा॒तवे॑दो म॒ आव॑ह ।
 तां म॒ आव॑ह जा॒तवे॑दो ल॒क्ष्मीम॑न॒पगा॑मिनीम् । यस्यां॑ हि॒र॒ण्यं वि॒न्देयं॑ गा॒मश्वं॑ पु॒रुषा॑न॒हम् ॥ अ॒श्वपूर्वा॑
 रथ॑म॒ध्यां ह॒स्तिना॑द प्र॒बोधि॑नीम् । श्रियं॑ दे॒वीमु॑प॒ह्वये॑ श्री॒र्मा दे॒वीर्जु॑षताम् ॥ कां सोऽस्मि॑तां
 हि॒र॒ण्यप्रा॑कारा॒माद्रां॑ ज्व॒लन्तीं॑ तृ॒षां त॑र्पयन्तीम् । प॒द्मे स्थि॑तां प॒द्मव॑र्णां ता॒मिहो॑प॒ह्वये॑ श्रियम् ॥ च॒न्द्रां
 प्र॑भासां य॒शसा॑ ज्व॒लन्तीः॑ श्रियं॑ लो॒के दे॒वजु॑ष्टामु॒दाराम् । तां प॒द्मिनी॑मीं शर॑णम॒हं प्रप॑द्येऽल॒क्ष्मीमे॑
 नश्य॑तां त्वां वृ॒णे ॥ आ॒दि॒त्यव॑र्णे तप॒सोऽधि॑जा॒तो व॒नस्प॑तिस्तव वृ॒क्षोऽथ॑ बि॒ल्वः । तस्य॑ फ॒ला॒नि
 तप॑सा नु॒दन्तु॑ मा॒यान्तरा॑याश्च बा॒ह्या अ॑ल॒क्ष्मीः ॥ उपै॑तु मां दे॒वस॑खः की॒र्तिश्च॑ म॒णिना॑ सह ।
 प्रा॒दुर्भू॑तोऽस्मि॒ राष्ट्रेऽस्मि॑न् की॒र्तिमृ॑द्धि॒ ददा॑तु मे ॥ क्षु॒त्पिपा॑सा॒मलां॑ ज्येष्ठाम॒लक्ष्मीं॑ ना॒शया॑म्यहम् ।
 अ॒भूति॑मस॒मृद्धिं॑ च स॒र्वा नि॑र्णु॒द मे॑ गृहात् ॥ ग॒न्धद्वारां॑ दु॒राध॑र्षां॒ नित्य॑पुष्टां करी॒षिणी॑म् । ई॒श्वरीः
 सर्व॑भू॒तानां॑ ता॒मिहो॑प॒ह्वये॑ श्रियम् । मन॑सः॒ काम॑मा॒कृतिं॑ वा॒चः स॒त्यम॑शीमहि । प॒शूनां॑ रू॒पम॑न्नस्य
 मयि॑ श्रीः श्रय॑तां यशः ॥ क॒र्दमे॑न प्र॒जाभू॑ता मयि॒ संभव॑ क॒र्दम॑ । श्रियं॑ वा॒सय॑ मे कु॒ले मा॑तरं
 प॒द्ममालि॑नीम् ॥ आपः॑ सृ॒जन्तु॑ स्निग्धानि चि॒क्रीत॑ वस मे गृहे । निच॑ दे॒वी मा॑तरं श्रियं॑ वा॒सय॑ मे
 कु॒ले । आ॒र्द्रा पु॑ष्करिणीं पुष्टिं पि॒ङ्गलां॑ प॒द्ममालि॑नीम् । च॒न्द्रां हि॒र॒ण्य॑यीं ल॒क्ष्मीं॑ जा॒तवे॑दो म॒ आव॑ह ॥

आ॒र्द्रा यः॑ करिणीं यष्टिं सु॒वर्णां॑ हे॒ममालि॑नीम् । सूर्यां॑ हि॒र॒ण्य॑यीं ल॒क्ष्मीं॑ जा॒तवे॑दो म॒ आव॑ह । तां म॒
 आव॑ह जा॒तवे॑दो ल॒क्ष्मीम॑न॒पगा॑मिनीम् । यस्यां॑ हि॒र॒ण्यं प्र॑भू॒तं गा॑वो दा॒स्योऽश्वान्॑ वि॒न्देयं॑
 पु॒रुषा॑न॒हम् ॥

यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्य मन्वहम् । श्रियः पञ्चदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ।
 पद्मानने पद्म ऊरु पद्माक्षी पद्मसम्भवे । (तन्मे भुजसि) त्वं मां भुजस्व पद्माक्षी येन सौख्यं
 लभाम्यहम् ॥ अश्वदायी गोदायी धनदायी महाधने । धनं मे जुषतां देवि सर्वकामांश्च देहि मे ॥
 पुत्रपौत्र धनं धान्यं हस्त्यश्वादिगवे रथम् । प्रजानां भवसि माता आयुष्मन्तं करोतु (मे) माम् ॥
 धनमग्निर्धनं वायुर्धनं सूर्यो धनं वसुः । धनमिन्द्रो बृहस्पतिर्वरुणं धनमश्रु ते ॥ वैनतेय सोमं पिब
 सोमं पिबतु वृत्रहा । सोमं धनस्य सोमिनो मह्यं ददातु सोमिनः ॥ न क्रोधो न च मात्सर्यं न लोभो
 नाशुभा मतिः । भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां श्रीसूक्तं जपेत् ॥ वर्षन्तु ते विभावरि दिवो अभ्रस्य
 विद्युतः । रोहन्तु सर्वबीजान्युव ब्रह्म द्विषो जहि ॥ पद्मप्रिये पद्मिनि पद्महस्ते पद्मालये
 पद्मदलायताक्षि । विश्वप्रिये विष्णु मनोऽनुकूले त्वत्पादपद्मं मयि सन्निधत्स्व ॥ या सा
 पद्मासनस्था विपुलकटितटी पद्मपत्रायताक्षी । गम्भीरा वर्तनाभिः स्तनभर नमिता शुभ्र वस्त्रोत्तरीया ।
 लक्ष्मीर्दिव्यैर्गजेन्द्रैर्मणिगणखचितैः स्नापिता हेमकुम्भैः ।

सरसिज निलये सरोजहस्ते धवलतरांशुक गन्धमाल्यशोभे । भगवति हरिवल्लभे मनोज्ञे
 त्रिभुवनभूतिकरि प्रसीद मह्यम् ॥ विष्णुपत्नीं क्षमां देवीं माधवीं माधवप्रियाम् । लक्ष्मीं प्रियसखीं
 देवीं नमाम्यच्युत वल्लभाम् ॥

महालक्ष्मी च विद्महे विष्णुपत्नी च धीमहि । तन्नो लक्ष्मीः प्रचोदयात् ॥
 श्री-वर्चस्व-मायुष्य-मारोग्यमाविधात् चोभामानं महीयते । धान्यं धनं पशुं बहुपुत्रलाभं शतसंवत्सरं
 धीर्घमायुः ॥ ॐ महादेव्यै च विद्महे विष्णुपत्नी च धीमहि । तन्नो लक्ष्मीः प्रचोदयात् ॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

४२. ॥ भूसूक्तम् ॥

ॐ । भूमिर्भूमा द्यौर्वरिणान्तरिक्षं महित्वा । उपस्थे ते देव्यदितेऽग्निमन्त्रादमन्त्राद्यायादधे ।
 आयङ्गौः पृथ्वीरक्रमीदसनन्मातरं पुनः । पितरं च प्रयन्तसुवः । त्रिंशद्धाम विराजति वाक्पतङ्गाय
 शिश्रिये । प्रत्यस्य वह द्युभिः । अस्य प्राणादपानत्यन्तश्चरति रोचना । व्यख्यन् महिषः सुवः । यत्त्वा
 क्रुद्धः परोवपमन्युना यदवर्त्या । सुकल्पमग्ने तत्तव पुनस्त्वोदीपयामसि । यत्ते मन्युपरोत्तस्य
 पृथिवीमनुदध्वसे । आदित्या विश्वे तदेवा वसवश्च समाभरन् ।

मेदिनी देवी वसुन्धरा स्याद्द्वसुधा देवी वासवी । ब्रह्मवर्चसः पितृणां श्रोत्रं चक्षुर्मनः । देवी
 हिरण्यगर्भिणी देवी प्रसूवरी । सदनं सत्यायने सीद । समुद्रवती सावित्रीह नो देवी मह्यङ्गी ।
 महीधरणी महोव्यथिष्ठाः शृङ्गे शृङ्गे यज्ञे यज्ञे विभीषिणी । इन्द्रपत्नी व्यापिनी सुरसरिदिह । वायुमती
 जलशयनी श्रियन्धाराजा सत्यन्धोपरिमेदिनी । श्वोपरिधत्तं परिगाय ।

विष्णुपत्नीं मही देवीं माधवीं माधवप्रियाम् । लक्ष्मीं प्रियसखीं देवीं नमाम्यच्युतवल्लभाम् ।

ॐ धनु॑र्ध॒रायै॑ वि॒द्महे॑ सर्व॒सि॒द्ध्यै॑ च धीमहि। तन्नो॑ धरा प्रचोदयात्। म॒हीं दे॒वीं
विष्णु॑पत्नीम॒जूर्या॑म्। प्र॒तीची॑ मेनाः॒ ह॒विषा॑ यजामः। त्रेधा॑ विष्णु॒रुरुगा॑यो विचक्रमे। म॒हीं दि॒वं
पृथि॑वीम॒न्तरि॑क्षम्। तच्छो॒णैति॑श्रव इच्छ॒माना॑। पुण्यः॑ श्लोकं॒ यज॑मानाय कृण्वती॥

॥ ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

४३. ॥ नीळासूक्तम् ॥

ॐ नीळां॑ दे॒वीं श॑रणम॒हं प्र॑पद्ये॥ गृणा॒हि। घृ॒तव॑ती सवित॒राधि॑पत्यैः पय॑स्वतीरन्तिराशानो
अस्तु। ध्रु॒वा दि॒शां विष्णु॑प॒त्यघो॑राऽस्येशानासहसोया मनोता॥ बृह॒स्पति॑र्मातरिश्चोत
वा॒युःस॑न्धु॒वाना॑वाता अ॒भि नो॑ गृणन्तु। विष्ट॒म्भो दि॒वोध॑रुणः पृथि॒व्या अ॒स्येऽयाना॑ जग॒तो
विष्णु॑पत्नी॥ विष्णु॑ पत्नीश्च वि॒द्महे॑ श्री भूस॒ख्यै च॑ धीमहि। तन्नो॑ नीळाः प्रचोदयात्॥

॥ ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

४४. ॥ मेधासूक्तम् ॥

ॐ यश्छ॑न्द॒सामृष॑भो वि॒श्वरु॑पः। छन्दो॒भ्योऽध्य॑मृतात्सम्ब॒भूव॑। स मेन्द्रो॑ मे॒धया॑ स्पृणोतु।
अ॒मृत॑स्य दे॒वधार॑णो भूयासम्। शरी॑रं मे विच॒र्षण॑म्। जि॒ह्वा मे॒ मधु॑मत्तमा। कर्णा॑भ्यां भूरि॒विश्रु॑वम्।
ब्रह्म॑णः कोशोऽसि मे॒धया॑ पिहितः। श्रु॒तं मे॑ गोपाय॥

॥ ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

ॐ मे॒धादे॒वी जुष॑माणा न॒ आगा॑-द्वि॒श्वाची॑ भ॒द्रा सु॑मन॒स्यमा॑ना। त्वया॑ जुष्टा नुद॒माना॑
दु॒रुक्ता॑न् बृहद्व॒देम॑ वि॒दथे॑ सु॒वीराः॑। त्वया॑ जुष्टं ऋषि॒र्भवति॑ दे॒वि त्वया॑ ब्रह्माऽऽग॒तश्री॑-रुत॒ त्वया॑।
त्वया॑ जुष्टं-श्चि॒त्रं वि॑न्दते वसु॒सानो॑ जुषस्व॒ द्रवि॑णो न मेधे॥

मे॒धां म॒ इन्द्रो॑ ददातु मे॒धां दे॒वी सर॑स्वती। मे॒धां मे॑ अ॒श्विना॑वु॒भा-वा॑ध॒त्तां पु॑ष्कर॒स्रजा॑।
अ॒प्सरा॑सु च॒ या मे॒धा ग॑न्ध॒र्वेषु॑ च॒ यन्मनः॑। दे॒वीं मे॒धा सर॑स्वती सा मां मे॒धा सु॑रि॒भिर्जुष॑ताः
स्वाहा॑॥

आमां॑ मे॒धा सु॑रि॒भिर्वि॑श्वरु॒पा हि॑र॒ण्यव॑र्णा जग॒ती जग॑म्या। ऊ॒र्जस्व॑ती पय॑सा पि॒न्वमा॑ना सा
मां॑ मे॒धा सु॑प्रती॒का जुष॑न्ताम्॥

मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां मय्य॑ग्नि॒स्तेजो॑ दधातु। मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां मयीन्द्र॑ इन्द्रि॒यं द॑धातु।
मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां मयि॑ सूर्यो॒ भ्राजो॑ दधातु॥ हंस॑ हंसाय॒ विद्महे॑ परम॒हंसाय॑ धीमहि। तन्नो॑
हंसः प्रचोदयात्॥

॥ ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

४५. ॥ श्री रुद्रसूक्तम् ॥

परिणो रुद्रस्य हेतिर्वृणक्तु परि त्वेषस्य दुर्मति रघायोः। अव स्थिरा मघवञ्छस्तनुष्व
मीढ्वस्तोकाय तनयाय मृडय ॥(१)॥ स्तुहि श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगन्न भीममुपहत्तुमुग्रम्।
मृडा जरित्रे रुद्रस्तवानो अन्यन्ते अस्मन्निवपन्तु सेनाः॥(२)॥ मीढुष्टम शिवितम शिवो नः
सुमना भव। परमे वृक्ष आयुधत्रिधाय कृत्ति वसान आचर पिनाकं बिभ्रदागहि॥(३)॥
अहेन्बिभर्षि सायकानि धन्व। अहेन्निष्क्यैजतेविश्वरूपम्। अहेन्निदन्दयसे विश्वमब्भुवम्। न वा
ओजीयो रुद्र त्वदस्ति ॥(४)॥ त्वमग्रे रुद्रो असुरो महो दिवस्त्वः शर्द्धो मारुतम् पृक्ष ईशिषे।
त्वंवातैररुणैर्योसि शङ्खयस्त्वं पूषा विधतः पोसि नुत्मना ॥(५)॥ आवो राजानमध्वरस्य
रुद्रः होतारः सत्य यजुः रोदस्योः। अग्निं पुरातेनयितोरचित्ताद्विरण्यरूपमवसे कृणुध्वम् ॥(६)॥

४६. ॥ आयुष्यसूक्तम् ॥

यो ब्रह्मा ब्रह्मण उज्जहार प्राणैः शिरः कृत्तिवासाः पिनाकी ।
ईशानो देवः स न आयुर्दधातु तस्मै जुहोमि हविषा घृतेन ॥
विभ्राजमानः सरिरस्य मध्या-द्रोचमानो घर्मरुचिर्य आगात् ।
स मृत्युपाशानपनुद्य घोरानिहायुषेणो घृतमत्तु देवः ॥
ब्रह्मज्योति-ब्रह्मपत्नीषु गर्भं यमादधात् पुरुरूपं जयन्तम् ।
सुवर्णरंभग्रह-मर्कमर्च्यं तमायुषे वर्धयामो घृतेन ॥
श्रियं लक्ष्मी-मौबला-मंबिकां गां षष्ठीं च यामिन्द्रसेनेत्युदाहुः ॥
तां विद्यां ब्रह्मयोनिः सरूपामिहायुषे तर्पयामो घृतेन ॥
दाक्षायण्यः सर्वयोन्यः स योन्यः सहस्रशो विश्वरूपा विरूपाः ।
ससूनवः सपतयः सयुथ्या आयुषेणो घृतमिदं जुषन्ताम् ॥
दिव्या गणा बहुरूपाः पुराणा आयुश्छिदो नः प्रमथन्तु वीरान् ।
तेभ्यो जुहोमि बहुधा घृतेन मा नः प्रजाः रीरिषो मोत वीरान् ॥
एकः पुरस्तात् य इदं बभूव यतो बभूव भुवनस्य गोपाः ।
यमप्येति भुवनः सांपराये स नो हविर्घृत-मिहायुषेत्तु देवः ॥

व॒सून् रु॒द्रा-ना॒दि॒त्यान् मरु॒तोऽथ॑ सा॒ध्यान् ऋ॒भून् य॒क्षान् गन्ध॑र्वाः॒श्च पि॒तृः॒श्च वि॒श्वान् ।
भृ॒गून् सर्पाः॑श्चाङ्गि॒रसोऽथ॑ सर्वा॒न् घृ॒तः॑ हु॒त्वा स्वा॒युष्या॑ मह॒याम॑ श॒श्वत् ॥

विष्णो॒ त्वं नो॒ अन्त॑मः॒ शर्म॑यच्छ॒ सहन्त्य॑ । प्र॒ते॒धारा॑ मधु॒श्चुत॒ उ॒त्सं दु॒हते॒ अक्षि॑तम् ॥

॥ ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

४७. ॥ भाग्यसूक्तम् ॥

ॐ प्रा॒तर॒ग्निं प्रा॒तरि॒न्द्रः॑ हवामहे प्रा॒तर्मि॒त्रा वरु॑णा प्रा॒तर॒श्विना॑ ॥
प्रा॒तर्भ॑गं पू॒षणं॑ ब्रह्म॒णस्प॑तिं प्रा॒तःसो॑म॒मुत॒ रु॒द्रः॑ हु॒वेम ॥
प्रा॒तर्जि॑तं भ॒गमु॒ग्रः॑ हु॒वेम व॒यं पु॒त्रमदि॑ते॒र्यो वि॑ध॒र्ता ।
आ॒द्भ्रश्चि॒द्यं म॒न्ये॒मानस्तु॑रश्चि॒द्राजा॑ चि॒द्यं भ॑गं भ॒क्षीत्या॑ह ॥
भ॒ग प्र॑णो॒त-भ॒ग स॒त्ये॒राधो॒ भ॒गेमां॑ धि॒यमु॑द॒वद॑द॒न्नः ।
भ॒गप्र॑णो॒ जन॒य गो॒भि - र॒श्वैर्भ॑गप्र॒नृभि॑-र्नृ॒वन्त॑स्स्याम ॥
उ॒तेदा॑नी॒ भ॒गव॑न्त॒स्स्यामो॑त प्र॒पित्वा॒ उ॒त मध्ये॑ अ॒ह्नाम् ।
उ॒तोदि॑ता भ॒गव॑न्सूर्य॒स्य व॒यं दे॒वानाः॑ सु॒मतौ॑ स्याम ।
भ॒ग ए॒व भ॑ग॒वाः॑ अस्तु दे॒वास्ते॑न॒ व॒यं भ॑गव॒न्तःस्या॑म ।
तं त्वा॑ भ॒ग सर्व॑ इ॒ज्जो॑हवीमि॒ सनो॑ भ॒ग पुर॑ ए॒ता भ॑वेह ॥
स॒मध्व॑रायोष॒सोऽन॑मन्त॒ दधि॑क्रा॒वेव॑ शु॒चये॑ प॒दाय॑ ।
अ॒र्वाची॑नं व॒सु॒विदं॒ भ॒गन्नो॑ रथ॒मिवा॑श्वा॒वाजि॑न॒ आव॑हन्तु ॥
अ॒श्वा॒वती॑-गो॒मती॑-न॒उषा॑सो वी॒र॒वतीः॑ स॒द मु॑च्छन्तु भ॒द्राः ।
घृ॒तं दु॑हाना वि॒श्वतः॑ प्र॒पी॒नायू॑यं पा॒त स्व॒स्तिभि॑स्सदा॒ नः ॥
यो मा॑ग्रे भ॒गिनः॑ स॒न्त मथा॑भा॒गं चि॑की॒ऋष॑ति ।
अभा॑ग॒मग्रे॑ तं कुरु॒ मामग्रे॑ भ॒गिनं॑ कुरु ॥

॥ ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

४८. ॥ पवमानसूक्तम् (पुण्याहवाचनम्) ॥

ॐ ॥ हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासु जातः कश्यपो यास्विन्द्रः। अग्निं या गर्भं दधिरे
 विरुपास्तान् आपःशः स्योना भवन्तु। यासां राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते अवपश्यं
 जनानाम्। मधुश्रुतःशुचयो याः पावकास्ता न आपःशः स्योना भवन्तु। यासां देवा दिवि
 कृण्वन्ति भक्षं या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति। याः पृथिवीं पयसोन्दन्ति शुक्रास्ता न आपःशः
 स्योना भवन्तु। शिवेन मा चक्षुषा पश्यतापःशिवया तनुवोप स्पृशतत्वचं मे। सर्वाः अग्नीं
 रप्सुषदो हुवे वो मयि वर्चो बलमोजो निधत्त। पवमानःसुवर्जनः। पवित्रेण विचर्षणिः। यः पोता
 स पुनातु मा। पुनन्तु मा देवजनाः। पुनन्तु मनवो धिया। पुनन्तु विश्वे आयवः। जातवेदः
 पवित्रवत्। पवित्रेण पुनाहि मा। शुक्रेण देवदीद्यत्। अग्ने क्रत्वा क्रतूः रनु। यत्ते पवित्रमर्चिषि।
 अग्ने विततमन्तरा। ब्रह्म तेने पुनीमहे। उभाभ्यां देवसवितः। पवित्रेण सुवेन च। इदं ब्रह्म पुनीमहे।
 वैश्वदेवी पुनती देव्यागात्। यस्यै बह्वीस्तनुवो वीतपृष्ठाः। तया मदन्तः सधमाद्येषु। वयः स्याम
 पतयो रयीणाम्। वैश्वानरो रश्मिभिर्मा पुनातु। वातः प्राणेनेषिरो मयो भूः। द्यावापृथिवी पयसा
 पयोभिः। ऋतावरी यज्ञिये मा पुनीताम्।

बृहद्भिःसवितस्तृभिः। वर्षिष्ठै-देवमन्मभिः। अग्ने दक्षैःपुनाहि मा। येन देवा अपुनत। येनापो
 दिव्यंकशः। तेन दिव्येन ब्रह्मणा। इदं ब्रह्म पुनीमहे। यः पावमानीरदध्येति। ऋषिभिःसंभृतः
 रसम्। सर्वः स पूतमश्नाति। स्वदितं मातरिश्वना। पावमानीर्यो अध्येति। ऋषिभिःसंभृतः रसम्।
 तस्मै सरस्वती दुहे। क्षीरः सर्पिर्मधूदकम्। पावमानीःस्वस्त्ययनीः। सुदुघाहि पयस्वतीः।
 ऋषिभिःसंभृतो रसः। ब्राह्मणेष्वमृतः हितम्। पावमानीर्दिशन्तुनः। इमं लोकमथो अमुम्।
 कामान्समर्धयन्तु नः।

देवीदेवैः समाभृताः। पावमानीःस्वस्त्ययनीः। सुदुघाहि घृतश्रुतः। ऋषिभिः संभृतो रसः।
 ब्राह्मणेष्वमृतः हितम्। येन देवाः पवित्रेण। आत्मानं पुनते सदा। तेन सहस्रधारेण। पावमान्यः
 पुनन्तु मा। प्राजापत्यं पवित्रम्। शतोद्यामः हिरण्मयम्। तेन ब्रह्म विदो वयम्। पूतं ब्रह्म पुनीमहे।
 इन्द्रःसुनीती सहमा पुनातु। सोमस्स्वस्त्या वरुणस्समीच्या। यमो राजा प्रमृणाभिः पुनातु मा।
 जातवेदा मोर्जयन्त्या पुनातु। भूर्भुवःसुवः॥

तच्छं योरावृणीमहे। गातुं यज्ञाय। गातुं यज्ञपतये। दैवीःस्वस्तिरस्तु नः। स्वस्तिर्मानुषेभ्यः।
 ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम्। शत्रो अस्तु द्विपदे। शं चतुष्पदे।

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

४९. ॥ नारायणोपनिषत् ॥

ॐ सह नाववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहे । तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहे ।

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ अथ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति । नारायणात्प्राणो जायते । मनः सर्वेन्द्रियाणि च । खं वायुर्ज्येतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी । नारायणाद्ब्रह्मा जायते । नारायणाद्-रुद्रो जायते । नारायणादिन्द्रो जायते । नारायणात्प्रजापतयः प्रजायन्ते । नारायणाद्-द्वादशादित्या रुद्रा वसवस्सर्वाणि च छन्दांसि । नारायणादेव समुत्पद्यन्ते । नारायणे प्रवर्तन्ते । नारायणे प्रलीयन्ते ॥

ओम् । अथ नित्यो नारायणः । ब्रह्मा नारायणः । शिवश्च नारायणः । शक्रश्च नारायणः । द्यावापृथिव्यौ च नारायणः । कालश्च नारायणः । दिशश्च नारायणः । उर्ध्वश्च नारायणः । अधश्च नारायणः । अन्तर्बहिश्च नारायणः । नारायण एवेदः सर्वम् । यद्भूतं यच्च भव्यम् । निष्कलो निरञ्जनो निर्विकल्पो निराख्यातः शुद्धो देव एको नारायणः । न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् । य एवं वेद । स विष्णुरेव भवति स विष्णुरेव भवति ॥

ओमित्यग्रे व्याहरेत् । नम इति पश्चात् । नारायणायेत्युपरिष्ठात् । ओमित्येकाक्षरम् । नम इति द्वे अक्षरे । नारायणायेति पञ्चाक्षराणि । एतद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं पदम् । यो ह वै नारायणस्याष्टाक्षरं पदमध्येति । अनपब्रुवस्सर्वमायुरेति । विन्दते प्राजापत्यं रायस्पोषणौपत्यम् । ततोऽमृतत्वमश्नुते ततोऽमृतत्वमश्नुत इति । य एवं वेद ॥

प्रत्यगानन्दं ब्रह्म पुरुषं प्रणवस्वरूपम् । अकार उकार मकार इति । तानेकधा समभरत्तदेतदोमिति । यमुक्त्वा मुच्यते योगीजन्मसंसारबन्धनात् । ॐ नमो नारायणायेति मन्त्रोपासकः । वैकुण्ठभुवनलोकं गमिष्यति । तदिदं परं पुण्डरीकं विज्ञानघनम् । तस्मात्तदिदावन्मात्रम् । ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्मण्यो मधुसूदनोम् । सर्वभूतस्थमेकं नारायणम् । कारणरूपमकार परब्रह्मोम् । एतदथर्व शिरयोऽधीते प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति । सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति । माध्यन्दिनमादित्याभिमुखोऽधीयानः पञ्चापातकोपपातकात्प्रमुच्यते । सर्व वेद पारायण पुण्यं लभते । नारायणसायुज्यमवाप्नोति नारायण सायुज्यमवाप्नोति । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

५०. ऐकमत्यसूक्तम् (संवादसूक्तम्)

ॐ संसमिद्युवसे वृषन्नग्ने विश्वान्यर्य आ । इळस्पदे समिध्यसे स नो वसून्याभर ॥
 संगच्छध्वं संवदध्वं सं वो मनांसि जानताम् । देवां भागं यथा पूर्वं सञ्जानाना उपासते ॥
 समानो मन्त्रः समितिः समानी समानं मनस्सह चित्तमेषाम् । समानं मन्त्रमभिमन्त्रये वः समानेन
 वो हविषा जुहोमि ॥ समानी व आकूतिः समाना हृदयानि वः । समानमस्तु वो मनो यथा वः
 सुसहासति ॥ (ऋग्वेदे अन्तिमं सूक्तम्) ॥

ॐ आभिर्गीर्भिर्यदतो न ऊनमाप्यायय हरिवो वर्द्धमानः । यदा स्तोतृभ्यो महिगोत्रा रुजासि
 भूयिष्ठभाजो अधते स्याम । ब्रह्म प्रावादिष्म तन्नो माहासीत् ॥

५१. गणपति पूजा विधिः

ॐ सुमुख गणपतये नमो नमो गणपतये नमः : (दूर्वा पुष्पं to be used)

सुमुख । एकदन्त । कपिल । गजकर्णक । लम्बोदर । विकट ।
 विघ्नराज । विनायक । धूमकेत । गणाध्यक्ष । फालचन्द्र । गजानन ।
 वक्रतुण्ड । शूर्पकर्ण । हेरम्ब । स्कन्दपूर्वज । षोडश । सिद्धिबुद्धि ।
 वल्लभ । आनन्द । नर्तन । विद्या । शान्ति । सङ्कटहर ।
 वाञ्छाकल्प । वल्लभि । कल्याण । महागणपतये ।

५२. शिव अष्टोत्तरशत नामावलिः

ॐ शिवाय नमः (१)	ॐ महेश्वराय नमः (२)	ॐ शम्भवे नमः (३)
ॐ पिनाकिने नमः	ॐ शशिशेखराय नमः	ॐ वामदेवाय नमः
ॐ विरूपाक्षाय नमः	ॐ कपर्दिने नमः	ॐ नीललोहिताय नमः
ॐ शङ्कराय नमः	ॐ शूलपाणये नमः (११)	ॐ खट्वाङ्गिने नमः
ॐ विष्णुवल्लभाय नमः	ॐ शिपिविष्टाय नमः	ॐ अम्बिकानाथाय नमः
ॐ श्रीकण्ठाय नमः	ॐ भक्तवत्सलाय नमः	ॐ भवाय नमः
ॐ शर्वाय नमः	ॐ त्रिलोकेशाय नमः	ॐ शितिकण्ठाय नमः
ॐ शिवाप्रियाय नमः	ॐ उग्राय नमः	ॐ कपालिने नमः
ॐ कामारये नमः	ॐ अन्धकासुर सूदनाय नमः	ॐ गङ्गाधराय नमः
ॐ ललाटाक्षाय नमः	ॐ कालकालाय नमः	ॐ कृपानिधये नमः

ॐ भीमाय नमः(३१)	ॐ परशुहस्ताय नमः	ॐ मृगपाणये नमः
ॐ जटाधराय नमः	ॐ कैलासवासिने नमः	ॐ कवचिने नमः
ॐ कठोराय नमः	ॐ त्रिपुरान्तकाय नमः	ॐ वृषाङ्काय नमः
ॐ वृषभारूढाय नमः	ॐ भस्मोद्धूलित विग्रहाय नमः (४१)	
ॐ सामप्रियाय नमः	ॐ स्वरमयाय नमः	ॐ त्रयीमूर्तये नमः
ॐ अनीश्वराय नमः	ॐ सर्वज्ञाय नमः	ॐ परमात्मने नमः
ॐ सोमसूर्याग्निलोचनाय नमः	ॐ हविषे नमः	ॐ यज्ञमयाय नमः
ॐ सोमाय नमः(५१)	ॐ पञ्चवक्त्राय नमः	ॐ सदाशिवाय नमः
ॐ विश्वेश्वराय नमः	ॐ वीरभद्राय नमः	ॐ गणनाथाय नमः
ॐ प्रजापतये नमः	ॐ हिरण्यरेतसे नमः	ॐ दुर्धर्षाय नमः
ॐ गिरीशाय नमः	ॐ गिरिशाय नमः (६१)	ॐ अनघाय नमः
ॐ भुजङ्गभूषणाय नमः	ॐ भर्गाय नमः	ॐ गिरिधन्वने नमः
ॐ गिरिप्रियाय नमः	ॐ कृत्तिवाससे नमः	ॐ पुरारातये नमः
ॐ भगवते नमः	ॐ प्रमथाधिपाय नमः	ॐ मृत्युञ्जयाय नमः (७१)
ॐ सूक्ष्मतनवे नमः	ॐ जगद्ध्यापिने नमः	ॐ जगद्गुरवे नमः
ॐ व्योमकेशाय नमः	ॐ महासेनजनकाय नमः	ॐ चारुविक्रमाय नमः
ॐ रुद्राय नमः	ॐ भूतपतये नमः	ॐ स्थाणवे नमः
ॐ अहिर्बुध्न्याय नमः(८१)	ॐ दिगम्बराय नमः	ॐ अष्टमूर्तये नमः
ॐ अनेकात्मने नमः	ॐ सात्विकाय नमः	ॐ शुद्धविग्रहाय नमः
ॐ शाश्वताय नमः	ॐ खण्डपरशवे नमः	ॐ अजाय नमः
ॐ पाशविमोचकाय नमः	ॐ मृडाय नमः(९१)	ॐ पशुपतये नमः
ॐ देवाय नमः	ॐ महादेवाय नमः	ॐ अव्ययाय नमः
ॐ हरये नमः	ॐ भगनेत्रभिदे नमः	ॐ अव्यक्ताय नमः
ॐ दक्षाध्वरहराय नमः(१०१)	ॐ हराय नमः	ॐ पूषदन्तभिदे नमः
ॐ अव्यग्राय नमः	ॐ सहस्राक्षाय नमः	ॐ सहस्रपदे नमः
ॐ अपवर्गप्रदाय नमः	ॐ अनन्ताय नमः	ॐ तारकाय नमः
ॐ परमेश्वराय नमः (११०)		

Note: Refer to page ..88.. for Trishathi and page..94 ...for Sri Rudra Kramam

५३. शिवोपासन मन्त्राः

ॐ निधनपतये नमः ।	निधनपतान्तिकाय नमः ।
ॐ ऊर्ध्वाय नमः ।	ऊर्ध्वलिङ्गाय नमः ।
ॐ हिरण्याय नमः ।	हिरण्यलिङ्गाय नमः ।
ॐ सुवर्णाय नमः ।	सुवर्णलिङ्गाय नमः ।
ॐ दिव्याय नमः ।	दिव्यलिङ्गाय नमः ।
ॐ भवाय नमः ।	भवलिङ्गाय नमः ।
ॐ शर्वाय नमः ।	शर्वलिङ्गाय नमः ।
ॐ शिवाय नमः ।	शिवलिङ्गाय नमः ।
ॐ ज्वलाय नमः ।	ज्वललिङ्गाय नमः ।
ॐ आत्माय नमः ।	आत्मलिङ्गाय नमः ।
ॐ परमाय नमः ।	परमलिङ्गाय नमः ।

एतत्सोमस्य सूर्यस्य सर्वलिङ्गं स्थापयति पाणिमन्त्रं पवित्रम् ॥

Please refer to page 38 for निघृष्वैरसमायुतैः.....धाताविधातापरमोतसंद्वक्.....

(१) सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः । भवे भवे नातिभवे भवस्व माम् ।
भवोद्भवाय नमः ।

(२) वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलविकरणाय
नमो बलविकरणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः ।

(३) अघोरेभ्योऽघोरेभ्यो घोर घोरतरेभ्यः । सर्वेभ्यः सर्व शर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥

(४) तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥

(५) ईशान-स्सर्व-विद्याना-मीश्वर-स्सर्व-भूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपति-ब्रह्मा शिवो मे 'अस्तु
सदाशिवोम् ॥

(६) नमो हिरण्यभाहवे हिरण्यवर्णाय हिरण्यरूपाय हिरण्यपतयेऽम्बिकापतये उमापतये पशुपतये
नमो नमः ॥

(७) ऋतं सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम् । ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ॥

(८) सर्वो वै रुद्र-स्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु । पुरुषो वै रुद्र-स्सन्महो नमो नमः । विश्वं भूतं भुवनं चित्रं बहुधा जातं जायमानं च यत् । सर्वो ह्येष रुद्र-स्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥

कद्रुद्राय प्रचेतसे मीढुष्टमाय तव्यसे । वो चेम शन्तमः हृदे । सर्वो ह्येष रुद्र-स्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥

५४. बिल्वाष्टकं

- १ त्रिदलं त्रिगुणाकारं त्रिणेत्रं च त्रियायुधम् ।
त्रिजन्मपापसंहारम् एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
- २ त्रिशाखैर्बिल्वपत्रैश्च अच्छिद्रैः कोमलैश्शुभैः ।
तव पूजां करिष्यामि एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
- ३ दर्शनं बिल्ववृक्षस्य स्पर्शनं पापनाशनम् ।
अघोरपापसंहारम् एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
- ४ काशीक्षेत्रनिवासं च कालभैरवदर्शनम् ।
प्रयागे माधवं दृष्ट्वा एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
- ५ तुलसी बिल्वनिर्गुण्डी जम्बीरा मलकं तथा ।
पञ्चबिल्वमिति ख्याता एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
- ६ तटाकं धननिक्षेपं ब्रह्मस्थाप्यं शिवालयम् ।
कोटिकन्यामहादानम् एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
- ७ दन्त्यश्वकोटिदानानि अश्वमेधशतानि च ।
कोटिकन्यामहादानम् एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
- ८ सालग्रामसहस्राणि विप्रात्रं शतकोटिकम् ।
यज्ञकोटिसहस्राणि एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
अज्ञानेन कृतं पापम् ज्ञानेनापि कृतं च यत् ।
तत्सर्वं नाशमायातु एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
एकैकबिल्वपत्रेण कोटियज्ञफलं लभेत् ।
महादेवस्य पूजार्थं एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
अमृतोद्भववृक्षस्य महादेवप्रियस्य च ।
मुच्यन्ते कण्टकाघाता कण्टकेभ्यो हि मानवाः

५५. लिङ्गाष्टकम्

- ब्रह्ममुरारिसुरार्चितलिङ्गं निर्मलभाषितशोभितलिङ्गम् ।
जन्मजदुःखविनाशकलिङ्गं तत् प्रणमामि सदाशिवलिङ्गम् ॥ (१)
- देवमुनिप्रवरार्चितलिङ्गं कामदहं करुणाकर लिङ्गम् ।
रावणदर्पविनाशनलिङ्गं तत्प्रणमामि सदाशिवलिङ्गम् ॥ (२)
- सर्वसुगन्धिसुलेपितलिङ्गं बुद्धिविवर्धनकारणलिङ्गम् ।
सिद्धसुरासुरवन्दितलिङ्गम् तत्प्रणमामि सदाशिवलिङ्गम् ॥ (३)
- कनकमहामणिभूषितलिङ्गं फणिपतिवेष्टित शोभितलिङ्गम् ।
दक्षसुयज्ञविनाशन लिङ्गं तत्प्रणमामि सदाशिवलिङ्गम् ॥ (४)
- कुंकुमचन्दनलेपितलिङ्गं पंकजहारसुशोभिलिङ्गम् ।
संचितपाप विनाशनलिङ्गं तत्प्रणमामि सदाशिवलिङ्गम् ॥ (५)
- देवगणार्चित सेवितलिङ्गं भावैर्भक्तिभिरेव च लिङ्गम् ।
दिनकरकोटिप्रभाकरलिङ्गं तत्प्रणमामि सदाशिवलिङ्गम् ॥ (६)
- अष्टदलोपरिवेष्टितलिङ्गं सर्वसमुद्भवकारणलिङ्गम् ।
अष्टदरिद्रविनाशनलिङ्गं तत्प्रणमामि सदाशिवलिङ्गम् ॥ (७)
- सुरगुरुसुरवरपूजितलिङ्गं सुरवनपुष्पसदार्चितलिङ्गम् ।
परात्परं परमात्मकलिङ्गं तत्प्रणमामि सदाशिवलिङ्गम् ॥ (८)
- लिङ्गाष्टकमिदं पुण्यं यः पठेत् शिवसन्निधौ ।
शिवलोकमवाप्नोति शिवेन सह मोदते ॥ (१०)

५६. शिवपञ्चाक्षरस्रोत्रम्

नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय - भस्माङ्गरागाय महेश्वराय ।

नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय - तस्मै नकाराय नमः शिवाय ॥ (१)

मन्दाकिनी सलिल चन्दन चर्चिताय - नन्दीश्वर प्रमथनाथ महेश्वराय ।

मन्दारपुष्पबहुपुष्पसुपूजिताय - तस्मै मकाराय नमः शिवाय ॥ (२)

शिवाय गौरीवदनाब्जबाल - सूर्याय दक्षाध्वरनाशकाय ।

श्रीनीलकण्ठाय वृषध्वजाय - तस्मै शिकाराय नमः शिवाय ॥ (३)

वसिष्ठकुम्भोद्भवगौतमार्य - मुनीन्द्रदेवार्चितशेखराय ।

चन्द्रार्कवैश्वानरलोचनाय - तस्मै वकाराय नमः शिवाय ॥ (४)

यज्ञस्वरूपाय जटाधराय - पिनाकहस्ताय सनातनाय ।

दिव्याय देवाय दिगम्बराय - तस्मै यकाराय नमः शिवाय ॥ (५)

पञ्चाक्षरमिदं पुण्यं यःपठेच्छिवसन्निधौ । शिवलोकमवाप्नोति शिवेन सह मोदते ॥

(.) (.) (.) (.) (.)

५६.(अ) शिवषडक्षरस्रोत्रम्

ॐकारं बिन्दु संयुक्तं नित्यं ध्यायन्ति योगिनः । कामदं मोक्षदं चैव ॐकाराय नमो नमः ॥ (१)

नमन्ति ऋषयो देवा नमन्ति अप्सरसां गणाः । नरा नमन्ति देवशं नकाराय नमो नमः ॥ (२)

महादेवं महात्मानं महाध्यानं परायणम् । महापापहरं देवं मकाराय नमो नमः ॥ (३)

शिवं शान्तं जगन्नाथं लोकानुग्रहकारकम् । शिवमेकपदं नित्यं शिकाराय नमो नमः (४)

वाहनं वृषभो यस्य वासुकिः कण्ठभूषणम् । वामे शक्तिधरं देवं वकाराय नमो नमः ॥ (५)

यत्र यत्र स्थितो देवः सर्वव्यापी महेश्वरः । यो गुरुः सर्वदेवानां यकाराय नमो नमः ॥ (६)

५७. दारिद्र्यदहन शिवस्तोत्रम्

विश्वेश्वराय नरकार्णवतारणाय कर्णामृताय शशिशेखर भूषणाय ।

कर्पूरकुन्दधवलाय जटाधराय दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (१)

गौरीप्रियाय रजनीशकलाधराय कालान्तकाय भुजगाधिपकङ्कणाय ।

गङ्गाधराय गजराजविमर्दनाय दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (२)

भक्तिप्रियाय भवरोगभयापहाय उग्राय दुर्गभवसागरतारणाय ।

ज्योतिर्मयाय पुनरुद्भववारणाय दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (३)

चर्माम्बरयाय शवभस्मविलेपनाय भालेक्षणाय फणिकुण्डलमण्डिताय ।

मञ्जीरपादयुगलाय जटाधराय दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (४)

पञ्चाननाय फणिराजविभूषणाय हेमांशुकाय भुवनत्रयमण्डनाय ।

आनन्दभूमिवरदाय तमोहराय दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (५)

भानुप्रियाय दुरितार्णवतारणाय कालान्तकाय कमलासनपूजिताय ।

नेत्रत्रयाय शुभलक्षणलक्षिताय दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (६)

रामप्रियाय रघुनाथवरप्रदाय नागप्रियाय नगराज निकेतनाय ।

पुण्याय पुण्यचरिताय सुरार्चिताय दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (७)

मुक्तीश्वराय फलदाय गणेश्वराय गीतप्रियाय वृषभेश्वरवाहनाय ।

मातङ्गचर्मवसनाय महेश्वराय दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (८)

गौरीविलास भुवनाय महोदयाय पञ्चाननाय शरणागत रक्षकाय ।

शर्वाय सर्वजगतामधिपाय तस्मै दारिद्र्यदुःख दहनाय नमःशिवाय ॥ (९)

(.) (.) (.) (.) (.)

५८. अर्धनारीश्वरस्तोत्रम्

- चाम्पेयगौरार्धशरीरकायै कर्पूरगौरार्धशरीरकाय ।
धम्मिल्लकायै च जटाधराय नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ (१)
- कस्तूरिकाकुङ्कुमचर्चितायै चितारजःपुञ्जविचर्चिताय ।
कृतस्मरायै विकृतस्मराय नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ (२)
- झणत्कणत्कङ्कणनूपुरायै पादाब्जराजत्फणिनूपुराय ।
हेमाङ्गदायै भुजगाङ्गदाय नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ (३)
- विशालनीलोत्पललोचनायै विकासिपङ्केरुहलोचनाय ।
समेक्षणायै विषमेक्षणाय नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ (४)
- मन्दारमालाकलितालकायै कपालमालाङ्कितकन्धराय ।
दिव्याम्बरायै च दिगम्बराय नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ (५)
- अम्भोधरश्यामलकुन्तलायै तटिद्प्रभाताम्रजटाधराय ।
निरीश्वरायै निखिलेश्वराय नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ (६)
- प्रपञ्चसृष्ट्युन्मुखलास्यकायै समस्तसंहारकताण्डवाय ।
जगज्जनन्यै जगदेकपित्रे नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ (७)
- प्रदीप्तरत्नोज्ज्वलकुण्डलायै स्फुरन्महापन्नगभूषणाय ।
शिवान्वितायै च शिवान्विताय नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ (८)
- एतत्पठेदष्टकमिष्टदं यो भक्त्या स मान्यो भुवि दीर्घजीवी ।
प्राप्नोति सौभाग्यमनन्तकालं भूयात्सदा तस्य समस्तसिद्धिः ॥ (९)

५९. द्वादशज्योतिर्लिङ्गस्मरणम्

- सौराष्ट्रे सोमनाथं च श्रीशैले मल्लिकार्जुनम् । उज्जयिन्यां महाकालमोङ्कारममलेश्वरम् ॥ (१)
 परल्यां वैद्यनाथं च डाकिन्यां भीमशङ्करम् । सेतुबन्धे तु रामेशं नागेशं दारुकावने ॥ (२)
 वाराणस्यां तु विश्वेशं त्र्यम्बकं गौतमीतटे । हिमालये तु केदारं घुश्मेशं च शिवालये ॥ (३)
 एतानि ज्योतिर्लिङ्गानि सायं प्रातः पठेन्नरः । सप्तजन्मकृतं पापं स्मरणेन विनश्यति ॥ (४)

६०. महालक्ष्म्यष्टकम्

- नमस्तेऽस्तु महामाये श्रीपीठे सुरपूजिते । शङ्खचक्रगदाहस्ते महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ (१)
 नमस्ते गरुडारूढे कोलासुरभयङ्करि । सर्वपापहरे देवि महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ (२)
 सर्वज्ञे सर्ववरदे सर्वदुष्टभयङ्करि । सर्वदुःखहरे देवि महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ (३)
 सिद्धिबुद्धिप्रदे देवि भुक्तिमुक्तिप्रदायिनि । मन्त्रमूर्ते सदा देवि महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ (४)
 आद्यन्तरहिते देवि आद्यशक्तिमहेश्वरि । योगजे योगसम्भूते महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ (५)
 स्थूलसूक्ष्ममहारौद्रे महाशक्तिमहोदरे । महापापहरे देवि महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ (६)
 पद्मासनस्थिते देवि परब्रह्मस्वरूपिणि । परमेशि जगन्मातर्महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ (७)
 श्वेताम्बरधरे देवि नानालङ्कारभूषिते । जगत्स्थिते जगन्मातर्महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ (८)
 महालक्ष्म्यष्टकस्तोत्रं यः पठेत् भक्तिमात्ररः । सर्वसिद्धिमवाप्नोति राज्यं प्राप्नोति सर्वदा ॥ (९)
 एककाले पठेन्नित्यं महापापविनाशनम् । द्विकालं यः पठेन्नित्यं धनदान्यसमन्वितः ॥ (१०)
 त्रिकालं यः पठेन्नित्यं महाशत्रुविनाशनम् । महालक्ष्मीर्भवेन्नित्यं प्रसन्ना वरदाशुभा ॥ (११)

(.) (.) (.) (.) (.)

६१. अन्नपूर्णास्त्रोत्रम्

नित्यानन्दकरी वराभयकरी सौन्दर्यरत्नाकरी निर्धूताखिलघोरपावनकरी प्रत्यक्षमाहेश्वरी ।

प्रालेयाचलवंशपावनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेेश्वरी ॥

अन्नपूर्णे सदापूर्णे शङ्करप्राणवल्लभे । ज्ञानवैराग्यसिद्ध्यर्थं भिक्षां देहि च पार्वति ।

माता मे पार्वती देवी पिता देवो महेश्वरः । बान्धवाः शिवभक्ताश्च स्वदेशो भुवनत्रयम् ॥

(धूपं, दीपं, नैवेद्यं)

६२. धूप मन्त्रं

धूरसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं योऽस्मान् धूर्वति तं धूर्वयं वयं धूर्वामस्त्वं देवानामसि सस्त्रितमं
पप्रितमं जुष्टमं वह्नितमं देवहूतममहुतमसि हविर्धानं ह्रस्व माह्वारमित्रस्य त्वा चक्षुषा प्रेक्षेमा
भेर्मा संविख्या मा त्वाहिंसिषम् ॥ (showering dhoopsticks)

६३. एक दीपं

उद्दीप्यस्व जातवेदोऽपुष्टिं निरृत्रतिं मम । पशुंश्च मह्यमावह जीवनं च दिशोदिश ।
मानोहिंसीज्जातवेदो गामश्वं पुरुषं जगत् । अबिभ्रदग्न आगहि श्रिया मा परिपातय ॥
एक हारति दीपं दर्शयामि ॥ (showering single-faced deepam)

६४. नैवेद्य समर्पणं

परिषेचनं कृत्वा (Offering Holy Food)

मधु वाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः । माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः । मधुनक्तमुतोषसि
मधुमत्पार्थिवं रजः । मधु द्यौरस्तु नः पिता । मधुमात्रो वनस्पतिर्मधुमा अस्तु सूर्यः ।
माध्वीर्गावो भवन्तु नः ॥ मधु मधु मधु ॥

आवाहिताभ्यः सर्वाभ्यो देवताभ्यो नमः घृतगुळपायसं (or) दिव्यान्नं, नालिकेर खण्डद्वयं,
कदलीफलं महानैवेद्यं निवेदयामि । मध्ये मध्ये अमृतपानीयं समर्पयामि । अमृतापिधानमसि ।
आचमनीयम् समर्पयामि । निर्माल्य देवतायै नमः निर्माल्यं परिकल्पयामि । (Take a small portion
of Naivedhyam and keep for Nandikeshha Pooja to be offered with a banana after performing
Nandikeshha Pooja as per Page No.85.)

हस्तप्रक्षालनं समर्पयामि । पादप्रक्षालनं समर्पयामि । आचमनीयम् समर्पयामि । पुनराचमनीयं
समर्पयामि । भूर्भुवःसुवः ।

पूगीफलसमायुक्तं नागवल्ली दलेर्युतम् । कर्पूरचूर्णसंयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥ आवाहिताभ्यः
सर्वाभ्यो देवताभ्यो नमः । कर्पूर ताम्बूलं समर्पयामि । समस्तोपचारान् समर्पयामि ।

६५. दीप आराधनै - अलङ्कार दीपं

(showing fivefaced-deepam)

ॐ दीपराजाय नमः । गन्ध, पुष्प, द्रूप दीप सकलारादनै स्वर्चितं ॥

सप्रथसभां मे गोपाय । ये च सभ्याःसभासदः । तानिन्द्रियावतः कुरु । सर्वमायुरुपासताम् । अ हे बुधिय मन्त्रं मे गोपाय । यमृषयस्त्रै विदा विदुः । ऋचःसामानि यजूषि । सा हि श्रीरमृता सताम् । पञ्चहृतो हवै नामैषः । तं वा एतं पञ्चहृतं सन्तम् । पञ्चहोतेत्याचक्षते परोक्षेण । परोक्षप्रिया इव हि देवाः - आत्मन्नात्मन्नित्यामन्त्रयत ।

महागणपतये नमः, सोमास्कन्दाय नमः, शान्ति दुर्गा परमेश्वरिये नमः इष्टदेवताय नमः, कुलदेवताय नमः, ग्रामदेवताय नमः, गृहदेवताय नमः, आवाहिताभ्यः सर्वाभ्यो देवताभ्यो नमः अलङ्कार पंचमुख दीपम् दर्शयामि ॥

६६. कर्पूर नीराजनं

(showing single-faced camphor deepam - any one of following mantras can be used)

(१) सोमो वा एतस्य राज्यमादत्ते । यो राजा सन् राज्यो वा सोमेन यजते । देवसुवा मेतानिहवीषि भवन्ति । एतावन्तो वै देवानां सवाः । त एवास्मै सवान्प्रयश्चन्ति । त एनं पुनः सुवन्ते राज्याय । देवसू राजा भवति ॥

(२) त्र्यम्बकं यजामह इत्याह । मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतादिति वा वै तदाह । उत्किरन्ति । भगस्य लीप्सन्ते । मूते कृत्वा सजन्ति । यथा जनं यतेऽवसं करोति । तादृगेवतत् । एष ते रुद्र भाग इत्याह निरवत्यै । अप्रतीक्षमायन्ति । अपः परिषिञ्चति । रुद्रस्यान्तर्हित्यै । प्र वा एतेऽस्माल्लोकाञ्च्यवन्ते । ये त्र्यम्बकैश्चरन्ति । आदित्यं चरुं पुनरेत्य निर्वपति । इयं वा अदितिः । अस्यामेव प्रतितिष्ठन्ति ॥

(३) विराजमेव तैरात्वा यजमानोऽवरुन्धे । एकादश दश त आलभ्यन्ते । एकादशाक्षरा त्रिष्टुप् । त्रैष्टुभाःपशवः । पशूनेवावरुन्धे । वैश्वदेवो वा अश्वः । नानादेवत्याः पशवो भवन्ति । अश्वस्य सर्वत्वाय । नानारूपा भवन्ति । तस्मान्नानारूपाःपशवः । बहुरूपा भवन्ति । तस्माद्बहुरूपाःपशवस्समृद्ध्यै ॥

(४) ऐन्द्राग्निमुपसादितम् । सर्वाभ्यो वा एष देवताभ्यो जुहोति । योऽग्निहोत्रं जुहोति । यथा खलु वै धेनुं तीर्थं तर्पयति । एवमग्निहोत्री यजमानं तर्पयति । तृप्यति प्रजया पशुभिः । प्र सुवर्गं लोकं ज्ञाति । पश्यति पुत्रम् । पश्यति पौत्रम् । प्र प्रजया पशुभिर्मिथुनेर्जायते । यस्यैवं विदुषोऽग्निहोत्रं जुहोति । य उ चैनदेवं वेद ॥

(५) साङ्ग्रहण्येष्ट्या यजते । इमां जनतां सङ्गृह्णीति । द्वादशारत्नी रशना भवति । द्वादशमासास्संवत्सरः । संवत्सरमेवावरुन्धे । मौञ्जी भवति । ऊर्ग्वै मुञ्जाः । ऊर्जमेवावरुन्धे । चित्रा नक्षत्रं भवति । चित्रं वा एतत्कर्म । यदश्वमेधस्समृद्ध्यै ॥

(६) नर्यप्रजां मे गोपाय । अमृतत्वाय जीवसे । जातां जनिष्यमाणां च । अमृते सत्ये प्रतिष्ठताम् । अथर्व पितुं मे गोपाय । रसमन्नमिहायुषे । अदब्दा योऽशीततनो । अविषं नः पितुं कृणु । शंस्य पशून्मे गोपाय । द्विपादो ये चतुष्पदः । अष्टाशफाश्च य इहाग्रे । ये चैकशफा आशुगाः । सप्रथसभां मे गोपाय । ये च सभ्यास्सभासदः । तानिन्द्रियावतः कुरु । सर्वमायुरुपासताम् । अ हे बुध्निय मन्त्रं मे गोपाय । यमृषयस्त्रै विदा विदुः । ऋचस्सामानि यजूंषि । सा हि श्रीरमृता सताम् ॥

(७) ऋतं त्वा सत्येन परिषिञ्चामीति सायं परिषिञ्चति । सत्यं त्वर्तेन परिषिञ्चामीति प्रातः । अग्निर्वा ऋतम् । असावादित्यस्सत्यम् । अग्निमेव तदादित्येन सायं परिषिञ्चति । अग्निनादित्यं प्रातस्सः । यावदहोरात्रे भवतः । तावदस्य लोकस्य । नार्तिर्न रिष्टिः । नान्तो न पर्यन्तोस्ति । यस्यैवं विदुषोऽग्निहोत्रं जुहति । य उ चैनदेवं वेद ॥

(८) बहुग्वै बह्वश्वायै बह्वजाविकायै । बहुब्रीहि यवायै बहुमाशतिलायै । बहुहिरण्यायै बहुहस्तिकायै । बहुदासपूरुषायै रथिमत्स्यै पुष्टिमत्स्यै । बहुरायस्पोषायै राजाऽस्तु ॥

(९) नमस्ते अस्तु भगवन्विश्वेश्वराय महादेवाय त्र्यम्बकाय त्रिपुरान्तकाय त्रिकाग्निकालाय कालाग्निरुद्राय नीलकण्ठाय मृत्युञ्जयाय सर्वेश्वराय सदाशिवाय शंकराय श्रीमन्महादेवाय नमः ॥

महागणपतये नमः, सोमास्कन्दाय नमः, शान्ति दुर्गा परमेश्वर्यै नमः इष्टदेवताय नमः, कुलदेवताय नमः, ग्रामदेवताय नमः, गृहदेवताय नमः, आवाहिताभ्यः सर्वाभ्यो देवताभ्यो नमः समस्तोपचारार्थं कर्पूर नीराजनं दर्शयामि - रक्षान्धारयामि ॥

साम्राज्यं भोज्यं स्वाराज्यं वैराज्यं पारमेश्चक्रं राज्यं महाराज्यमाधिपत्यम् ॥

यो वैतां ब्रह्मणो वेद । अमृतेनाऽऽवृताम् पुरीम् । तस्मै ब्रह्म च ब्रह्मा च । आयुः कीर्तिं प्रजां ददुः ॥

इन्द्रस्तोमेन पञ्चदशेन मध्यमिदं वातेन सगरेण रक्ष । रक्षां धारयामि ॥ इति नीराजनरक्षां धारयेत् ॥

६७. ॥ मन्त्रपुष्पम् ॥

ॐ ॥ योऽपां पुष्पं वेद । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान् भवति । चन्द्रमा वा अपां पुष्पम् । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान् भवति । य एवं वेद । योऽपामायतनं वेद । आयतनवान् भवति । अग्निर्वा अपामायतनम् । आयतनवान् भवति । योऽग्नेरायतनं वेद ॥

आयतनवान् भवति । आपो वा अप्पेरायतनम् । आयतनवान् भवति । य एवं वेद ।
योऽपामायतनं वेद । आयतनवान् भवति । वायुर्वा अपामायतनम् । आयतनवान् भवति । ।
यो वायोरायतनं वेद । आयतनवान् भवति ॥

आपो वै वायोरायतनम् । आयतनवान् भवति । य एवं वेद । योऽपामायतनं वेद ।
आयतनवान् भवति । असौ वै तपन्नपामायतनम् । आयतनवान् भवति । योऽमुष्य तपत
आयतनं वेद । आयतनवान् भवति । आपो वा अमुष्य तपत आयतनम् ॥

आयतनवान् भवति । य एवं वेद । योऽपामायतनं वेद । आयतनवान् भवति । चन्द्रमा
वा अपामायतनम् । आयतनवान् भवति । यश्चन्द्रमस आयतनं वेद । आयतनवान् भवति । ।
आपो वै चन्द्रमस आयतनम् । आयतनवान् भवति ॥

य एवं वेद । योऽपामायतनं वेद । आयतनवान् भवति । नक्षत्राणि वा अपामायतनम् ।
आयतनवान् भवति । । यो नक्षत्राणामायतनं वेद । आयतनवान् भवति । । आपो वै
नक्षत्राणामायतनम् । आयतनवान् भवति । य एवं वेद ॥

योऽपामायतनं वेद । आयतनवान् भवति । पर्जन्यो वा अपामायतनम् । आयतनवान्
भवति । यः पर्जन्यस्यायतनं वेद । आयतनवान् भवति । । आपो वै पर्जन्यस्याऽऽयतनम् ।
आयतनवान् भवति । य एवं वेद । योऽपामायतनं वेद ॥

आयतनवान् भवति । संवत्सरो वा अपामायतनम् । आयतनवान् भवति ।
यस्संवत्सरस्यायतनं वेद । आयतनवान् भवति । आपो वै संवत्सरस्यायतनम् । आयतनवान्
भवति । य एवं वेद । योऽप्सु नावं प्रतिष्ठितां वेद । प्रत्येव तिष्ठति ।

ॐ तद्ब्रह्मा । ॐ तद्वायुः । ॐ तदात्मा । ॐ तत्सत्यम् । ॐ तत्सर्वम् । ॐ तत्पुरोर्नमः ।
अन्तश्चरति भूतेषु गुहायां विश्व मूर्तिषु । त्वं यज्ञस्त्वं वषट्कारस्त्वमिन्द्रस्त्वं रुद्रस्त्वं विष्णुस्त्वं
ब्रह्म त्वं प्रजापतिः । त्वं तदाप आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भूवःसुवरोम् ॥

न कर्मणा न प्रजया धनेन त्यागेनैके अमृतत्वमानुशुः । परेण नाकं निहितं गुहायां विभ्राजदे
तद्यतयो विशन्ति । वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थाः सन्ध्यास योगाद्यतयःशुद्धसत्त्वाः । ते ब्रह्मलोकेतु
परान्तकाले परामृतात्परिमुच्यन्ति सर्वे । दहं विपापं परमेऽश्मभूतं यत्पुण्डरीकं पुरमध्यसःस्थम् ।
तत्रापि दहं गुगनं विशोकस्तस्मिन् यदन्तस्तदुपासितव्यम् । यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च
प्रतिष्ठितः । तस्य प्रकृति-लीनस्य यः परःस महेश्वरः ॥

६८. आचार्य समर्पनम् (शृङ्गगिरिः)

ॐ श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्यवर्य पदवाक्यप्रमाण पारावारपारीण यमनियमासन प्राणायाम प्रत्याहार, धारणाध्यान, समाध्यष्टाङ्गयोगानुष्ठाननिष्ठ तपश्चक्रवर्त्यनाद्यविच्छिन्न श्रीशङ्कराचार्यगुरुपरम्पराप्राप्त, षड्दर्शनस्थापनाचार्य व्याख्यानसिंहासनाधीश्वर, सकलनिगमागमसारहृदय साङ्ख्यत्रयप्रतिपादक, वैदिकमार्गप्रवर्तक, सर्वतन्त्र स्वतन्त्रादि राजधानी, विद्यानगर महाराजधानी, कर्णाटक सिंहासन प्रतिष्ठापनाचार्य, श्रीमद्राजाधिराजगुरु भूमण्डलाचार्य, ऋष्यशृङ्गपुरवराधीश्वर, तुङ्गभद्रातीरवासि श्रीमद्विद्याशङ्कर पादपद्माराधक श्रीजगद्गुरु श्रीमदभिनव विद्यातीर्थस्वामि गुरुकरकमलसञ्जात शृङ्गगिरि श्रीजगद्गुरु श्रीभारतीतीर्थ स्वामि चरणारविन्दयोः साष्टाङ्गप्रणामान् समर्पयामि ॥

६९. स्वस्ति वचनम् - गुरुवन्दनम् (काञ्ची)

श्री काञ्ची कामकोटि पीठाधिपति जगद्गुरु श्री शङ्कराचार्य श्रीचरणयोः प्रणामाः ।

श्री गुरुभ्यो नमः ।

श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीसमेत श्रीचन्द्रमौळीश्वराय नमः ।

ॐ स्वस्ति - श्रीमदखिलभूमण्डलालङ्कार - त्रयस्त्रिंशत्कोटिदेवतासेवित श्रीकामाक्षीदेवीसनाथ श्रीमदेकामनाथ - श्रीमहादेवीसनाथ श्री हस्तिगिरिनाथ - साक्षात्कार परमाधिष्ठान - सत्यव्रत नामाङ्कित काञ्ची दिव्यक्षेत्रे - शारदामठसुस्थितानां - अतुलित सुधारसमाधुर्य - कमलासनकामिनी धम्मिल्लसम्फुल्ल मल्लिका मालिकानिष्यन्द मकरन्दझरी सौवस्तिक वाङ्मिणुम्भ विजृम्भणानन्द तुन्दिलित मनीषिमण्डलानां - अनवरत अद्वैतविद्याविनोदरसिकानां - निरन्तरालङ्कृतीकृत - शान्तिदान्तिभूम्नां - सकल भुवन चक्रप्रतिष्ठापक श्रीचक्रप्रतिष्ठा विख्यात यशोऽलङ्कृतानां - निखिलपाषण्डषण्डकन्टकोत्पाटनेन विशदीकृत वेदवेदान्तमार्ग षण्मत- प्रतिष्ठापकाचार्याणां - श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्यवर्य श्रीजगद्गुरु श्रीमच्छङ्कर भगवत्पादाचार्याणां अधिष्ठाने सिंहासनाभिषिक्त - श्रीमच्चन्द्रशेखरेन्द्र सरस्वती संयमीन्द्राणां - अन्तेवासिवर्य श्रीमच्चयेन्द्र सरस्वती श्रीपादानां - तदन्तेवासिवर्य श्रीमच्छङ्कर विजयेन्द्र सरस्वती श्रीपादानां च, चरणनलिनयोः सप्रश्रयं साञ्जलिबन्धं च नमस्कुर्मः ॥

ॐ राजाधिराजाय प्रसह्यसाहिने । नमो वयं वैश्रवणाय कुर्महे । स मे कामान्कामकामाय मह्यम् ।
 कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु । कुबेराय वैश्रवणाय । महाराजाय नमः ॥
 सुवर्णपुष्पं समर्पयामि । पारिजातपुष्पं समर्पयामि ।

७०. प्रदक्षिण नमस्कारं च प्रार्थना

यानि कानि च पापानि जन्मान्तरकृतानि च । तानि तानि विनश्यन्ति प्रदक्षिण पदे पदे ॥

प्रकृष्टपापनाशाय प्रकृष्टफलसिद्धये । प्रदक्षिणं करोमीश प्रसीद परमेश्वर ॥

अन्यथा शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम । तस्मात् कारुण्यभावेन रक्ष रक्ष महेश्वर ॥

वक्रतुण्ड महाकाय सूर्यकोठी (कोठीसूर्य) समप्रभ । अविधं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ॥

शिवं शिवकरं शान्तं शिवात्मानं शिवोत्तमं । शिवमार्गं प्रणेतारं प्रणतोस्मि सदाशिवं ॥

वागर्थाविव संपृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये । जगतः पितरौ वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ ॥

हालास्यनाथाय महेश्वराय हालाहलालंकृतकन्धराय ।

मीनेक्षणायाः पतये शिवाय नमो नमः सुन्दरताण्डवाय ॥

कृपासमुद्रं सुमुखं त्रिनेत्रं जटाधरं पार्वतीवामभागम् ।

सदाशिवं रुद्रमनन्तरूपं चिदम्बवेशं हृदि भावयामि ॥

नमश्शिवाभ्यां नवयौवनाभ्यां । परस्पराश्लिष्टवपुर्धराभ्याम् ।

नगेन्द्रकन्यावृषकेतनाभ्यां । नमो नमः शङ्करपार्वतीभ्याम् ॥

रामाय राम भद्राय रामचन्द्राय वेदसे । रघुनाथाय नाथाय सीतायाः पतये नमः ॥

शन्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं । विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभाङ्गम् ॥

लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिहृद्दध्यानगम्यं । वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम् ॥

श्री राम राम रामेति रमे रामे मनोरमे । सहस्रनाम तत्तुल्यं राम नाम वरानने ॥ (3 times)

नित्यानन्दकरी वराभयकरी सौन्दर्यरत्नाकरी निर्धूताखिलघोरपावनकरी प्रत्यक्षमाहेश्वरी ।

प्रालेयाचलवंशपावनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥

अन्नपूर्णं सदापूर्णं शङ्कर प्राणवल्लभे । ज्ञान वैराग्य सिद्ध्यर्थं भिक्षां देहि च पार्वती ।

माता मे पार्वती देवी पिता देवो महेश्वरः । बान्धवाः शिवभक्ताश्च स्वदेशो भुवनत्रयम् ॥

साम्ब परमेश्वराय नमः, आवाहिताभ्यः सर्वाभ्यो देवताभ्यो नमः अनन्तकोठि प्रदक्षिणनमस्कारान्

समर्पयामि । छत्रं धारयामि । नृत्तं दर्शयामि । वाद्यं घोषयामि । गीतं श्रावयामि । आन्दोलिकाम्

आरोपयामि । अश्वम् आरोपयामि । गजम् आरोपयामि । रथम् आरोपयामि ॥

समस्त राजोपचारान् शोडशोपचारान् सत्योपचारान् समर्पयामि ।

७१. वेदपारायणम्

ॐ स्वस्ति ॐ देवदेवोत्तमा देवतासार्वभौमा अखिलान्डकोठी ब्रह्माण्डनायका सोमास्कन्द
स्वामिन् ऋषि गणवन्द्या ऋग्वेदः प्रिया ऋग्वेद अवधारया ॥

ॐ अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् । होतारं रत्नधातमम् ॥

ॐ स्वस्ति ॐ देवदेवोत्तमा देवतासार्वभौमा अखिलान्डकोठी ब्रह्माण्डनायका सोमास्कन्द
स्वामिन् यज्ञरक्षका यजुर्वेदप्रिया यजुर्वेद अवधारया ॥

ॐ इषेत्वोर्जेत्वा वायवःस्थोपायवःस्थ देवो वः सविता प्रापयतु श्रेष्ठतमाय कर्मणे ॥
त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव बंधनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥

ॐ स्वस्ति ॐ देवदेवोत्तमा देवतासार्वभौमा अखिलान्डकोठी ब्रह्माण्डनायका सोमास्कन्द
स्वामिन् सङ्गीत नायका सामगानप्रिया सामगान अवधारया

ॐ अग्न आयाहि वीतये गृणानो हव्यदातये । नि होता सत्सि बर्हिषि ॥

ॐ एतथ्साम गायत्रास्ते । हा ३ वु हा ३ वु हा ३ वु । अहमन्न-महमन्न-महमन्नम् ।
अहमन्नादो २ सहमन्नादो २ सहमन्नादः । अहग् श्लोककृ-दहग् श्लोककृ-दहग्
श्लोककृत् । अहमस्मि प्रथमजा ऋता ३ स्य । पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य ना ३ भाइ । योमा ददाति
स इदेव मा ३ वाः । अह-मन्नमन्न-मदन्तमा ३ द्वि । अहं विश्वं भुवन-मभ्यभवाम् । सुवर्ण
ज्योतीः । य एवं वेदे । इत्युपनिषत्

ॐ स्वस्ति ॐ देवदेवोत्तमा देवतासार्वभौमा अखिलान्डकोठी ब्रह्माण्डनायका सोमास्कन्द
स्वामिन् अथर्वणवेदप्रिया अथर्वणवेद अवधारया

ॐ शन्नो देवी रभिष्ट्य आपोभवन्तु पीतये । शं यो रभि स्रवन्तु नः ।

नमो व्रातपतये । नमो गणपतये । नमः प्रमथपतये । नमस्तेऽस्तु लम्बोदरायैकदन्ताय
विघ्ननाशिने शिवसुताय वरदमूर्तये नमः ॥ (or alternatively.)

ॐ अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः । प्रातरग्निहोत्रं हुत्वा अन्यमाहवनीयं प्रणीय
अग्नीनन्वादधाति । न गतश्रियोऽन्यमग्निं प्रणयति ॥ (श्रौतसूत्रम्)

ॐ स्वस्ति ॐ देवदेवोत्तमा देवतासार्वभौमा अखिलान्डकोठी ब्रह्माण्डनायका सोमास्कन्द
स्वामिन् पुराणवाक्यप्रिया पुराणवाक्य अवधारया ।

परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृताम् । धर्म संस्थापनार्थाय संभवामि युगे युगे ॥

ॐ स्वस्ति ॐ देवदेवोत्तमा देवतासार्वभौमा अखिलान्डकोठी ब्रह्माण्डनायका सोमास्कन्द
स्वामिन् पञ्चाङ्ग पठन प्रिया पञ्चाङ्ग पठन श्रवण फल अवधारया ।

श्रीकल्याणगुणावहं रिपुहरं दुःस्वप्रदोषापहं

गङ्गास्नानविशेषपुण्यफलदं गोदानतुल्यं नृणाम् ।

आयुर्वृद्धिदं उत्तमं शुचिकरं सन्तान संपत्प्रदं

नानाकर्मसुसाधनं समुदितं पञ्चाङ्गमाकर्ण्यताम् ॥ (१)

तिथि श्रवणादारोग्यं वारादायुष्यवर्धनम् ।

नक्षत्रात् पापमुक्थिश्च योगाद्रोगनिवारणम् ॥ (२)

करणात् कार्यसिद्धिश्च पञ्चाङ्ग फलमुत्तमम् ।

पञ्चाङ्गं यः पठेन्नित्यं श्रोतुमिच्छन्ति ये नराः ॥

अग्निष्टोमफलं तेषां गङ्गास्नानं दिने दिने ॥ (३)

यः शृणोति तिथिवारवत्सरान् ऋक्षयोग करणं दिने दिने

प्राप्नुयात् दुरितमुक्तविग्रहश्चायुरर्थमतुलं यशः सुखम् ॥ (४)

७२. स्वस्ति वचनं (आशीर्वादः)

ॐ स्वस्ति ॐ देवदेवोत्तमा देवतासार्वभौमा अखिलान्डकोठी ब्रह्माण्डनायका सोमास्कन्द
स्वामिन् आशीर्वाद वचनः प्रिया आशीर्वाद वचन अवधारया ।

ॐ स्वस्ति प्रजाभ्यः परिपालयन्ताम् न्यायेन मार्गेण महीं महीशाः ।

गोब्राह्मणेभ्यः शुभमस्तु नित्यं लोकाः समस्ताः सुखिनो भवन्तु ॥

काले वर्षन्तु पर्जन्यः पृथिवी सस्यशालिनीः । देशोऽयं क्षोभरहितो ब्राह्मणाः सन्तु निर्भयाः ॥

अपुत्राः पुत्रिणः सन्तु पुत्रिणः सन्तु पौत्रिणः । अधनाः सधनाः सन्तु जीवन्तु शरदां शतम् ॥

ॐ स्वस्ति मन्त्रार्थाः सत्याः सफलाः सन्त्विति भवन्तो महान्तोऽनुगृह्णन्तु । (तथाऽस्तु)

(Following sequence may be shuffled according to pooja requirements)

अनेन विषेशकाल पूजां _____ (तिथि) शुभतिथौ (लघुन्यास) or (महान्यास) पुरस्सर अन्योन्य

सहायेन एकादशवार रुद्र प्रयुक्त रुद्राभिषेकेन भगवान् सर्वात्मकः _____ गोत्रोद्भवस्य

(gothram) _____ (Name) (यजमानस्य-HOST) OR (मम-SELF) सहकुटुम्बस्य

बन्धुजनवर्गस्य क्षेम-स्थैर्य-वीर्य-विजय-आयुरारोग्य-ऐश्वर्याणां पूर्णायुष्य अभिवृद्धिर्भूयास्थाभि

भवन्तो महान्तो अनुगृह्णन्तु । (तथाऽस्तु)

येयेगृहाः शुभस्थानेषु नीरोगा निरुपद्रवाः सदाचारसम्पन्ना आढ्या निर्मत्सरा दयालवश्च
भूयासुरिति भवन्तो महान्तोऽनुगृह्णन्तु । देशोऽयं निरुपद्रतोऽस्तु ।

अन्योर्दम्पत्योः (let this couple) आयुर्बलं यशो वर्चः पशवः स्थैर्यं सिद्धिर्लक्ष्मीः क्षमा कान्तिस्सद्गुणा आनन्दो-नित्योत्सवो-नित्यश्री-नित्यमङ्गलमित्येषां सर्वदाऽभिवृद्धिर्भूयादिति भवन्तो महान्तो अनुगृह्यन्तु । (तथाऽस्तु)

(Here say your city name where you dwell) अबुधाभि, दुबै, शार्जा सप्त महानकरस्य राजातिराज राज किङ्किरण _____ (Name of the President) सभ्राता सहकुटुम्बस्य बन्धुजनवर्गस्य क्षेम-स्थैर्य-वीर्य-विजय-आयुरारोग्य- ऐश्वर्याणां अभिवृद्धिर्भूयास्थाभि भवन्तो महान्तो अनुगृह्यन्तु । (तथाऽस्तु)

सर्वे जनाः सुखिनो भवन्तु

समस्त सन्मंगलानि भवन्तु, उत्तरोत्तराभिवृद्धिरस्तु । (तथाऽस्तु)

उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु। सत्या एषा आशिषः सन्तु ।

७३. संगीतं

ॐ स्वस्ति ॐ देवदेवोत्तमा देवतासार्वभौमा अखिलान्डकोठी ब्रह्माण्डनायका सोमास्कन्द स्वामिन् सङ्गीतप्रिया सङ्गीत अवधारया (Sing one song).

७४. नन्दिकेश्वर पूजा

ॐ भूर्भुवस्वरोम् । अस्मिन् बिम्बे नन्दिकेश्वरं ध्यायामि । आवाहयामि ।

(Perform Abhishekam from the already performed abhisheka water of Lord Shiva by reciting...)

ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरःसर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥ नन्दीश्वराय नमः गन्ध पुष्प धूप दीप सकलारधनै स्वर्चितं ।

बाण रावण चण्डेश नन्दि भृंगिरिटादयः ।

महादेवप्रसादोऽयं सर्वे गृह्यन्तु शाम्भवाः ॥

नन्दिकेश्वराय नमः, निर्माल्यदेवताभ्यो नमः

शिवनिर्माल्यं समर्पयामि । समस्तापोचरन् समर्पयामि । (offer the Nirmalya Neivedhyam with a banana, that was kept aside from Mahanaivedhyam, to Lord Nandikeshva)

ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरःसर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥ (इति त्रिवाम् उच्चरेत्) (recite 3 times) ॐ हर । ॐ हर । ॐ हर । । (Ring the bell and recite "om hara, om hara, om hara," on the right ears of Nandikeshva.)

अनन्तरं श्रीशक्तिपञ्चाक्षरी मन्त्रं किञ्चित् जपेत् । हृत्पद्मकर्णिकामध्यम् उमया सह शङ्कर ।

प्रविश त्वं महादेव सर्वोरावरणैः सह ॥ (इति शिवनिर्माल्यम् आघ्राय स्तोत्रादिकं पठेत्)

७५. तीर्थप्रसादनिषेवणम्

शंखमद्ये स्थितं तोयं भ्रामितं शंकरोपरि । अङ्गलग्नं मनुष्याणां ब्रह्महृत्य युतं दहेत् ।

इति शंखतीर्थं प्रोक्ष्य । (sprinkle holy water from Conch on self and surroundings)

अकालमृत्युहरणं सर्वव्याधि निवारणम् । सर्वपापक्षयकरं शिवपादोदकं पावनं शुभम् ॥

इति तीर्थं पीत्वाः प्रसादं धारयेत् ॥ (Distribute and consume the holy *abhisheka* water)

To end the pooja) आचम्य । (ॐ अचुताय नमः, ॐ अनन्ताय नमः, ॐ गोविन्दाय नमः.....कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा बुध्याऽऽत्मना वा प्रकृतेः स्वभावात् । करोमि यद्यत् सकलं परस्मै नारायणायेति समर्पयामि ॥)

मन्त्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं परमेश्वर । यत् कृतं तु मया देव परिपूर्णं तदस्तु ते ॥

श्रीरुद्रं न जानामि, न जानामि चमकम् । सूक्तानि न जानामि, न जानामि स्तोत्राणि ।
आवाहनं न जानामि, न जानामि विसर्जनम् । पूजा विधिं न जानामि, क्षमस्व परमेश्वर ॥

- Technically the Pooja ends here -

७६. ऋग्वेद मन्त्रं - आशीर्वाद मन्त्रं

(१) नवो॑नवो॑ भवति॑ जाय॑मानोऽ॑ह्ना॑ के॒तुरु॑षसा॑मेत्य॒ग्रे॑ । भा॒गं दे॒वेभ्यो॑ वि॒दधा॑त्या॒यन्त्र॑ च॒न्द्रमा॑स्तिरति॑
दी॒र्घमा॑युः ।

७७. यजुर्वेद मन्त्रं - आशीर्वाद मन्त्रं

(१) श॒तमा॑नं भवति॑ श॒तायुः॑ पुरु॑षश्श॒तैर्द्रिय॑ आयु॒ष्येवेंद्रिये॑ प्रति॑ तिष्ठति ॥

(२) सु॒मंग॑लीरि॒यं व॒धूरि॑मा॒र्षं स॒मेत॑पश्यत । सौभा॑ग्यम॒स्यै द॒त्त्वा या॑थास्तं वि॒परे॑तन ॥

(३) इ॒माम् त्वमि॑न्द्रमी॒द्वस्सु॑पु॒त्रा॒र्षं सु॒भगा॑ कुरु । दशा॑स्यां पु॒त्राना॑धेहि॒ पति॑मेकादशं॑ कृधि ॥

(४) क्ष॒त्रस्य॑ राजा॒ वरु॑णोऽधि॒राजः॑ । नक्ष॑त्राणा॒र्षं श॒तभि॑षग्वसिष्ठः । तौ दे॒वेभ्यः॑
कृ॒णुतो॑ दी॒र्घमा॑युः ॥

(५) श॒ताय॑ स्वाहेत्याह । श॒तायु॑र्वै पुरु॑श॒ष्वत॑वीर्यः । आयु॑रेव वी॒र्यम॑वरुन्धे । स॒हस्रा॑य॒स्वाहेत्या॑ह ।
आयु॑र्वै स॒हस्रं॑ । आयु॑रेवा वरुन्धे । सर्व॑स्मै स्वाहेत्याह । अ॒परि॑तमेवा वरुन्धे ॥

(६) श्रेयो॑वसी॒य आ॒यध्स्सम्भू॑तं भू॒तं । चि॒त्रः के॒तुः प्र॒भा ना॒भान्ध्स्सम्भान् ।

ज्योदि॑श्मा॒र्षं स्तेज॑स्वाना॒तप॑स्त प॒न्नभि॑तपन् । रो॒चनो॑ रोच॒मानश्शो॑भनश्शो॒भमानः॑
कल्या॑णः ॥

७८. शान्तिमन्त्राः

ॐ नमो वाचे या चोदिता या चानुदिता तस्यै वाचे नमो नमो वाचे नमो वाचस्पतये नम
 ऋषिभ्यो मन्त्रकृद्भ्यो मन्त्रपतिभ्यो मामामृषयो मन्त्रकृतो मन्त्रपतयः परादुर्माऽहमृषीन्मन्त्रकृतो
 मन्त्रपतीन्परादां वैश्वदेवीं वाचमुद्यासः शिवामदस्तां जुष्टां देवेभ्यः शर्म मे द्यौः शर्म पृथिवी शर्म
 विश्वमिदं जगत् । शर्म चन्द्रश्च सूर्यश्च शर्म ब्रह्मप्रजापती । भूतं वदिष्ये भुवनं वदिष्ये तेजो वदिष्ये
 यशो वदिष्ये तपो वदिष्ये ब्रह्म वदिष्ये सत्यं वदिष्ये तस्मा अहमिदमुपस्तरण-मुपस्तृण उपस्तरणं
 मे प्रजायै पशूनां भूयादुपस्तरणमहं प्रजायै पशूनां भूयासं प्राणापानौ मृत्योर्मापातं प्राणापानौ मा मा
 हासिष्टं मधु मनिष्ये मधु जनिष्ये मधु वक्ष्यामि मधु वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासः
 शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मा देवा अवन्तु शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥

७९. तृतीया भृगुवल्ली - पञ्चकोशान्तःस्थित-ब्रह्मनिरूपणम्

आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात् । आनन्दाद्ध्येव खल्विमानि भूतानि जायन्ते । आनन्देन
 जातानि जीवन्ति । आनन्दं प्रयन्त्यभि संविशन्तीति । सैषा भार्गवी वारुणी विद्या । परमे व्योमन्
 प्रतिष्ठिता । य एवं वेद प्रतिष्ठति । अन्नवानन्नदो भवति । महान् भवति प्रजया
 पशुभिर्ब्रह्मवर्चसेन । महान् कीर्त्या ॥ १ ॥

८०. गायत्रीमन्त्राः

- ॐ पुरुषस्य विद्म सहस्राक्षस्य महादेवस्य धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥
 ॐ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥
 ॐ तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ॥
 ॐ तत्पुरुषाय विद्महे चक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो नन्दिः प्रचोदयात् ॥
 ॐ तत्पुरुषाय विद्महे महासेनाय धीमहि । तन्नो ष्षण्मुखः प्रचोदयात् ॥
 ॐ तत्पुरुषाय विद्महे सुवर्णपक्षाय धीमहि । तन्नो गरुडः प्रचोदयात् ॥
 ॐ वेदात्मनाय विद्महे हिरण्यगर्भाय धीमहि । तन्नो ब्रह्म प्रचोदयात् ॥
 ॐ नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि । तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् ॥
 ॐ वज्रनखाय विद्महे तीक्ष्णदग्ध्राय धीमहि । तन्नो नारसिङ्गहः प्रचोदयात् ॥
 ॐ भास्कराय विद्महे महद्युतिकराय धीमहि । तन्नो आदित्यः प्रचोदयात् ॥
 ॐ वैश्वानराय विद्महे लालीलाय धीमहि । तन्नो अग्निः प्रचोदयात् ॥
 ॐ कात्यायनाय विद्महे कन्यकुमारि धीमहि । तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात् ॥
 ॐ महादेव्यै च विद्महे विष्णुपत्नी च धीमहि । तन्नो लक्ष्मीः प्रचोदयात् ॥

- ॐ नमो हिरण्यबाहवे नमः । 1
- ॐ दिशां च पतये नमः ।
- ॐ हरिकेशेभ्यो नमः ।
- ॐ नमः सस्मिञ्जराय नमः ।
- ॐ पृथीनां पतये नमः ।
- ॐ विव्याधिने नमः ।
- ॐ नमो हरिकेशाय नमः ।
- ॐ पुष्टानां पतये नमः ।
- ॐ जगतां पतये नमः ।
- ॐ आतताविने नमः ।
- ॐ नमः सूताय नमः ।
- ॐ वनानां पतये नमः ।
- ॐ स्थपतये नमः ।
- ॐ नमो मन्त्रिणे नमः ।
- ॐ कक्षाणां पतये नमः ।
- ॐ वारिवस्कृताय नमः ।
- ॐ नम उच्चैर्घोषाय नमः ।
- ॐ पृथीनां पतये नमः ।
- ॐ धावते नमः ।
- ॐ नमः सहमानाय नमः ।
- ॐ आव्याधिनीनां पतये नमः ।
- ॐ निषङ्गिणे नमः । 43
- ॐ नमो निषङ्गिणे नमः ।
- ॐ तस्कराणां पतये नमः ।
- ॐ परिवञ्चते नमः ।
- ॐ सेनान्ये नमः । 2
- ॐ नमो वृक्षेभ्यो नमः ।
- ॐ पशूनां पतये नमः ।
- ॐ त्विषीमते नमः ।
- ॐ नमो बभ्रुशाय नमः ।
- ॐ अन्नानां पतये नमः ।
- ॐ उपवीतिने नमः ।
- ॐ नमो भवस्य हेत्यै नमः ।
- ॐ नमो रुद्राय नमः ।
- ॐ क्षेत्राणां पतये नमः ।
- ॐ अहन्त्याय नमः ।
- ॐ नमो रोहिताय नमः ।
- ॐ वृक्षाणां पतये नमः ।
- ॐ वाणिजाय नमः ।
- ॐ नमो भुवन्तये नमः ।
- ॐ ओषधीनां पतये नमः ।
- ॐ आक्रन्दयते नमः ।
- ॐ नमः कृत्स्नवीताय नमः ।
- ॐ सत्वनां पतये नमः । (38)
- ॐ निव्याधिने नमः ।
- ॐ नमः ककुभाय नमः ।
- ॐ स्तेनानां पतये नमः । 44
- ॐ इषुधिमतये नमः ।
- ॐ नमो वञ्चते नमः ।
- ॐ स्तायूनां पतये नमः ।

ॐ नमो निचेरवे नमः ।
 ॐ अरण्यानां पतये नमः ।
 ॐ जिघांसुसद्भ्यो नमः ।
 ॐ नमोऽसिमद्भ्यो नमः ।
 ॐ प्रकृन्तानां पतये नमः ।
 ॐ गिरिचराय नमः ।
 ॐ नमः इषुमद्भ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ प्रतिदधानेभ्यश्च नमः ।
 ॐ नम आयच्छद्भ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ विद्यद्भ्यश्च नमः ।
 ॐ नम आसीनेभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ जाग्रद्भ्यश्च नमः ।
 ॐ नमस्तिष्ठद्भ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ सभापतिभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमो अश्वेभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ॥
 ॐ विविध्यन्तीभ्यश्च नमः ।
 ॐ नम उगणाभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ गृत्सपतिभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमो व्रातेभ्यो नमः । (99)
 ॐ वो नमः ।
 ॐ गणपतिभ्यश्च नमः ।

ॐ परिचराय नमः ।
 ॐ नमः सृकाविभ्यो नमः ।
 ॐ मुष्णतां पतये नमः ।
 ॐ नक्तं चरद्भ्यो नमः ।
 ॐ नमः उष्णीषिणे नमः ।
 ॐ कुलुञ्चानां पतये नमः ।
 ॐ धन्वाविभ्यश्च नमः ।
 ॐ नम आतन्वानेभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ विसृजद्भ्यश्च नमः ।
 ॐ नमोऽस्यद्भ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ शयानेभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमः स्वपद्भ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ धावद्भ्यश्च नमः ।
 ॐ नमः सभाभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ अश्वपतिभ्यश्च नमः ।
 ॐ नम आव्याधिनीभ्यो नमः । (90)
 ॐ वो नमः ।
 ॐ तृहतीभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमो गृत्सेभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ व्रातपतिभ्यश्च नमः ॥ (100)
 ॐ नमो गुणेभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।

ॐ नमो विरूपेभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ क्षुल्लकेभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमो रथिभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ रथपतिभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमः सेनाभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ सङ्ग्रहीतृभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमस्तक्षभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ कमरिभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमः पुञ्जिष्टेभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ धन्वकृद्भ्यश्च नमः ।
 ॐ नमो मृगयुभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ श्वपतिभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमो भवाय च नमः ।
 ॐ नमश्शर्वाय च नमः ।
 ॐ नमो नीलग्रीवाय च नमः ।
 ॐ नमः कपर्दिने च नमः ।
 ॐ नमः सहस्राक्षाय च नमः ।
 ॐ नमो गिरिशाय च नमः ।
 ॐ नमो मीढुष्टमाय च नमः ।
 ॐ नमो ह्रस्वाय च नमः ।
 ॐ नमो बृहते च नमः ।

ॐ विश्वरूपेभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमो महद्भ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ अरथेभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमो रथिभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ सेनानिभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमः क्षत्तृभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ रथकारेभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमः कुलालेभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ निषादेभ्यश्च नमः ।
 ॐ नम इषुकृद्भ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः ।
 ॐ श्वनिभ्यश्च नमः ।
 ॐ नमः श्वभ्यो नमः ।
 ॐ वो नमः । (140)
 ॐ रुद्राय च नमः ।
 ॐ पशुपतये च नमः ।
 ॐ शितिकण्ठाय च नमः ।
 ॐ व्युप्तकेशाय च नमः ।
 ॐ शतधन्वने च नमः ।
 ॐ शिपिविष्टाय च नमः ।
 ॐ इषुमते च नमः ।
 ॐ वामनाय च नमः ।
 ॐ वर्षीयसे च नमः ।

ॐ नमो वृद्धाय च नमः ।
 ॐ नमो अग्रियाय च नमः ।
 ॐ नम आशवे च नमः ।
 ॐ नमः शीघ्रियाय च नमः ।
 ॐ नम ऊर्म्याय च नमः ।
 ॐ नमः स्रोतस्याय च नमः ।
 ॐ नमो ज्येष्ठाय च नमः ।
 ॐ नमः पूर्वजाय च नमः ।
 ॐ नमो मध्यमाय च नमः ।
 ॐ नमो जघन्याय च नमः ।
 ॐ नमः सोभ्याय च नमः ।
 ॐ नमो याम्याय च नमः ।
 ॐ नम उर्वर्याय च नमः ।
 ॐ नमः श्लोक्याय च नमः ।
 ॐ नमो वन्याय च नमः ।
 ॐ नमः श्रवाय च नमः ।
 ॐ नम आशुषेणाय च नमः ।
 ॐ नमः शूराय च नमः ।
 ॐ नमो वर्मिणे च नमः ।
 ॐ नमो बिल्मिने च नमः ।
 ॐ नमः श्रुताय च नमः ।
 ॐ नमो दुन्दुभ्याय च नमः ।
 ॐ नमो धृष्णवे च नमः ।
 ॐ नमो दूताय च नमः ।
 ॐ नमो निषङ्गिणे च नमः ।
 ॐ नमस्तीक्ष्णेषवे च नमः ।

ॐ संवृध्वने च नमः ।
 ॐ प्रथमाय च नमः ।
 ॐ अजिराय च नमः ।
 ॐ शीभ्याय च नमः ।
 ॐ अवस्वन्याय च नमः ।
 ॐ द्वीप्याय च नमः ॥ (170)
 ॐ कनिष्ठाय च नमः ।
 ॐ अपरजाय च नमः ।
 ॐ अपगल्भाय च नमः ।
 ॐ बुद्धियाय च नमः ।
 ॐ प्रतिसर्याय च नमः ।
 ॐ क्षेप्याय च नमः ।
 ॐ खल्याय च नमः ।
 ॐ अवसान्याय च नमः ।
 ॐ कक्ष्याय च नमः ।
 ॐ प्रतिश्रवाय च नमः ।
 ॐ आशुरथाय च नमः ।
 ॐ अवभिन्दते च नमः ।
 ॐ वरूथिने च नमः ।
 ॐ कवचिने च नमः ।
 ॐ श्रुतसेनाय च नमः ॥ (200)
 ॐ आहनन्याय च नमः ।
 ॐ प्रमृशाय च नमः ।
 ॐ प्रहिताय च नमः ।
 ॐ इषुधिमते च नमः ।
 ॐ आयुधिने च नमः ।

ॐ नमः स्वायुधाय च नमः ।

ॐ नमः स्रुत्याय च नमः ।

ॐ नमः काट्याय च नमः ।

ॐ नमः सूद्याय च नमः ।

ॐ नमो नाद्याय च नमः ।

ॐ नमः कूप्याय च नमः ।

ॐ नमो वर्ष्याय च नमः ।

ॐ नमो मेघ्याय च नमः ।

ॐ नम ईध्रियाय च नमः ।

ॐ नमो वात्याय च नमः ।

ॐ नमो वास्तव्याय च नमः । (231)

(ring bell)

ॐ नमः सोमाय च नमः ।

ॐ नमस्ताम्राय च नमः ।

ॐ नमः शङ्गाय च नमः ।

ॐ नम उग्राय च नमः ।

ॐ नमो अग्रेवधाय च नमः ।

ॐ नमो हन्त्रे च नमः ।

ॐ नमो वृक्षेभ्यो नमः ।

ॐ नमस्ताराय नमः ।

ॐ मयोभवे च नमः ।

ॐ मयस्कराय च नमः ।

ॐ शिवतराय च नमः ।

ॐ कल्याय च नमः ।

ॐ अवार्याय च नमः ।

ॐ उत्तरणाय च नमः ।

ॐ सुधन्वने च नमः ।

ॐ पथ्याय च नमः ।

ॐ नीप्याय च नमः ।

ॐ सरस्याय च नमः ।

ॐ वैशन्ताय च नमः ।

ॐ अवट्याय च नमः ।

ॐ अवर्ष्याय च नमः ।

ॐ विद्युत्याय च नमः ।

ॐ आतप्याय च नमः ।

ॐ रेष्मियाय च नमः ।

ॐ वास्तुपाय च नमः ॥ (232)

ॐ रुद्राय च नमः ।

ॐ अरुणाय च नमः ।

ॐ पशुपतये च नमः ।

ॐ भीमाय च नमः ।

ॐ दूरेवधाय च नमः ।

ॐ हनीयसे च नमः ।

ॐ हरिकेशेभ्यो नमः ।

ॐ नमः शम्भवे च नमः ।

ॐ नमः शङ्कराय च नमः ।

ॐ नमः शिवाय च नमः ।

ॐ नमस्तीर्थ्याय च नमः ।

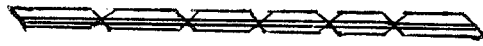
ॐ नमः पार्याय च नमः ।

ॐ नमः प्रतरणाय च नमः ।

ॐ नम आतार्याय च नमः ।

ॐ आ॒ला॒द्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ फे॒न्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ प्र॒वा॒ह्याय॑ च॒ नमः॑ । (265)
 ॐ प्र॒प॒थ्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ क्ष॒य॒णाय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ पु॒ल॒स्तये॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ गृ॒ह्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ गे॒ह्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ ग॒ह्वरे॑ष्ठाय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नि॒वे॒ष्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ र॒ज॒स्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ ह॒रि॒त्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ उ॒लु॒प्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ सू॒र्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ प॒र्ण॒श॒द्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ अ॒भि॒घ्न॒ते च॒ नमः॑ ।
 ॐ प्र॒खि॒व॒दते॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ कि॒रि॒के॒भ्यो नमः॑ ।
 ॐ न॒मो वि॒क्षी॒ण॒के॒भ्यो नमः॑ ।
 ॐ नम॑ आ॒नि॒र्ह॒ते॒भ्यो नमः॑ । (299)

ॐ नमः॑ श॒ष्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमः॑ सि॒क॒त्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नम॑ इ॒रि॒ण्याय॑ च॒ नमः॑ । (266)
 ॐ नमः॑ कि॒ः॒शि॒लाय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमः॑ क॒र्पि॒र्दि॒ने च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमो॑ गो॒ष्ठ्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नम॑स्त॒ल्प्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमः॑ का॒ट्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमो॑ हृ॒द॒य्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमः॑ पा॒ः॒स॒व्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमः॑ शु॒ष्क्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमो॑ लो॒प्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नम॑ ऊ॒र्व्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमः॑ प॒ण्याय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमो॑प॒गु॒र॒मा॒णाय॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नम॑ आ॒खि॒व॒दते॑ च॒ नमः॑ ।
 ॐ नमो॑ वो॒ नमः॑ ।
 ॐ दे॒वा॒ना॒ः॒ हृ॒द॒ये॒भ्यो नमः॑ ।
 ॐ नमो॑ वि॒चि॒न्व॒त्के॒भ्यो नमः॑ ।
 ॐ नम॑ आ॒मी॒व॒त्के॒भ्यो नमः॑ ॥ (300)

८२. श्री गणपति क्रम पाठः

ॐ गणानान्त्वा
 गणपतिः हवामहे
 हवामहे कविडः
 कवीना मुपमश्रवस्तमम्
 ज्येष्ठ राजम् ब्रह्मणाम्
 ब्रह्मणाम् ब्रह्मणः
 पत आ
 नशृण्वन्
 ऊतिभिसीद
 सीद सादनम्

त्वा गणपतिम्
 गणपति मिति गण - पतिम्
 कविडः कवीनाम्
 उपमश्रवस्तम मित्युप मश्रवः - तमम्
 ज्येष्ठ राजमिति ज्येष्ठ - राजम्
 ब्रह्मणस्पते
 आ नः
 शृण्वन् नूतिभिः
 ऊतिभिरित्युति - भिः
 सादन मिति सादनम्

८३. श्री रुद्र क्रम पाठः

प्रथमानुवाकः

नमस्ते
 रुद्र मन्यवे
 उतो ते
 त इषवे
 नम इति नमः
 ते अस्तु
 धन्वने बाहुभ्यां
 बाहुभ्यामिति बाहु-भ्यां
 ते नमः
 या ते
 इषुः शिवतमा

ते रुद्र
 मन्यव उतो
 उतो इत्युतो
 इषवे नमः
 नमस्ते
 अस्तु धन्वने
 बाहुभ्यामुत
 उत ते
 नम इति नमः
 त इषुः
 शिवतमा शिवं

शिव॑तमेति॑ शिव - तमा॑
 ब॒भूव॑ ते
 धनु॑रिति॑ धनुः
 शर॑व्या या
 तव॑ तया॑ ॥
 नो॑ रु॒द्र
 मृ॒डये॑ति॑ मृ॒डय
 ते॑ रु॒द्र
 शि॒वा त॒नूः
 अ॒घोरा॑पा॒पका॑शिनी
 तया॑ नः
 तनु॑वा शन्त॑मया
 शन्त॑मयेति॑ शं - त॒मया
 गिरि॑शन्तेति॑ गिरि - शन्त॑
 चाक॑शीहीति॑ चाक॑शीहि
 इषु॑ गिरि॑शन्त
 गिरि॑शन्तेति॑ गिरि - शन्त॑
 बिभ॑र्ष्यस्तवे
 शि॒वां गिरि॑त्र
 गिरि॑त्रेति॑ गिरि - त्र
 कुरु॑ मा
 हिः॑ सीःपुरु॑षं
 जग॑दिति॑ जगत्
 वच॑सा त्वा
 गिरि॑शाच्छ
 वदा॑मसीति॑ वदा॑मसि
 नस्सर्व॑ ॥

शिवं॑ ब॒भूव॑
 ते॑ धनुः
 शि॒वा शर॑व्या ॥
 या तव॑
 तया॑ नः
 रु॒द्र मृ॒डय
 या ते॑ ॥
 रु॒द्र शि॒वा
 त॒नूर॑घोरा
 अ॒पाप॑का॒शिनी॑त्यपाप - का॒शिनी
 नस्तनु॑वा ॥
 शन्त॑मया गिरि॑शन्त
 गिरि॑शन्ताभि
 अ॒भिचा॑कशीहि
 यामि॑षु ॥
 गिरि॑शन्त हस्त॑ ॥
 हस्ते॑ बिभ॑र्षि
 अस्त॑व इत्यस्त॑वे
 गिरि॑त्र तां
 तां कुरु॑
 माहिः॑ सीः
 पुरु॑षं जगत्
 शि॒वेन॑ वच॑सा
 त्वा गिरि॑श
 अच्छा॑ वदा॑मसि
 यथा॑ नः
 सर्व॑मित्

इ॒ज्ज॒गत्
 अ॒य॒क्ष्मः॑ सु॒मनाः॑
 सु॒मना॑ इति सु - मनाः
 अ॒ध्य॒वोचत्
 अ॒धि॒व॒क्ता प्रथ॑मः
 प्रथ॑मो दै॒व्यः
 भि॒ष॒गि॒ति भि॒षक्
 च॒ सर्वा॑न्
 ज॒म्भ॒यन् सर्वाः॑
 च॒ या॒तु॒ धान्यः॑
 अ॒सौ यः
 ता॒म्रो अ॒रुणः॑
 उ॒त ब॒भ्रुः
 सु॒म॒ग॒ल इति सु - म॒ग॒लः
 चे मां
 रु॒द्रा अ॒भि॒तः
 दि॒क्षु श्रि॒ताः
 स॒ह॒स्र॒शो व
 अ॒वै॒षां
 हे॒ड ई॒महे
 अ॒सौ यः
 अ॒व॒स॒र्प॒ति नी॒ल॒ग्री॒वः
 नी॒ल॒ग्री॒वो वि॒लो॒हितः
 वि॒लो॒हित इति वि - लो॒हितः
 ए॒नं गो॒पाः
 गो॒पा इति गो-पाः
 अ॒दृ॒श॒न्नु॒द॒हा॒र्यः

ज॒ग॒द॒य॒क्ष्मं
 सु॒मना॑ अ॒सत्
 अ॒स॒दि॒त्य॒सत्
 अ॒वो॒च॒दधि॒व॒क्ता
 अ॒धि॒व॒क्ते॒त्यधि॑ - व॒क्ता
 दै॒व्यो भि॒षक्
 अ॒हीः॑ श्च
 सर्वा॑ञ्ज॒म्भ॒यन्
 सर्वा॑श्च
 या॒तु॒धान्य॑ इति या॒तु॒-धा॒न्यः
 य॒स्ता॒म्रः
 अ॒रु॒ण उ॒त
 ब॒भ्र॒स्सु॒म॒ग॒लः
 ये च
 इ॒माः॑ रु॒द्राः
 अ॒भि॒तो दि॒क्षु
 श्रि॒ता॒स्स॒ह॒स्र॒शः
 स॒ह॒स्र॒श इति स॒ह॒स्र - शः
 ए॒षाः॑ हे॒डः
 ई॒म॒ह इ॒ती॒म॒हे
 योऽ॒व॒स॒र्प॒ति
 अ॒व॒स॒र्प॒ती॒त्यव॑ - सर्पति
 नी॒ल॒ग्री॒व इति नी॒ल-ग्री॒वः
 उ॒तैनं॑
 गो॒पा अ॒दृ॒श॒न्
 अ॒दृ॒श॒न्न॒दृ॒श॒न्
 उ॒द॒हा॒र्य इत्यु॒द॒हा॒र्यः

॥
 उ॒तैनं॑
 वि॒श्व्वा भू॒तानि॑
 स दृ॒ष्टः
 मृ॒डया॑ति नः
 नमो॑ अस्तु
 नी॒लग्री॑वाय सह॒स्रा॒क्षाय॑
 सह॒स्रा॒क्षाय॑ मी॒दुषे॑
 मी॒दुषे॑ इति मी॒दुषे॑
 अथो॑ इत्यथो॑
 अ॒स्य स॒त्वानः॑
 अ॒हं ते॒भ्यः
 अ॒करं॑ नमः
 प्र॒मु॒च
 ध॒न्वन॑स्त्वं
 उ॒भयो॑रान्वि॒योः
 ज्या॒मिति॑ ज्याम्
 च॒ ते
 ह॒स्त इ॒षवः॑
 प॒रा ताः
 भ॒गवो॑ वप
 व॒पेति॑ वप
 अ॒वत॑त्येत्यव - तत्य
 त्वः॑ सह॒स्रा॒क्ष
 सह॒स्रा॒क्षेति॑ सह॒स्र - अ॒क्ष
 नि॒शीर्य॑ श॒ल्यानां॑
 श॒ल्यानां॑ मु॒खा
 शि॒वो नः
 सु॒मना॑ भव

॥
 ए॒नं वि॒श्व्वा
 भू॒तानि॑ सः
 दृ॒ष्टो मृ॒डया॑ति
 न इति॑ नः
 अ॒स्तु नी॒लग्री॑वाय
 नी॒लग्री॑वायेति॑ नी॒ल - ग्री॒वाय॑
 सह॒स्रा॒क्षायेति॑ सह॒स्र - अ॒क्षाय॑
 अथो॑ ये
 ये अ॒स्य
 स॒त्वानो॑हं
 ते॒भ्योऽकरं॑
 नम॑ इति॑ नमः
 मु॒च ध॒न्वनः॑
 त्वमु॒भयोः॑
 आ॒न्वि॒योर्ज्या
 याश्च
 ते ह॒स्ते
 इ॒षवः॑ प॒रा
 ता भ॒गवः॑
 भ॒गव॑ इति॑ भ॒ग-वः॑
 अ॒वत॑त्य ध॒नुः
 ध॒नुस्त्वं
 सह॒स्रा॒क्ष श॒तेषु॑धे
 श॒तेषु॑धे इति॑ श॒त-इ॒षुधे॑
 नि॒शीर्येति॑ नि-शीर्य
 मु॒खा शि॒वः
 न॒स्सु॒मनाः॑
 सु॒मना॑ इति॑ सु-मनाः॑

भवेति भव ।
 विज्यमिति वि - ज्यं
 कपर्दिनो विशल्यः
 विशल्य इति वि - शल्यः
 बाणवानिति बाण - वान्
 अनेशत्रस्य
 इषव आभुः
 अस्य निषंगथिः
 या ते ॥
 हेतिर्मीदुष्टम
 मीदुष्टमेति मीदुः-तम
 बभूव ते
 धनुरिति धनुः
 अस्मान् विश्वतः
 त्वमयक्ष्मया
 परिब्भुज
 नमस्ते
 अस्त्वायुधाय
 अनातताय धृष्णवे ॥
 धृष्णव इति धृष्णवे ॥
 उत ते ॥
 नमो बाहुभ्यां ॥
 बाहुभ्यामिति बाहु-भ्यां
 धन्वन इति धन्वने
 ते धन्वनः
 हेतिरस्मान्
 वृणक्तु विश्वतः

विज्यं धनुः
 धनुः कपर्दिनः
 विशल्यो बाणवान्
 बाणवाः उत
 उतेत्युत ।
 अस्येषवः
 आभुरस्य
 निषंगथिरिति नि - षंगथिः
 ते हेतिः
 मीदुष्टम हस्ते ॥
 हस्ते बभूव
 ते धनुः
 तयास्मान्
 विश्वतस्त्वं
 अयक्ष्मयापरि
 भुजेति भुज ।
 ते अस्तु
 आयुधाय नातताय
 अनाततायेत्यना - तताय
 उभाभ्यामुत
 ते नमः
 बाहुभ्यां तव
 तव धन्वने
 परि ते
 धन्वनो हेतिः
 अस्मान् वृणक्तु
 विश्वत इति विश्वतः

अथो यः

य इषुधिः

इषुधिरितीषु - धिः

आरे अस्मत्

निधेहि

तमितितम् ॥ (द्वितीयाऽनुवाकः)

हिरण्यबाहवे सेनान्ये

सेनान्ये दिशां

दिशां च

पतये नमः

नमो वृक्षेभ्यः

हरिकेशेभ्यः पशूनाम् ।

पशूनां पतये

नमो नमः

सस्पिंजराय त्विषीमते

त्विषीमत इति त्विषि - मते

पतये नमः

नमो बल्लुशाय

विव्याधिनेत्रानां

अत्राणां पतये

नमो नमः

हरिकेशायोपवीतिने ॥

उपवीतिने पुष्टानां ॥

पुष्टानां पतये

नमो नमः

भवस्य हेत्यै

जगतां पतये

अथो इत्यथो ॥

इषुधिस्तव

तवारे

अस्मन्नि ।

धेहि तं

नमो हिरण्यबाहवे

हिरण्यबाहव इति हिरण्य - बाहवे

सेनान्य इति सेना - न्ये

च पतये

नमो नमः

वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यः

हरिकेशेभ्य इति हरि - केशेभ्यः ।

पतये नमः

नमस्सस्पिंजराय

त्विषीमते पथीनां

पथीनां पतये

नमो नमः

बल्लुशाय विव्याधिने ॥

विव्याधिन इति वि - व्याधिने ॥

पतये नमः

नमो हरिकेशाय

हरिकेशायेति हरि - केशाय

उपवीतिन इत्युप - वीतिने ॥

पतये नमः

नमो भवस्य

हेत्यै जगतां

पतये नमः

नमो॑ नमः॑
 रु॒द्राया॑त॒तावि॑ने ॥
 आ॒त॒तावि॑न इत्या - त॒तावि॑ने ॥
 प॒तये॑ नमः॑
 नम॑स्सू॒ताय॑
 अ॒ह॒न्त्याय॑ व॒नानां॑
 प॒तये॑ नमः॑
 नमो॑ रोहि॒ताय॑
 स्थ॒प॒तये॑ वृ॒क्षाणां॑ ॥
 प॒तये॑ नमः॑
 नमो॑ म॒न्त्रिणे॑ ॥
 वा॒णिजा॑य॒कक्षा॑णां
 प॒तये॑ नमः॑
 नमो॑ भुव॒न्तये॑ ॥
 वा॒रि॒व॒स्कृ॒तायौ॑ष॒धीनां॑
 ओ॒ष॒धीनां॑ प॒तये॑
 नमो॑ नमः॑
 उ॒च्चैर्घो॑षाया॒ऋ॒न्दय॑ते
 आ॒ऋ॒न्दय॑ते प॒त्तीनां॑
 प॒त्तीनां॑ प॒तये॑
 नमो॑ नमः॑
 कृ॒त्स्न॒वी॒ताय॑ धाव॒ते
 धाव॑ते स॒त्त्वनां॑
 प॒तये॑ नमः॑
 नम॑स्सह॒मानाय॑
 नि॒व्याधि॑न आ॒व्याधि॑नीनां
 आ॒व्याधि॑नीनां प॒तये॑
 प॒तये॑ नमः॑

नमो॑ रु॒द्राय॑
 आ॒त॒तावि॑ने क्षे॒त्राणां॑
 क्षे॒त्राणां॑ प॒तये॑
 नमो॑ नमः॑
 सू॒ताया॑ह॒न्त्याय॑
 व॒नानां॑ प॒तये॑
 नमो॑ नमः॑
 रोहि॒ताय॑ स्थ॒प॒तये॑
 वृ॒क्षाणां॑ प॒तये॑
 नमो॑ नमः॑
 म॒न्त्रिणे॑ वा॒णिजा॑य
 कक्षा॑णां प॒तये॑
 नमो॑ नमः॑
 भुव॒न्तये॑ वा॒रि॒व॒स्कृ॒ताय॑
 वा॒रि॒व॒स्कृ॒तायेति॑ वा॒रि॒वः - कृ॒ताय॑
 प॒तये॑ नमः॑
 नम॑उ॒च्चैर्घो॑षाय
 उ॒च्चैर्घो॑षायेत्यु॒च्चैः - घो॑षाय
 आ॒ऋ॒न्दय॑त इत्या - ऋ॒न्दय॑ते
 प॒तये॑ नमः॑
 नमः॑कृ॒त्स्न॒वी॒ताय॑
 कृ॒त्स्न॒वी॒तायेति॑ कृ॒त्स्न - वी॒ताय॑
 स॒त्त्वनां॑ प॒तये॑
 नम॑ इति॒ नमः॑ (तृ॒तीयोऽनु॑वाकः)
 सह॑मानाय नि॒व्याधि॑ने ॥
 नि॒व्याधि॑न इति॒ नि - व्याधि॑ने ॥
 आ॒व्याधि॑नीनामित्या - व्याधि॑नीनां
 नमो॑ नमः॑

नमः ककुभाय
निषंगिणस्तेनानां ॥

स्तेनानां पतये

नमो नमः

निषंगिण इषुधिमतै ॥

इषुधिमतै तस्कराणां

तस्कराणां पतये

नमो नमः

वंचते परिवंचते

परिवंचत इति परि - वंचते

पतये नमः

नमो निचेरवे ॥

निचेरव इति नि - चेरवे ॥

परिचरायेति परि - चराय

पतये नमः

नमस्सृकाविभ्यः

सृकाविभ्य इति सृकावि - भ्यः

जिघां सद्ध्य इति जिघांसत् - भ्यः

पतये नमः

नमोऽसिमद्ध्यः

असिमद्ध्य इत्यसिमत् - भ्यः ।

चरद्ध्यः प्रकृन्तानां ॥

प्रकृन्तानां पतये

पतये नमः

नम उष्णीषिणे ॥

गिरिचराय कुलुंचानां ॥

कुलुंचानां पतये

नमो नमः

ककुभाय निषंगिणे ॥

निषंगिण इति नि - संगिने ॥

पतये नमः

नमो निषंगिणे ॥

निषंगिण इति नि - संगिने ॥

इषुधिमत इतीषुधि - मते ॥

पतये नमः

नमो वंचते

परिवंचते स्तायूनां

स्तायूनां पतये

नमो नमः

निचेरवे परिचराय

परिचरायारण्यानां

अरण्यानां पतये

नमो नमः

सृकाविभ्यो जिघां सद्ध्यः

जिघां सद्ध्यो मुष्णतां

मुष्णतां पतये

नमो नमः

असिमद्ध्यो नक्तं ॥

नक्तं चरद्ध्यः

चरद्ध्यः इति चरत् - भ्यः

प्रकृन्तानामिति प्र - कृन्तानां ॥

नमो नमः

उष्णीषिणे गिरिचराय

गिरिचरायेति गिरि-चराय

पतये नमः

नम इषुमद्ध्यः ।

इषुमद्भ्यो धन्वाविभ्यः

धन्वाविभ्यश्च

च नमः

नमो नमः

आतन्वानेभ्यः प्रतिदधानेभ्यः

प्रतिदधानेभ्यश्च

च नमः

नमो नमः

आयच्छद्भ्यो विसृजद्भ्यः

विसृजद्भ्यश्च

च नमः

नमो नमः

अस्यद्भ्यो विध्यद्भ्यः

विध्यद्भ्यश्च

च नमः

नमो नमः

आसीनेभ्यः शयानेभ्यः

च नमः

नमो नमः

स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्यः

जाग्रद्भ्यश्च

च नमः

नमो नमः

तिष्ठद्भ्यो धावद्भ्यः

धावद्भ्यश्च

च नमः

नमो नमः

सभाभ्यस्सभापतिभ्यः

इषुमद्भ्य इतीषुमत् - भ्यः

धन्वाविभ्य इति धन्वावि - भ्यः

वो नमः

नम आतन्वानेभ्यः

आतन्वानेभ्य इत्या - तन्वानेभ्यः

प्रतिदधानेभ्य इति प्रति - दधानेभ्यः

वो नमः

नम आयच्छद्भ्यः

आयच्छद्भ्य इत्यायच्छत् - भ्यः

विसृजद्भ्य इति विसृजत् - भ्यः

वो नमः

नमोऽस्यद्भ्यः

अस्यद्भ्य इत्यस्यत् - भ्यः

विध्यद्भ्य इति विध्यत् - भ्यः

वो नमः

नम आसीनेभ्यः

शयानेभ्यश्च

वो नमः

नमस्वपद्भ्यः

स्वपद्भ्य इति स्वपत् - भ्यः

जाग्रद्भ्य इति जाग्रत् - भ्यः

वो नमः

नमस्तिष्ठद्भ्यः

तिष्ठद्भ्य इति तिष्ठत् - भ्यः

धावद्भ्य इति धावत् - भ्यः

वो नमः

नमस्सभाभ्यः

सभापतिभ्यश्च

स॒भाप॑तिभ्य इति॑ स॒भाप॑ति - भ्यः

वो॑ नमः

नमो॑ अश्वेभ्यः

अश्व॑पतिभ्यश्च

च॒ नमः

नम॒ इति॑ नमः ॥ (चतु॑र्थोऽनुवाकः)

आ॒व्या॒धिनी॑भ्यो वि॒विध्य॑न्तीभ्यः

वि॒विध्य॑न्तीभ्यश्च

च॒ नमः

नमो॑ नमः

उ॒ग॒णाभ्य॑स्तृ॒ं ह॒तीभ्यः

च॒ नमः

नमो॑ नमः

गृ॒थ्सेभ्यो॑ गृ॒थ्स॑पतिभ्यः

गृ॒थ्स॑पतिभ्य इति॑ गृ॒थ्स॑पति - भ्यः

वो॑ नमः

नमो॑ ब्रा॒तेभ्यः

ब्रा॒त॑पतिभ्यश्च

च॒ नमः

नमो॑ नमः

ग॒णेभ्यो॑ ग॒ण॑पतिभ्यः

ग॒ण॑पतिभ्य इति॑ ग॒ण॑पति - भ्यः

वो॑ नमः

नमो॑ वि॒रु॒पेभ्यः

वि॒रु॒पेभ्य इति॑ वि - रू॒पेभ्यः

वि॒श्वरू॑पेभ्य इति॑ वि॒श्व - रू॒पेभ्यः

वो॑ नमः

नमो॑ म॒हद्भ्यः

च॒ नमः

नमो॑ नमः

अश्वे॑भ्योऽश्व॑पतिभ्यः

अश्व॑पतिभ्य इत्यश्व॑पति - भ्यः

वो॑ नमः

नम॑ आ॒व्या॒धिनी॑भ्यः

आ॒व्या॒धिनी॑भ्य इत्या॑ - व्या॒धिनी॑भ्यः

वि॒विध्य॑न्तीभ्य इति॑ वि - वि॒ध्य॑न्तीभ्यः

वो॑ नमः

नम॒ उ॒ग॒णाभ्यः

तृ॒ं ह॒तीभ्य॑श्च

वो॑ नमः

नमो॑ गृ॒थ्सेभ्यः

गृ॒थ्स॑पतिभ्यश्च

च॒ नमः

नमो॑ नमः

ब्रा॒तेभ्यो॑ ब्रा॒त॑पतिभ्यः

ब्रा॒त॑पतिभ्य इति॑ ब्रा॒त॑पति - भ्यः

वो॑ नमः

नमो॑ ग॒णेभ्यः

ग॒ण॑पतिभ्यश्च

च॒ नमः

नमो॑ नमः

वि॒रु॒पेभ्यो॑ वि॒श्वरू॑पेभ्यः

वि॒श्वरू॑पेभ्यश्च

च॒ नमः

नमो॑ नमः

म॒हद्भ्यः, क्षु॒ल्लके॑भ्यः

महद्भ्य इति महत् - भ्यः
 च नमः
 नमो नमः
 रथिभ्योऽरथेभ्यः
 अरथेभ्यश्च
 वो नमः
 नमो रथेभ्यः
 रथपतिभ्यश्च
 च नमः
 नमो नमः
 सेनाभ्यस्सेनानिभ्यः
 सेनानिभ्य इति सेनानि - भ्यः
 वो नमः
 नमः, क्षत्तृभ्यः
 क्षत्तृभ्य इति क्षत्तृ - भ्यः
 संग्रहीतृभ्य इति संग्रहीतृ - भ्यः
 वो नमः
 नमस्तक्षभ्यः
 तक्षभ्य इति तक्ष - भ्यः ।
 रथकारेभ्य इति रथ - कारेभ्यः
 वो नमः
 नमः कुलालेभ्यः
 कमरिभ्यश्च
 वो नमः
 नमः पुंजिष्टेभ्यः
 निषादेभ्यश्च
 वो नमः
 नम इषुकृद्भ्यः

क्षुल्लकेभ्यश्च
 वो नमः
 नमो रथिभ्यः
 रथिभ्य इति रथि - भ्यः
 च नमः
 नमो नमः
 रथेभ्योऽरथपतिभ्यः
 रथपतिभ्य इति रथपति - भ्यः
 वो नमः
 नमसेनाभ्यः
 सेनानिभ्यश्च
 च नमः
 नमो नमः
 क्षत्तृभ्यस्संग्रहीतृभ्यः
 संग्रहीतृभ्यश्च
 च नमः
 नमो नमः
 तक्षभ्यो रथकारेभ्यः
 रथ कारेभ्यश्च
 च नमः
 नमो नमः
 कुलालेभ्यः कमरिभ्यः
 च नमः
 नमो नमः
 पुंजिष्टेभ्यो निषादेभ्यः
 च नमः
 नमो नमः
 इषुकृद्भ्यो धन्वकृद्भ्यः

इ॒षु॒कृ॒द्भ्य॒ इति॑ षु॒कृ॒त् - भ्यः॑
 ध॒न्व॒कृ॒द्भ्य॒ इति॑ ध॒न्व॒कृ॒त् - भ्यः॑
 वो॒ नमः॑
 नमो॑ मृ॒ग॒यु॒भ्यः॑
 मृ॒ग॒यु॒भ्य॒ इति॑ मृ॒ग॒यु - भ्यः॑
 श्व॒नि॒भ्य॒ इति॑ श्व॒नि - भ्यः॑
 वो॒ नमः॑
 नमः॑ श्व॒भ्यः॑
 श्व॒भ्य॒ इति॑ श्व - भ्यः॑
 श्व॒पति॑भ्य॒ इति॑ श्व॒पति - भ्यः॑
 वो॒ नमः॑
 नमो॑ भ॒वाय॑ (*change tone*)
 च॒ रु॒द्राय॑
 च॒ नमः॑
 श॒र्वाय॑ च
 प॒शु॒प॒तये॑ च
 च॒ नमः॑
 नी॒ल॒ग्री॒वाय॑ च
 च॒ शि॒ति॒कण्ठ॑ाय
 शि॒ति॒कण्ठ॑येति॑ शि॒ति - कण्ठ॑ाय
 नमः॑ क॒पर्दि॑ने
 च॒ व्यु॑प्त॒केशाय॑
 व्यु॑प्त॒केश॑येति॑ व्यु॑प्त - केश॑ाय
 नम॑स्सह॒स्रा॒क्षाय॑
 सह॒स्रा॒क्ष॑येति॑ सह॒स्र - अ॒क्षाय॑
 श॒त॒ध॒न्व॒ने च॑
 च॒ नमः॑
 गि॒रि॒शाय॑ च

ध॒न्व॒कृ॒द्भ्य॑श्च
 च॒ नमः॑
 नमो॑ नमः॑
 मृ॒ग॒यु॒भ्यः॑, श्व॒नि॒भ्यः॑
 श्व॒नि॒भ्य॑श्च
 च॒ नमः॑
 नमो॑ नमः॑
 श्व॒भ्यः॑ श्व॒पति॑भ्यः॑
 श्व॒पति॑भ्यश्च
 च॒ नमः॑
 नम॑ इति॑ नमः॑ पंचमोऽनुवाकः
 भ॒वाय॑ च
 रु॒द्राय॑ च
 नमः॑ श॒र्वाय॑
 च॒ प॒शु॒प॒तये॑
 प॒शु॒प॒तये॑ इति॑ प॒शु - प॒तये॑
 नमो॑ नी॒ल॒ग्री॒वाय॑
 नी॒ल॒ग्री॒वा॒येति॑ नी॒ल - ग्री॒वाय॑
 शि॒ति॒कण्ठ॑ाय च
 च॒ नमः॑
 क॒पर्दि॑ने च
 व्यु॑प्त॒केशाय॑ च
 च॒ नमः॑
 सह॒स्रा॒क्षाय॑ च
 च॒ श॒त॒ध॒न्व॒ने
 श॒त॒ध॒न्व॒ने॒ इति॑ श॒त - ध॒न्व॒ने॑
 नमो॑ गि॒रि॒शाय॑
 च॒ शि॒पि॒वि॒ष्टाय॑

शि॒पि॒वि॒ष्टाय॑ च
 च॒ नमः॑
 मी॒दुष्ट॑माय च
 चेषु॑मते
 इषु॑मत॒ इतीषु॑ - म॒ते
 नमो॑ ह्र॒स्वाय॑
 च॒ वाम॑नाय
 च॒ नमः॑
 बृ॒हते॑ च
 वर्षी॑यसे च
 नमो॑ वृ॒द्धाय॑
 च॒ संवृ॑ध्वने
 संवृ॑ध्वन॒ इति॑ सं - वृ॑ध्वने
 नमो॑ अ॒ग्रियाय॑
 च॒ प्रथ॑माय
 च॒ नमः॑
 आ॒शवे॑ च
 अ॒जिराय॑ च
 नमः॑ शी॒ग्रियाय॑
 च॒ शी॒भ्याय॑
 च॒ नमः॑
 ऊ॒र्म्याय॑ च
 अ॒व॒स्वन्या॑य च
 च॒ नमः॑
 स्रो॒त॒स्याय॑ च
 द्वी॒प्याय॑ च
 नमो॑ ज्ये॒ष्ठाय॑

शि॒पि॒वि॒ष्टायेति॑ शिपि - वि॒ष्टाय॑
 नमो॑ मी॒दुष्ट॑माय
 मी॒दुष्ट॑मायेति॑ मीदुः त॒माय॑
 इषु॑मते च
 च॒ नमः॑
 ह्र॒स्वाय॑ च
 वाम॑नाय च
 नमो॑ बृ॒हते॑
 च॒ वर्षी॑यसे
 च॒ नमः॑
 वृ॒द्धाय॑ च
 संवृ॑ध्वने च
 च॒ नमः॑
 अ॒ग्रियाय॑ च
 प्रथ॑माय च
 नमो॑ आ॒शवे॑
 अ॒जिराय॑
 च॒ नमः॑
 शी॒ग्रियाय॑ च
 शी॒भ्याय॑ च
 नमो॑ ऊ॒र्म्याय॑
 अ॒व॒स्वन्या॑य
 अ॒व॒स्वन्या॑येत्येव - स्वन्या॑य
 नमः॑ स्रो॒त॒स्याय॑
 द्वी॒प्याय॑
 चेति॑ च ॥ षष्ठ॑मोऽनुवाकः
 ज्ये॒ष्ठाय॑ च

च॑ क॒नि॒ष्ठाय॑
 च॑ नमः॑
 पू॒र्व॒जाय॑ च
 चा॒प॒र॒जाय॑
 अ॒प॒र॒जायेत्य॑पर - जाय॑
 नमो॑ म॒ध्य॒माय॑
 चा॒प॒ग॒ल्भाय॑
 अ॒प॒ग॒ल्भायेत्य॑प - ग॒ल्भाय॑
 नमो॑ ज॒घ्न्याय॑
 च॑ बु॒ध्न्याय॑
 च॑ नमः॑
 सो॒भ्याय॑ च
 प्र॒ति॒स॒र्याय॑ च
 च॑ नमः॑
 या॒म्याय॑ च
 क्षे॒म्याय॑ च
 नम॑ उ॒र्व॒र्याय॑
 च॑ ख॒ल्याय॑
 च॑ नमः॑
 श॒लो॒क्याय॑ च
 अ॒व॒सा॒न्याय॑ च
 च॑ नमः॑
 व॒न्याय॑ च
 क॒क्ष्याय॑ च
 नम॑श्र॒वाय॑
 च॑ प्र॒ति॒श्र॒वाय॑
 प्र॒ति॒श्र॒वायेति॑प्रति - श्र॒वाय॑
 नम॑ आ॒शु॒षे॒णाय॑

क॒नि॒ष्ठाय॑ च
 नमः॑ पू॒र्व॒जाय॑
 पू॒र्व॒जायेति॑ पू॒र्व - जाय॑
 अ॒प॒र॒जाय॑ च
 च॑ नमः॑
 म॒ध्य॒माय॑ च
 अ॒प॒ग॒ल्भाय॑ च
 च॑ नमः॑
 ज॒घ्न्याय॑ च
 बु॒ध्न्याय॑ च
 नम॑स्सो॒भ्याय॑
 च॑ प्र॒ति॒स॒र्याय॑
 प्र॒ति॒स॒र्यायेति॑ प्रति - स॒र्याय॑
 नमो॑ या॒म्याय॑
 च॑ क्षे॒म्याय॑
 च॑ नमः॑
 उ॒र्व॒र्याय॑ च
 ख॒ल्याय॑ च
 नम॑श्श॒लो॒क्याय॑
 चा॒व॒सा॒न्याय॑
 अ॒व॒सा॒न्यायेत्य॑व - सा॒न्याय॑
 नमो॑ व॒न्याय॑
 च॑ क॒क्ष्याय॑
 च॑ नमः॑
 श्र॒वाय॑ च
 प्र॒ति॒श्र॒वाय॑ च
 च॑ नमः॑
 आ॒शु॒षे॒णाय॑ च

आ॒शु॒षे॒णा॒ये॒त्याशु॑ - से॒नाय॑
 आ॒शु॒र॒थाय॑ च
 च॒ नमः॑
 शू॒राय॑ च
 अ॒व॒भि॒न्द॒ते च॑
 च॒ नमः॑
 वर्मि॑णे च
 व॒रु॒थि॒ने च॑
 नमो॑ बि॒ल्मि॒ने ॥
 च॒ क॒व॒चि॒ने ॥
 च॒ नमः॑
 श्रु॒ताय॑ च
 श्रु॒त॒से॒नाय॑ च
 चेति॑ च ॥ (सप्तमोऽनुवाकः)
 दु॒न्दु॒भ्याय॑ च
 आ॒ह॒न॒न्याय॑ च
 च॒ नमः॑
 धृ॒ष्ण॒वे च॑
 प्र॒मृ॒शाय॑ च
 च॒ नमः॑
 दू॒ताय॑ च
 प्र॒हि॒ताय॑ च
 च॒ नमः॑
 नि॒ष॒गि॒णे च॑
 चेषु॑धि॒मते॑
 इ॒षु॒धि॒मत॑ इती॒षुधि॑ - मते ॥
 नम॑स्ती॒क्ष्णेष॑वे

चा॒शु॒र॒थाय॑
 आ॒शु॒र॒था॒ये॒त्याशु॑ - र॒थाय॑
 नम॑श्शू॒राय॑
 चा॒व॒भि॒न्द॒ते
 अ॒व॒भि॒न्द॒त इत्य॑व - भि॒न्द॒ते
 नमो॑ वर्मि॑णे ॥
 च॒ व॒रु॒थि॒ने ॥
 च॒ नमः॑
 बि॒ल्मि॒ने च॑
 क॒व॒चि॒ने च॑
 नम॑श्श्रु॒ताय॑
 च॒ श्रु॒त॒से॒नाय॑
 श्रु॒त॒से॒ना॒येति॑ श्रु॒त - से॒नाय॑
 नमो॑ दु॒न्दु॒भ्याय॑
 चा॒ह॒न॒न्याय॑
 आ॒ह॒न॒न्या॒येत्या॑ - ह॒न॒न्याय॑
 नमो॑ धृ॒ष्ण॒वे ॥
 च॒ प्र॒मृ॒शाय॑
 प्र॒मृ॒शा॒येति॑ प्र - मृ॒शाय॑
 नमो॑ दू॒ताय॑
 च॒ प्र॒हि॒ताय॑
 प्र॒हि॒ता॒येति॑ प्र - हि॒ताय॑
 नमो॑ नि॒ष॒गि॒णे ॥
 नि॒ष॒गि॒ण इति॑ नि - सं॒गि॒ने ॥
 इ॒षु॒धि॒मते॑ च
 च॒ नमः॑
 ती॒क्ष्णेष॑वे च

ती॒क्ष्णेष॑व॒ इति॑ ती॒क्ष्ण - इ॒षवे॑
 आ॒यु॒धिने॑ च
 नम॑स्स्वा॒यु॒धाय॑
 स्वा॒यु॒धायेति॑ सु - आ॒यु॒धाय॑
 सु॒धन्व॑ने च
 च॒ नमः॑
 स्रु॒त्याय॑ च
 प॒थ्याय॑ च
 नमः॑ का॒ट्याय॑
 च॒ नी॒प्याय॑
 च॒ नमः॑
 सू॒द्याय॑ च
 सर॑स्याय च
 नमो॑ ना॒द्याय॑
 च॒ वैश॑न्ताय
 च॒ नमः॑
 कू॒प्याय॑ च
 अ॒व॒ट्याय॑ च
 नमो॑ वर्ष्पाय
 चा॒ऽव॒र्ष्याय॑
 च॒ नमः॑
 मे॒घ्याय॑ च
 वि॒द्यु॒त्याय॑ च
 च॒ नमः॑
 ई॒ध्रिया॑य च
 आ॒त॒प्याय॑ च
 च॒ नमः॑
 वा॒त्याय॑ च

चा॒यु॒धिने॑
 च॒ नमः॑
 स्वा॒यु॒धाय॑ च
 च॒ सु॒धन्व॑ने
 सु॒धन्व॑न॒ इति॑ सु - धन्व॑ने
 नम॑स्रु॒त्याय॑
 च॒प॒थ्याय॑
 च॒ नमः॑
 का॒ट्याय॑ च
 नी॒प्याय॑ च
 नम॑स्सू॒द्याय॑
 च॒ सर॑स्याय
 च॒ नमः॑
 ना॒द्याय॑ च
 वैश॑न्ताय च
 नमः॑ कू॒प्याय॑
 चा॒व॒ट्याय॑
 च॒ नमः॑
 वर्ष्पाय॑ च
 अ॒व॒र्ष्याय॑ च
 नमो॑ मे॒घ्याय॑
 च॒ वि॒द्यु॒त्याय॑
 वि॒द्यु॒त्यायेति॑ वि - द्यु॒त्याय॑
 नम॑ ई॒ध्रिया॑य
 चा॒त॒प्याय॑
 आ॒त॒प्यायेत्या॑ - त॒प्याय॑
 नमो॑ वा॒त्याय॑
 चरे॑ष्वि॒धिया॑य

रे॒ष्मि॒याय॑ च
 नमो॑ वा॒स्त॒व्याय॑
 च॒ वा॒स्तु॒पाय॑
 वा॒स्तु॒पाये॑ति॒ वास्तु॑ - पाय॑
 नम॒स्सो॒माय॑
 च॒ रु॒द्राय॑
 च॒ नमः॑
 ता॒म्राय॑ च
 अ॒रु॒णाय॑ च
 नम॑श्श॒ंगाय॑
 च॒ प॒शु॒पत॑ये
 प॒शु॒पत॑य॒ इति॑ प॒शु - प॑तये
 नम॑ उ॒ग्राय॑
 च॒ भी॒माय॑
 च॒ नमः॑
 अ॒ग्रे॒व॒धाय॑ च
 च॒ दू॒रे॒व॒धाय॑
 दू॒रे॒व॒धाये॑ति॒ दूरे॑ - व॒धाय॑
 नमो॑ ह॒न्त्रे
 च॒ ह॒नी॒यसे॑
 च॒ नमः॑
 वृ॒क्षे॒भ्यो॑ ह॒रि॒केशे॑भ्यः
 ह॒रि॒केशे॑भ्य॒ इति॑ ह॒रि - के॒शे॒भ्यः
 ता॒राय॑ नमः॑
 शं॒भवे॑ च
 च॒ म॒यो॒भवे॑
 म॒यो॒भव॑ इति॒ मयः॑ - भवे॑

च॒ नमः॑
 वा॒स्त॒व्याय॑ च
 वा॒स्तु॒पाय॑ च
 चे॒ति॑ च ॥ अ॒ष्टमोऽनु॒वाकः॑ (ring the bell)
 सो॒माय॑ च
 रु॒द्राय॑ च
 नम॑स्ता॒म्राय॑
 चा॒रु॒णाय॑
 च॒ नमः॑
 श॒ंगाय॑ च
 प॒शु॒पत॑ये च
 च॒ नमः॑
 उ॒ग्राय॑ च
 भी॒माय॑ च
 नमो॑ अ॒ग्रे॒व॒धाय॑
 अ॒ग्रे॒व॒धाये॑त्य॒ग्रे - व॒धाय॑
 दू॒रे॒व॒धाय॑ च
 च॒ नमः॑
 ह॒न्त्रे॑ च
 ह॒नी॒यसे॑ च
 नमो॑ वृ॒क्षे॒भ्यः
 ह॒रि॒केशे॑भ्यो॒ नमः॑
 नम॑स्ता॒राय॑
 नम॑श्शं॒भवे॑
 शं॒भव॑ इति॒ शं - भवे॑
 म॒यो॒भवे॑ च
 च॒ नमः॑

नम॑श्शं॒कराय॑
 शं॒कराये॑ति शं - क॒राय॑
 म॒य॒स्क॒राय॑ च
 च॒ नमः॑
 शि॒वाय॑ च
 शि॒वत॑राय च
 च॒ नमः॑
 ति॒र्थ्याय॑ च
 कू॒ल्याय॑ च
 नमः॑ पा॒र्याय॑
 चा॒वा॒र्याय॑
 च॒ नमः॑
 प्र॒तर॑णाय च
 चो॒त्तर॑णाय
 उ॒त्तर॑णायेत्युत् - तर॑णाय
 नम॑ आ॒ता॒र्याय॑
 आ॒ता॒र्याये॑त्या - ता॒र्याय॑
 आ॒ला॒द्याय॑ च
 च॒ नमः॑
 श॒ष्याय॑ च
 फे॒न्याय॑ च
 नम॑स्सि॒क॒त्याय॑
 च॒ प्र॒वा॒ह्याय॑
 प्र॒वा॒ह्याये॑ति प्र - वा॒ह्याय॑
 नम॑ इ॒रि॒ण्याय॑
 च॒ प्र॒प॒थ्याय॑
 प्र॒प॒थ्याये॑ति प्र - प॒थ्याय॑

शं॒कराय॑ च
 च॒ म॒य॒स्क॒राय॑
 म॒य॒स्क॒रये॑ति मयः - क॒राय॑
 नम॑श्शि॒वाय॑
 च॒ शि॒वत॑राय
 शि॒वत॑रायेति शि॒व - त॒राय॑
 नम॑स्ती॒र्थ्याय॑
 च॒ कू॒ल्याय॑
 च॒ नमः॑
 पा॒र्याय॑ च
 अ॒वा॒र्याय॑ च
 नमः॑ प्र॒तर॑णाय
 प्र॒तर॑णायेति प्र - तर॑णाय
 उ॒त्तर॑णाय च
 च॒ नमः॑
 आ॒ता॒र्याय॑ च
 चा॒ला॒द्याय॑
 आ॒ला॒द्याये॑त्या - ला॒द्याय॑
 नम॑श्श॒ष्याय॑
 च॒फे॒न्याय॑
 च॒ नमः॑
 सि॒क॒त्याय॑ च
 प्र॒वा॒ह्याय॑ च
 चेति॑ च । न॒वमोऽनु॑वाकः
 इ॒रि॒ण्याय॑ च
 प्र॒प॒थ्याय॑ च
 च॒ नमः॑

नमः किं॑ शिलाय॑
 च क्षय॑णाय
 च नमः
 कपर्दि॑ने च
 पुल॑स्तये च
 नमो॑ गोष्ठ्याय॑
 गोष्ठ्या॑येति गो - ष्ठ्याय॑
 गृह्याय॑ च
 नम॑स्तल्प्याय॑
 च गेह्याय॑
 च नमः
 काट्याय॑ च
 गह्वरे॑ष्ठाय च
 च नमः
 हृद॑य्याय च
 निवे॑ष्याय च
 च नमः
 पा॑स॒व्याय च
 रज॑स्याय च
 नम॑श्शुष्क्याय॑
 च हरि॑त्याय
 च नमः
 लो॑प्याय च
 उ॒ल॒प्याय च
 नमः॑ ऊ॒र्व्याय
 च सू॒र्म्याय
 च नमः
 प॒र्ण्याय च

किं॑ शिलाय॑ च
 क्षय॑णाय च
 नमः॑ कपर्दि॑ने
 च पुल॑स्तये
 च नमः
 गोष्ठ्याय॑ च
 च गृह्याय॑
 च नमः
 तल्प्याय॑ च
 गेह्याय॑ च
 नमः॑ काट्याय॑
 च गह्वरे॑ष्ठाय
 गह्वरे॑ष्ठायैति गह्वरे - ष्ठाय॑
 नमो॑ हृद॑य्याय
 च निवे॑ष्याय
 निवे॑ष्यायेति नि - वे॒ष्याय॑
 नमः॑ पा॑स॒व्याय
 च रज॑स्याय
 च नमः
 शुष्क्याय॑ च
 हरि॑त्याय च
 नमो॑ लो॑प्याय
 चो॒ल॒प्याय
 च नमः
 ऊ॒र्व्याय च
 सू॒र्म्याय च
 नमः॑ प॒र्ण्याय
 च प॒र्णश॑द्याय

पूर्णश॒द्याय॑ च
 च॒ नमः॑
 अप॒गुर॑मा॒णाय॑ च
 चाभि॑घ्नते
 अभि॑घ्नत इत्यभि - घ्नते
 नम॑ आ॒क्खि॒दते॑
 आ॒क्खि॒दत॑इत्या॑ - खि॒दते॑
 प्र॒क्खि॒दते॑ च
 च॒ नमः॑
 वः॒ कि॒रि॒केभ्यः॑
 दे॒वाना॑ः ह॒दये॑भ्यः
 नमो॑ वि॒क्षी॒णके॑भ्यः
 वि॒क्षी॒णके॑भ्य इति वि - क्षी॒णके॑भ्यः
 वि॒चि॒न्व॒त्केभ्यो॑ नमः
 नम॑ आ॒नि॒र्ह॒तेभ्यः॑
 आ॒नि॒र्ह॒तेभ्य॑ इत्या॒निः - ह॒तेभ्यः॑
 आ॒मी॒व॒त्केभ्य॑ इत्या॑ - मी॒व॒त्केभ्यः॑
 अ॒न्ध॒स॒स्पते॑
 दरि॑द्र॒त्री॒ल॒लो॒हित॑
 ए॒षां पु॑रु॒षाणां॑
 ए॒षां प॑शू॒नां
 मा भेः॑
 माऽरः॑
 मो ए॑षां
 ए॒षां किं॑
 च नाम॑मत्
 या ते॑
 रु॒द्र शि॒वा

पूर्णश॒द्यायेति॑ पर्ण - श॒द्याय॑
 नमो॑ऽप॒गुर॑मा॒णाय॑
 अप॒गुर॑मा॒णायेत्यप॑ - गुर॒मा॒णाय॑
 अ॒भि॒घ्नते॑ च
 च॒ नमः॑
 आ॒क्खि॒दते॑ च
 च॒ प्र॒क्खि॒दते॑
 प्र॒क्खि॒दत॑ इति प्र - खि॒दते॑ ।
 नमो॑ वः
 कि॒रि॒केभ्यो॑ दे॒वानां॑
 ह॒दये॑भ्यो नमः
 वि॒क्षी॒णके॑भ्यो नमः
 नमो॑ वि॒चि॒न्व॒त्केभ्यः॑
 वि॒चि॒न्व॒त्केभ्य॑ इति वि - चि॒न्व॒त्केभ्यः॑
 आ॒नि॒र्ह॒तेभ्यो॑ नमः
 नम॑ आ॒मी॒व॒त्केभ्यः॑
 द्रा॒पे अ॒न्ध॒सः । द॒श॒मोऽनु॒वाकः॑
 प॒ते दरि॑द्रत्
 नी॒ल॒लो॒हितेति॑ नी॒ल - लो॒हित॑ ।
 पु॑रु॒षाणा॒मे॒षां
 प॑शू॒नां मा
 भे र्मा
 अ॒रो॒मो
 मो इति॑ मो
 किं च॒न
 आ॒म॒म॒दि॒त्या - म॒मत् ।
 ते रु॒द्र
 शि॒वा त॒नूः

तनू॑श्शि॒वा
 विश्वा॑हभेष॒जीति॑ विश्वा॑ह - भेष॒जी ।
 रु॒द्रस्य॑ भेष॒जी
 तया॑ नः
 मृ॒ड जी॒वसे ॥
 इ॒माः रु॒द्राय॑
 तव॑से क॒पर्दि॑ने ॥
 क्षय॑द्वी॒राय॑ प्र
 प्र॒भराम॑हे
 म॒तिमि॑ति॒ म॒तिम्
 न॒श्शं
 अ॒सदि॑द्वि॒पदे ॥
 द्वि॒पद् इति॑ द्वि - प॒दे ॥
 चतु॑ष्पद इति॒ चतुः - प॒दे
 पु॒ष्टं ग्रा॑मे
 अ॒स्मिन्न॑ना॒तुरं
 मृ॒डा नः
 रु॒द्रोत
 नो॑ मयः
 कृ॒धि॒क्षय॑द्वी॒राय॑
 क्षय॑द्वी॒रायेति॑ क्षय॒त् - वी॒राय॑
 वि॒धेम॑ ते
 यच्छं
 च॒ योः
 च॒ मनुः
 आ॒य॒जे पि॒ता
 पि॒ता तत्
 अ॒श्याम॑ तव

शि॒वा विश्वा॑हभेष॒जी
 शि॒वा रु॒द्रस्य
 भेष॑जी तया॑
 नो॑ मृ॒ड
 जी॒वस॒ इति॑ जी॒वसे ॥
 रु॒द्राय॑ तव॑से
 क॒पर्दि॑ने क्षय॑द्वी॒राय॑
 क्षय॑द्वी॒रायेति॑ क्षय॒त् - वी॒राय॑
 भ॒राम॑हे मतिं
 यथा॑ नः
 श॒मस॑त्
 द्वि॒पदे चतु॑ष्पदे
 चतु॑ष्पदे विश्वं ॥
 विश्वं॑ पु॒ष्टं
 ग्रा॑मे अ॒स्मिन्
 अ॒नातु॑र॒मित्य॑ना - तु॒रम् ॥
 नो॑ रु॒द्र
 उ॒त् नः
 मय॑स्कृ॒धि
 क्षय॑द्वी॒राय॑ नम॑सा
 नम॑सा वि॒धेम
 त॒ इति॑ ते ।
 शं॑च
 योश्च॑
 म॒नु॒राय॑जे
 आ॒य॒जे इत्या॑ - य॒जे
 तद॑श्याम
 तव॑ रु॒द्र

रु॒द्र प्र॑णी॒तौ
 मा॒नः
 म॒हान्त॑मु॒त
 मा॒ नः
 अ॒र्भकं॑ मा
 न॒ उ॒क्षन्तं
 उ॒तमा
 न॒ उ॒क्षितं
 मा॒ नः
 व॒धीः॑ पि॒तरं॑
 मो॒त
 मा॒तरं॑ प्रि॒याः
 मा॒ नः
 त॒नुवो॑ रु॒द्र
 री॒रिष॑ इति॑ री॒रिषः॑ ॥
 न॒स्तो॒के
 त॒नये॑ मा
 न॒ आयु॑षि
 मा॒ नः
 गो॒षुमा
 नो॑ अ॒श्वेषु॑
 री॒रिष॑ इति॑ री॒रिषः॑ ।
 मा॒ नः
 रु॒द्र भा॑मितः
 व॒धीर्ह॑विष्मन्तः
 न॒मसा॑ वि॒धेम
 त॒ इति॑ ते ।
 ते गो॒घ्ने

प्र॑णी॒तावि॒ति प्र - नी॒तौ ।
 नो॑ म॒हान्तं॑
 उ॒तमा
 नो॒अ॒र्भकं॑
 मा॒ नः
 उ॒क्षन्त॑मु॒त
 मा॒ नः
 उ॒क्षित॑मित्यु॒क्षितम् ।
 नो॑ व॒धीः
 पि॒तरं॑ मा
 उ॒त मा॒तरं॑
 प्रि॒या मा
 न॒स्तनु॑वः
 रु॒द्र री॒रिषः॑
 मा॒ नः
 तो॒के त॒नये
 मा॒ नः
 आयु॑षि मा
 नो॑ गो॒षु
 मा॒ नः
 अ॒श्वेषु॑ री॒रिषः॑
 वी॒रान्मा
 नो॑ रु॒द्र
 भा॒मितो॑ व॒धीः
 ह॒विष्म॑न्तो॒ नम॑सा
 वि॒धेम॑ ते
 आ॒रात्ते॑
 गो॒घ्न उ॒त

गोघ्न॑ इति॑ गो - घ्ने
 पूरुषघ्ने॑ क्षयद्वीराय॑
 क्षयद्वीराय॑ सुम्नं
 सुम्नमस्मे
 अस्मे॑ इत्यस्मे
 अस्त्वित्यस्तु॑ ।
 च नः
 अधि॑ च
 देव॑ ब्रूहि
 अधा॑ च
 नश्शर्म॑
 यच्छद्विबार्हाः॑
 स्तुहि॑ श्रुतं
 गर्तसदंयुवानं॑
 युवानं॑ मृगं
 न भीमं
 उपहनुमुग्रं॑
 मृडाज॑रित्रे
 रुद्रस्तवानः॑
 अन्यं॑ ते
 अस्मन्नि
 वपन्तु॑ सेनाः
 परिणः
 रुद्रस्य॑ हेतिः
 वृणक्तु॑ परि
 त्वेषस्य॑ दुर्मतिः
 दुर्मतिरिति॑ दुः मतिः
 अवस्थिरा॑

उत॑ पूरुषघ्ने
 पूरुषघ्न॑ इति॑ पूरुष - घ्ने
 क्षयद्वीरायेति॑ क्षयत्-वीराय॑
 अस्मेते॑
 ते अस्तु
 रक्षा॑ च
 नो अधि॑
 च देव॑
 ब्रूह्यध॑
 च नः
 शर्म॑ यच्छ
 द्विबर्हा॑ इति॑ द्वि - बर्हाः ।
 श्रुतं॑ गर्तसदं
 गर्तसदमिति॑ गर्त - सदं
 मृगं॑ न
 भीममुपहनुं॑
 उग्रमित्युग्रम् ।
 जरित्रे॑ रुद्र
 स्तवानो॑ अन्यं
 ते अस्मत्
 निवपन्तु॑
 सेना॑ इति॑ सेनाः ।
 नो रुद्रस्य॑
 हेतिवृणक्तु॑
 परित्वेषस्य॑
 दुर्मतिरघायोः
 अघायोरित्यघ - योः ।
 स्थिरामघवञ्छः॑

म॒घव॑द्वयस्तनुष्व
 तनुष्व॑ मी॒द्वः
 तो॒काय॑ तनयाय
 मृ॒डये॑ति मृ॒डय
 मी॒द्वुष्ट॑मेति मी॒द्वुः - त॒म
 शि॒वत॑मेति शि॒व - त॒म
 नस्सु॑मनाः
 सु॒मना॑ इति सु - मनाः
 प॒रमे॑ वृ॒क्षे
 आयु॑धं नि॒धाय॑
 नि॒धये॑ति नि - धाय
 व॒सान॑ आ
 च॒र पि॑नाकं
 बिभ्र॑दा
 ग॒हीति॑ ग॒हि ।
 वि॒किरि॑देति॒वि - कि॑रिद
 वि॒लोहि॑तेति॒ वि - लो॑हित
 ते अ॒स्तु
 भ॒गव॑ इति भग - वः ।
 ते स॒हस्रं॑
 हे॒तयोऽन्यं
 अ॒स्मन्नि
 व॒पन्तु॑ ताः
 स॒हस्रा॑णि स॒हस्र॑धा
 स॒हस्र॑धेति स॒हस्र - धा
 तव॑ हे॒तयः॑ ।
 तासा॑मीशा॒नः
 भ॒गवः॑ प॒राची॑ना

म॒घव॑द्वय इति म॒घव॑त् - भ्यः
 मी॒द्वस्स्तो॑काय
 तनयाय॑ मृ॒डय
 मी॒द्वुष्ट॑म शि॒वत॑म
 शि॒वत॑म शि॒वः
 शि॒वो नः
 सु॒मना॑ भव
 भवे॑ति भव ।
 वृ॒क्ष आयु॑धं
 नि॒धाय॑ कृत्ति
 कृत्ति॑ व॒सानः
 आ च॑र
 पि॒नाक॑म बिभ्र॑त्
 आ॒ग॒हि
 वि॒किरि॑द वि॒लोहित
 वि॒लोहित॑ नमः
 नम॑स्ते
 अ॒स्तु भ॒गवः
 यास्ते॑
 स॒हस्रं॑ हे॒तयः॑
 अ॒न्यम॑स्मत्
 नि॒व॒पन्तु
 ता इति॑ ताः
 स॒हस्र॑धा बा॒हुवोः
 बा॒हुवो॑स्तव
 हे॒तय॑ इति हे॒तयः॑
 ईशा॑नो भगवः
 भ॒गव॑ इति भग - वः ।

पराचीनामुखा॥
 कृधीति कृति (एकादशोऽनुवाकः)
 सहस्रशो ये
 ये रुद्राः
 अधि भूम्या॥
 तेषां० सहस्रयोजने
 सहस्रयोजन इति सहस्र - योजने
 धन्वानि तन्मसि
 अस्मिन्महति
 अर्णवेन्तरिक्षे
 भवा अधि
 नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः॥
 शितिकण्ठाः शर्वाः
 शर्वा अधः
 क्षमाचरा इति क्षमा चराः ।
 नीलग्रीवा इति नील - ग्रीवाः
 शितिकण्ठा इति शिति - कण्ठाः॥
 रुद्रा उपश्रिताः
 ये वृक्षेषु
 सस्पिंजरा नीलग्रीवाः
 नीलग्रीवा इति नील - ग्रीवाः
 ये भूतानां॥
 अधिपतयो विशिखासः
 विशिखासः कपर्दिनः
 कपर्दिन इति कपर्दिनः ।
 अत्रेषु विविध्यन्ति
 विविध्यन्तीति वि - विध्यन्ति
 पिबतो जनान्

मुखा कृधि
 सहस्राणि सहस्रशः
 सहस्रश इति सहस्र - शः
 रुद्रा अधि
 भूम्यामिति भूम्याम्
 सहस्रयोजनेव
 अवधन्वानि
 तन्मसीति तन्मसि
 महत्यर्णवे
 अन्तरिक्षे भवाः
 अधीत्यधि ।
 नीलग्रीवा इति नील - ग्रीवाः
 शितिकण्ठा इति शिति - कण्ठाः॥
 अधः, क्षमाचराः
 नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः॥
 शितिकण्ठा धिवं॥
 दिवः० रुद्राः
 उपश्रिता इत्युप - श्रिताः ।
 वृक्षेषु सस्पिंजराः
 नीलग्रीवा विलोहिताः
 विलोहिता इति वि - लोहिताः ।
 भूतानामधिपतयः
 अधिपतय इत्यधि - पतयः
 विशिखास इति वि - शिखासः
 ये अत्रेषु
 विविध्यन्ति पात्रेषु
 पात्रेषु पिबतः
 जनानिति जनान् ।

ये प॒थां
 प॒थिर॑क्षय॒ ऐल॑बृ॒दाः
 ऐल॑बृ॒दायु॑व्यु॒धः
 येती॑र्थानि
 प्र॒चर॑न्ति॒ सृ॒काव॑न्तः
 सृ॒काव॑न्तो॒ निष॑गिणः
 निष॑गिण॒ इति॑ नि - सं॒गिनः॑ ।
 ऐ॒ताव॑न्तश्च
 भू॒याः॑ सश्च
 दि॒शो॑ रु॒द्राः
 वि॒तस्थि॑र इति॒ वि - त॒स्थिरे॑
 स॒हस्र॑यो॒जने॑व
 अ॒वध॑न्वानि
 तन्म॑सीति॒ तन्म॑सि ।
 रु॒द्रेभ्यो॑ ये
 पृथि॑व्यां॒ ये
 अ॒न्तरि॑क्षे॒ ये
 दि॒वि॑ येषां
 अ॒न्नं॑ वा॒तः
 व॒र्षमि॑षवः
 तेभ्यो॑ द॒श
 प्रा॒चीर्द॑श
 द॒क्षिणा॑ द॒श
 प्र॒तीची॑र्द॒श
 उ॒दीची॑र्द॒श
 उ॒र्ध्वास्ते॑भ्यः
 नम॑स्ते
 नो मृ॒डय॑न्तु

प॒थां प॒थिर॑क्षयः
 प॒थिर॑क्षय॒ इति॑ पथि - र॒क्षयः
 य॒व्युध॑ इति॒ य॒व्युधः॑ ।
 ती॒र्थानि॑ प्र॒चर॑न्ति
 प्र॒चर॑न्तीति॒ प्र - चर॑न्ति
 सृ॒काव॑न्त इति॒ सृ॒का - व॑न्तः
 य ऐ॒ताव॑न्तः
 च भू॒याः॑ सः
 च दि॒शः
 रु॒द्रा वि॑तस्थि॒रे
 तेषां॑ स॒हस्र॑यो॒जने॑
 स॒हस्र॑यो॒जन॑ इति॒ सहस्र॑ - यो॒जने॑
 धन्वा॑नि तन्मसि
 नमो॑ रु॒द्रेभ्यः॑
 ये पृथि॑व्यां
 येऽन्तरि॑क्षे
 ये दि॒वि
 येषा॑मन्नं
 वा॒तो व॒र्ष
 इष॑वस्तेभ्यः
 द॒शप्रा॑चीः
 द॒शद॑क्षिण
 द॒श प्र॑तीचीः
 द॒शोदी॑चीः
 द॒शोर्ध्वाः
 तेभ्यो॑ नमः
 ते नः
 मृ॒डय॑न्तु ते

ते यं
 द्विष्मो यः
 च नः
 द्वेष्टि तं
 वो जम्भे ॥
 दधामिति दधामि
 त्र्याम्बकमिति त्रि - अंबकं
 सुगन्धिं पुष्टिवर्धनं
 पुष्टिवर्धनमिति पुष्टि - वर्धनं ।
 इव बन्धनात्
 मृत्योर्मुक्षीय
 मामृतात् ॥
 यो रुद्रः
 अग्नौ यः
 अप्सु यः
 य ओषधीषु
 यो रुद्रः
 विश्वा भुवना
 आविवेश तस्मै ॥
 तस्मै रुद्राय
 नमो अस्तु

यं द्विष्मः
 यश्च
 नो द्वेष्टि
 तं वः
 जम्भे दधामि
 त्र्यंबकं यजामहे
 यजामहे सुगन्धिं
 सुगन्धिमिति सु - गन्धिं
 उर्वारुकमिव
 बन्धनान्मृत्योः
 मुक्षीय मा
 अमृतादित्यमृतात् ॥
 रुद्रो अग्नौ
 यो अप्सु
 अप्सिवत्यप् - सु
 ओषधीषु यः
 रुद्रो विश्वा ॥
 भुवनाविवेश
 आविवेशेत्या - विवेश ॥
 रुद्राय नमः
 अस्त्वित्यस्तु ॥

तमुष्टुहि
 स्तुहि यः
 स्विषु सुधन्वा ॥
 सुधन्वा यः
 यो विश्वस्य
 क्षयति भेषजस्य

उष्ट्यू ॥
 यः स्विषुः
 स्विषुरिति सु - इषुः
 सुधन्वा इति सु - धन्वा ॥
 विश्वस्यक्षयति
 भेषजस्येति भेषग - जस्य

य॒क्ष्वा॒महे॑
 सौ॒म॒न॒साय॑ रु॒द्रं
 नमो॑भि॒रिति॑ नमः - भिः
 अ॒सुरं॑ दुव॒स्य
 अ॒यं मे॑
 ह॒स्तो॑ भग॒वान्
 भग॑वानि॒दि भग॑ - वान्
 मे भग॑वत्तरः
 मे वि॒श्वभे॑षजः
 वि॒श्वभे॑षज इति॑ वि॒श्व - भे॑षजः
 शि॒वाभि॑मर्शन इति॑ शि॒व - अ॑भि॒मर्शनः॑

महे॑ सौ॒म॒न॒साय॑
 रु॒द्रं नमो॑भिः
 दे॒वम॑सुरं
 दु॒व॒स्येति॑ दुव॒स्य
 मे ह॒स्तः
 भग॑वानयं
 अ॒यं मे॑
 अ॒यं मे॑
 वि॒श्वभे॑षजो॒यं
 अ॒य - शि॒वाभि॑मर्शनः

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।।।

८३. श्री चमक क्रम पाठः

ए॒का॑ च
 मे ति॒स्रः
 च मे
 पंच॑ च
 मे स॒प्त
 च मे
 नव॑ च
 म॒ एका॑दश
 च मे
 त्रयो॑दश च
 च मे
 पंच॑दश च ।
 च मे

च मे
 ति॒स्रश्च
 मे पंच॑
 च मे
 स॒प्त च
 मे नव॑
 च मे
 ए॒का॑दश च
 मे त्रयो॑दश
 त्रयो॑दशेति॒त्रयः - द॒श
 मे पंच॑दश
 पंच॑दशेति॒ पंच - द॒श
 मे स॒प्तद॑श

सप्तदश च
 च मे
 नवदश च
 च मे
 एकविंशतिश्च
 च मे
 त्रयोविंशतिश्च
 च मे
 पंचविंशतिश्च
 च मे
 सप्तविंशतिश्च
 च मे
 नवविंशतिश्च
 च मे
 एकत्रिंशत्
 च मे
 त्रयस्त्रिंशत्
 च मे
 चतस्रश्च
 मेष्टौ
 च मे
 द्वादश च
 मे षोडश
 च मे
 विंशतिश्च
 मे चतुर्विंशतिः
 चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः
 मे अष्टाविंशतिः

सप्तदशेति सप्त - दश
 मे नवदश
 नवदशेति नव - दश
 म एकविंशतिः
 एकविंशतिरित्येक - विंशतिः
 मे त्रयोविंशतिः
 त्रयोविंशतिरिति त्रयः - विंशतिः
 मे पंचविंशतिः
 पंचविंशतिरिति पंच - विंशतिः
 मे सप्तविंशतिः
 सप्तविंशतिरिति सप्तविंशतिः
 मे नवविंशतिः
 नवविंशतिरिति नव - विंशतिः
 म एकत्रिंशत्
 एकत्रिंशदित्येक - त्रिंशत्
 मे त्रयस्त्रिंशत्
 त्रयस्त्रिंशदिति त्रयः - त्रिंशत्
 मे चतस्रः
 च मे
 अष्टौ च
 मे द्वादश
 च मे
 षोडश च
 मे विंशतिः
 च मे
 चतुर्विंशतिश्च
 च मे
 अष्टाविंशतिश्च

अष्टाविंशतिरित्यष्टा - विंशतिः	च मे
मे द्वात्रिंशत्	द्वात्रिंशश्च
च मे	मे षट्त्रिंशत्
षट्त्रिंशच्च	षट्त्रिंशदिति षट् - त्रिंशत्
च मे	मे चत्वारिंशत्
चत्वारिंशच्च	च मे
मे चतुश्चत्वारिंशत्	चतुश्चत्वारिंशच्च
चतुश्चत्वारिंशदिति चतुः - चत्वारिंशत्	च मे
मेष्टाचत्वारिंशत्	अष्टाचत्वारिंशच्च
अष्टाचत्वारिंशदित्यष्टा - चत्वारिंशत्	च मे
मे वाजः	वाजश्च
च प्रसवः	प्रसवश्च
प्रसव इति - प्र - सवः	चापिजः
अपिजश्च	अपिजइत्यपि - जः
च क्रतुः	क्रतुश्च
च सुवः	सुवश्च
च मूर्द्धा	मूर्द्धा च
च व्यश्रियः	व्यश्रियश्च
व्यश्रिय इति वि - अश्रियः	चान्त्यायनः
आन्त्यायनश्च	चान्त्यः
अन्त्यश्च	च भौवनः
भौवनश्च	च भुवनः
भुवनश्च	चाधिपतिः
अधिपतिश्च	अधिपतिरित्यधि - पतिः
चेति च।	

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः

इ॒डा॒दे॒व॒हूः
 दे॒व॒हू॒रि॒ति॒दे॒व - हूः
 य॒ज्ञ॒नी॒र्बृ॒ह॒स्पतिः
 बृ॒ह॒स्पति॑रु॒क्ता॒म॒दा॒नि
 उ॒क्ता॒म॒दा॒नी॒त्यु॒क्ता - म॒दा॒नि
 वि॒श्वे॑ दे॒वाः
 सू॒क्त॒वाचः॑ पृथि॒वी
 पृथि॑वि॒मातः
 ॥
 मा॒मा
 हि॒ः॒सी॒र्मधु॑
 म॒नि॒ष्ये॑मधु
 ज॒नि॒ष्ये॑ मधु
 व॒क्ष्या॑मि॒ मधु॑
 व॒दि॒ष्या॑मि॒ मधु॑मतीं
 म॒धु॑मती॒मिति॑ मधु - म॒तीं
 वा॒च॑मु॒द्यासं॑
 शु॒श्रू॒षे॒ण्यां॑ म॒नु॒ष्ये॒भ्यः॑
 तं मा॑
 दे॒वा॒ अव॑न्तु
 शो॒भा॒यै॑ पि॒तरः॑
 अ॒नु॒म॒दन्तु॑

दे॒व॒हूर्म॑नुः
 म॒नु॒र्य॒ज्ञ॒नीः
 य॒ज्ञ॒नी॒रि॒तिय॒ज्ञ - नीः
 उ॒क्ता॒म॒दा॒नि॒शः॑सिषत्
 शः॑सि॒षद्वि॒श्वे॑
 दे॒वाः सू॒क्त॒वाचः॑
 सू॒क्त॒वाच॑ इति॑ सू॒क्त - वाचः॑
 मा॒त॒र्मा
 मा॒हिः॑सीः
 म॒धु॑ म॒नि॒ष्ये
 म॒धु॑ ज॒नि॒ष्ये
 म॒धु॑ व॒क्ष्या॑मि
 म॒धु॑ व॒दि॒ष्या॑मि
 म॒धु॑मतीं॒दे॒वे॒भ्यः॑
 दे॒वे॒भ्यो॑ वा॒चम्
 उ॒द्या॒सः॑ शु॒श्रू॒षे॒ण्यां॑
 म॒नु॒ष्ये॒भ्यस्तं॑
 मा॑ दे॒वाः
 अ॒व॒न्तु॑ शो॒भा॒यै॑
 पि॒त॒रोऽनु॑
 म॒द॒न्त्विति॑ म॒दन्तु॑

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।।।।

ॐ शं नो मित्र-शं वरुणः । शं नो भवत्वयमा । शं न इन्द्रो बृहस्पतिः । शं नो विष्णु-रुरुक्रमः । नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि । ऋतं वदिष्यामि । सत्यं वदिष्यामि । तन्मामवतु । तद्वक्तारमवतु । अवतु माम् । अवतु वक्तारम् । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥१॥

॥ शिक्षाशास्त्रार्थसङ्ग्रहः ॥

शीक्षां व्याख्यास्यामः । वर्ण-स्वरः । मात्रा बलम् । साम सन्तानः । इत्युक्त-शशीक्षाध्यायः ॥२॥

संहितोपासनम्

सह नौ यशः । सह नौ ब्रह्मवर्चसम् । अथातस्सङ्हिताया उपनिषदं व्याख्यास्यामः । पञ्चस्वधिकरणेषु । अधिलोकमधिज्यौतिष-मधिविद्य-मधिप्रज-मध्यात्मम् । ता महासङ्हिता इत्याचक्षते । अथाधिलोकम् । पृथिवी पूर्वरूपम् । द्यौ रुत्तररूपम् । आकाश-स्सन्धिः ॥३॥ वायु-स्सन्धानम् । इत्यधिलोकम् । अथाधिज्यौतिषम् । अग्निः पूर्वरूपम् । आदित्य उत्तररूपम् । आपस्सन्धिः । वैद्युतस्सन्धानम् । इत्यधिज्यौतिषम् । अथाधिविद्यम् । आचार्यः पूर्वरूपम् ॥४॥ अन्तेवास्युत्तररूपम् । विद्या सन्धिः । प्रवचनः सन्धानम् । इत्यधिविद्यम् । अथाधिप्रजम् । माता पूर्वरूपम् । पितोत्तररूपम् । प्रजासन्धिः । प्रजननः सन्धानम् । इत्यधिप्रजम् ॥५॥ अथाध्यात्मम् । अधराहनुः पूर्वरूपम् । उत्तराहनुरुत्तररूपम् । वाक्सन्धिः । जिह्वासन्धानम् । इत्यध्यात्मम् । इतीमामहासङ्हिताः । य एवमेता महासङ्हिता व्याख्याता वेद । सन्धीयते प्रजया पशुभिः । ब्रह्मवर्चसेनात्राद्येन सुवर्ग्येण लोकेन ॥६॥

॥ मेधादि-सिद्ध्यर्था आवहन्तीहोम-मन्त्राः ॥

ॐ यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपः । छन्दोभ्योऽध्यमृतात्सम्बभूव । स मेन्द्रो मेधया स्पृणोतु । अमृतस्य देवधारणो भूयासम् । शरीरं मे विचर्षणम् । जिह्वा मे मधुमत्तमा । कर्णाभ्यां भूरिविश्रुवम् । ब्रह्मणः कोशोऽसि मेधया पिहितः । श्रुतं मे गोपाय । आवहन्ती वितन्वाना ॥७॥

कुर्वाणा चीर-मात्मनः । वासांसि मम गावश्च । अन्नपाने च सर्वदा । ततो मे श्रिय-मावह । लोमशां पशुभिस्सह स्वाहा । आमायन्तु ब्रह्मचारिणस्स्वाहा । विमाऽऽयन्तु ब्रह्मचारिणस्स्वाहा । प्रमाऽऽयन्तु ब्रह्मचारिणस्स्वाहा । दमायन्तु ब्रह्मचारिणस्स्वाहा । शमायन्तु ब्रह्मचारिणस्स्वाहा ।

॥८॥

यशो॑ जने॑ऽसानि॑ स्वाहा॑ । श्रेयान्॑ वस्यसो॑ऽसानि॑ स्वाहा॑ । तं त्वा॑ भग॑ प्रविशानि॑ स्वाहा॑ । स मा॑
भग॑ प्रविश॑ स्वाहा॑ । तस्मिन्॑ सहस्र॑शाखे । निभगा॑ऽहं त्वयि॑ मृजे॑ स्वाहा॑ । यथाऽऽपः॑
प्रवता॑ऽऽयन्ति॑ । यथा॑ मासा॑ अहर्जरम् । एवं॑ मां ब्रह्म॑चारिणः । धातराय॑न्तु सर्वत॑-स्स्वाहा॑ ।
प्रतिवेशो॑ऽऽसि॑ प्रमाभाहि॑ प्रमापद्यस्व ॥९॥

॥ व्याहृत्युपासनम् ॥

भू-भुव॑-स्सुव॑-रिति॑ वा एता॑-स्तिस्रो॑ व्याहृतयः । तासा॑मुह॑स्मै तां चतु॑र्थां । माहा॑चमस्यः
प्रवे॑दयते । मह॑ इति॑ । तद्ब्रह्म॑ । स आ॒त्मा । अङ्गान्य॑न्या देवताः॑ । भूरिति॑ वा अ॒यं लोकः॑ । भुव॑
इत्यन्तरि॑क्षम् । सुव॑-रित्यसौ॑ लोकः ॥१०॥

मह॑ इत्यादित्यः॑ । आ॒दित्ये॑न वाव॑ सर्वे-लोका॑ महीयन्ते । भूरिति॑ वा अ॒ग्निः । भुव॑ इति॑ वा॒युः ।
सुव॑-रित्यादित्यः॑ । मह॑ इति॑ च॒न्द्रमाः॑ । च॒न्द्रमसा॑ वाव॑ सर्वाणि॑ ज्योती॑षि महीयन्ते । भू-रिति॑ वा
ऋचः॑ । भुव॑ इति॑ सामानि॑ । सुव॑-रिति॑ यजू॑षि ॥११॥

मह॑ इति॑ ब्रह्म॑ । ब्रह्म॑णा वाव॑ सर्वेवेदा॑ महीयन्ते । भूरिति॑ वै प्रा॒णः । भुव॑ इत्यपा॑नः । सुव॑-रिति॑
व्या॒नः । मह॑ इत्यन्नम् । अ॒न्नेन॑ वाव॑ सर्वे प्रा॒णा महीयन्ते॑ । ता वा ए॒ताश्चत॑स्रश्चतु॑र्धा । चत॑स्रश्चत॑स्रो
व्याहृतयः॑ । ता यो वेद॑ । स वेद॑ ब्रह्म॑ । सर्वेऽस्मै॑ देवा बलि॑मावहन्ति ॥ १२॥

॥ मनोमयत्वादि-गुणक-ब्रह्मोपासनया स्वाराज्य-सिद्धिः ॥

स य ए॒षोऽन्त॑-हृदय॑ आकाशः॑ । तस्मिन्त्रयं॑ पुरु॑षो मनो॑मयः । अमृ॑तो हिर॒ण्मयः॑ । अन्त॑रेण॑
तालु॑के । य ए॒षस्तन॑ इवाव॑लम्बते । सेन्द्र॑योनिः । यत्रा॑सौ केशान्तो॑ विवर्तते । व्यपो॑ह्य
शीर्ष॑कपाले । भूरित्य॑ग्नौ प्र॒तिति॑ष्ठति । भुव॑ इति॑ वा॒यौ ॥१३॥

सुव॑रित्यादित्ये॑ । मह॑ इति॑ ब्रह्म॑णि । आ॒प्नोति॑ स्वा॒राज्यम्॑ । आ॒प्नोति॑ मन॑सस्पतिम् ।
वाक्प॑तिश्चक्षु॑ष्पतिः । श्रोत्र॑पतिर्विज्ञान॑पतिः । एत॑त्ततो भवति । आ॒काश॑शरीरं ब्रह्म॑ । स॒त्यात्म॑
प्रा॒णारा॑मं मन॑ आनन्दम् । शान्ति॑समृद्ध॑-ममृतम् । इति॑ प्राचीन॑ योग्योपा॑स्व ॥ १४॥

॥ पृथिव्याद्युपाधिक-पञ्च-ब्रह्मोपासनम् ॥

पृथिव्यन्तरिक्षं द्यौर्दिशोऽवान्तरदिशाः । अग्निर्वायुरादित्यश्चन्द्रमा नक्षत्राणि । आप ओषधयो
वनस्पतय आकाश आत्मा । इत्यधिभूतम् । अथाध्यात्मम् । प्राणो व्यानोऽपान उदानस्समानः ।
चक्षुश्श्रोत्रं मनो वाक् त्वक् । चर्ममांसग्ं स्नावाऽस्थि मज्जा । एत-दधिविधाय ऋषि-रवोचत् ।
पाङ्कं वा इदं सर्वम् । पाङ्केनैव पाङ्कम् स्पृणोतीति ॥१५॥

॥ प्रणवोपासनम् ॥

ओ-मिति ब्रह्म । ओमितीदं सर्वम् । ओमित्येत-दनुकृति हस्म वा अप्योश्रावयेत्याश्रावयन्ति ।
ओ-मिति सामानि गायन्ति । ओं शो-मिति शस्त्राणि शंसन्ति । ओमित्यध्वर्युः प्रतिगरं
प्रतिगृणाति । ओ-मिति ब्रह्मा प्रसौति । ओ-मित्यग्निहोत्र-मनुजानाति । ओमिति ब्राह्मणः
प्रवक्ष्यन्नाह ब्रह्मोपाप्नवानीति । ब्रह्मैवोपाप्नोति ॥१६॥

॥ स्वाध्याय-प्रशंसा ॥

ऋतं च स्वाध्यायप्रवचने च । सत्यं च स्वाध्यायप्रवचने च । तपश्च स्वाध्यायप्रवचने च । दमश्च
स्वाध्यायप्रवचने च । शमश्च स्वाध्यायप्रवचने च । अग्नयश्च स्वाध्यायप्रवचने च । अग्निहोत्रं च
स्वाध्यायप्रवचने च । अतिथयश्च स्वाध्यायप्रवचने च । मानुषं च स्वाध्यायप्रवचने च । प्रजा च
स्वाध्यायप्रवचने च । प्रजनश्च स्वाध्यायप्रवचने च । प्रजातिश्च स्वाध्यायप्रवचने च । सत्यमिति
सत्यवचा राथी तरः । तप इति तपोनित्यः पौरुशिष्टिः । स्वाध्याय प्रवचने एवेति नाको
मौद्गल्यः । तद्वि तप-स्तद्धि तपः ॥ १७॥

॥ ब्रह्मज्ञान-प्रकाशक-मन्त्रः ॥

अहं वृक्षस्य रेरिवा । कीर्तिः पृष्ठं गिरे-रिव । ऊर्ध्वपवित्रो वाजिनीव स्वमृत-मस्मि । द्रविणं
सवर्चसम् । सुमेधा अमृतोक्षितः । इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनम् ॥१८॥

॥ शिष्यानुशासनम् ॥

वेदमनूच्याचार्योऽन्तेवासिन-मनुशास्ति । सत्यं वद । धर्मं चर । स्वाध्यायान्मा प्रमदः ।
आचार्याय प्रियं धनमाहृत्य प्रजातन्तुं मा व्यवच्छेत्सीः । सत्यान्न प्रमदितव्यम् । धर्मात्र
प्रमदितव्यम् । कुशलान्न प्रमदितव्यम् । भूत्यै न प्रमदितव्यम् । स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न
प्रमदितव्यम् ॥ १९ ॥

देवपितृकार्याभ्यां न प्रमदितव्यम् । मातृदेवो भव । पितृदेवो भव । आचार्यदेवो भव ।
अतिथिदेवो भव । यान्यनवद्यानि कर्माणि । तानि सेवितव्यानि । नो इतराणि । यान्यस्माकं
सुचरितानि । तानि त्वयोपास्यानि । ॥२०॥

नो इतराणि । ये के चास्मच्छ्रेयांसो ब्राह्मणाः । तेषां त्वयाऽऽसने न प्रश्वसितव्यम् । श्रद्धया
देयम् । अश्रद्धयाऽदेयम् । श्रिया देयम् । हिया देयम् । भिया देयम् । संविदा देयम् । अथ यदि
ते कर्मविचिकित्सा वा वृत्तविचिकित्सा वा स्यात् ॥ २१ ॥

ये तत्र ब्राह्मणा-स्सम्मर्शिनः । युक्ता आयुक्ताः । अलूक्षा धर्म-कामास्स्युः । यथा ते तत्र
वर्तेरन् । तथा तत्र वर्तेथाः । अथाभ्याख्यातेषु । ये तत्र ब्राह्मणा-स्सम्मर्शिनः । युक्ता आयुक्ताः ।
अलूक्षा धर्म-कामास्स्युः । यथा ते तेषु वर्तेरन् । तथा तेषु वर्तेथाः । एष आदेशः । एष
उपदेशः । एषा वेदोपनिषत् । एतदनुशासनम् । एवमुपासितव्यम् । एवमुचैतदुपास्यम् ॥२२॥

॥ उत्तरशान्तिपाठः ॥

ॐ शं नो मित्र-शं वरुणः । शं नो भवत्वयमा । शं न इन्द्रो बृहस्पतिः । शं नो विष्णु-रुरुक्रमः ।
नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो । त्व-मेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्मा वादिषम् ।
ऋतमवादिषम् । सत्यमवादिषम् । तन्मामावीत् । तद्वक्तारमावीत् । आवीन्माम् । आवीद्
वक्तारम् । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

८६. द्वितीया ब्रह्मानन्दवल्ली

ॐ सह ना-ववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्विना-वधीत-मस्तु मा विद्विषावहै ।

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

उपनिषत्सारसंग्रहः

ॐ ब्रह्मविदाप्नोति परम् । तदेषाऽभ्युक्ता । सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म । यो वेद निहितं गुहायां परमे व्योमन् । सोऽश्नुते सर्वान् कामान्सह । ब्रह्मणा विपश्चितेति । तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशस्संभूतः । आकाशाद्वायुः । वायो-रग्निः । अग्नोरापः । अब्धः पृथिवी । पृथिव्या ओषधयः । ओषधीभ्योऽन्नम् । अन्नात्पुरुषः । स वा एष पुरुषोऽन्नरसमयः । तस्येद-मेव शिरः । अयं दक्षिणः पक्षः । अयमुत्तरः पक्षः । अयमात्मा । इदं पुच्छं प्रतिष्ठा । तदप्येष श्लोको भवति ॥१॥

पञ्चकोशविवरणम्

अन्नाद्वा प्रजाः प्रजायन्ते । याः काश्च पृथिवीश्रिताः । अथो अन्नेनैव जीवन्ति । अथैन-दपियन्त्यन्ततः । अन्नं हि भूतानां ज्येष्ठम् । तस्मात्सर्वोषधमुच्यते । सर्वं वै तेऽन्नमाप्नुवन्ति । येऽन्नं ब्रह्मोपासते । अन्नं हि भूतानां ज्येष्ठम् । तस्मात् सर्वोषधमुच्यते । अन्नाद्भूतानि जायन्ते । जातान्यन्नेन वर्धन्ते । अद्यतेऽन्ति च भूतानि । तस्मादन्नं तदुच्यत इति । तस्माद्वा एतस्मा-दन्नरसमयात् । अन्योऽन्तर आत्मा प्राणमयः । तेनैष पूर्णः । स वा एष पुरुषविध एव । तस्य पुरुषविधताम् । अन्वयं पुरुषविधः । तस्य प्राण एव शिरः । व्यानो दक्षिणः पक्षः । अपान उत्तरः पक्षः । आकाश आत्मा । पृथिवी पुच्छं प्रतिष्ठा । तदप्येष श्लोको भवति ॥२॥

प्राणं देवा अनुप्राणन्ति । मनुष्याः पशवश्च ये । प्राणो हि भूताना-मायुः । तस्मात्सर्वायुषमुच्यते । सर्व-मेव त आयु-र्यन्ति । ये प्राणं ब्रह्मोपासते । प्राणो हि भूताना-मायुः । तस्मात्सर्वायुषमुच्यत इति । तस्यैष एव शारीर आत्मा । यः पूर्वस्य । तस्माद्वा एतस्मात् प्राणमयात् । अन्योऽन्तर आत्मा मनोमयः । तेनैष पूर्णः । स वा एष पुरुषविध एव । तस्य पुरुषविधताम् । अन्वयं पुरुषविधः । तस्य यजुरेव शिरः । ऋग्दक्षिणः पक्षः । सामोत्तरः पक्षः । आदेश आत्मा । अथर्वाङ्गिरसः पुच्छं प्रतिष्ठा । तदप्येष श्लोको भवति । ॥३॥

यतो वाचो निवर्तन्ते । अप्राप्य मनसा सह । आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् । न बिभेति कदाचनेति । तस्यैष एव शारीर आत्मा । यः पूर्वस्य । तस्माद्वा एतस्मान्मनोमयात् । अन्योऽन्तर आत्मा विज्ञानमयः । तेनैष पूर्णः । स वा एष पुरुषविध एव । तस्य पुरुषविधताम् । अन्वयं पुरुषविधः । तस्य श्रद्धैव शिरः । ऋतं दक्षिणः पक्षः । सत्यमुत्तरः पक्षः । योग आत्मा । महःपुच्छं प्रतिष्ठा । तदप्येष श्लोको भवति ॥ ४ ॥

विज्ञानं यज्ञं तनुते । कर्माणि तनुतेऽपि च । विज्ञानं देवास्सर्वे । ब्रह्म ज्येष्ठमुपासते । विज्ञानं ब्रह्म चेद्वेद । तस्माच्चेत्र प्रमाद्यति । शरीरे पाप्मनो हित्वा । सर्वान् कामान् समश्नुत इति । तस्यैष एव शारीर आत्मा । यः पूर्वस्य । तस्माद्वा एतस्माद्विज्ञान मयात् । अन्योऽन्तर आत्माऽऽनन्दमयः । तेनैष पूर्णः । स वा एष पुरुषविध एव । तस्य पुरुषविधताम् । अन्वयं पुरुषविधः । तस्य प्रिय-मेव शिरः । मोदो दक्षिणः पक्षः । प्रमोद उत्तरः पक्षः । आनन्द आत्मा । ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा । तदप्येष श्लोको भवति ॥५॥

असन्नेव स भवति । असद्-ब्रह्मेति वेद चेत् । अस्ति ब्रह्मेति चेद्वेद । सन्त-मेनं ततो विदु-रिति । तस्यैष एव शारीर आत्मा । यः पूर्वस्य । अथातोऽनुप्रश्नाः । उताविद्वा-नमुं लोकं प्रेत्य । कश्चन गच्छती ३ । आहो विद्वा-नमुं लोकं प्रेत्य । कश्चित्समश्नुता ३ उ । सोऽकामयत । बहुस्यां प्रजायेयेति । स तपोऽतप्यत । स तप-स्तप्त्वा । इदं-सर्व-मसृजत । यदिदं किञ्च । तत्सृष्ट्वा । तदेवानुप्राविशत् । तदनुप्रविश्य । सञ्च त्यञ्चाभवत् । निरुक्तं चानिरुक्तं च । निलयनं चानिलयनं च । विज्ञानं चाविज्ञानं च । सत्यं चानृतं च सत्य-मभवत् । यदिदं किञ्च । तत्सत्यमित्याचक्षते । तदप्येष श्लोको भवति ॥६॥

अभयप्रतिष्ठा

असद्वा इद-मग्र आसीत् । ततो वै सदजायत । तदात्मानग् स्वय-मकुरुत । तस्मा-त्तत्सुकृतमुच्यत इति । यद्वै तत्सुकृतम् । रसो वै सः । रसग् ह्येवायं लब्ध्वाऽऽनन्दी भवति । को ह्येवान्यात् कः प्राण्यात् । यदेष आकाश आनन्दो न स्यात् । एष ह्येवानन्दयाति । यदा ह्येवैष एतस्मिन्नदृश्येऽनात्म्येऽनिरुक्तेऽनिलयनेऽभयं प्रतिष्ठां विन्दते । अथ सोऽभयं गतो भवति । यदा ह्येवैष एतस्मिन्नुदर-मन्तरं कुरुते । अथ तस्य भयं भवति । तत्त्वेव भयं विदुषोऽमन्वानस्य । तदप्येष श्लोको भवति ॥७॥

ब्रह्मानन्दमीमांसा

भीषाऽस्मा-द्वातः पवते । भीषोदेति सूर्यः । भीषाऽस्मादग्नि-श्चेन्द्रश्च । मृत्युर्धावति पञ्चम इति । सैषाऽऽनन्दस्य मीमांसा भवति । युवा स्यात्साधुयुवाऽध्यायकः । आशिष्ठो दृढिष्ठो बलिष्ठः । तस्येयं पृथिवी सर्वा वित्तस्य पूर्णा स्यात् । स एको मानुष आनन्दः । ते ये शतं मानुषा आनन्दाः । स एको मनुष्यगन्धर्वाणां मानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतं मनुष्यगन्धर्वाणां मानन्दाः । स एको देवगन्धर्वाणां-मानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतं देवगन्धर्वाणां-मानन्दाः । स एकः पितृणां चिरलोक-लोकानामानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतं पितृणां चिरलोक लोकानां-मानन्दाः । स एक आजानजानां देवानां-मानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतमाजानजानां देवानां-मानन्दाः । स एकः कर्मदेवानां देवानामानन्दः । ये कर्मणा देवानपियन्ति । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतं कर्मदेवानां देवानामानन्दाः । स एको देवानां मानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतं

देवाना-मानन्दाः । स एक इन्द्रस्यानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतमिन्द्रस्यानन्दाः । स एको बृहस्पते-रानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतं बृहस्पते-रानन्दाः । स एकः प्रजापते-रानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । ते ये शतं प्रजापते-रानन्दाः । स एको ब्रह्मण आनन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य । स यश्चायं पुरुषे । यश्चासावादित्ये । स एकः । स य एवंवित् । अस्माल्लोकात्प्रेत्य । एतमन्नमय-मात्मान-मुपसंक्रामति । एतं प्राणमय मात्मानमुपसंक्रामति । एतं मनोमय-मात्मान-मुपसंक्रामति । एतं विज्ञानमय-मात्मान-मुपसंक्रामति । एतमानन्द-मय-मात्मान-मुपसंक्रामति । तदप्येष श्लोको भवति । ॥८॥

यतो वाचो निवर्तन्ते । अप्राप्य मनसा सह । आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् । न बिभेति कुतश्चनेति । एतद् ह वा व न तपति । किमहद् साधु नाकरवम् । किमहं पाप-मकरव-मिति । स य एवं विद्वानेते आत्मानग् स्पृणुते । उभे ह्येवैष एते आत्मानग् स्पृणुते । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥९॥

ॐ सह ना-ववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्विना-वधीत-मस्तु मा विद्विषावहै ।

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

८७. तृतीया भृगुवल्ली

ॐ सह ना-ववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यां करवावहै । तेजस्विना-वधीत-मस्तु मा विद्विषावहै ।

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ब्रह्मजिज्ञासा

भृगुर्वै वारुणिः । वरुणं पितर-मुपससार । अधीहि भगवो ब्रह्मेति । तस्मा एतत् प्रोवाच । अन्नं प्राणं चक्षुश्रोत्रं मनो वाचमिति । तद् होवाच । यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते । येन जातानि जीवन्ति । यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति । तद्विजिज्ञासस्व । तद्ब्रह्मेति । स तपोऽतप्यत । स तप-स्तप्त्वा ॥१॥

पञ्चकोशान्तःस्थित-ब्रह्मानिरूपणम्

अन्नं ब्रह्मेति व्यजानात् । अन्नाद्ध्येव खल्विमानि भूतानि जायन्ते । अन्नेन जातानि जीवन्ति । अन्नं प्रयन्त्यभिसंविशन्तीति । तद्विज्ञाय । पुनरेव वरुणं पितर-मुपससार । अधीहि भगवो ब्रह्मेति । तद् होवाच । तपसा ब्रह्म विजिज्ञासस्व । तपो ब्रह्मेति । स तपोऽतप्यत । स तप-स्तप्त्वा ॥२॥

प्रा॒णो ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात् । प्रा॒णा-द्ध्ये॑व ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते । प्रा॒णेन॑ जा॒तानि॑ जी॒वन्ति । प्रा॒णं प्र॑य॒न्त्यभि॑संवि॒शन्तीति॑ । तद्वि॒ज्ञाय॑ । पुन॑-रे॒व वरु॑णं पि॒तर॑-मु॒प॑स॒सार । अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ । तः हो॑वाच । तप॑सा ब्र॒ह्म वि॑जि॒ज्ञास॑स्व । तपो॑ ब्र॒ह्मेति॑ । स तपो॑ऽत॒प्यत । स तप॑-स्त॒प्त्वा ॥ ३ ॥

मनो॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात् । मन॑सो ह्ये॒व ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते । मन॑सा जा॒तानि॑ जी॒वन्ति । मनः॑ प्र॑य॒न्त्यभि॑संवि॒शन्तीति॑ । तद्वि॒ज्ञाय॑ । पुन॑-रे॒व वरु॑णं पि॒तर॑-मु॒प॑स॒सार । अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ । तः हो॑वाच । तप॑सा ब्र॒ह्म वि॑जि॒ज्ञास॑स्व । तपो॑ ब्र॒ह्मेति॑ । स तपो॑ऽत॒प्यत । स तप॑-स्त॒प्त्वा ॥ ४ ॥

वि॒ज्ञानं॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात् । वि॒ज्ञाना॑-द्ध्ये॒व ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते । वि॒ज्ञाने॑न जा॒तानि॑ जी॒वन्ति । वि॒ज्ञानं॑ प्र॑य॒न्त्यभि॑संवि॒शन्तीति॑ । तद्वि॒ज्ञाय॑ । पुन॑-रे॒व वरु॑णं पि॒तर॑-मु॒प॑स॒सार । अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ । तः हो॑वाच । तप॑सा ब्र॒ह्म वि॑जि॒ज्ञास॑स्व । तपो॑ ब्र॒ह्मेति॑ । स तपो॑ऽत॒प्यत । स तप॑-स्त॒प्त्वा ॥ ५ ॥

आ॒नन्दो॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात् । आ॒नन्दा॑-द्ध्ये॒व ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते । आ॒नन्दे॑न जा॒तानि॑ जी॒वन्ति । आ॒नन्दं॑ प्र॑य॒न्त्यभि॑ संवि॒शन्तीति॑ । सैषा भा॑र्ग॒वी वा॑रु॒णी वि॒द्या । पर॑मे व्यो॒मन् प्र॑ति॒ष्ठिता । य ए॒वं वेद॑ प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति । अन्न॑वा॒नन्ना॑दो भ॒वति । म॒हान् भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑-ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ । म॒हान् की॒र्त्या ॥ ६ ॥

अन्नब्रह्मोपासनम्

अन्नं॑ न नि॒न्द्यात् । तद्ब्र॑तम् । प्रा॒णो वा अन्नम्॑ । शरी॑रमन्ना॒दम् । प्रा॒णे शरी॑रं प्र॒ति॒ष्ठितम् । शरी॑रे प्रा॒णः प्र॑ति॒ष्ठितः । तदे॒त-दन्न॑-मन्ने प्र॒ति॒ष्ठितम् । स य ए॒त-दन्न॑-मन्ने प्र॒ति॒ष्ठितं॑ वेद॑ प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति । अन्न॑वा॒नन्ना॑दो भ॒वति । म॒हान् भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑-ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ । म॒हान् की॒र्त्या ॥ ७ ॥

अन्नं॑ न परि॒चक्षी॑त । तद्ब्र॑तम् । आपो॑ वा अन्नम्॑ । ज्योति॑रन्ना॒दम् । अ॒प्सु ज्योतिः॑ प्र॒ति॒ष्ठितम् । ज्योति॑ष्यापः प्र॒ति॒ष्ठिताः । तदे॒त-दन्न॑-मन्ने प्र॒ति॒ष्ठितम् । स य ए॒त-दन्न॑-मन्ने प्र॒ति॒ष्ठितं॑ वेद॑ प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति । अन्न॑वा॒नन्ना॑दो भ॒वति । म॒हान् भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑-ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ । म॒हान् की॒र्त्या ॥ ८ ॥

अन्नं॑ बहु॑ कुर्वीत । तद्ब्र॑तम् । पृथि॒वी वा अन्नम्॑ । आ॒काशो॑ऽन्ना॒दः । पृथि॒व्यामा॑काशः प्र॒ति॒ष्ठितः । आ॒काशे॑ पृथि॒वी प्र॑ति॒ष्ठिता । तदे॒त-दन्न॑-मन्ने प्र॒ति॒ष्ठितम् । स य ए॒त-दन्न॑-मन्ने-प्र॒ति॒ष्ठितं॑ वेद॑ प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति । अन्न॑वा॒नन्ना॑दो भ॒वति । म॒हान् भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑-ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ । म॒हान् की॒र्त्या ॥ ९ ॥

सदाचारप्रदर्शनम् । ब्रह्मानन्दानुभवः

न कंचन वसतौ प्रत्याचक्षीत । तद्व्रतम् । तस्माद्यया कया च विधया बहन्नं प्राप्नुयात् । अराध्यस्मा अन्नमित्याचक्षते । एतद्वै मुखतोऽन्नं राद्धम् । मुखतोऽस्मा अन्नं राध्यते । एतद्वै मध्यतोऽन्नं राद्धम् । मध्यतोऽस्मा अन्नं राध्यते । एतद्वा अन्ततोऽन्नं राद्धम् । अन्ततोऽस्मा अन्नं राध्यते । य एवं वेद । क्षेम इति वाचि । योगक्षेम इति प्राणापानयोः । कर्मेति हस्तयोः । गति-रिति पादयोः । विमुक्ति-रिति पायौ । इति मानुषी-स्समाज्ञाः । अथ दैवीः । तृप्ति-रिति वृष्टौ । बल-मिति विद्युति । यश इति पशुषु । ज्योतिरिति नक्षत्रेषु । प्रजाति-रमृत-मानन्द इत्युपस्थे । सर्व-मित्याकाशे । तत् प्रतिष्ठेत्युपासीत । प्रतिष्ठावान् भवति । तन्मह इत्युपासीत । महान् भवति । तन्मन इत्युपासीत । मानवान् भवति । तन्नम इत्युपासीत । नम्यन्तेऽस्मै कामाः । तद्व्रह्मोत्युपासीत । ब्रह्मवान् भवति । तद्ब्रह्मणः परिमर इत्युपासीत । पर्येणं म्रियन्ते द्विषन्त-स्सपत्नाः । परि येऽप्रिया भ्रातृव्याः । स यश्चायं पुरुषे । यश्चासा-वादित्ये । स एकः । स य एवंवित् । अस्माल्लोकात् प्रेत्य । एत-मन्नमय-मात्मान-मुपसंक्रम्य । एतं प्राणमय-मात्मान-मुपसंक्रम्य । एतं मनोमय-मात्मान-मुपसंक्रम्य । एतं विज्ञानमय-मात्मान-मुपसंक्रम्य । एतमानन्दमय-मात्मान-मुपसंक्रम्य । इमान् लोकान् कामात्री काम-रूप्यनुसंचरन् । एतत्साम गायत्रास्ते । हा ३ वु हा ३ वु हा ३ वु । अहमन्न-महमन्न-महमन्नम् । अहमन्नादो २ ऽहमन्नादो २ ऽहमन्नादः । अहग् श्लोककृ-दहग् श्लोककृ-दहग् श्लोककृत् । अहमस्मि प्रथमजा ऋता ३ स्य । पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य ना ३ भाइ । योमा ददाति स इदेव मा ३ वाः । अह-मन्नमन्न-मदन्तमा ३ द्वि । अहं विश्वं भुवन-मभ्यभवाम् । सुवर्न ज्योतीः । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥ १० ॥

ॐ सह ना-ववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्विना-वधीत-मस्तु मा विद्विषावहै ।

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

८८. ॥ नवग्रह सूक्तम् ॥

ॐ आस॒त्येन॑ रज॒सा वर्त॑मानो नि॒वेशय॑न्न॒मृतं॑ म॒र्त्यं च । हिर॒ण्यये॑न स॒विता रथे॑नाऽऽदे॒वो
या॑ति॒भुव॑ना वि॒पश्यन्॑ । अ॒ग्निं दू॒तं वृ॑णीम॒हे हो॑तारं वि॒श्ववे॑दसम् । अ॒स्य य॒ज्ञस्य॑ सु॒क्रतु॑म् ।
येषा॑मी॒शं प॑शु॒पतिः॑ पशूनां चतु॑ष्पदा॒मुत च॑ द्वि॒पदाम्॑ । निष्क्री॑तोऽयं य॒ज्ञियं॑ भा॒गमे॑तु रा॒यस्पोषा॑
यज॑मानस्य सन्तु ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहिताय भगवते श्री आदित्याय नमः ॥ १ ॥

ॐ आप्या॑यस्व॒ समेतु॑ ते वि॒श्वत॑स्सोम॒ वृष्णि॑यम् । भ॒वा वाज॑स्य संग॒थे । अ॒प्सुमे॒ सोमो॑
अ॒ब्रवी॑दन्त॒र्विश्वा॑नि भेष॒जा । अ॒ग्निञ्च॑ वि॒श्वशं॑भुव॒माप॑श्च वि॒श्वभेष॑जीः । गौरी॑ मि॒माय॑ स॒लिलानि॑
तक्ष॒त्येक॑पदी द्वि॒पदी॒ सा चतु॑ष्पदी । अ॒ष्टाप॑दी नव॒पदी॒ बभू॑वुषी॒ सहस्रा॑क्षरा पर॒मे व्यो॑मन् ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहिताय भगवते श्री सोमाय नमः ॥ २ ॥

ॐ अ॒ग्निर्मु॒र्द्धा दि॒वः क॒कुत्प॑तिः पृथि॒व्या अ॒यम् । अ॒पाः रे॒ताः सि॑ जिन्वति । स्यो॒ना पृथि॑वि
भवा॑ऽनृ॒क्षरा॑ नि॒वेशनी॑ । यच्छा॑न॒श्शर्म॑ स॒प्रथाः॑ । क्षे॒त्रस्य॑ पति॒ना व॒यं ह॑िते ने॒व जया॑मसि । गा॒मश्वं॑
पोष॑यित्वा स नो॑ मृ॒डाती॒दृशे॑ ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहिताय भगवते श्री अङ्गारकाय नमः ॥ ३ ॥

ॐ उ॒द्बुध्य॑स्वाग्ने॒ प्रति॑जागृह्येनमिष्टा॒पूर्ते॑ सः सृ॒जेथाम॑यञ्च । पु॒नः कृ॑ण्वः॒ग्स्त्वा पि॑तरं
यु॒वान॑म॒न्वाताः॑ सी॒त्वयि॑ तन्तु॒मेत॑म् । इ॒दं वि॑ष्णु॒विच॑क्रमे त्रेधा नि॒दधे॑ प॒दम् । समू॑ढमस्यपाः॑ सुरे ।
विष्णो॑ रराट॒मसि॑ विष्णोः॑ पृ॒ष्ठम॑सि विष्णो॒श्शर॑स्ते॒स्थो विष्णो॑स्स्यूर॒सि विष्णो॑र्ध्रु॒वम॑सि वैष्ण॒वम॑सि
विष्ण॑वे त्वा ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहिताय भगवते श्री बुधाय नमः ॥ ४ ॥

ॐ बृ॒हस्प॑ते अ॒तिय॑द॒र्यो अ॒र्हाद्-द्यु॑मद्विभाति॒ क्रतु॑म॒ञ्जने॑षु । यद्दी॒दय॑ञ्च॒वस॑र्तप्रजात॒ तद॑स्मासु
द्रवि॑णन्धेहि चि॒त्रम् । इन्द्र॑मरु॒त्व इ॒ह पा॑हि सोमं॒ यथा॑ शार्या॒ते अपि॑बस्सु॒तस्य॑ । तव॑ प्र॒णीती॑ तव
शूर॑शर्म॒त्रावि॑वासन्ति क॒वय॑स्सु॒यज्ञाः॑ । ब्रह्म॑ज॒ज्ञानं॑ प्रथ॒मं पु॒रस्ता॑द्वि॒सीम॑तस्सु॒रुचो॑ वे॒न आवः॑ ।
सबु॑ध्या॒ उप॑मा अस्य वि॒ष्टास्स॑तश्च॒ योनि॑मस॒तश्च॑ वि॒वः ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहिताय भगवते श्री बृहस्पतये नमः ॥ ४ ॥

ॐ प्रव॑शुक्राय॑ भानवे॑ भरध्वम् । ह॒व्यं म॒तिं चा॒ग्रये॑ सु॒पूतम् । यो दै॒व्यानि॑ मानु॒षा ज॒नूःषि॑ ।
अ॒न्तर्वि॒श्वानि॑ वि॒द्म न्ना॑ जिगा॒ति । इ॒न्द्राणी॑मा॒सु नारि॑षु सु॒पत्नी॑म॒हम॑श्रवम् । न ह्य॑स्या अ॒परं॒चन॑
ज॒रसा॑ मर॒ते प॑तिः । इन्द्रं॑ वो वि॒श्वत॑स्परि॒ हवाम॑हे जने॑भ्यः । अ॒स्माक॑मस्तु॒ केवलः॑ ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहिताय भगवते श्री शुक्राय॑ नमः ॥५॥

ॐ शत्रो॑ दे॒वीर॒भिष्ट॑य आपो॑ भवन्तु पी॒तये॑ ॥ शं॒यो॒र॒भि॒स्र॑वन्तु नः । प्रजा॑पते॒ न
त्वदे॒तान्य॑न्यो वि॒श्वा जा॑तानि॒ परि॑ता ब॒भूव । यत्का॑मास्ते जुहु॒मस्तत्रो॑ अस्तु व॒यःस्या॑म॒ पत॑यो
र॒यीणा॑म् । इ॒मं य॑मप्र॒स्तर॑माहि सी॒दाऽङ्गि॑रोभिः पि॒तृभि॑स्सवि॒दानः । आ॒त्वा म॒न्त्राःक॑वि॒शस्ता॑
व॒हन्त्वे॒ना रा॑जन् ह॒विषा॑ मा॒दय॑स्व ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहिताय भगवते श्री शनैश्च॑राय॒ नमः ॥५॥

ॐ क॒या नश्चि॑त्र आ॒भुव॑दू॒ती स॒दावृ॑ध॒स्सखा॑ ॥ क॒या श॑चि॒ष्टया॑ वृ॒ता । आऽय॑ङ्गैः
पृ॒श्निर॑क॒मीद॑स॒नन्मा॑तरं पु॒नः । पि॒तर॑ञ्च प्र॒यन्त्सु॑वः । यत्ते॑ दे॒वी नि॒त्राति॑रा॒बन्ध॑ दाम॑
ग्री॒वास्व॑वि॒च॒र्त्यम् । इ॒दन्ते॑ तद्वि॒ष्या॒म्यायु॑षो न म॒ध्याद॑था॒जीवः॑ पि॒तुम॑द्धि प्र॒मुक्तः॑ ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहिताय भगवते श्री रा॒हवे॑ नमः ॥६॥

ॐ के॒तुङ्कृ॑ण्वन्न॒केत॑वे पेशो॑ मर्या॒ अपे॑शसे ॥ स॒मुश॑ब्दिरजायथाः । ब्र॒ह्मा दे॒वानां॑ प॒द्वीः
क॒वीना॑मृषि॒र्विप्रा॑णां म॒हिषो॑ मृ॒गाणा॑म् । इ॒येनो॑ गृ॒धाणा॑ः स्व॒धिति॑र्वना॒नाः सोमः॑ प॒वित्र॑म॒त्येति॑
रेभ॑न् । स॒चित्र॑ चि॒त्रं चि॑तयन्त॒मस्मे॑ चि॒त्रक्ष॑त्र चि॒त्रत॑मं व॒योधाम् । च॒न्द्रं र॒यिं पु॑रु॒वीरं॑ बृ॒हन्तं॑
च॒न्द्रच॑न्द्राभिर्गृ॒णते॑ यु॒वस्व ॥

ॐ श्री अधिदेवता-प्रत्यधिदेवता-सहितेभ्यः भगवते श्री के॒तुभ्यो॑ नमो॒ नमः॑ ॥९॥

ॐ आ॒दि॒त्यादि॑ नवग्रह दे॒वता॑भ्यो॒ नमो॑ नमः ॥

॥ ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

Sri Nandikeshwara Ashtothram

(read left to right ----->)

ॐ नन्दिकेशाय नमः	ॐ ब्रह्म रूपिणे नमः	ॐ शिवध्यान परायणाय नमः
ॐ तीक्ष्ण शृङ्गाय नमः	ॐ वेदपादाय नमः	ॐ विरूपाय नमः
ॐ वृषभाय नमः	ॐ तुङ्गशैलाय नमः	ॐ देवदेवाय नमः
ॐ शिवप्रियाय नमः	ॐ विराजमानाय नमः	ॐ नटनाय नमः
ॐ अग्निरूपाय नमः	ॐ धनप्रियाय नमः	ॐ सितचामरधारिणे नमः
ॐ वेदाङ्गाय नमः	ॐ कनकप्रियाय नमः	ॐ कैलासवासिने नमः
ॐ देवाय नमः	ॐ स्थित पादाय नमः	ॐ श्रुतिप्रियाय नमः
ॐ श्वेतोपवीतिने नमः	ॐ नाट्यनन्दकाय नमः	ॐ किङ्किकणी धराय नमः
ॐ मत्त शृङ्गिणे नमः (२५)	ॐ हाटकेशाय नमः	ॐ हेमभूषणाय नमः
ॐ विष्णुरूपिणे नमः	ॐ पृथ्वी रूपिणे नमः	ॐ निधीशाय नमः
ॐ शिव वाहनाय नमः	ॐ गुळ प्रियाय नमः	ॐ चारुहासाय नमः
ॐ शृङ्गिणे नमः	ॐ नवतृणप्रियाय नमः	ॐ वेदसाराय नमः
ॐ मन्त्रसाराय नमः	ॐ प्रत्यक्षाय नमः	ॐ करुणाकराय नमः
ॐ शीघ्राय नमः	ॐ ललामकलिकाय नमः	ॐ शिवयोगिने नमः
ॐ जलाधिपाय नमः	ॐ चारु रूपाय नमः	ॐ वृषेशाय नमः
ॐ सोमसूर्याग्निलोचनाय नमः	ॐ सुन्दराय नमः	ॐ सोमभूषाय नमः
ॐ सुवक्त्राय नमः	ॐ कलि नाशनाय नमः	ॐ सुप्रकाशाय नमः
ॐ महावीर्याय नमः	ॐ हंसाय नमः	ॐ अग्रिमयाय नमः
ॐ प्रभवे नमः	ॐ वरदाय नमः	ॐ रुद्ररूपाय नमः
ॐ मधुराय नमः	ॐ कामिकप्रियाय नमः	ॐ विशिष्टाय नमः (६०)
ॐ दिव्य रूपाय नमः	ॐ उज्ज्वलिने नमः	ॐ ज्वाला नेत्राय नमः
ॐ संवर्ताय नमः	ॐ कालाय नमः	ॐ केशवाय नमः
ॐ सर्व दैवताय नमः	ॐ श्वेत वर्णाय नमः	ॐ शिवासीनाय नमः

ॐ चिन्मयाय नमः	ॐ शृङ्गपट्टाय नमः	ॐ श्वेतचामरभूषाय नमः
ॐ देवराजाय नमः	ॐ प्रभानन्दिने नमः	ॐ पण्डिताय नमः (७५)
ॐ परमेश्वराय नमः	ॐ निरूपाय नमः	ॐ निराकाराय नमः
ॐ छिन्दैत्याय नमः	ॐ नासा सूत्रिणे नमः	ॐ अनन्तेशाय नमः
ॐ तिलतण्डुलभक्षणाय नमः	ॐ वारनन्दिने नमः	ॐ सरसाय नमः
ॐ विमलाय नमः	ॐ पट्टसूत्राय नमः	ॐ कालकण्ठाय नमः
ॐ शैलादिने नमः	ॐ शिलातन सुनन्दनाय नमः	ॐ कारणाय नमः (९०)
ॐ श्रुतिभक्ताय नमः	ॐ वीरघण्टाधराय नमः	ॐ धन्याय नमः
ॐ विष्णुनन्दिने	ॐ शिवज्वालाग्राहिणे नमः	ॐ भद्राय नमः
ॐ अनघाय नमः	ॐ वीराय नमः	ॐ ध्रुवाय नमः
ॐ धात्रे नमः (१००)	ॐ शाश्वताय नमः	ॐ प्रदोषप्रियरूपिणे नमः
ॐ वृषाय नमः	ॐ कुण्डल धृते नमः	ॐ भीमाय नमः
ॐ सितवर्णस्वरूपिणे नमः	ॐ सर्वात्मने नमः	ॐ सर्व विख्याताय नमः ॥ (१०८)

ॐ तत्पुरुषाय विद्महे चक्रतुण्डाय धीमही । तन्नो नन्दिः प्रचोदयात् ॥

९०. घनपाठः

कृष्ण करोती कल्याणम् कम्स कुंचर केसरी चल कालंती कल्लोल कोलाहल कुतोहरीः ।

कृष्ण करोती करोती कृष्ण कृष्ण करोती कल्याणम् कल्याणम् करोती कृष्ण कृष्ण करोती
कल्याणम् ॥

करोती कल्याणम् कल्याणम् करोती करोती कल्याणम् कम्स कम्स कल्याणम् करोती करोती
कल्याणम् कम्स ॥

कल्याणम् कम्स कम्स कल्याणम् कल्याणम् कम्स कुंजर कुंजर कम्स कल्याणम् कल्याणम्
कम्स कुंजला ।

कम्स कुंजल कुंजल कम्स कम्स कुंजल केसरी केसरी कुम्जल कम्स कम्स कुम्जल केसरीः ॥
कुंजल केसरी केसरी कुंजल कुंजल केसरीः ।

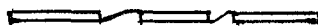
केसरी ती केसरीः ॥

कालंती चल-चल कालंती कालंती-चल कल्लोल कल्लोल-चल कालंती कालंती-चल कल्लोल ।

चल कल्लोल कल्लोल चल चल कल्लोल कोलाहल कोलाहल कल्लोल चल-चल कल्लोल कोलाहल ।

कल्लोल कोलाहल कोलाहल कल्लोल कल्लोल कोलाहल कुतोहरी कुतोहरी कोलाहल कल्लोल कल्लोल
कोलाहल कुतोहरीः ॥

कोलाहल कुतोहरी कुतोहरी कोलाहल कोलाहल कुतोहरीः ॥ कुतोहरी ती कुतोहरीः ॥ ॐ

90. SEQUENCE OF ABHISHEKA DRAVYAMS FOR SRI RUDRABHISHEKAM

<u>Tamil</u>	<u>Telugu</u>	<u>Malayalam</u>	<u>English</u>
1) నల్లెண்ணెంబ	నూనె	നല്ലണ്ണ	Oil
2) పంచశకవ్యం	పంచగవ్యం	పఞ్శుగవ్యం	Panchagavyam
3) పంచామిరుతం	పంచామృతం	పఞ్శుమృతం	Panchamrutham
4) గెఱ్య	నెయ్యి	గెఱ్య	Ghee
5) పాల్	పాలు	పాల	Milk
6) తయిర్	మజ్జిగ	యెఱ్ఱ	Yoghurt
7) తేఱ	తేనె	తెఱ్ఱ	Honey
8) కఱుంపుశ్శాఱు	శెఱుకు రసం	కఱిఱ్ఱ గిఱ్ఱ	Sugarcane juice
9) ఱలఱుమిశ్శశ్శ శాఱు	నిమ్మ రసం	నిఱఱణ గిఱ్ఱ	Lemon juice or orange
10) ఇఱఱిఱ్ఱ	కొబ్బరికాయ నీళ్ళు	ఇఱఱగిఱ్ఱ	Tender Coconut water
11) శఱఱతఱఱ కక్కుఱుఱె	గఱఱం	శఱఱఱఱం	Sandalwood paste

+ Vibuthi for Mrutyunjaya mantram

+ తిఱుఱిఱు - మఱుత్యఱఱఱయ మఱఱిఱఱం ఱఱుఱుం పొఱుఱు

విభూతిశ్శో మృతు

ఱఱుఱుం

१२. HOW TO PREPARE PANCHAGAVYAM

and

WHAT MANTRAM TO BE RECITED WHILE PREPARING EACH INGREDIENT

It has been clearly codified in *Dharmasastra* what ratio each ingredient to be applied while mixing Panchagavyam. It is measured as "Phalam". 'One Phalam' is equivalent to approximately 3 (silver) one rupee coin weight. The potency of panchagavya medicine increases when accompanied by the power of Mantra. Following mantras are to be recited when mixing each ingredient with pure water or rose water or Ganga water.

Measurement to mixWhich mantra to be recited

20ml Pure Water :	ओं भूर्भुवःसुवः । तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ॥
Seven Phalam milk :	अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् । युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनो भूर्यष्टान्ते नम उक्तिं विधेम ।
One phalam cow-urine : half-thumb measured cow-dung.	गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् ॥ ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥
Three Phalam Yoghurt	दधिक्राविण्णो अकार्षं जिष्णोरश्वस्य वाजिनं । सुरभि नो मुखा करत्प्रण आयूषि तारिषत् ॥ आ दधिक्राः शवसा पञ्चकृष्टीः सूर्य इव ज्योतिषा पस्ततान । सहस्रसाः शतसा वाज्यर्वा पृणक्तु मध्वासमिमा वचांसि ॥
One Phalam cow Ghee	शुक्रमसि ज्योतिरसि तेजोसि देवो वःसवितोत्पुनात्वच्छिद्रेण पवित्रेण वसोः सूर्यस्य रश्मिभिः ॥
One Phalam Dharbhai or Grass Juice	no mantra required to be recited for this action - just bend the 2 edges of Dharbhai, scan the mixture surface and add two small broken peices of Dharbhai.

PANCHAGAVYA PRACHEENA MANTRAM (WHILE CONSUMING PANCHAGAVYAM)

यतवगस्ति गदं पापं देहतिष्ठति मोमहे ॥ प्राशनं पञ्चगव्यश्च दहतु अग्निरिवेन्धनं ॥

1. Neyvedyam

अपूपं	வடை, அப்பம்	doughnut
घृतं	நெய்	ghee
आज्योपहारं	ஒருவகை நெய் சாதம்	food made of ghee
इक्षु	கரும்பு	sugarcane
उर्वारुकं	வெள்ளரி	cucumber
गुडोपहारं, गुलोपहारं,		
गुळोपहारं, गुळापूपः	அதிரசம்	sweet doughnut
गोक्षीरं	பசும்பால்	cow milk
घृतगुळपायसं	நெய், வெல்லப்	ghee & vellam mixed
	பாயசம்	paayasam
चणकः	கடலை	chick peas
चित्रान्नं	புளியோதரை	mixed color rice
जम्भीरफलान्नम्	எலுமிச்சை சாதம்	lemon rice
तक्रं	மோர்	butter milk
दधिः	தயிர்	yoghurt , curd
तिन्तिडिकान्नम्	புளியோதரை	tamarind rice
नालिकेरान्नम्	தேங்காய் சாதம்	coconut rice
तिलान्नम्	எள் சாதம்	sesame rice
शर्करान्नम्	சர்க்கரைப் பொங்கல்	sweet rice
दध्यन्नम्, दध्योधनम्	தயிர் சாதம்	yoghurt or curd rice
नवनीतम्	வெண்ணை	butter
नालिकेरः	தேங்காய்	coconut
नालिकेरखण्डद्वयं	தேங்காய் மூடிகள் (2)	2 halves of coconut
पानकं	பானகம்	jaggery crush
पानीयम्, अमृतपानीयम्	தெளிவான குடிநீர்	clear drinking water
पृथुकः	அவல்	Flattened rice flakes

मधुरपिष्टकं	மாவிளக்கு மா	sweet flour
महानैवेद्यं	அன்னம், சாதம்	pure cooked rice
माषापूपम्	உளுந்து வடை	salted urad doughnut
मुद्गान्नम्	வெண்பொங்கல்	salt & peppered cooked rice
मोदकम्	கொழுக்கட்டை	fried or steamed eclair
रसखण्डम्	கற்கண்டுக்கட்டி	sugar crystal
लड्डुकम्	லட்டு	a sweetmeat
लवणं	உப்பு	table salt
लाजः	பொரி	puffed rice
व्यञ्जनम्	துணையுணவு	side dish
शर्करा	சர்க்கரை	sugar
शाल्यन्नम्	சம்பா அரிசி	red rice

2. FRUITS - फलं - பழ வகைகள்.

कदली	கதலிப்பழம்	banana
कपित्थ	விளாம்	wood-apple
खर्जूर	போச்சை	dates
सूतः	மா	mango
जम्भीरः	எலுமிச்சை	lemon
जम्बु	நாவல்	
दाडिमी	மாதுளை	pomogrenade
द्राक्षा	திராகைடி	grapes
नारङ्गः	ஆரஞ்சு	orange
पनसः	பலா	jack fruit
पेरी	போரிக்காய்	pears
बदरी	எலந்தை	wild berry
बीजापूरः	கொய்யா	gauva

माउलिङ्ग

துரிண்கி

वेत्रः फलं

பெரப்பம்பழம்

पिप्पलं

ஆப்பிள்

apple

१४. वारः च मासाः DAYS OF WEEK AND MONTHS வாரம் மற்றும் மாதங்கள்

Sunday	भानुवासरः	१.	चैत्र	मेघं ७.	अश्विन	तुला
Monday	इन्दुवासरः	२.	वैशाख	वृषभ ८.	कार्तिक	वृश्चिक
Tuesday	भौम वासरः	३.	ज्येष्ठ	मिथुन ९.	मार्गशीर्ष	धनुः
Wednesday	सौम्य वासरः	४.	आषाढ	कर्कट १०.	पुष्य	मकरः
Thursday	गुरु वासरः	५.	श्रावण	सिंह ११.	माघ	कुम्भ
Friday	भृगु वासरः	६.	भाद्रपद	कन्या १२.	फल्गुन	मीन
Saturday	स्थिर वासरः					

१५. ऋतुः SEASONS காலங்கள்

(Approximately new month begin from 14th of each month, pls. refer to Panchangam for accuracy)

वसन्त ऋतु	Chithirai - Vaikasi	(Mid-April to Mid- June)
ग्रीष्म ऋतु	Aani - Adi	(Mid-June to Mid-August)
वर्ष ऋतु	Aavani - Purattasi	(Mid-August to Mid-October)
शरत् ऋतु	Aippasi - Karthigai	(Mid-October to Mid-December)
हेमन्त ऋतु	Maarkazhi - Thai	(Mid-December to Mid-February)
शिशिर ऋतु	Maasi - Panguni	(Mid-February to Mid-April)

१६. ऋतुक्षत्रानि - तमिल STAR NAMES IN TAMIL நக்சத்ரப்பெயர்கள்

- 01) Ashwini 2) Bharani, 3) Kaarthigai, 4) Rohini, 5) Mrugasheersham 6) Thiruvathirai
 07) Punarpoosam 8) Poosam 9) Aayilyam 10) Makham, 11) Pooram 12) Uthiram
 13) Hastham 14) Chithirai 15) Swathi 16) Vishakha 17) Anusham 18) Kettai 19) Moolam
 20) Pooradam 21) Uthiradam, 22) Thiruvonam 23) Avittam 24) Chadhayam
 25) Poorattathi 26) Uthirattathi 27) Revathi.

१६. नक्षत्राणि -27 NAME OF STARS

1. अश्विनी	Ashvini	15.	स्वाती	Swathi
2. अपभरणी	Apabharani	16.	विशाखा	Vishaka
3. कृत्तिका	Kriththika	17.	अनूराधा	Anusham
4. रोहिणी	Rohini	18.	ज्येष्ठा	Jyeshtha
5. मृगशीर्ष	Mrugasheersham	19.	मूल	Moola
6. आर्द्रा	Ardhra	20.	पूर्वाषाढा	PoorvAshAda
7. पुनर्वसू	Punarvasoo	21.	उत्तराषाढा	UththaraShada
8. पुष्य	Pushya	22.	श्रवणं	Shravanam
9. आश्लेषा	Aashlesha	23.	श्रविष्ठा	Shravishta
10. मघा	Magha	24.	शतभिषक्	Shatabhishak
11. पूर्वफल्गुनी	Poorvaphalguni	25.	पूर्वप्रोष्ठपदा	Poorvaproshtapada
12. उत्तरफल्गुनी	Utharaphalguni	26.	उत्तरप्रोष्ठपदा	Uttharaproshtapada
13. हस्तं	Hastham	27.	रेवती	Revathi
14. चित्रा	Chithra			

१७. तिथि	Thithi	तिथि	Thithi
1. प्रथमा	Prathama	10. दशमी	Dashamee
2. द्वितीया	Dvitlyaa	11. एकादशी	Ekadashee
3. तृतीया	Thruteeya	12. द्वादशी	Dvadashee
4. चतुर्था	Chathurthi	13. त्रयोदशी	Thrayodashee
5. पञ्चमी	Panchami	14. चतुर्दशी	Chaturdashee
6. षष्ठी	Shashti		पौर्णमी Pournami
7. सप्तमी	Saptamee		(or)
8. अष्टमी	Ashtamee		अमावास्या Amavasya
9. नवमी	Navamee		

Note: From Pournami-Prathamai to Amavasya is *Krishna* paksham -
From Amavasyai-Prathamai to Pournami is *Shukla* Paksham.

१८. नक्षत्राणि, रासि चक्रं -27 STARS AND RASIS

<u>No. Star</u>	<u>Name</u>	<u>Rasi</u>
1. अश्विनी	Ashvini	Mesha
2. अपभरणी	Apabharani	Mesha
3. कृत्तिका	Kriththika (I Padam)	Mesha
4. कृत्तिका	Kriththika (II, III, IV Padha)	Vrishabha
5. रोहिणी	Rohini	Vrishabha
6. मृगशीर्ष	Mrugasheersham (I, II Padha)	Vrishabha
7. मृगशीर्ष	Mrugasheersham (III, IV Padha)	Mithuna
8. आर्द्रा	Ardhra	Mithuna
9. पुनर्वसू	Punarvasoo (I, II, III Padha)	Mithuna
10. पुनर्वसू	Punarvasoo (IV Padha)	Kataka
11. पुष्य	Pushya	Kataka
12. आश्लेषा	Ashlesha	Kataka
13. मखा	Makha	Simha
14. पूर्वफल्गुनी	Poorvaphalguni	Simha
15. उत्तरफल्गुनी	Utharaphalguni (I Padha)	Simha
16. उत्तरफल्गुनी	Utharaphalguni (II, III, IV Padha)	Kanya
17. हस्तं	Hastham	Kanya
18. चित्रा	Chithra (I, II Padha)	Kanya
19. चित्रा	Chithra (III, IV Padha)	Thula
20. स्वाती	Swathi	Thula
21. विशाखा	Vishakha (I, II, III Padha)	Thula
22. विशाखा	Vishakha (IV Padha)	Vrishchika
23. अनूराधा	Anusham	Vrishchika
24. ज्येष्ठा	Jyeshta	Vrishchika
25. मूला	Moola	Dhanur
26. पूर्वाषाढा	PoorvAshAda	Dhanur

<u>No. Star</u>	<u>Name</u>	<u>Rasi</u>
27. उत्तराषाढा	UththaraShada (I Padha)	Dhanur
28. उत्तराषाढा	UththaraShada (II, III, IV Padha)	Makara
29. श्रवणं	Shravanam	Makara
30. श्रविष्ठा	Shravishta (I, II Padha)	Makara
31. श्रविष्ठा	Shravishta (III, IV Padha)	Kumbha
32. शतभिषक्	Shatabhishak	Kumbha
33. पूर्वप्रोष्ठपदा	Purvaproshtapada (I, II, III Padha)	Kumbha
34. पूर्वप्रोष्ठपदा	Purvaproshtapada (IV Padha)	Meena
35. उत्तरप्रोष्ठपदा	Uttharaproshtapada	Meena
36. रेवती	Revathi	Meena

----- END -----

ॐ सह ना॑-ववतु । सह नौ॑ भुनक्तु । सह वीर्यं॑ करवावहे । तेज॒स्विना॒-वधी॑त-मस्तु॒ मा
विद्विषा॑वहे ॥

॥ ॐ शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

Shri Abhayastha Anjaneyaswami temple
Krishnapuram, Tenkasi, Nellore District
Tamil Nadu, India

www.pradosham.com

